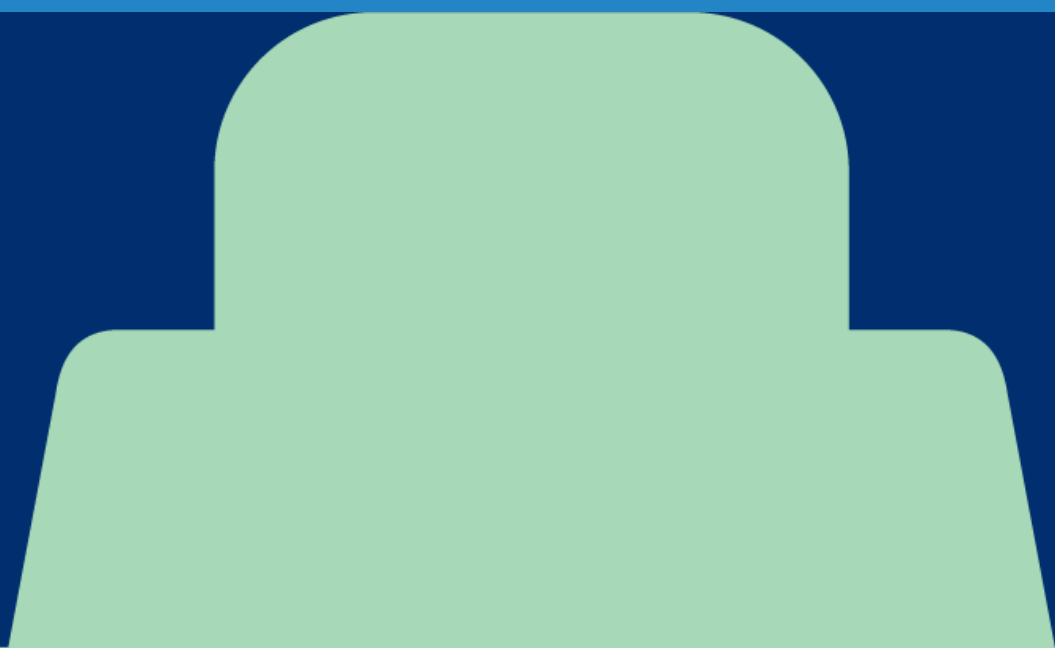

Årsmelding 2022

Innholdsfortegnelse

Om dokumentet	3
Kommunedirektørens kommentar	4
Mål og satsningsområder	7
Befolkningsutvikling	10
Organisasjon og medarbeidere	11
Politisk og administrativ organisering	11
Ansatte - antall stillinger og årsverk	13
Lærlinger	13
Likestilling	14
Heltidskultur	18
Sykefravær	19
Intern kontroll	21
Etikk	24
Klima og miljø	25
Klimatiltak	29
Eierstyring	34
Økonomi	35
Budsjettpremisser	35
Finansielle måltall	36
Korona	37
Driftsregnskapet	38
Investeringsregnskapet	50
Balanseregnskapet	54
Gjeld og finansrapport	55
Eiendomsskatt	57
Selvkostområder	60
Bærekraftig økonomi over tid	63
Kommunens tjenesteområder	64
ADMINISTRASJON OG LEDELSE	64
OPPVEKST	81
HELSE OG MESTRING	95
KULTUR, MILJØ OG SAMFUNN	113
Investeringer	128
Status investeringsprosjekter	129

Om dokumentet

Årsmeldingen gir et totalt bilde av kommunens aktivitet og økonomiske situasjon for 2022, hvor den pliktige informasjonen knyttet til årsberetningen jf. Kommunelovens § 14-7 og 31-3 b) er ivaretatt i kapitlene “mål og satsingsområder”, “organisasjon og medarbeidere” og “økonomi”.

Årsberetningen skal redegjøre for forhold som er viktige for å bedømme den økonomiske utviklingen og stillingen, og om den økonomiske utviklingen og stillingen ivaretar den økonomiske handleevnen over tid. Videre skal vesentlige beløpsmessige avvik mellom årsbudsjettet og årsregnskapet forklares, samt vesentlige avvik fra kommunestyrets premisser for bruken av bevilgningene. Videre skal virksomhetens måloppnåelse og andre ikke-økonomiske forhold som er av vesentlig betydning for kommunen eller innbyggerne presenteres. Det skal redegjøres for kommunens arbeid med likestilling, diskriminering, etikk og betryggende kontroll.

Kommunedirektørens kommentar

Lillestrøm kommune leverte gode økonomiske resultater i 2022, i et år med krig i Europa og fortsatt pandemi. Hovedårsaken er at skatteinntektene ble høyere enn vi regnet med, men også at driften i tjenesteområdene i sum holdt seg innenfor rammene. Selv om enhetene i sum gikk i balanse, var det kommunalområder i Helse og mestring og Oppvekst som hadde store merforbruk. Økonomiplanen for 2023 – 2026 viser at årene som ligger foran oss vil bli utfordrende økonomisk.

Robust økonomi

Regnskapet er gjort opp med et netto driftsresultat på 390 mill. kroner i 2022, og med et netto driftsresultat på 4,9 prosent. Resultatet er høyere enn målsetningen for kommunen, og for normtall i kommunal sektor. Netto driftsresultat er et av de mest sentrale nøkkeltall innenfor kommuneøkonomien. Det angir hvor mye midler som frigjøres i driften til avsetninger og egenkapital til investeringer. Det gode resultatet har ført til at vi har et betryggende nivå på kommunens disposisjonsfond.

Kommunedirektøren er fornøyd med resultatet og den økonomiske utviklingen. Resultatet viser at kommunen gjennomfører driftsoppgavene innenfor vedtatte ressursrammer. Dette styrker kommunens handlingsrom.

Det er høye skatteinntekter som først og fremst har bidratt til det gode økonomiske resultatet. Ordinære skatteinntekter ble på 3,5 milliarder kroner i 2022. Skatteinntekten var 8,8 % høyere enn i 2021, mot 12,7 % vekst for landet. Regjeringen så dette allerede våren 2022, og kuttet i revidert nasjonalbudsjett i rammetilskuddet for kommunene. Samlet skattevekst på 344 mill. kroner utover opprinnelig budsjett skyldes delvis bedre økonomisk tilstand i Norge, og delvis at vi i tekniske oppgjør for restsatt og fordeling av skatteinntekt mellom kommunene har kommet godt ut. Så sent som i november 2022 fikk kommunen merinntekter på skatt på 142,5 mill. kroner.

Et krevende år...

Den 13. januar 2022 lettet regjeringen på koronarestriksjonene og innførte gult nivå for barnehager og grunnskoler der smittesituasjonen lokalt tilsa det. Utover høsten opplevde vi en ny runde med korona og influensa, med påfølgende belastninger for tjenestene. Stortinget vedtok etter hvert å gi støtte til kommunenes koronautgifter for første halvår, og støtte til vaksiner for hele året. Støtten er delvis gitt som skjønn iht. tilbakemeldinger fra kommunene, og delvis fordelt etter innbyggertall. Totalt har Lillestrøm kommune mottatt 128,8 mill. kroner i samlet koronastøtte i 2022. Det betyr at mesteparten av alle utgiftene rundt korona er blitt dekket med statstilskudd. Selv om tjenestene nå er mindre berørt av pandemien, så melder flere tjenestesteder om at det har tatt tid å finne tilbake til normalitet. Spesielt skolene melder at ettervirkningene er betydelig.

Den 24. februar eksploderte konflikten mellom Russland og Ukraina. Krigen i Ukraina har også fått virkninger for vår kommune. Krigen har preget markeder for strøm, renter, og øvrige råvarer. Følger av den økte flyktingestrøm har også preget driften vår. Den 19. mars fikk kommunen beskjed om at vi måtte hjelpe ukrainske flyktninger, og antall flyktninger som skulle bosettes i Lillestrøm kommune ble økt.

I august rapporterte Statens institutt for forbruksforskning at konsumprisindeksen steg med 6,3 prosent fra juni 2021 til juni 2022. Som eksempel på hvordan dette traff Lillestrøm kommune, kan det nevnes at kommunens energiutgifter var på nesten 125 millioner kroner i 2022 – til tross for aktiv strømsparing. Dette var nesten 53 millioner kroner mer enn opprinnelig budsjett.

I 2022 har vi hatt en renteoppgang som har vært helt ekstraordinær. Sentralbanken har økt styringsrenten fra 0,50 % i begynnelsen av året til 2,75 % ved slutten av året. Renteoppgangen har likevel fått mindre nettoeffekt for oss dette året, men vil bli mer merkbart etter hvert som kommunens lån refinansieres/fornyes.

Det ble investert for brutto 852 millioner kroner i 2022, noe som var betydelig lavere enn det kommunen opprinnelig budsjetterte med. Det viste seg at budsjettet var for optimistisk i forhold til kapasitet og gjennomføring. Lillestrøm kommune har gjeld inkludert startlån på 7,6 milliarder kroner pr. 31.12.2022. Gjeldsnivået ved utgangen av 2022 er innenfor de økonomiske målsetningene.

.. og et godt år

2022 bød også på seire og gleder. For eksempel kunne kultur- og likestillingsminister Anette Trettebergstuen åpne Kulturkvartalet i Lillestrøm by i august, og H.K.H. Kronprinsesse Mette-Marit deltok på et forfatterarrangement i det nye biblioteket. Biblioteket i Kulturkvartalet er allerede godt etablert i folks hjerter. I mai ble det besluttet at OsloMet skulle etableres i Lillestrøm by, og nye studentboliger ble åpnet av ordføreren i oktober. I mars flyttet Volla og Sagelva barnehage inn i nye, flotte lokaler. Byggingen av den nye brannstasjonen på Lystad er godt i gang. Dette blir en heltidsstasjon med døgnkontinuerlig vakt, som skal erstatte dagens to deltidstasjoner på Sørumsand og i Fetsund. Omsorgsboligene i Leirsundvegen ble ferdigstilt, og innflyttingsklare i november 2022. Sophie Radich skole stod ferdig ved årsskiftet, klar til innflytting rundt skolestart i 2023.

Økt befolkningstall viser at Lillestrøm er en attraktiv kommune, og tiltrekker seg nye innbyggere. I 2022 ble vi 2.420 flere innbyggere i kommunen, en vekst på 2,7%. Ved årsskiftet var det 91.515 innbyggere i Lillestrøm kommune. Kommunen har lagt den kommende befolkningsveksten inn i planene sine, og jobber hele tiden med å skalere tjenestene tilsvarende veksten.

Priser og gode ord

Mot slutten av året opplevde kommunen dessuten et aldri så lite prisdryss:

- Vi fikk prisen for Østlandets beste uterom i kategorien Tettsteder og friområder, for Slettaparken på Sørumsand.
- Vi har mottatt prisen som «Årets kunde 2022» fra Visma.
- Bedriftsidretten har kåret kommunen til årets turbedrift på Romerike.
- Vi fikk Framsikt-prisen for best illustrerte & informative økonomiplan i 2022.
- TietoEVRY har kåret oss til Årets innovatør.

I tillegg høstet vi gode omtaler:

- De bemannede boligene våre er trukket fram av NTNUs Nasjonalt kompetansemiljø om utviklingshemming; både som følge av den spreke instagramkontoen sin, men óg fordi de inkluderer beboerne når de ansetter nytt personale.
- Ressurssenteret for egenorganisert idrett og fysisk aktivitet i Norge har anbefalt Lillestrøm, fordi vi har en skateplaza i verdensklasse.

Kommunedirektøren vil takke kommunens ansatte for innsatsen i året som har gått. De ansatte er kommunens viktigste ressurs, og er avgjørende for hvordan Lillestrøm skal klare seg i årene som kommer. Jeg har full tillit til at våre ansatte vil bidra til en fortsatt god drift av Lillestrøm kommune.

Lillestrøm 31. mars 2023

Trine Myrvold Wikstrøm

Kommunedirektør

Mål og satsningsområder

Utgangspunktet for økonomiplan 2022-2025 er kommuneplanens samfunnsdel som ble vedtatt 17. juni 2020. Samfunnsdelen er kommunens overordnede plan som viser kommunens langsiktige utfordringer, verdier, satsningsområder og mål. Teksten nedenfor er hentet fra kommuneplanens samfunnsdel, og viser målhierarkiet for Lillestrøm kommune med satsingsområder, prioriterte bærekraftsmål, overordnede mål og delmål.

By- og tettstedsutvikling

Regionbyen, tettstedene og lokalsamfunnene i kommunen utfyller hverandre og bidrar til et verdifullt mangfold. De må videreutvikles slik at de enkelte stedenes særpreg og identitet ivaretas. Utviklingen må være framtidsrettet. Det må være plass for mennesker i ulike livsfaser og med ulike interesser og behov, og legges til rette for tjenester av høy kvalitet i hele kommunen.

I utviklingen av steder er det viktig å ta hensyn til dem som skal bo der eller bruke stedene. Ved å gi innbyggerne innflytelse i utviklingen får vi bedre løsninger, og innbyggerne får en større tilhørighet til stedene.

Steder som er attraktive og livskraftige danner gode rammer for innbyggernes liv. Det kan handle om tilgang til grønnstruktur, kvaliteten på teknisk infrastruktur og bygg, fritidsaktiviteter og kulturtilbud, arbeidsmarked og handels- og servicetilbud.

Kultur er særlig viktig i stedsutviklingen. Kunstutstillinger, kino, konserter og teater bidrar til å gjøre steder attraktive for både beboere og besøkende. Biblioteket og kulturhuset er viktige rammer for sosiale møter og samfunnsengasjement.

Frivillig sektor er en viktig samarbeidspartner for kommunen med tanke på både integrering, folkehelse og kulturtilbud. Et godt samarbeid mellom frivillighet og kommune bidrar til å skape levende lokalsamfunn.

Lillestrøm er vertskapskommune for en rekke regionale kulturinstitusjoner, som Fetsund lense, Blaker Skanse, Akershus kunstsenter /Nitja senter for samtidskunst og Museene i Akershus (MiA). Disse kan bidra til utviklingen i sine nærområder samtidig som de har en rolle for hele kommunen og regionen. Kulturminner er også en viktig ressurs i utviklingen av et sted. De gir oss kunnskap om stedets historie og bidrar til å styrke stedets identitet og egenart.

For å få gode kvaliteter i by- og stedsutviklingen må vi involvere innbyggere og brukere. Bred medvirkning sikrer bedre og mer treffsikre planer. Vi er også avhengige av et godt samarbeid med næringsliv og utbyggere. Det er viktig at de som bygger og utvikler områder bidrar til de fellesskapsløsningene som trengs, og at det utvikles et privat tjenestetilbud som bidrar til attraktive byer og tettsteder.

Overordnet mål i kommunen:

Lillestrøm kommune skal ha en attraktiv regionby og livskraftige lokalsamfunn.

Delmål:

- Attraktive lokalsamfunn og tettsteder gir gode liv
- En regionby med arbeidsplassvekst, gode bomiljøer og variert handels- og kulturtilbud
- Kvalitet i bygg, grøntområder og infrastruktur

Klima og miljø

De største bærekraftsutfordringene vi har i dag, er knyttet til klima og miljø. Arealforvaltning og reduksjon av utslipp er våre viktigste virkemidler.

Lillestrøm kommune skal både legge til rette for og være med på å bygge infrastruktur for nye miljøvennlige løsninger innenfor avfall, mobilitet og energi. Kommunen har en særlig viktig rolle som planmyndighet. Gjennom en samordnet areal- og transportplanlegging skal vi legge til rette for effektiv og miljøvennlig mobilitet gjennom god arealutnyttelse og en bevisst lokaliseringspolitikk.

Det er svært kostbart, og noen ganger umulig, å restaurere ødelagt natur. Derfor er vern en viktig del av arealplanleggingen. Kulturlandskap, raviner, vassdrag, våtmark, elvesletter og dyre- og planteliv er viktige ressurser som vi må ta vare på.

Kommunen er en viktig aktør i omstillingen til lavutslippssamfunnet og må ha mye oppmerksomhet på å redusere utslipp av klimagasser. Kommunen må gå foran med et godt eksempel og gjøre klimavennlige valg. Vi må være et forbilde for innbyggere, næringsliv og andre virksomheter i Lillestrøm. Klima- og miljøhensyn må gjennomsyre alle valg som tas i organisasjonen og innenfor alle satsingsområder.

Kommunen har flere virkemidler for å styre samfunnet mot det grønne skiftet. Samfunnsplanlegging, arealforvaltning og -planlegging, innkjøp, opplæring, informasjon og tilskuddsordninger er noen. Gevinstene er mange. I lavutslippssamfunnet er byer og tettsteder tilrettelagt for myke trafikanter, nærmiljøene er grønnere, luften er renere, ressurser utnyttes mer effektivt, avfallsmengden reduseres, og smart teknologi gjør hverdagen enklere.

Overordnede mål for kommunen:

Lillestrøm kommune skal redusere klimagassutslippene og ha en god ressursforvaltning, samtidig som kommunen skal håndtere forventet befolkningsvekst.

Delmål:

- Kunnskapsbasert og varsom arealforvaltning
- Redusere utslipp i egen virksomhet og i samfunnet
- Redusert transportbehov og mer grønn mobilitet

Hele livet

Det å mestre livet handler om å tåle de utfordringene livet gir. God fysisk og psykisk helse er et godt utgangspunkt, men livskvalitet og livsmestring handler om mer og er i stor grad knyttet til den enkeltes opplevelse av mening og tilhørighet. Sosiale nettverk, tillit mellom mennesker og deltakelse i nærmiljøet er viktig.

Livskvalitet og helse skapes på mange arenaer, og mye av det kommunen gjør har til hensikt å styrke innbyggernes livskvalitet og livsmestring.

Helse er ulikt fordelt i samfunnet, og det er store sosiale helseforskjeller. Disse forskjellene er et resultat av komplekse sammenhenger og må vies oppmerksomhet innenfor alle tjenesteområder.

I møte med innbyggere kan vi motivere til kloke livsvalg og bygge opp under det som er viktig i den enkeltes liv. Det skjer gjennom tjenester og tiltak som legger til rette for medvirkning i samfunnslivet, kvalifiserer for arbeidslivet eller sikrer materiell trygghet og en sikker og trygg bolig.

Den forventede befolkningsutviklingen vil gi oss en befolkningssammensetning hvor en lavere andel av innbyggerne er i yrkesaktiv alder. Det innebærer at en lavere andel bidrar økonomisk og med

arbeidskraft til fellesskapet. For å kunne opprettholde et ønsket velferdstilbud må vi arbeide for at den eldre andelen av befolkningen holder seg frisk lenge, og at de som er i yrkesaktiv alder, i størst mulig grad bidrar som samfunnsborgere, arbeidskraft og skattebetalere.

Overordnede mål for kommunen:

Lillestrøm kommune skal støtte opp under innbyggernes mestring av egne liv i alle livets faser.

Delmål:

- Rett tjeneste, til rett tid, på rett nivå
- Inkludering og trygghet for alle
- Samarbeid på tvers av tjenester og med andre samfunnsaktører

Innovasjon

Vi trenger innovasjon for å skape et bærekraftig samfunn. Åpenhet og læring er nødvendig for å se hvilke utfordringer vi står overfor, og for å finne de gode løsningene. Ved å være innovative kan vi utnytte ressursene mer effektivt, og dermed blir løsningene bedre. Dette forutsetter at vi tør å ta sjanser for å finne nye løsninger, og at vi leter etter løsninger innenfor nye områder. Mye innovasjon skjer i dag gjennom bruk og utvikling av ny teknologi. Teknisk utvikling kan bidra til å bygge ned skiller mellom aktører og gi oss nye samarbeidspartnere, nye måter å samarbeide på og bedre løsninger.

Kommunen vil også være innovativ i hvordan vi kommuniserer med innbyggere og næringsliv, og bruke digitale og nettbaserte tjenester. Innbyggerne er kommunens viktigste ressurs, og gjennom god dialog og samhandling med dem kan vi finne nye og bedre løsninger på de problemene vi har.

Overordnede mål for kommunen:

Lillestrøm kommune skal fremme åpenhet, læring og innovasjon.

- Miljøvennlig, framtidsrettet og omstillingsdyktig samfunn
- Grønn og utslippsfri teknologi
- Rettferdig, tilgjengelig og effektiv kommune

Befolkningsutvikling

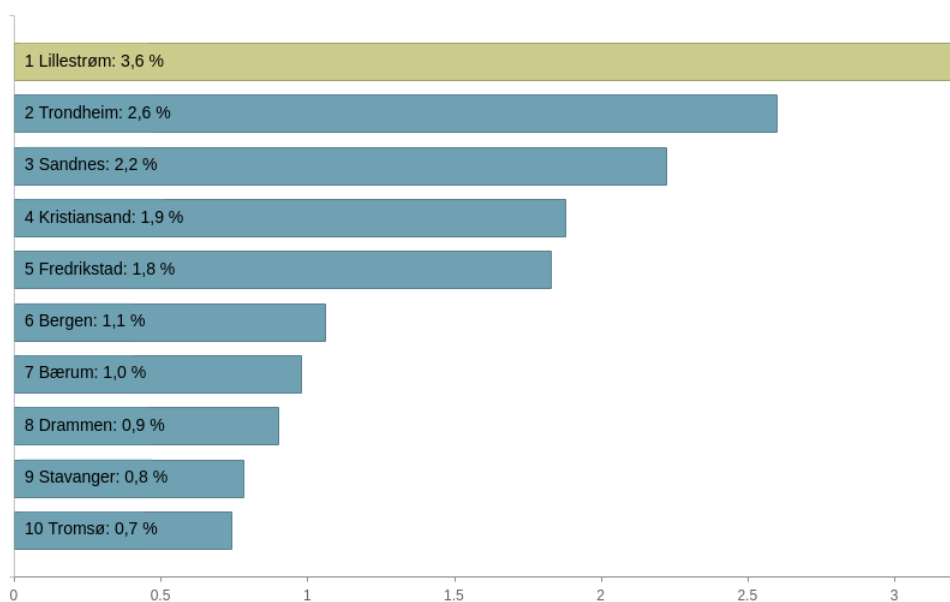
	2019	2020	2021	2022
Folketall ved inngangen av året	85 757	85 983	86 953	89 095
Fødte	875	829	880	851
Døde	552	562	576	653
Fødselsoverskudd	323	267	304	198
Innvandring	812	585	933	1 278
Utvandring	386	444	489	581
Innflytting, innenlands	6 322	6 059	6 984	6 811
Utflytting, innenlands	6 173	5 498	5 607	5 284
Netto innvandring og flytting	575	702	1 821	2 224
Folkevekst	908	970	2 142	2 420
Folketallet ved utgangen av året	86 665	86 953	89 095	91 515

Befolkningstallene viser at vi i løpet av 2022 økte innbyggertallet i Lillestrøm kommune med 2.420 personer fra 89.095 til 90.515 innbyggere. Det er en vekst på 2,72 %. Veksten var 866 personer høyere enn hva prognosen for budsjett 2022 la til grunn (1.554).

Den nominelle veksten på 2.420 innbyggere i 2022 er den nest største nominelle veksten i landet, bare slått av Oslo. SSB sier for hele landet at veksten er høyere enn forventet og at de tror mye skyldes mottak av Ukrainaflyktninger. I Lillestrøm mottok vi 261 flyktninger i 2022.

Vi har 1,67 % av landets befolkning, og vår nominelle vekst i 2022 utgjør 3,8 % av landets samlede vekst.

Storby

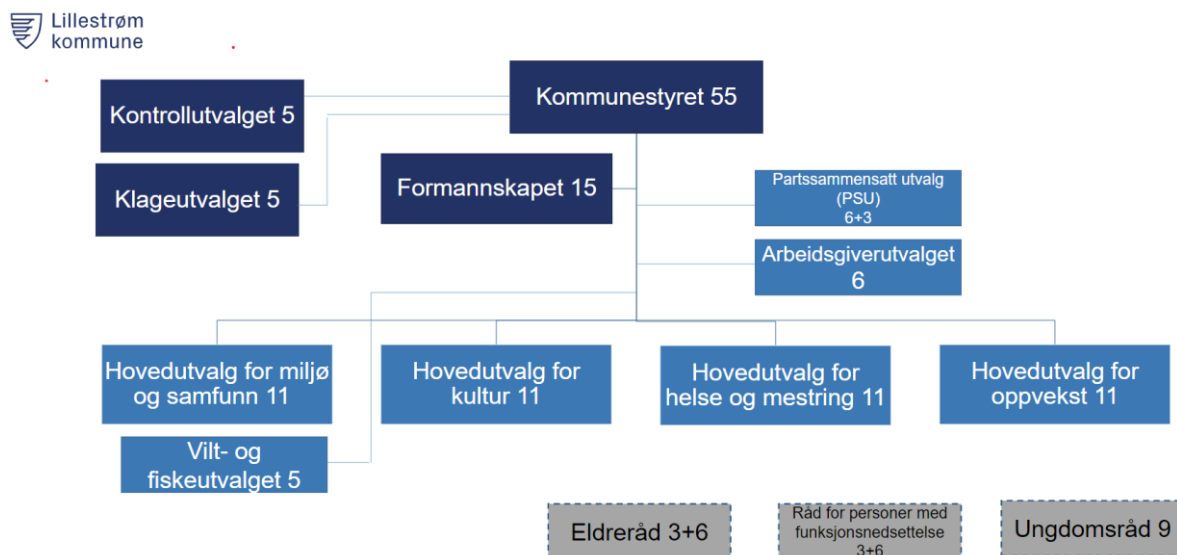
Grafen over viser samlet befolkningsvekst for 2020 og 2021 for de 10 største kommunene i Norge.

Organisasjon og medarbeidere

Politisk og administrativ organisering

Politiske råd og utvalg

Lillestrøm kommune styres etter formannskapsmodellen, med kommunestyret som øverste politiske myndighet. Partiene sin oppslutning hos innbyggerne ved valg skal gjenspeile seg i antall representanter partiene skal ha i de ulike lederverv, styrer, råd og utvalg. Den politiske organiseringen fremgår nedenfor:

Organisasjonskart - administrasjon

Organisasjonskart Lillestrøm kommune pr 31.12.22

Ansatte - antall stillinger og årsverk

I tabellen nedenfor følger en oversikt over antall ansatte i Lillestrøm kommune i årene 2020-2022 (tall pr. 31.12):

Antall ansatte og antall årsverk	2020	2021	2022
Antall ansatte, inkludert timelønnede	7971	8252	8258
Antall ansatte, uten timelønnede	5804	5966	5963
Antall stillinger, inkludert timelønnede	10004	10215	10296
Antall stillinger, uten timelønnede	6210	6274	6249
Antall årsverk	4989	5128	5127

Lærlinger

Lillestrøm kommune er godkjent lærebedrift i 11 lærefag. I august var det totalt 85 lærlinger, hvorav fem lærlinger valgte å avslutte lærekontrakten siste halvår 2022. Lærlingene har i hovedsak sluttet fordi de hadde valgt feil fag. Ved utgangen av 2022 var det totalt 80 lærlinger.

De to siste årene har det vært færre søkere til lærlingplasser i Lillestrøm kommune, noe som også har blitt rapportert fra andre kommuner. Lærlingkontoret har besøkt både ungdomskoler og videregående skoler på Nedre Romerike, for å rekruttere nye lærlinger.

Oversikt over lærlinger fordelt på fag

Lærefag	1. års lærlinger med oppstart 2022	2. års lærlinger med oppstart 2021	Avbrudd	Merknad
Barne- og ungdomsarbeider	16	18	4	
Helsearbeider	11	21	1	
IKT-Service	0	2		Utgående fag
IT-Drift	2	0		
IT-Utvikler	1	0		
Renholdsoperatør	1	0		3 årig løp
Kontor	1	2		
Ernæringskokk	2	2		
Mediegrafiker	0	1		
Bygg drifter	0	0		
Hest	0	0		
Totalt	34	46		

Likestilling

For å sikre likestilling og hindre diskriminering jobber kommunen med alle sider av arbeidsgiverpolitikken.

Lillestrøm kommunes Likestillings- og mangfolds plan formulerer ambisjoner for likestilling, inkludering og mangfold for kommunen som arbeidsgiver. Hensynet til likestilling og ikke-diskriminering er også inkludert i den øvrige personalpolitikken.

Tallene i denne rapporten bygger på stillingsforholdet til faste ansatte i Lillestrøm kommune. De faste ansatte inkluderer faste ansatte som har permisjon eller som er i fødselspermisjon.

Strukturen for likestillingsarbeidet i kommunen

Arbeidet med å fremme likestilling og hindre diskriminering er en integrert del av prosessene innen arbeidsgiverområdet og personaloppfølgingen. Det er ledere med personalansvar i kommunen som følger opp sine ansatte og gjør vurderinger knyttet til likestilling, inkludering og mangfold i hverdagen.

Rekruttering

Rekrutteringsprosessen er et sentralt område for å hindre diskriminering og øke mangfoldet blant de ansatte i kommunen. Blant tiltakene som er iverksatt er implementering av rekrutteringsguide og interne rekrutteringskurs, hvor HR seksjonen guider ledere med hensyn til vektlegging av etnisitet og kjønnsfordeling i rekrutteringsprosesser. Denne vektleggingen støttes også opp av den kommunale hovedtariffavtalen som påpeker at kvalifiserte søkere av det underrepresenterte kjønn skal foretrekkes til stillingen.

Likestilling mellom kvinner og menn

Lillestrøm kommune er en arbeidsgiver hvor de aller fleste tjenestene har en overvekt av kvinner. Det er et ønske om en jevnere kjønnsbalanse, spesielt innen helse- og omsorgstjenestene og barnehage og skole.

Kjønnsfordeling i Lillestrøm kommune	Kvinner	Menn
2022	78,7 %	21,3 %
2021	79,3 %	20,7 %
2020	78,2 %	21,8 %

Heltid – fordeling mellom kjønn

Det arbeides aktivt på flere nivå for å redusere ufrivillig deltid og fremme en heltidskultur. For å sikre at alle ansatte skal ha like muligheter for karriere og utvikling jobbes det med heltidskultur i kommunen. Målsettingen er at heltid skal være den nye normen i arbeidslivet og at dette vil styrke kompetansen og gi sterkere tilknytningen til arbeidsplassen.

I tabellen under vises utviklingen av gjennomsnittlig stillingsprosent fordelt på kvinner og menn de to siste årene.

Gjennomsnittlig stillingsprosent	Kvinner	Menn
2022 (desember)	78,8 %	82,1 %
2021 (desember)	79,0 %	81,5 %
2020 (desember)	80,2 %	81,0 %
2020 (januar)	76,7 %	80,5 %

Kjønnslikestilling

Tallene i denne rapporten bygger på stillingsforholdet til faste ansatte i Lillestrøm kommune. De faste ansatte inkluderer faste ansatte som har permisjon eller som er i fødselspermisjon.

Kjønnsbalanse totalt i Lillestrøm kommune	Kvinner	Menn	Totalt
2022	4409	1196	5605
2021	4580	1199	5779
2020	4362	1168	5530

Av den totale andelen av faste ansatte i Lillestrøm kommune, så utgjør deltidsansatte 35,75 %, sammenlignet med antall deltidsansatte i 2021 som utgjorde 36,48 %.

I tillegg til de faste ansatte har også Lillestrøm kommune midlertidige ansatte med en på forhånd avtalt arbeidstid. Dette omfatter blant annet vikarer, midlertidige og vikar vakant. Ansatte på midlertidige kontrakter utgjør 15,5 %.

Lønn

Ansatte i Lillestrøm kommune er oppdelt i tre ulike kapitler iht hovedtariffavtalen (HTA). Fremstilling av lønn på stillingsgrupper baseres på kapitteltilhørighet i HTA og data som leveres til arbeidstakerorganisasjonene.

Kapittel 4

Lønnsramme – basert på utdanningskrav til stillingskoden	Gjennomsnitt av årslønn
Ufaglært	409 565
Kvinne	411 031
Mann	406 050
Stilling med krav om fagbrev	465 364
Kvinne	465 785
Mann	463 322
Stilling med krav om fagbrev, og 1-årig fagskoleutdanning	482 465
Kvinne	483 484
Mann	471 388
Lærer og stillinger med krav om 3-årig U/H-utdanning	539 829
Kvinne	540 328
Mann	536 684
Adjunkt og stillinger med krav om 4-årig U/H-utdanning	562 542
Kvinne	566 326
Mann	544 881
Adjunkt med tilleggsutdanning og stillinger med krav om 5-årig U/H-utdanning	594 402
Kvinne	597 853
Mann	583 068
Lektor og stillinger med krav om mastergrad	593 235
Kvinne	597 852
Mann	583 068
Lektor med tilleggsutdanning	630 703
Kvinne	636 666
Mann	586 904
Ledere i kapittel 4	786 083
Kvinne	777 347
Mann	808 223

Ovenfor er lønnsrammene iht HTA representert, og hver av disse lønnsrammene har flere stillingskoder tilknyttet seg. I Lillestrøm kommune har vi nesten 150 ulike stillingskoder, hvorav ca 110 tilhører kapittel 4. Av den grunn så er HTA lønnsrammer benyttet i denne fremstillingen, og dette er også data som legges frem for arbeidstakerorganisasjonene i årlige lønnspolitiske drøftingsmøte.

Lillestrøm kommune har i 2022 arbeidet med en ny lokal lønnspolitikk som skal ferdigstilles våren 2023. Den lokale lønnspolitikken vil blant annet ha fokus på stillingsgrupper med rekrutteringsutfordringer og tiltak for å kunne møte noen av utfordringene for disse gruppene.

Tabellen ovenfor viser at det fortsatt er noe ulikheter i lønn, noe av skjevheten skyldes ulik ansiennitet og garantilønn i henhold til hovedtariffavtalen. Derimot så ser vi at det er kvinnene som er lønnsledende i kapittel 4, med unntak av de som har en stillingskode som leder tilhørende kapittel 4.

Kapittel 5

Stillingskode	Gjennomsnittslønn
Ingeniør/arkitekt	700 838
Kvinne	693 000
Mann	706 683
Lege	873 746
Kvinne	873 168
Mann	875 165
Rådgiver	715 556
Kvinne	709 213
Mann	729 714

I kapittel 5 så er det valgt ut tre sentrale grupper av ansatte hvor det tidligere er rapportert skjevheter i lønn, og det er noe rekrutteringsutfordringer. Vi ser blant de ansatte i kapittel 5 at det er menn som er lønnsledende. Forskjellene i lønnsspennet har derimot blitt redusert i løpet av de siste årene.

Kapittel 3 – ledere i Lillestrøm kommune

Stillingskode – Ledere i kapittel 3	Gjennomsnitt av Årslønn
Direktør	1 354 500
Kvinne	1 353 000
Mann	1 356 000
Kommunalsjef	1 074 249
Kvinne	1 065 333
Mann	1 100 995
Avdelingsleder	900 492
Kvinne	878 842
Mann	933 690
Rektor	874 161
Kvinne	872 157
Mann	877 333
Barnehagestyrer	733 885
Kvinne	733 166
Mann	742 500
Seksjonsleder	737 390
Kvinne	741 874
Mann	722 179
Enhetsleder	663 581
Kvinne	657 053
Mann	673 917

Tabellen ovenfor er bygd opp slik at det er leder på øverste nivå som fremkommer øverst, og så kommer de ulike nivåene under (avdelingsleder, rektor og barnehagestyrer tilhører samme nivå i organisasjonen).

Det har i lokale forhandlinger i 2022 også vært fokus på skjevhet i lønn og likestilling mellom kjønnene, og forskjellen i lønn mellom menn og kvinner er redusert fra tidligere år.

Det er også viktig å legge til at siden vi er en stor kommune så rekrutterer vi ledere (og ansatte) fra ulike markeder. Dette medfører at det er noen naturlige forskjeller i lønn innad i de ulike ledernivåene.

Heltidskultur

Heltidskultur har fortsatt sterkt fokus i Lillestrøm kommune. Studier viser at det er en sterk korrelasjon mellom heltidskultur og tjenestekvalitet, arbeidsmiljø og effektiv ledelse. Sterk heltidskultur er en forutsetning for kvalitet og kontinuitet i tjenestene våre, arbeidsmiljøet vårt og for effektiv ledelse.

Måleindikator for heltidskultur er andelen heltidsansatte. Heltidsansatte inkluderer faste ansatte med en heltidsstilling og de med flere stillinger som samlet utgjør 100% stilling (eks: ansatte som arbeider en stillingsbrøk i SFO og en stillingsbrøk i skole).

Andel heltidsansatte	Desember 2021	Desember 2022
Hele organisasjonen	66,6 %	67,5%
Helse og mestring	47,3%	49,3%
Oppvekst	77%	76,9%
KMS	84%	83,9%

(Data hentet fra Power BI)

Det er økning i andelen heltidsansatte fra 2021 til 2022. Økningen i andel heltidsansatte i tjenesteområdet Helse og mestring kan skyldes at flere av tiltakene for å styrke heltidskultur i pleie- og omsorgsyrkene har hatt effekt.

Et tiltak som bidrar til styrking av heltidskultur er iverksetting av kalenderplan for døgnbaserte pleie- og omsorgstjenester. UKE har kurset og veiledet 14 seksjonsledere i pleie- og omsorgstjenesten i kalenderplan, og de fleste av deltakerne iverksatte kalenderplan i 2022. Kalenderplan er et rammeverk der man legger turnus inn for et helt år. I motsetning til rullerende turnus gir kalenderplan oversikt over alt planlagt fravær i løpet av turnusåret. Det planlagte fraværet dekkes opp av ufrivillige deltidsansatte, som med dette får utvidet stillingsstørrelse og forutsigbar arbeidshverdag.

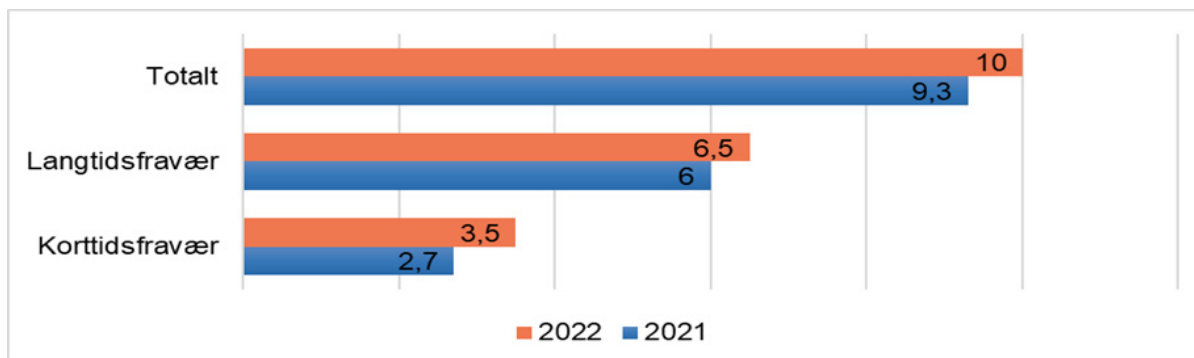
Seks seksjoner i bo- og miljøtjenester deltok i UKE's Heltidsprogram. Heltidsprogrammet er en kursrekke for ledere og plasstillitsvalgte i gitte seksjoner. Programmet er utviklet i samarbeid med hovedtillitsvalgte. Gjennom involverende prosesser arbeider man i fellesskap fram turnuser som øker andelen heltidsstillinger, og med dette øker kvalitet og kontinuitet i tjenesten.

Tre seksjoner i Helsehus og institusjon og to seksjoner i Helsetjenester for voksne, deltok i KS – prosjektet TØRN. Prosjektdeltakelsen strekker seg ut i 2023. Utgangspunktet i Tørn er å utvikle den kompetansen som er tilgjengelig i tjenestene best mulig. Heltidskultur, hensiktsmessig fordeling av oppgavene, og kompetanseheving er sentrale fokusområder i prosjektet.

Sykefravær

Sykefraværet i Lillestrøm kommune var totalt 10 prosent i 2022. Til sammenligning var sykefraværet i 2021 på 9,3 %. Korttidsfraværet (fravær under 16 dager) var henholdsvis 3,5 % i 2022 og 2,7 % i 2021. Langtidsfraværet var 6,5 % i 2022 og 6 % i 2021. Økningen i sykefraværet har trolig sammenheng med økt smitte av korona /omikron i første tertial 2022, samt ny smittebølge med luftveisinfeksjoner, korona og vekst i sesong influensa i tredje tertial.

Figur 1. Korttidsfravær, langtidsfravær og totalt sykefravær i %

Tabell 1 viser samlet sykefravær per tjenesteområde. Det har vært en økning i det totale sykefraværet innenfor de ulike tjenesteområdene og administrasjonen i 2022, sammenlignet med 2021. Det er høyest sykefravær i tjenesteområdet Helse og mestring.

Tabell 1 - Samlet sykefravær per tjenesteområde

Tjenesteområde	År	Totalt	Korttidsfravær	Langtidsfravær
Oppvekst	2022	9,90 %	3,60 %	6,30 %
	2021	9,40 %	2,90 %	6,50 %
Helse og mestring	2022	11,30 %	3,70 %	7,60 %
	2021	10,70 %	2,90 %	7,80 %
Kultur, miljø og samfunn	2022	7,70 %	2,80 %	4,90 %
	2021	6,50 %	2,00 %	4,50 %
Administrasjon	2022	6,40 %	2,00 %	4,40 %
	2021	5,00 %	1,30 %	3,70 %

Innenfor de ulike kommunalområdene er det barnehager, helsetjenester til voksne og eiendom som har det høyeste sykefraværet.

Tabell 2 – Samlet sykefravær per kommunalområde og stabsfunksjoner

Tjenesteområde	Kommunalområde	2021	2022
Oppvekst	Adm og ledelse Oppvekst	6,50 %	6,20 %
	Barnehager	14,00 %	14,60 %
	Skoler inkludert SFO	7,60 %	8,20 %
	Helsetjenester for barn, unge og familier	6,30 %	7,80 %
	Barneverntjenester	11,40 %	11,00 %
Helse og mestring	Adm og ledelse Helse og mestring	10,40 %	14,00 %
	Tjenestetorg for helse og mestring	7,00 %	9,10 %
	Helsetjenester til voksne	12,30 %	12,20 %
	Helsehus og institusjon	10,90 %	11,10 %
	Bo- og miljøtjenesten	10,70 %	11,70 %
	NAV	4,70 %	7,90 %
Kultur, miljø og samfunn	Adm og ledelse Kultur, miljø og samfunn	4,60 %	1,00 %
	Kultur	5,80 %	4,90 %
	Eiendom	8,50 %	10,00 %
	Miljøteknikk	3,80 %	7,20 %
	By- og stedsutvikling	4,40 %	4,70 %
Stabsområder			
	Kommunaldirektør og stab	4,00 %	3,80 %
	Økonomi	7,10 %	9,50 %
	Organisasjon og utvikling	5,20 %	5,00 %
	Digitalisering	3,70 %	6,00 %

Tiltak for å redusere sykefraværet

Redusere langtidsfraværet

Tidlig avklaring er viktig for å redusere langtidsfraværet. Lillestrøm kommune har etablert et avklaringsutvalg for sykmeldte. Målet er å avklare den sykmeldtes situasjon og mulighet for videre arbeid i Lillestrøm kommune, dersom interne tiltak er utprøvd og situasjonen fortsatt er uavklart. Det er behandlet få saker inneværende år.

Forebyggende arbeid

Barnehager og sykehjem er omfattet av bransjeprogrammet i IA-avtalen, som innebærer prioritert innsats mot sektorer og bransjer med sikte på redusert sykefravær og frafall og forbedring av arbeidsmiljøet.

I samarbeid med NAV arbeidslivssenter har det i 2022 det vært nærværssatsning inn mot fire barnehager med høyt sykefravær. STAMI (Statens arbeidsmiljøinstitutt) sin forskning rundt hvilke risikofaktorer som er størst i barnehagesektoren er her lagt til grunn for forebyggende tiltak.

Tjenestesteder innen Helsehus og institusjon har deltatt i pilotprosjektet «HelseArbeid» som er en satsing på helsefremmende og forebyggende kunnskapsformidling på arbeidsplassen. Målet med opplæringsmodulene er å formidle kunnskap om arbeidsmiljø, muskel og skjelettplager, smertemestring og psykisk helse i arbeid. Dette er helseplager som oftest er årsak til langvarig sykefravær.

HMS dugnad

Det å jobbe forebyggende med arbeidsmiljøet er viktig for å redusere sykefraværet. I Lillestrøm kommune skal HMS-dugnaden gjennomføres årlig, og det skal utarbeides en tiltaksplan på alle enheter, som en del av det forebyggende arbeidet for et trygt og godt arbeidsmiljø. Et godt mestringsklima samt mestringsorientert ledelse vil videre kunne gi store effekter, også på sykefraværet.

Vold og trusler

Forebygging av vold og trusler jobbes det med innen flere tjenesteområder i kommunen. Oppvekstområdet har, som et forebyggende tiltak, gjennomført felles opplæring for ansatte i utfordringer som oppstår når ansatte blir utsatt for trusler om vold, eller vold.

Lederopplæring

Lederrollen er sentral i oppfølging og forebygging av sykefravær. Støtte til ledere, og opplæring i hvordan følge tett opp den enkelte medarbeider, er viktig. HR har gitt løpende bistand til ledere i sykefraværssaker, og det gjennomføres jevnlig kurs for oppfølging av sykefravær.

Intern kontroll

Internkontroll er en prosess som skal bidra til en målrettet og effektiv drift, en pålitelig rapportering, og til at kommunen overholder lover og regler. Kommunen må ha kontroll på at produktene og tjenestene som blir levert til målgruppen, er av god nok kvalitet og i riktig omfang. Det avhenger av kvalitet og kontroll på innsatsfaktorer, aktiviteter og prosesser som skal til for å levere tjenester som planlagt. God internkontroll i oppgavegjennomføringen bidrar til kvalitet i tjenester. Internkontrollen utgjør derfor en viktig del av styringen gjennom å bidra til at virksomhetens ledelse har kontroll.

Ansaret for internkontrollen ligger hos kommunens ledelse, dvs. et overordnet ansvar hos kommunestyret og et ansvar for å gjennomføre hos kommunedirektøren. Rapporteringen nedenfor er kommunedirektørens rapportering på internkontroll etter kommunelovens paragraf 25-2.

Det rapporteres fra alle tjenesteområder og staber på internkontroll hvert tertial. I forkant av tertialrapport til kommunedirektør, gjennomføres det er prosess på alle nivåer i organisasjonen for å vurdere om det er behov for nye risikovurderinger eller nye prosedyrer, og om det er behov for tiltak for å redusere risiko og avvik. Lillestrøm kommune begynner gjennomgående å få en god avvikskultur som et ledd i forbedringsarbeidet. I dette legges at det er en kultur for å melde avvik, og at tiltakene for å rette avvikene blir iverksatt.

Avviksmelding 2022

Rapporteringen baserer seg på data hentet fra Lillestrøm kommunes internkontrollsystem.

- Totalt for 2022 er det meldt 8758 avvik.
- Det ligger ca 1800 styringsdokumenter i Riskmanager (kvalitetssystemet).
- Det er gjennomført 143 nye risikovurderinger i 2022.

	Nye i 2022	Totalt 2020-2022
Beredskap	4	31
HMS	87	490
Informasjonssikkerhet og personvern	20	119
Tjenestekvalitet	32	90
Totalt	143	710

Tilsyn fra statsforvalteren i Oslo og Viken

Statsforvalteren i Oslo og Viken gjennomførte to tilsyn i Lillestrøm kommune i 2022:

Tilsynsaksjon på kunstgressbaner med gummigranulat

Her ble funnet mangelfulle tiltak for å hindre spredning av gummigranulat fra kunstgressbaner, mangelfull informasjon til brukere, og manglende skriftlig risikovurdering for bruken med hensyn til ytre miljø. Lillestrøm kommune ga tilbakemelding til Statsforvalteren i august 2022, hvor kommunen oppgir at avvikene er lukket. Tilsynet er avsluttet fra Statsforvalterens side.

Barnehageloven kapittel VII – Spesialpedagogisk hjelp

Statsforvalteren har ført tilsyn med kommunens plikt til å oppfylle retten til spesialpedagogisk hjelp og plikt til å sikre at barn med nedsatt funksjonsevne får et egnet individuelt tilrettelagt barnehagetilbud. Lillestrøm kommune mottok den endelige rapporten fra Statsforvalteren 30. januar. Statsforvalteren har ført tilsyn på mange områder og lovkrav (46 punkter), og de mener Lillestrøm kommune i all hovedsak har en god praksis. Blant annet merker de seg god ivaretagelse av barn og foreldrene i søknadsprosessen, og at kommunen er opptatt av å høre barnet og ivaretar foreldrenes rett til medvirkning. Statsforvalteren har gitt kommunen elleve korreksjonspunkter. Rapportens pålegg om retting er strengt formulert, men selve rapporten er mer nyansert.

- Statsforvalteren mener blant annet at kommunen må å ha tydeligere vurderinger av barnets beste, samt spesifisere tydeligere hvordan den spesialpedagogiske hjelpen skal organiseres i sine vedtak.
- Statsforvalteren har også blant annet påpekt at det ikke er tilstrekkelig å innhente samtykke fra foreldre ved oppstart av spesialpedagogisk hjelp første gang man får vedtak, men at samtykke må innhentes for hvert barnehageår.
- Det er også gitt tilbakemeldinger på at saksbehandlingstiden i pedagogisk-psykologisk tjeneste er for lang.

Lillestrøm kommune jobber nå med å lukke de aktuelle påleggene innen fristen, 01.06.2023.

Statsforvalteren avslutter tilsynet først når kommunen, gjennom en erklæring og redegjørelse, har vist at påleggene er rettet.

Tilsyn fra Arbeidstilsynet

Arbeidstilsynet har totalt gjennomført 6 tilsyn i Lillestrøm kommune i 2022. 5 av disse tilsynene er likeartede og omfatter omsorgsboliger, mens ett tilsyn ble gjennomført på bakgrunn av en enkelthendelse. For oversiktens skyld er de to typene tilsyn delt i to i den følgende rapporteringen:

Tilsyn 1: Følgende har vært tema for 5 av tilsynene fra Arbeidstilsynet:

- systematisk HMS-arbeid (kartlegging, risikovurdering, handlingsplan, rapportering og avvikshåndtering) knyttet til forhold i arbeidet som kan bidra til muskel- og skjelettplager og psykiske plager
- ledelse og medvirkning, samarbeid med arbeidstakere og verneombud
- informasjon og opplæring knyttet til risikoforhold i arbeidet bedriftshelsetjeneste

Ved tre av omsorgsboligene det er gjennomført tilsyn med, er alle pålegg oppfylt, mens to av omsorgsboligene har fått frist til retting av pålegg innen gitte frister første halvår 2023.

Tilsyn 2: Arbeidstilsynet gjennomførte i 2022 ett tilsyn basert på en anmeldt voldshendelse i et boligfellesskap. Alle pålegg er oppfylt.

Forvaltningsrevisjoner 2022

I det følgende har Lillestrøm kommune redegjort for gjennomførte revisjoner fra Romerike revisjon IKS i 2022. Revisjoner som er under arbeid, er ikke tatt med i rapporteringen. Det ble gjennomført to forvaltningsrevisjoner i Lillestrøm kommune i 2022:

«Byggesaksbehandling» - dette er Romerike revisjon IKS sitt sammendrag:

Revisjonen har undersøkt om Lillestrøm kommune har en forsvarlig saksbehandling av byggesaker. Undersøkelsen viser at Lillestrøm kommune har en avklart ansvars- og oppgavefordeling i byggesaksbehandlingen, både når det gjelder saksbehandling, kvalitetssikring og godkjenning av vedtak. Det er utarbeidet skriftlige rutiner, veiledere og maler som bidrar til å sikre en ensartet praksis i saksbehandling av ulike sakstyper, samt sjekklister med sjekkpunkt om habilitet. Undersøkelsen viser videre at det ikke gjennomføres systematiske vurderinger av hvor i arbeidsprosessene for behandling av byggesaker det foreligger risiko for feil, svikt og mangler. Tallene fra KOSTRA viser at en stor del av sakene med tre og tolv ukers frist i perioden 2020 – 2021 har blitt behandlet innen fristene, men behandling av både klagesaker og forhåndskonferanser i mange tilfeller har overskredet fristene, og at fristoverskridelsene i de fleste tilfeller er store.

Lillestrøm kommune jobber nå med å forbedre rapportering til KOSTRA samt med å få på plass rutiner for risikovurderinger og for å etterleve lovpålagte frister for byggesaker. Kommunens nye kvalitetssystem vil bidra til å bedre systematikken i arbeidet med de to sistnevnte punktene.

«Rett lønn til rett tid» - dette er Romerike revisjon IKS sitt sammendrag:

Formålet med denne undersøkelsen har vært å undersøke om kommunen sikrer rett lønn til rett tid til sine ansatte. Det er mange personer i kommunen som skal bidra til å sikre rett lønn til rett tid. Hver leder i kommunen har et ansvar for dette, sammen med lønnsseksjonen. Revisjonens generelle inntrykk er at lønnsseksjonen i Lillestrøm kommune ivaretar sitt ansvar på en god måte. Vi har også forståelse for at kommunen har vært igjennom et stort og krevende omstillingsarbeid i forbindelse med kommunesammenslåingen.

God internkontroll, herunder gode systemer, opplæring og rutiner for å kontrollere lønnsgrunnlag er viktig for å sikre at feil oppdages og korrigeres. Det vi kan vurdere er om kommunen har en tilfredsstillende internkontroll på lønnsområdet som gir rimelig trygghet for at feil avdekkes og at korreksjoner gjennomføres. Det er etter revisjonens oppfatning ikke grunn til å tro at det er store summer som går tapt for kommunen grunnet manglende kontroll på lønnsområdet, eller at mange ansatte ikke får riktig lønn til riktig tid.

Lillestrøm kommune jobber nå med å se på mulige tekniske løsninger som kan ivareta tilstrekkelig kontroll for skolene. Videre jobbes det med tiltak som skal sikre en avklart oppgave- og ansvarsfordeling mellom ledere og lønnsseksjonen samt for at ledere skal gjennomføre lønnskontroll hver måned. Dette er et langsiktig kulturarbeid som blant annet innebærer tydelige krav til ledere i Lillestrøm kommune. Det er allerede etablert en forbedret systematikk i melding av avvik i kommunenes kvalitetssystem/internkontrollsystem. Ved oppdagede avvik iverksetter lønnsseksjonen opplæringstiltak samt etablerer eller reviderer veiledere. Seksjonen er også proaktive overfor nye ledere som blir kalt inn til veiledning på lønnsområdet. Lønnsseksjonen har digitalisert en rekke arbeidsprosesser som bidrar til å redusere antall avvik, herunder risiko for menneskelige feil. Anbefalingene fra denne revisjonsrapporten vil kommunen jobbe videre med i 2023.

Etikk

Kommunen forvalter samfunnets felles midler og utøver myndighet på et bredt felt. Det er derfor høye krav til den etiske holdningen hver enkelt viser i arbeidet for kommunen.

Det ble ved opprettelsen av Lillestrøm kommune utarbeidet etiske retningslinjer for den nye kommunen. Vi har nå sett behovet for å gjøre noen justeringer og forbedringer, og dette arbeidet startet opp i 2022 og sluttføres våren 2023.

Det er lagt vekt på at revideringen skal ivareta de gjeldende kravene som kommer til uttrykk i KS sine anbefalinger for arbeid med etikk. Det legges opp til at ny revidert utgave kalles etisk standard istedenfor etisk reglement. Den etiske standarden formulerer hvilke forventninger som stilles til kommunens ansatte, og skal gjøres tilgjengelig på ansattportalen.

Det krever trening å bli klar over etiske dilemma, og slik trening er nødvendig for at kommunen arbeider i tråd med den etiske standarden. Det legges opp til at det reflekteres rundt etiske dilemma i avdelingsmøter, arbeidsmiljøgrupper, ledermøter eller seminarer. Målet er å gjøre den enkelte ansatte bevisst på sin etiske standard, og være bedre i stand til etisk refleksjon i sitt daglige arbeid. Etiske problemer kan drøftes i forhold til både hendelser og system, og på den måten bidrar det til bedre kommunale tjenester.

Klima og miljø

Klima og miljø er ett av fire hovedsatsingsområder for Lillestrøm kommune, og kommuneplanens samfunnsdel gir de overordnede målsetninger for arbeidet. Det forventes at alle tjenesteområder i kommunen arbeider målrettet med klima og miljø.

Et strategisk og overordnet ansvar for arbeidet med klima og miljø ligger i avdeling for strategi og analyse i KMS. Strategi og analyse forvalter blant annet klimafondet, ravinefondet, klimabudsjettet og fordeler praktisk ansvar for gjennomføring og rapportering av klimatiltak. Strategi og analyse bidrar også med rådgivning om klima og miljøkrav inn i reguleringsplaner og byggesaker. Avdelingen deltar i regionale nettverk som Klima Viken, Kommunenettverk for klimaomstilling og Nedre Romerike miljønettverk.

Under satsingsområdet klima og miljø er det i planstrategien for Lillestrøm kommune sagt at det skal utarbeides strategi for klimaarbeid, strategi for sykkel med handlingsplan for sykkelruter, temaplan for landbruk, plan for vern av raviner for Lillestrøm kommune, handlingsplan for trafikk sikkerhet, strategi for mobilitet, temaplan for naturmangfold og handlingsplan for bekjempelse av fremmede arter. Av disse er de to første ferdig utarbeidet innen utløpet av 2022.

I 2022 var det pågående arbeid med å utarbeide ny arealdel for kommuneplanen til Lillestrøm kommune. I dette arbeidet har klima og miljø vært et fokusområde, og det er brukt mye ressurser for å få inn klima- og miljøhensyn i planarbeidet. Forslag til ny kommuneplan inneholder et arealregnskap som omfatter kvantifisering av arealenes evne til å binde karbon. Dermed vil det fremover være lettere å gjøre gode vurdering av klimaeffektene ved arealendringer. Arealregnskapet inneholder også en oversikt over hvilke naturverdier som vil bli berørt av arealendringene.

Klima

I forslag til arealdel for kommuneplan for Lillestrøm er det gjort et grundig arbeid med å innarbeide sentrale temaer fra klimastrategien. Noen temaer er kontroversielle og har gitt mange høringsinnspill, særlig gjelder det krav om bruk av tre (materialer med lavt klimafotavtrykk) i bærende konstruksjoner i bolig- og næringsbygg.

I 2022 ble byutviklingsplan for Lillestrøm by politisk behandlet, og etter revisjon forberedt for sluttbehandling. Byutviklingsplanen skal sikre en riktig balanse mellom klimariktig fortetting og god bo- og bykvalitet for beboerne og brukerne av byen. Den inneholder visjoner og strategier som skal hjelpe alle aktører i byutviklingen med å finne denne balansen. For å redusere trafikkutfordringer og køer i byen når den fortettes videre, har byutviklingsplanen f.eks. lagt til grunn at byen skal stenges for gjennomkjøring med privatbil, som istedenfor ledes ut på ringveisystemet rundt byen. Kollektivtrafikk og sykkel har gjennomgående fremkommelighet. Det er også foreslått nye transformasjonsområder i byen, som skal øke tettheten nær kollektivknutepunktet.

Sophie Radich skole ble ferdigstilt høsten 2022 og tas i bruk fra januar 2023. Bygget er utviklet og bygget med høye miljøkrav, blant annet krav om 50 % reduksjon i klimagassutslipp sammenlignet med et referansebygg. Dette har blant annet resultert i at skolen er oppført i massivtre, at det er stilt krav til andre klimavennlige materialer, kildesortering på byggeplass og klassifisering med energiklasse A. Prosjektet har også etablert en park rundt skolebygget som ivaretar økologien og naturmiljøet på en god måte, blant annet med god overvannshåndtering og ivaretagelse av salamandere i området.

Ny brannstasjon i Sørumsand var pilotprosjekt for utslippsfrie anleggsmaskiner gjennom interreg-prosjektet Cleancon, og en rekke utslippsfrie løsninger er brukt under byggingen. I tillegg benyttes solceller for å dekke store deler av energiforbruket, energibrønner for oppvarming og kjøling, klimavennlige materialer som treverk, lavkarbonbetong og gjenbrukt stål. Det er også etablert fordrøyningsbasseng i terreng på nordsiden – med sprengstein fra byggeplassen, og i stedet for betongstøp er det valgt en løsning med plastring av fordrøyningsbassenget med leire som er overskuddsmasse fra et byggeprosjekt på Valle Hovin.

Med gode interne ressurser og bistand fra ekstern konsulent ble internservice i eiendom miljøfyrtårnsertifisert i juni 2022. De jobber nå blant annet med å fjerne avfallsbøtter på kontorer og heller etablere avfallstasjoner. Arbeidet er startet opp på Lillestrøm rådhus, men vil bli ytterligere utvidet når fleksible arbeidsplasser igangsettes på flere steder i kommunen. I tillegg har avdelingen vakuum søppelbøtter på utprøving på Lillestrøm rådhus. Målet er at plastforbruket skal gå ytterligere ned. Seksjonen forvalter også Lillestrøm kommunes kjøretøypark og pr 31.12.22 har vi en elbilandel på 80%. I 2022 er 38 fossile biler blitt erstattet med elbiler, 4 nye elsykler og 7 el-sparkesykler er fasett inn i driften.

Lillestrøm kommune er part i Byvekstavtalen for Oslo og Akershus. Denne avtalen tilfører midler til samferdselsprosjekter og til drift og utvikling av kollektivtransporten i Oslo og Akershus. Staten forplikter seg til å bidra med økonomiske midler. De lokale partenes, herunder Lillestrøm kommunes forpliktelser handler primært om å føre en arealpolitikk som er i tråd med den regionale planen for areal og transport i Oslo og Akershus. Byvekstavtalen er dermed et virkemiddel som bidrar til et effektivt og klimavennlig utbyggingsmønster i Lillestrøm kommune. Knutepunktsfortetting reduserer reisebehovet, og reduserer dermed klimagassutslippene. Effekter av byvekstavtalen følges opp gjennom et indikatorsett som publiseres i handlingsprogrammet i mai.

I løpet av året ble plan for klimanøytral drift utarbeidet gjennom en prosess med bred deltakelse fra kommunens mange virksomheter. De prioriterte satsingsområdene for klimanøytral drift er å fortsette å styrke det systematiske arbeidet med grønne innkjøp, å intensivere arbeidet med energieffektivitet i eksisterende bygg og å sørge for systematikk og helhet i arbeidet med omstilling av kjøretøy- og maskinparken. Planen sier deretter hvordan vi skal jobbe videre med reduksjon av utslipp i driften, og systematisk finne nye tiltak og satsingsområder gjennom gode prosesser i organisasjonen. Planen peker på mulige former for klimakompensasjon og på at vår rolle som forvalter av store skogarealer må være en del av vurderingen når kommunen skal erklære seg klimanøytral i 2027.

Det er i 2022 gjennomført en kartlegging av potensialet for energieffektivisering i kommunale bygg. Arbeidet blir videreført i 2023 i tråd med nye mål om energieffektivisering.

Ulike avdelinger i kommunen deltar i samarbeidsprosjekter i regi av Viken fylkeskommune, blant annet utredning av felles bildelingsløsninger, utredning av ladeinfrastruktur i boligselskaper og uttesting av utslippsfrie maskiner.

Klimafondet/klimabudsjettet

Små og mellomstore klimatiltak gjennomføres med finansiering i klimafondet, totalt er ca. 3,0 mill. kroner brukt av klimafondet på prosjekter i 2022. Klimafondet var pr 31.12.22 på 2,8 mill. kroner.

Klimabudsjettet for 2023 ble arbeidet frem av et eget team, hvor relevante virksomheter i kommunen er representert. På denne måten blir initiativer som finnes i organisasjonen løftet frem. Klimabudsjettets handlingsdel er en oversikt over tiltak som foreslås finansiert med det kommunale klimafondet. I tråd med nye politiske føringer er det i klimabudsjettet for 2023 også lagt frem forslag til tiltak som kan finansieres med eiendomskattemidler.

Klimatilpasning

Lillestrøm kommune må forberede seg på og tilpasse seg klimaendringene. Endringene kommer nå raskere enn før og det er avgjørende at kommunen er rustet og klar til å tåle påvirkningene, når de faktisk skjer. Lillestrøm kommune følger opp framskrivninger og regionale klimaprofiler som viser at vi, som følge av klimaendringer framover vil oppleve økt nedbør i form av hyppigere byger med økt intensitet. Klimatilpasninger har et tydelig fokus i kommunes overordnede ROS, i utarbeidelse av ny arealdel til kommuneplanen og i saksbehandling etter plan- og bygningsloven.

Som del av kommunens klimatilpasningsarbeid deltar kommunen i EU-prosjektet REACHOUT (Resilience in Europe through Activating City Hubs reaching Out to Users with Triple-A climate adaptation Tools). Prosjektet hadde oppstart 1. oktober 2021 med en planlagt varighet til 30. april 2025. Prosjektet koordineres av Deltares i Nederland, og skal bygge bro mellom vitenskap og politikk. Målet med REACHOUT er å støtte Europeiske byer i å bli mer motstandsdyktige mot klimaendringer. Prosjektet to viktige funksjoner:

1. Brukbarhet av klimatjenester som utnytter europeiske ressurser;
2. Utveksling av erfaringer for å berike og videreutvikle klimatjenester;

I 2022 har det blitt arrangert en intern workshop der det ble gitt innspill til Lillestrøms kommunes første klimahistorie som skal utarbeides i prosjektet.

Miljø

Hovedansvaret for rådgivning og koordinering av miljøtema er plassert i strategi og analyse i KMS, men flere enheter i kommunen forvalter lovverk, og har fagområder som berører miljøspørsmål. Dette kan gjelde alle tjenesteområdene, men særlig «Helse og mestring», «Kultur, miljø og samfunn». Miljørådgivning og -forvaltning omfatter vern og hensyn til naturområder i kommunen, i tillegg til sikring av vannkvalitet, naturmangfold, samt forebygging og begrensnig av forurensning og fremmede arter.

Forvaltning av naturmangfold

For å kunne utføre kunnskapsbasert og varsom arealforvaltning, er det nødvendig med kunnskap om naturverdiene i kommunene. Det er mangelfull kunnskap om naturverdiene i deler av kommunen. Videre har Miljødirektoratet utarbeidet en ny metode for å kartlegge naturtyper. Denne kalles for kartlegging etter Miljødirektoratets instruks, «Natur i Norge» (NIN/MI). I 2022 ble det utført naturtypekartlegginger etter Miljødirektoratet instruks i regi av Miljødirektoratet for deler av kommunen. Kommunen spilte også inn nye områder som ønskes kartlagt etter Miljødirektoratets instruks i kommunen som evt. vil bli kartlagt i 2023.

I 2022 ble det startet opp arbeidet med temaplan for naturmangfold. Temaplanen vil gi en oversikt over naturmangfoldet i kommunen og inneholde en handlingsplan over tiltak for forvaltning av naturmangfoldet i kommunen. Temaplanen vil bli ferdigstilt i 2023.

I 2021 ble det også satt i gang en prosess for å sammenstille alle viltkartlegginger i de tre tidligere kommunene, Fet, Sørum og Skedsmo. På denne måten blir det lettere å ta hensyn til dyrelivet ved arealplanlegging og planer om naturinngrep. Sammenstillingen anbefalte at det skulle gjøres supplerende kartlegginger over leveområder for vilt som vil bli gjennomført i 2023, og vil være et viktig kunnskapsgrunnlag i temaplan for naturmangfold.

Strategi og analyse foreslo også tiltak for restaurering av natur i budsjettprosessen, i tråd med politisk vedtak om bruk av eiendomsskattemidler.

Forvaltning av raviner

Naturtypen raviner har hatt en sterk tilbakegang de siste 50-60 årene og er derfor klassifisert som en sårbar naturtype på den nasjonale rødlista over naturtyper. De gjenværende ravinedalene og ravinesystemene som finnes i dag har betydning knyttet til geologiske og biologiske verdier, samt innen klimatilpasning. Lillestrøm kommune har en plan for vern av raviner i delområde Skedsmo som ble vedtatt i 2020. I forbindelse med planen ble det vedtatt at det skulle opprettes et ravinefond på 1 mill. kroner. Formålet med ravinefondet er å stimulere til målrettede tiltak på privat grunn, som gir bedre forvaltning av ravinene. I 2022 ble det søkt om tilskudd til forvaltningstiltak i raviner, fra grunneiere med eiendom i raviner, samt frivillige organisasjoner. Tiltakene er: fjerning av forsøpling og fremmede arter i raviner og tilrettelegging for å gjeninnføre beitedyr på tidligere beitemark. Totalt omsøkt sum var kr. 409.040, -. For å motta støtte, så måtte tiltakene gjennomføres innen 03.10.2022.

I tråd med planstrategien skal Lillestrøm kommune også utarbeide en ravineplan som vil omfatte hele kommunen. I 2022 har det vært stort arbeidspress og mange oppgaver innenfor miljøområdet, og det har vært utfordrende å gjennomføre alle oppgavene. Dette har ført til at det ikke har vært kapasitet til å starte opp arbeidet med ravineplan for Lillestrøm kommune i 2022.

Andre prosjekter

Lillestrøm Pollinatorpark ligger langs flomvollen ved strandpromenaden og ble startet opp i 2022. Parken vil bli offisielt åpnet i 2023 og består av et variert mangfold av regionale blomster som er gode vekster for villbier og andre pollinatorer, samt bieboliger og informasjonsskilt. Kommunen samarbeider med firmaet «Tiny workers», som er ansvarlige for prosjektet og som skal stimulere til å gjøre Lillestrøm til en mer pollinatorvennlig by. Den første pollinatorparken vil fungere som en pilot for å kunne utvikle konseptet til nye arealer.

Lillestrøm kommune har gått foran når det gjelder å prøve ut og finne gode løsninger for å unngå bruk av gummigranulat som innfyll på fotballbaner. I 2022 er 5`er kunstgressbanen på Strømmen stadion, 7`er banen på Skjetten stadion og 11`er banen på Sten Tærud, rehabilitert med miljøvennlig innfyll. Ved baner der det fortsatt er gummigranulat sikres banen mot spredning av granulaten. Målet er å ha miljøvennlige baner i hele kommunen.

Klimatiltak

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Beskrivelse status
Administrasjon av klimaarbeidet	Arbeidet med klima innebærer en rekke større og mindre kostnader. Tiltaket skal dekke løpende kostnader med klimaarbeidet, som deltakelse på kurs og seminarer, litteratur, trykking, mindre konsulentoppdrag.	Iht. plan	47 By- og stedsutvikling Løpende utgifter til administrasjon, kurs og konferanser dekkes av dette.
CleanCon medlemskap	Partnerbidrag til prosjektet Cleancon gjennom EUs program Interreg Sverige-Norge. Prosjektet har fokus på utslippsfri anleggsplass og kommunen deltar med ny brannstasjon på Sørumsand. Prosjektet skal heve kompetanse hos offentlige og private aktører gjennom å bidra til og synliggjøre gode case og i arbeid med veiledere for bransje og myndigheter.		13 Økonomi Treårig prosjekt som er avsluttet i 2022. Prosjektet omfattet Lystad brannstasjon som demosite for utslippsfri anleggsplass/fossilfri. Prosjektet er gjennomført i tråd med prosjektbeskrivelsen.
Diverse årlige lisenser/medlemskap	Kommunen betaler en del årlig lisenser for tiltak som støtter kommunens klimaarbeid. Dette inkluderer blant annet lisenser til Miljøfyrtårn og energiportalen, samt medlemskap i hydrogenklyngen.		47 By- og stedsutvikling Betales fortløpende gjennom året. Blant annet til Hydrogenklyngen, Miljøfyrtårn og programvarelisenser.
Elsykler og elsparkesykler til kommunale virksomheter	Kommunen har en rekke elsykler og elsparkesykler i den daglige driften. Internservice tar hånd om anskaffelser, service og vedlikehold. Innfasing av elsykler og elsparkesykler vil fortsette i 2022. Anslått behov er 5 stykker av hver type.		43 Eiendom Eiendom bistår virksomhetene i forbindelse med innkjøp av elsykler og elsparkesykler. Innfasingen går sakte, men gjort gode erfaringer med dette på rådhuset hvor det er utlåns-pool for ansatte.
ENØK-tiltak i Lillestrøm-kirkene	Kirkelig fellesråd har satt seg som mål å senke tilført kjøpt energi med 50 % over 5 år. Følgende tiltak er aktuelle for 2022: Solceller, varmepumper, etterisolering, effektiv varmestyring, utskifting av utdaterte ventilasjonsanlegg.		47 By- og stedsutvikling Diverse enøk-tiltak i Lillestrøm-kirkene er gjennomført i 2022.
Forprosjekt solceller	Tiltaket skal gi en analyse av mulighetene for å sette opp solceller ved rehabilitering av kommunale bygg. Verkstedgården i Sørumsand er det første aktuelle bygget.		43 Eiendom Det er gjennomført vurderinger av å etablere solceller på seks sykehjemsbygg.
FutureBuilt - innovativ lekeplass	Tiltaket gjelder ny lekeplass i rådhusparken. Det er ønskelig å gjøre prosjektet som et Futurebuilt prosjekt. Det fordrer at prosjektet må innhente mer kompetanse på bl.a. sosiokulturell stedsanalyse, klimagassreduksjon, marksikringsplan, naturbasert		41 Kultur Tiltaket gjelder ny lekeplass i rådhusparken vurderes gjennomført som et Futurebuilt prosjekt med stor grad av medvirkning. Prosjektet er finansiert med en bevilgning på 1,5 mill. kroner innenfor budsjettet til kultur, i tillegg til 0,2

Årsmelding 2022

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Beskrivelse status
	overvannshåndtering, grønn mobilitet og biologi.		mill. kroner fra klimafondet. Prosjektet er forsinket pga pandemien, og er i planleggingsfasen. Gjennomføringen skjer først i 2023.
FutureBuilt medlemskap	Kommunen deltar i FutureBuilt - et stort samarbeidsprosjekt for å sikre bærekraftige bygg og bærekraftig byutvikling. FutureBuilt er en arena for innovasjon, kompetanseheving og erfaringsformidling, og en læringsarena for utbyggere, arkitekter, rådgivere, entreprenører, kommuner og brukere. Gjennom samarbeidet med FutureBuilt kan kommunen høste erfaringer om bærekraftig bygg og byområder, og videreføre erfaringer til andre prosjekter i kommunen.		40 Administrasjon og ledelse Kultur, miljø og samfunn Lillestrøm kommunes årlige partnerbidrag i FutureBuilt 2.0 er for perioden 2021-2024 dekket ved bruk av Klimafondet. Fra 2025 er det innarbeidet i handlingsprogram og økonomiplan.
Grønt næringsfond 1	Opprette en støtteordning for næringslivet og landbruket for å fremme grønn næringsutvikling og klimavennlig landbruksdrift. Slik omstilling kan bidra til økte kostnader for landbruket og næringslivet. Ved å opprette en kommunal støtteordning, kan kommunen bidra til å minske økonomiske barrierer for en klimavennlig landbruksdrift og grønn omstilling i næringslivet generelt. En støtteordning kan begynne litt i det små, men kunne med fordel ha større ramme. Derfor foreslås en større ramme som et eget tiltak: Grønt næringsfond 2		40 Administrasjon og ledelse Kultur, miljø og samfunn Det vil lyses ut et kombinert klima- og næringsfond ila våren 2023.
Kartlegging av karbonrike areal i kommunen	Formålet med prosjektet er å få en bedre oversikt over de karbonrike arealene i Lillestrøm kommune. Prosjektet vil bli et viktig kunnskapsgrunnlag til en videreutvikling av arealregnskapet og fremtidige kommuneplaner i kommunen. Tiltaket vil bidra til en kunnskapsbasert og varsom arealforvaltning.		47 By- og stedsutvikling Prosjektet er ikke startet opp i 2022. Det er bevilget midler til det fra eskattemidler med sikte på gjennomføring i 2023.
Klimakonferanse for og med barn og unge	Tiltaket innebærer å arrangere klimakonferanse for barn og unge, der barn og unge er involvert i planlegging og gjennomføring og alt innhold er tilrettelagt for barn og unge. Gjennomføres i åpningsuka for nytt bibliotek og Kulturkvartalene september 2022. Målet er å tiltrekke seg profilerte innledere og presentere en		41 Kultur Konferansen lot seg ikke gjennomføre i åpningsuka, og vil bli vurdert arrangert i 2023.

Årsmelding 2022

Oppdrag	Beskrivelse	Status Beskrivelse status
Klimaspillet forprosjekt	profesjonell konferanse som er laget med tanke på barn og unge. I samarbeid med ledende forskningsmiljøer og spillutviklere i Norge skal det utvikles et dataspill som skal stimulere til læring om utfordringer knyttet til klimaarbeid, og som kan senke terskelen for barn- og unges medvirkning i det kommunale klimaarbeidet. Prosjektet vil innebære stor grad av innovasjon og innledes med et forprosjekt.	41 Kultur Forskningsprosjekt med interne og eksterne partnere. Forprosjektet er gjennomført i 2022, og det er sendt prosjektrapport og regnskapsrapport til Viken fylkeskommune. Forprosjektet er finansiert gjennom RFF Viken midler, kommunens klimafond og egeninnsats.
Kompostering av matavfall Skedsmotun BBS	Ved hjelp av bakteriekultur kan matavfall omdannes til matjord i løpet av 24 timer. Dagens praksis innebærer stor kostnad og mye transport ved håndtering av matavfallet. Prosessen gir svært næringsrik jord. Tiltaket kan ha alternative anvendelser av jorda og den kan trolig benyttes i vår egen kommunale drift.	33 Helsehus og institusjon Komposteringsmaskin ble kjøpt inn brukt i juni 2022. Maskinene fungerer og gjør jobben med kompostering. Dog er det noe utfordringer i forhold til behandling av matavfallet. I forhold til konsistens og prosess, her bygger vi erfaringer. Den har vært nyttig som en test på om dette er et verktøy som det er lurt å implementere ved flere sykehjem. Maskinen er driftet av kjøkkenpersonell. Det ser vi at kan by på utfordringer. En videre utrulling av flere komposteringsmaskiner bør innbefatte samarbeid med eiendom/vaktmester. Effekten er bra når det kommer til bærekraft. Velges en maskin som kan ta unna stort nok volum vil det forhindre henting fra renovatør. Samtidig har vi ikke funnet en varig løsning på bruk av komposten. Det er ført dialog med utedrift, dette må det jobbes videre med om vi skal fortsette prosjektet. Det er bevilget nye midler i 2023 til innkjøp av nye maskiner, det anbefales et bredere samarbeid med andre avdelinger i kommunen om vi skal investere.
Lading i borettslag og sameier	Tiltaket innebærer en rådgivningskampanje rettet mot boligsameier og borettslag med sikte på å sikre fremtidsrettede ladeanlegg. Befaringer og rådgivning inkludert rapport med anbefalte ladeløsninger gjennomføres av Sweco, tjenesten er gratis for innbyggerne.	47 By- og stedsutvikling Prosjektet er i gjennomføringsfasen, og videreføres til 2023. Responsen er lavere enn antatt og det kan bety at prosjektet blir billigere enn det som er budsjettert. Brukt ca halvparten av disponible midler.
Mat – grønne innkjøp gjennom "Kjøp bærekraftig"	Kommunen deltar i det nasjonale prosjektet Kjøp bærekraftig som fokuserer på reduserte klimagassutslipp og mer bærekraftige innkjøp ved nye anbud for matvarer. Midlene fra	3380 Kjøkken Det har ikke vært benyttet midler til "grønne innkjøp" i 2022. Årsaken er begrenset med tid, samt litt uklarhet på bruk av midlene. Det er bevilget nye

Årsmelding 2022

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Beskrivelse status
	klimatefondet skal dekke merkostnader ved slike innkjøp.		midler i 2023. Det vil bli valgt ut produktområder innen økologiske råvarer der midlene skal finansiere merkostnaden som slike produkter har i forhold til ordinære råvarer. Kaffe og enkle meieriprodukter peker seg ut som smarte satsningsområder som også gir et bra volum på bærekraftige kjøp.
Medlemskap/bidrag Klima Viken	Viken fylkeskommune har tatt initiativ til nye, regionale klimanettverk. Medlemsavgiften er basert på kommunenes størrelse. Avgiften skal også dekke tiltak i kommunene. Fylkeskommunen bidrar med midler tilsvarende medlemsavgiften fra kommunene.	47 By- og stedsutvikling	Det er betalt medlemsbidrag til Klima Viken for 2022.
Miljøfyrtårtsertifisering vask/renhold. Innkjøp av miljøstasjoner	Vask/renhold gjennomgår miljøfyrtårtsertifisering som eneste kommunale virksomhet for øyeblikket. I den anledning identifiseres en rekke tiltak som er aktuelle for å bli sertifisert, for å redusere klimagassutslipp og bli bærekraftig. Et tiltak som skal gjennomføres er et pilotprosjekt der søppelbøttene på rådhuset erstattes av et visst antall miljøstasjoner. Behovet er anslått til 20 stasjoner til en pris på 10.000 kroner pr stasjon.	43 Eiendom	Renhold og vaskeritjenesten er nå miljøfyrtårn-sertifisert som den første enheten i Lillestrøm kommune. Innkjøp av miljøstasjoner vil bli gjort i forbindelse med prosjekt på rådhuset for aktivitetsbaserte arbeidsplasser. Det foreligger ikke budsjett til å rulle ut miljøstasjoner på alle lokasjoner.
Mobilitetshus - mulighetsstudie	Prosjektet skal se på muligheten for å utvikle et mobilitetshus tett på sentrumskjernen i Lillestrøm by og redusere småkjøring i bykjernen. Kommunen bør ta et ansvar for den helhetlige planleggingen av felles parkeringsløsninger for byen. Dagens regulering og bygging av kvartaler har fortsatt parkeringskjeller under hvert bygg. Kommunen ønsker å se på andre måter å bygge på ved etablering og bygging av fellesløsninger på strategiske tomter i byen, i stedet for å etablere parkeringskjellere. Prosjektet skal se på muligheten for å etablere parkeringshus, felles for ulike brukergrupper som har ulike behov over året, og som kan transformeres dersom behovet for parkering endres.	47 By- og stedsutvikling	Byutviklingsplanen ble sendt tilbake for endringer. Kapasitet og ressurser i avdelingen måtte brukes på dette, og det var ingen ledig kapasitet til å starte noe prosjekt for mobilitetshus. Men det jobbes med mobilitetshus i flere andre planprosjekter.
Nullpunktsanalyse - grønt næringsliv	Tiltaket innebærer en kartlegging av det lokale næringslivet med tanke på å identifisere potensialet for å styrke grønn omstilling. Kartlegging bør gjøres av eksterne	40 Administrasjon og ledelse	Kultur, miljø og samfunn Lillestrøm har fått utarbeidet en analyse av U4SSC, som ble presentert på Lillestrøm

Årsmelding 2022

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Beskrivelse status
	konsulenter. Analysen skal brukes inn i arbeidet med næringsstrategi for kommunen.		næringskonferanse i september 2022. Det er ikke planer for andre analyser knyttet til grønt næringsliv på nåværende tidspunkt.
Nye tiltak gjennom året	Det kommer en rekke initiativer til gode klimatiltak gjennom året og det er viktig å kunne bli med på noen av dem. Midlene skal blant annet dekke egenandeler i aktuelle prosjekter. Det vil være hensiktsmessig å sette av noen midler fra klimafondet til dette for å slippe unødvendig administrasjon i løpet av året.		47 By- og stedsutvikling Det er ikke ført utgifter på dette området i 2022.
Overvannsplan for Lillestrøm by	Prosjektet skal utarbeide en overvannsplan for Lillestrøm by. Formålet er å sikre en helhetlig overvannshåndtering. I følge Klimaprofilen for Oslo og Akershus er det ventet at episoder med kraftig nedbør vil øke vesentlig både i intensitet og hyppighet i årene som kommer. Dette vil stille større krav til overvannshåndteringen i framtiden.		47 By- og stedsutvikling Overvannsplan må lages sammen med kommunalområde miljøteknikk. De har ikke hatt kapasitet til å starte dette arbeidet, og pga. tilbakesending av forslag til by utviklingsplan, har heller ikke planavdelingen hatt kapasitet til å starte med overvannsplanen.
Plan for klimanøytral drift	Tiltaket skal dekke konsulentbistand for utarbeidelse av klimaregnskap, utslippsbaner og tiltaksplaner til plan for klimanøytral drift. Det kan også være aktuelt å kjøpe inn noe bistand til prosessledning.		47 By- og stedsutvikling Arbeidet med planen er gjennomført i 2022. Plan for klimanøytral drift behandles første kvartal 23.
Sedumtak toalett skateparken/Rådhusparken	Etablere det offentlige toalettet i Rådhusparken/skateparken med grønt tak av sedum. Sedumtak vil bl.a. redusere avrenningsintensiteten til taket. Sedumtak er ikke standardtak fra leverandøren, men vi har opsjon for å få leveranse med tak av sedum.		41 Kultur Det offentlige toalettet i Rådhusparken/skateparken med grønt tak av serum, er ferdig og tatt i bruk.
Støy- og utslippsfri kirkegård 1	Kirkelig fellesråd fortsetter innfasing av utslippsfrie og støyfrie maskiner og kjøretøy. For 2022 er det aktuelt med ulike typer sitteklippere, ulike typer hjullastere, en rekke mindre elektrisk verktøy og utstyr, samt varebiler.		47 By- og stedsutvikling Det er overført 1,3 mill. kroner til Kirkelig fellesråd som tilskudd til innfasing av maskiner og kjøretøy.
Trainee-prosjekt infrastruktur	Traineeene i Nedre Romerike trainee skal se på klimagasseffekt ved bygging av VA-infrastruktur, blant annet ved hjelp av LCA-analyse. Skal dekke kurs i livsløpsanalyse og lisens til LCA-database		47 By- og stedsutvikling Utgifter ble dekket av LTRR (Lederforum tekniske tjenester Romerike).

Eierstyring

Lillestrøm kommune er deltaker i en rekke interkommunale selskap (IKS) og aksjeselskap (AS). I 2022 inngikk det 11 interkommunale selskap og 8 aksjeselskap i den aktive eierstyringsporteføljen til Lillestrøm kommune. På enkelte områder utføres en betydelig del av kommunens tjenesteproduksjon i de interkommunale selskapene.

Lillestrøm kommune vedtok i 2020 sin første eierskapsmelding, og denne oppdateres årlig. Eierskapsmeldingen gir en oversikt over de selskap og samarbeid som kommunen deltar i, og hvilke prinsipper Lillestrøm kommune vektlegger i sin eierstyring. I tillegg gir eierskapsmeldingen informasjon om ulike former for samarbeid, tilhørende regelverk, styringsmuligheter og ansvarsforhold.

Kommunen har fokus på aktiv eierstyring. Som ledd i dette inngår kommunen i et interkommunalt eierstyringssekretariat på Nedre Romerike (ESS). ESS er et administrativt organ som bistår kommunedirektørene i selskapenes eierkommuner med å sikre koordinert saksbehandling av saker som skal behandles i selskapenes representantskap eller generalforsamling. Koordinatorrollen av ESS ble lagt til Lillestrøm kommune høsten 2022.

Noen viktige saker som det har vært arbeidet med i selskapene i 2022 er blant annet:

- Eierstrategi for Midtre Romerike avløpsselskap IKS (MIRA) ble ferdigstilt og behandlet av representantskapet våren 2022.
- Representantskapene i Nedre Romerike Avløpsselskap IKS (NRA) og Nedre Romerike Vannverk IKS (NRV) vedtok høsten 2022 å fusjonere de to VA-selskapene med virkning fra 01.01.2023.

Økonomi

Regnskapet for Lillestrøm kommune viser et godt netto driftsresultat i 2022. Hovedsakelig skyldes dette høye skatteinntekter. I tillegg viser driften i kommunalområdene tilnærmet balanse totalt sett. Dette blir nærmere omtalt nedenfor.

Koronapandemien har medført store utgifter også i 2022, og tjenesteområdene er kompensert for dette. Utgiftene er stort sett dekket av statlige overføringer. Krigen i Ukraina har ført til at Lillestrøm kommune har tatt imot flere flyktninger, utgiftene er også her dekket av statlige overføringer.

I 2022 ble det økninger både i rentenivå og strømpriser. Energiutgiftene har økt betydelig, totalt har vi hatt 53 mill. kroner høyere energiutgifter enn opprinnelig budsjettert. Disse utgiftene er dekket av økte skatteinntekter. Økningen i rentenivå har gitt en positiv effekt for kommunen, fordi vi har hatt fastrenter på andel av lånene våre, og en høy likviditetsbeholdning som har gitt betydelige merinntekter på posten for renteinntekter.

Budsjettpremisser

Det følger av kommunelovens § 14-4 at kommunestyret skal vedta premisser for bruken av bevilgningene i årsbudsjettet, og at dette skal framkomme i det vedtatte årsbudsjettet. Videre framkommer det i § 14-7 at man i årsberetningen skal redegjøre for vesentlige avvik fra kommunestyrets premisser for bruken av bevilgningene.

En tydelig premiss for bevilgningen i 2022, er gjennomføringen av bemanningsplan for ikke-stedbundne tjenester. I budsjettet er det lagt til grunn nærmere 30 årsverk reduksjon i 2022, med tilhørende budsjettreduksjon på 22,2 mill. kroner. Dette premisset er stort sett oppfylt, men bemanningsreduksjon avhenger i noen grad av turnover i den enkelte avdeling. Bemanningsreduksjonen skal skje uten oppsigelser, og planen som helhet skal gjennomføres i perioden fram til 2025.

Et selvfølgelig grunnpremiss er at kommunen følger statlige over og forskrifter for kommunal tjenesteyting på en rekke driftsområder. Et annet premiss er å følge de politiske vedtak som kommunestyret har fattet.

Pandemien har også i 2022 endret driften i store deler av organisasjonen, og forslag til endringer i budsjettene er lagt fram for kommunestyret.

Når det gjelder investeringsbudsjettet, så ble det klart at ambisjonene for hva som var mulig å få gjennomført, var for høye. Budsjettpremissene var heller ikke her tydelig uttrykt, men det ble nødvendig å legge fram forslag for kommunestyret om reduksjon i investeringstakten.

Målet om antall lærlinger ble nådd, ved årsskiftet hadde vi 80 lærlinger i kommunen.

Ut fra det som er beskrevet over, så mener kommunedirektøren at det ikke framkommer vesentlige avvik fra kommunestyrets premisser for bruken av bevilgningene i 2022 selv om premissene ikke framkommer tydelig i det vedtatte budsjettet.

Finansielle måltall

For å sikre en bærekraftig økonomi på sikt har kommunestyret vedtatt finansielle måltall. Det er vedtatt måltall for netto driftsresultat, størrelsen på gjeld og disposisjonsfond. Det er viktig at kommunen ikke har for stor gjeld i forhold til driftsinntektene, og at det kan settes av midler til egenfinansiering av nødvendige investeringer. Tallene nedenfor viser at alle de finansielle måltallene i 2022 lå godt innenfor måltallene.

Netto driftsresultat: Det er lagt til grunn i økonomiplanperioden at netto driftsresultat i % av driftsinntektene skal være minimum 1,75 % fra 2023. I 2022 utgjorde netto driftsresultat 4,9 % av driftsinntektene.

Disposisjonsfond: Disposisjonsfondet bør være 10 % av brutto driftsinntekter, og i skal i enkeltår ikke være under 7 % av brutto driftsinntekter. I 2022 var tallet 18,2 %.

Gjeld: Det er lagt til grunn i økonomiplanperioden at total gjeld i % av brutto driftsinntekter, eks startlån, ikke skal overstige 100 % fra 2023. I 2022 utgjorde total gjeld 83,7 % av brutto driftsinntekter.

Noen hovedtall hentet fra KOSTRA (kommunetall) for å sammenligne oss med noen kommuner i kostragruppe 12. Når det gjelder tall for netto lånegjeld i KOSTRA, så er ubrukte lånemidler og ubundne kapitalfond trukket fra, derfor avviker tallene fra våre måltall som vist til over.

	Lillestrøm 2021	Lillestrøm 2022	Drammen	Asker	Lørenskog	Ullensaker
Prioritet						
Disposisjonsfond i prosent av brutto driftsinntekter	14,4 %	18,2 %	9,5 %	15,0 %	12,0 %	12,9 %
Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter	5,3 %	4,9 %	5,2 %	-0,7 %	0,3 %	4,8 %
Netto lånegjeld i prosent av brutto driftsinntekter	80,4 %	77,9 %	45,5 %	95,7 %	148,0 %	120,3 %

Korona

Økonomi

I løpet av våren blusset koronapandemien opp igjen og Stortinget vedtok etter hvert å støtte kommunene for koronautgifter i første halvår og støtte til vaksinering for hele året. Støtten er delvis gitt som skjønn iht. tilbakemeldinger fra kommunene, og delvis fordelt iht. innbyggertall. Staten har i 2022 utbetalt 128,6 mill. kroner i ordinær koronastøtte og støtte til vaksinering.

Kommunen har gitt næringsstøtte på 12,2 mill. kroner som er finansiert fra fond som følge av ubrukte støttemidler fra 2021.

Fordi staten ikke har gitt dekning av ordinære koronautgifter for 2. halvår, og også har tildelt støtte i stor grad etter innbyggertall og ikke etter konkrete utgifter, viser regnskapstallene at vi har en netto utgift pga. koronapandemien på 12,7 mill. kroner. Samlet over perioden 2020-2022 viser regnskapet at statens overføringer pga. korona har dekket det aller meste av våre utgifter.

Drift

Året begynte med fortsatt omfattende tiltak, men fra februar ble de aller fleste restriksjonene i samfunnet opphevet. Det var likevel stor smittespredning både utover etterjulsvinteren og i bølger sommer og høst 2022. Flere ble syke, men vaksinedekningen var god, og den totale sykdomsbyrden på samfunnsnivå, først og fremst belastningen på spesialisthelsetjenesten, holdt seg på et håndterbart nivå. Da kunne også smittevernet og sykdomsoppfølgingen i hovedsak overlates til den enkelte innbygger, på samme måte som for andre luftveissykdommer og influensa.

Selv om mange tiltak ble opphevet 12. februar, måtte flere kommunale tjenester forholde seg til covid-19 mye lenger. Noen tjenester som vaksinesenter og TISK måtte både bygges ned og videreføres i redusert omfang. Og for helsetjenestene har covid-19 representert en stor belastning gjennom hele året. Det er også antatt at covid-19, indirekte gjennom to år med strengt smittevern, har medvirket til særlig høy spredning av andre luftveisinfeksjoner og influensa i andre halvdel av 2022.

Kontrollutvalget har gitt Romerike Revisjon i oppdrag å evaluere Lillestrøm kommune sin håndtering av covid-19-pandemien. Revisjonen holdt oppstartmøte med administrasjonen i april 2022, og gjennom sommeren og høsten har administrasjonen overlevert de dokumentene revisjonen har bedt om, det er gjennomført spørreundersøkelser med ulike målgrupper og revisjonen har hatt samtaler med nøkkelpersoner i kommunens håndtering av pandemien. Romerike revisjon skal avgi rapport til Kontrollutvalget i første halvår 2023.

Driftsregnskapet

Bevilgningsoversikt – drift, §5-4, første ledd

Tall i hele tusen	Regnskap 2022	Rev. budsjett 2022	Oppr. budsjett 2022	Avvik Rev-Regn
Rammetilskudd	-2 254 147	-2 171 683	-2 179 191	82 464
Inntekts- og formueskatt	-3 469 649	-3 328 644	-3 128 644	141 005
Eiendomsskatt	-164 894	-165 000	-122 000	-106
Naturressursskatt	-3 027	-3 000	-3 000	27
Integreringstilskudd	-123 464	-109 000	-60 849	14 464
Kompensasjonstilskudd fra Husbanken	-11 675	-13 300	-13 300	-1 625
Sum generelle driftsinntekter	-6 026 855	-5 790 627	-5 506 984	236 228
Sum bevilgninger drift, netto overført fra §5-4, andre ledd	5 298 669	5 354 895	5 104 732	56 226
Avskrivninger	370 391	380 000	380 000	9 609
Sum netto driftsutgifter	5 669 060	5 734 895	5 484 732	65 834
Brutto driftsresultat	-357 795	-55 732	-22 252	302 063
Utbytter	-4	0	0	4
Renteinntekter	-83 505	-64 375	-34 375	19 130
Startlån - renteinntekter	-13 369	-13 562	-13 562	-193
Renteutgifter, prov. og andre fin. utg.	126 229	137 200	100 000	10 971
Startlån - renteutgifter	13 680	14 700	14 700	1 020
Avdrag på lån	295 033	295 000	295 000	-33
Netto finansutgifter	338 063	368 963	361 763	30 899
Motpost avskrivninger	-370 391	-380 000	-380 000	-9 609
Netto driftsresultat	-390 123	-66 770	-40 489	323 353
Avsetning til bundne driftsfond	52 353	21 782	3 258	-30 571
Bruk av bundne driftsfond	-63 639	-84 229	-33 068	-20 590
Netto avsetning/bruk bundne driftsfond	-11 286	-62 447	-29 810	-51 161
Avsetning til disposisjonsfond	376 101	311 773	227 742	-64 328
Bruk av disposisjonsfond	-15 588	-224 462	-205 961	-208 874
Netto avsetning/bruk av disposisjonsfond	360 514	87 312	21 781	-273 202
Overføring til investering	40 895	41 905	48 519	1 010
Sum disp. eller dekning av netto driftsresultat	390 123	66 770	40 489	-323 353

Bevilgningsoversikten del 1 viser felles frie inntekter, sum netto bevilgning til kommunalområdene, netto finansutgifter og hvordan netto driftsresultat er blitt disponert.

Av oversikten fremgår at det er til dels store avvik mellom revidert budsjett og regnskap. En av årsakene til dette er at all endring av budsjetter mellom kommunalområdene, og budsjettet for felles inntekter og utgifter, må vedtas av kommunestyret, og gjøres i all hovedsak i forbindelse med tertialrapportene. Det betyr at avvik som oppstår på slutten av året ikke blir budsjettjustert. Unntaket er overføring av eventuelle ubrukte prosjektmidler som behandles som egen sak i siste møte i kommunestyret i desember hvert år. Det betyr at inntekter/utgifter som blir kjent sent på året, som for eksempel økte skatteinntekter, ikke er blitt budsjettjustert.

Fra 01.01.2020 ble det innført ny budsjett- og regnskapsforskrift for kommuner. Den nye forskriften innebærer at det ikke framkommer noe overskudd/underskudd som tidligere. Ved et eventuelt mindreforbruk, skal det gjøres strykninger slik at regnskapet går i null. I 2022 så betød det at de store merinntektene på skatt gjorde at stort sett all bruk av disposisjonsfond som var budsjetttert ble strøket, totalt ble 209,7 mill. kroner strøket (detaljer finnes i note 5 i regnskapet). Dermed viser regnskapet store avvik på postene for bruk og avsetning av fond.

Frie inntekter

Skatteinntekter

Ordinære skatteinntekter ble på 3 469,6 mill. kroner og naturressursskatten på 3,0 mill. kroner i 2022. Dette tilsvarer 8,8 % høyere skatteinntekter sammenlignet med 2021. Dette er likevel betydelig lavere enn landsgjennomsnittet som var på 12,7 % vekst. Skatteinntekten ble 341 mill. kroner høyere enn opprinnelig budsjett og 141 mill. høyere enn justert budsjett. Den høye veksten skyldes i stor grad økonomisk vekst og fortsatt skattemessige tilpasninger til forventede skatteendringer. Veksten var stor selv om Stortinget vedtok å justere ned kommunenes andel av skatteinntektene (skattøret) fra 2021 hvor skattøret ble satt opp som en følge av koronaeffekter. I tillegg fikk vi 142,5 mill. kroner mer i tekniske oppgjør fra skatteetaten i november som følge av tilbakebetaling av for mye avsatt til å betale restskatt (marginoppgjør), og at det etter avsluttet ligning for 2021 ble gjort en ny fordeling av skatteinntekt mellom kommunene som kom godt ut for Lillestrøm.

Rammetilskudd

Rammetilskuddet for 2022 ble på 2 254,1 mill. kroner. Det var 0,7 % høyere enn 2021-tilskuddet. Rammetilskuddet ble 74,9 mill. kroner høyere enn opprinnelig budsjett, og 82,5 mill. kroner høyere enn justert budsjett. Avvikene skyldes i hovedsak at det ikke er korrigert for endring i inntektsutjevning og endelige tall for koronastøtte.

Det viktigste endringene i rammetilskuddet i løpet av året er følgende:

- Som følge av høy skattevekst på våren vedtok Stortinget i revidert nasjonalbudsjett å redusere kommunens rammetilskudd med 133,2 mill. kroner.
- Staten har over rammetilskuddet tildelt kommunen 128,6 mill. kroner til vaksineringsarbeid og øvrige koronatiltak.
- Støtte til økt sosialhjelp pga. økte strømpriser ble tildelt i mars med 5,027 mill. kroner, og 1,676 mill. kroner i desember. I august ble det også tildelt 1,202 mill. til ekstra priskompensasjon på sosialhjelp.
- Det ble tildelt 4,5 mill. kroner til økte kostnader vedr. barnevernsreformen.

- Mindre korreksjoner, samlet 0,2 mill. kroner. Det er kommet inn noen mindre korreksjoner i tilskudd vedr. kvalifikasjonsprogrammet (0,184), kompensasjon vedr. e-helseløsning (-0,041), rhesusimmunisering i svangerskapskontroll (0,018), samlet 0,2 mill. kroner.

I rammetilskuddet trekkes inntektsutjevning beregnet ut ifra vår kommunes skatteinntekt sett opp imot nasjonal skatteinntekt pr. innbygger. Lillestrøms skatteinntekter hadde en klart lavere vekst enn landsgjennomsnittet i 2022. I opprinnelig budsjett ble det forventet et trekk pga. inntektsutjevning på 27,6 mill. kroner, men regnskapet viste at vi ble tilført 40,1 mill. i inntektsutjevning, dvs. en merinntekt på 67,7 mill. kroner.

Integreringstilskudd

Effekter av mottak av flyktninger fra Ukrainakrigen var ikke påtenkt i opprinnelig budsjett, og førte til at integreringstilskuddet økte i 2022. Berørte avdelinger fikk fordelt inntekter og tilhørende utgifter i 2. tertialrapport. I løpet av året tok vi imot i alt 261 flyktninger, inkl. flyktninger fra Ukraina. Inntektene ble 14,5 mill. høyere enn hva som ble forutsatt i budsjettjusteringen i 2. tertial. Vi fikk 51,3 mill. kroner i integreringstilskudd for Ukraina flyktninger, og 26,6 mill. kroner ble avsatt til fond.

Finansutgifter

Netto finansutgifter viser en merinntekt på 30 mill. kroner i forhold til revidert budsjett. Markedsrentene har økt betydelig i 2022, men dette har hatt virkning både på innteks- og utgiftssiden. Nettoeffekten skyldes i hovedsak at vi har hatt høyere renteinntekter som følge av høyere likviditetsbeholdning. I tillegg mottok vi i november 2022 3,4 mill. kroner i renter på lån til Kvartal 1 ved salg av tomta, noe som ikke var budsjettjustert. Beparelser på ordinære renteutgifter må dels ses opp mot tilsvarende merutgifter på renter i selvkostregnskapet. Renter på alle lån, også de som er knyttet til selvkost, føres sentralt.

Startlån

Pr. 31.12.2022 har vi totalt 1002 mill. kroner i startlån i Husbanken (innlån). Vi har tatt opp et nytt lån på 200 mill. kroner i 2022, og betalt ordinært avdrag på 29 mill. kroner og ekstraordinært avdrag på 50 mill. kroner. Ordinære avdrag har vi betalt etter betalingsplanen. Ekstraordinært avdrag er finansiert av ekstraordinære tilbakebetalinger fra låntagerne over tid. Det er lånt ut 114 mill. kroner i startlån i 2022, og totale utlån ved årsskiftet var 829,8 mill. kroner. Vi mottok 19,1 mill. kroner i ordinære avdrag og 41,6 mill. kroner i ekstraordinære avdrag fra låntagerne i 2022. Siden vi har lånt ut mindre startlån i 2022, så ble det i budsjettbehandlingen for 2023 vedtatt å ta opp mindre lån i 2023, 150 mill. kroner.

Avdrag

Avdrag er betalt som budsjettert. Beregnet minimumsavdrag er 231,8 mill. kroner. Det vil si at vi betalte 63,2 mill. kroner mer i avdrag enn minimumsavdraget. Minimumsavdraget beregnes slik: Avskrivninger 2022 * langsiktig gjeld 1.1.2022 (eks. startlån)/avskrivbare anleggsmidler 1.1.2022.

Netto driftsresultat

Netto driftsresultat er et sentralt begrep i kommuneregnskapet, og brukes også som et sammenligningsgrunnlag mellom kommunene. Netto driftsresultat er drifts- og finansinntekter minus drifts- og finansutgifter, før avsetning til fond og bruk av fond og overføring til investeringsregnskapet. Regnskap 2022 i Lillestrøm kommune ble avsluttet med et netto driftsresultat på -390 mill. kroner, og det var 4,9 % av brutto driftsinntekter. Årsaken til det høye netto driftsresultat er i hovedsak høye skatteinntekter. Men skyldes også høyere rammetilskudd og noe mindre netto finanskostnader.

I opprinnelig budsjett 2022 var netto driftsresultat budsjettert til - 40,4 mill. kroner. Netto driftsresultat i revidert budsjett var - 66,7 mill. kroner. Årsaken til at budsjettet for netto driftsresultat ble bedre, skyldes at 34,9 mill. kroner av økte skatteinntekter ble vedtatt avsatt til fond, og også 26,6 mill. kroner av tilskudd til Ukraina flyktninger ble vedtatt avsatt til fond.

På den annen side vil økt budsjettert bruk av fond påvirke netto driftsresultat negativt, og netto budsjettet for bruk av bundne driftsfond er justert opp med 32,6 mill. kroner.

Selv om vi la inn betydelig økte skatteinntekter i budsjettet allerede i 1. tertialrapport, så ble disse midlene brukt til å dekke reduksjon i rammetilskudd og økte strømutfgifter. Økte rammetilskudd ble budsjettjustert mot økte utgifter i tjenestekområdene for koronautgifter og merutgifter til flyktninger fra Ukraina.

Regnskapet viser at netto driftsresultat ble 349,6 mill. kroner bedre enn opprinnelig budsjett, og 323,3 mill. kroner bedre enn revidert budsjett. Årsaken til det store avviket i netto driftsresultat mellom regnskap og revidert budsjett skyldes i hovedsak at skatteinntekter og rammetilskudd på totalt 223 mill. kroner ikke ble budsjettjustert fordi dette ble kjent så sent på året. Heller ikke 30 mill. kroner lavere netto utgifter på finanskostnader ble budsjettjustert tilstrekkelig. På grunn av den raske renteoppgangen var det vanskelig å ha full oversikt over virkningene i den samlede porteføljen. Også kalkylerenten på selvkost spiller inn her.

Økte skatteinntekter ble brukt til å øke budsjettene for strøm/fjernvarme ute i enhetene. Det viste seg at markedsprisene for strøm ikke ble så høye på slutten av året som prognosene viste, og ca. 25 mill. kroner ble ikke brukt ute i enhetene. Lavere strømutfgifter/fjernvarmeutgifter bidro til et bedret netto driftsresultat.

Merinntekten til ressurskrevende tjenester på 28 mill. kroner bidro også positivt på netto driftsresultat.

Videre har vi avsatt 30,5 mill. kroner mer enn budsjettert til bundne fond, det betyr at enten har inntektene vært høyere enn budsjettert, eller utgiftene har vært lavere enn budsjettert, og begge disse forholdene påvirker netto driftsresultat positivt. Vi har brukt 20,5 mill. kroner mindre enn budsjettert av bundne fond, det betyr at utgiftene har vært lavere enn budsjettert, og det påvirker netto driftsresultat positivt.

Premieavviket for pensjon påvirker netto driftsresultat ved at årets premieavvik inntektsføres i regnskapet, og fjorårets premieavvik kostnadsføres i årets regnskap. I 2021 så var det en stor forskjell på disse beløpene, noe som påvirket netto driftsresultat i fjorårets regnskap positivt med 123 mill. kroner. I årets regnskap utgjorde differansen kun 10,5 mill. kroner, og det bedret årets netto driftsresultat positivt med tilsvarende beløp.

Disponering av netto driftsresultat

Et positivt netto driftsresultat kan enten avsettes til fond, eller overføres som finansiering til investeringsregnskapet. I avslutningen av regnskapet, så har strykingsreglene i forskrift og kommunens økonomireglement blitt fulgt.

Mesteparten av budsjettert bruk av disposisjonsfond ble strøket. Det som likevel er ført, er det som var budsjettert brukt på eiendomskatteprosjekter.

Når det gjelder bundne midler, så er de ikke gjenstand for strykninger. Dette er eksterne midler, f. eks øremerkede statlige tilskudd og selvkost. Bundne midler skal brukes til formålet. Påløpte utgifter må dekkes av fond eller løpende tilskudd, og ubrukte inntekter må avsettes til fond. Netto bruk av bundne fond i 2022 er -11,2 mill. kroner, og dette gjelder selvkostmidler og tilskuddsmidler som er mottatt i alle tjenestekområdene, men hovedsakelig i Oppvekst.

Det er satt av totalt 376,1 mill. kroner til disposisjonsfond. Av dette er 56,7 mill. kroner resultat etter strykninger, og 176,5 mill. kroner er avsetning for premieavvik pensjon. I opprinnelig budsjett var det budsjettert med avsetning til disposisjonsfond på 27,5 mill. kroner, og dette er avsatt til bufferfondet. 26,6 mill. kroner av integreringstilskudd Ukrainaflyktninger er avsatt til bufferfondet som budsjettert. Ellers er det satt av 86,0 mill. kroner til diverse spesifikke disposisjonsfond. Midlene er satt av som budsjettert, eller i henhold til fullmakter som kommunestyret har gitt til kommunedirektør.

Bevilgningsoversikt – drift, §5-4, andre ledd

Tall i hele tusen	Regnskap 2022	Rev. budsjett 2022	Oppr. budsjett 2022	Avvik Rev-Regn
Kommunedirektør og stab	19 364	20 258	18 859	894
Økonomi	50 583	53 591	54 506	3 008
Organisasjon og utvikling	114 316	117 439	116 199	3 123
Digitalisering	152 800	151 570	139 251	-1 230
Administrasjon og ledelse Oppvekst	480 241	458 472	448 727	-21 768
Barnehager	405 638	402 856	363 713	-2 782
Skoler	1 155 000	1 154 409	1 078 221	-591
Helsetjenester for barn, unge og familier	111 735	115 563	105 604	3 828
Barneverntjenester	254 058	266 490	264 328	12 432
Adm. og ledelse Helse og mestring	97 817	97 193	93 779	-624
Tjenestetorg for Helse og mestring	158 240	160 000	151 904	1 760
Helsetjenester til voksne	563 393	544 428	476 560	-18 965
Helsehus og institusjon	623 714	598 167	527 045	-25 547
Bo- og miljøtjenesten	528 707	501 259	469 289	-27 448
NAV	250 630	243 003	215 920	-7 627
Helse- og mestring - sentrale inntekter	-167 830	-140 709	-140 709	27 121
Adm. og ledelse Kultur, miljø og samfunn	42 980	45 387	43 259	2 407
Kultur	161 967	171 885	151 604	9 918
Eiendom	340 690	341 726	317 179	1 036
Miljøteknikk	72 051	60 501	68 246	-11 550
By- og stedsutvikling	56 421	53 581	49 309	-2 840
Reserverte bevilgninger	67 134	89 648	84 743	22 514
Premieavvik og premiefond pensjon	30 893	-135 031	2 210	-165 924
Sum bevilgninger drift, netto	5 570 544	5 371 687	5 099 744	-198 856
Herav				
Overføring til investering	153	153	0	0
Avsetning bundne driftsfond	52 275	21 717	3 193	-30 558
Bruk av bundne driftsfond	-63 639	-84 229	-33 068	-20 590
Avsetning disposisjonsfond	286 627	279 747	200 216	-6 880
Bruk av disposisjonsfond	-3 542	-200 596	-175 329	-197 054
Korr. sum bevilgninger drift, netto	5 298 669	5 354 895	5 104 732	-255 082

I bevilgningsoversikt del 2 vises det som er bevilget netto til kommunalområdene. Når man ser bort fra fondsføringene, så har kommunalområdene i sum fått økt sine budsjetter gjennom året med netto 272 mill. kroner til 5.371 mill. kroner. Budsjettene i kommunalområdene er økt som følge av koronautgifter

(103 mill. kroner), utgifter til Ukraina flyktninger (21 mill. kroner) og økte strømutfgifter (77 mill. kroner). I tillegg er bevilgning til årets lønnsoppgjør (56 mill. kroner) og bevilgning for økte pensjonsutgifter (137 mill. kroner) fordelt ut. Den største endringen utenom dette er på kommunalområde miljøteknikk som fikk redusert rammen med 17 mill. kroner på grunn av økt kalkylerente. Ellers er det et fåtall mindre endringer i rammene, alle budsjettendringene mellom kommunalområder er vedtatt i kommunestyret.

Oversikten viser et merforbruk på 198,8 mill. kroner i forhold til revidert budsjett, men det skyldes de strykningene som er gjort i forhold til bruk av fond. Som tidligere nevnt ble all bruk av disposisjonsfond, som var budsjettetert ute på enhetene, stort sett strøket og det medfører at regnskapet viser et merforbruk mot budsjett. Når dette tas i betraktning så er det totale avviket på kommunalområdene reelt sett et mindreforbruk på 0,7 mill. kroner. Dette inkluderer da de sentrale områdene «Reserverte bevilgninger» og «Premieavvik og premiefond pensjon».

Når det gjelder de reelle avvikene på kommunalområdene, er de en sum av en rekke større og mindre poster, og består av avvik både på inntekts- og utgiftssiden. Avvikene er forklart i forhold til revidert budsjett.

Avvik i Adm og ledelse:

Tjenesteområdet hadde i sum et positivt avvik på 7,3 mill. kroner før strykning, og 5,7 mill. kroner etter strykning. Avviket skyldes stort sett vakante stillinger, og høyere refusjon sykepenger. En del av stillingene er holdt vakante i påvente av endelig organisasjonsstruktur, og at det har tatt tid å få alt på plass etter korona.

Avvik i Oppvekst:

Tjenesteområdet hadde et negativt avvik på 1,0 mill. kroner før strykning og 8,8 mill. kroner etter strykning. Det store avviket på adm og ledelse, som skyldes økte barnehagetilskudd og refusjon til andre kommuner for barnehageplasser for kommunens innbyggere, er dekket inn ved mindreforbruk i andre kommunalområder, spesielt i barneverntjenesten og helsetjenester for barn, unge og familier.

Avvik i Helse- og mestring:

Tjenesteområdet hadde et negativt avvik på 50,3 mill. kroner før strykning og 51,3 mill. kroner etter strykning. De største negative avvikene finnes på kommunalområdene helsetjenester til voksne, helsehus og institusjoner, bo- og miljøtjenesten. På den annen side er det store merinntekter på ressurskrevende tjenester. Merforbruket i de 2 førstnevnte kommunalområdene skyldes i hovedsak generell høy bruk av vikarbyrå som følge av mangel på spesielt sykepleiekompetanse, og også at det har vært driftet utover budsjett på grunn av høyt press i tjenestene. Merforbruket i bo- og miljøtjenesten skyldes kjøp av plasser og behov for utvidede tjenester til enkeltbrukere i boligene. Korona er i seg selv en vesentlig merutgift som tjenesteområdet ikke er blitt kompensert for, disse merutgiftene utgjør 14,1 mill. kroner totalt for tjenesteområdet. Avviket for inntekt for ressurskrevende tjenester på 28,3 mill. kroner skyldes at både den reelle inntekten for 2021 ble høyere enn anslått, og også at bokført inntekt for 2022 ble høyere enn budsjettetert. Den endelige inntekten for 2022 får vi først vite i 2023. Også sosialhjelp ble høyere enn budsjettetert, NAV hadde et merforbruk på 7,6 mill. kroner som blant annet skyldes at området ikke er blitt kompensert for Stortingets vedtak om at barnetrygden ikke lenger skulle inngå i beregningsgrunnlaget for sosialhjelp, og er heller ikke kompensert for vedtaket om 1000 kroner ekstra pr. bruker i desember 2022.

Avvik i Kultur, miljø og samfunn:

Tjenesteområdet hadde et positivt avvik på 18,5 mill. kroner før strykning, og negativt avvik på 1,0 mill. kroner etter strykning. Det er altså 19,4 mill. kroner som var budsjettetert som bruk av fond som ble strøket. Det er positive avvik på alle kommunalområdene unntatt miljøteknikk som hadde et merforbruk

på 11,1 mill. kroner før strykninger. Dette underskuddet må imidlertid delvis ses opp mot rentekapitlet sentralt som hadde et mindreforbruk. Stort sett så skyldes mindreforbruket i tjenesteområdet vakante stillinger, både som følge av tilsettinger gjennom året, og utfordringer med rekruttering generelt.

Selv om bruken av disposisjonsfond er blitt strøket, så har kommunalområdene gjennomført arbeidet som skulle vært finansiert med disse fondene. De fondsmidlene som skulle vært brukt er overført fra de spesifikke fondene og over til generelt bufferfond etter fullmakt gitt til kommunedirektør. Totalt dreier det seg om 181,3 mill. kroner. Dette inkluderer budsjettert bruk av premieavvik 2021 på 165,9 mill. kroner, som også ble strøket.

Reserverte bevilgninger

Hovedbevilgningen på kommunalområdet «Reserverte bevilgninger» er lønnsavsetning til årets lønnsoppgjør. Midler blir i opprinnelig budsjett satt av sentralt, og deles ut når resultatet av lønnsoppgjøret er kjent. Det var avsatt 84,7 mill. kroner til lønnsoppgjør, det ble delt ut 56,9 mill. kroner til tjenesteområdene, og 5,5 mill. kroner er satt av til dekning av etterbetaling av læreroppgjøret som gjøres i 2023 (stipulerte utgifter). Resterende beløp, 22 mill. kroner, inngår som et mindreforbruk i kommunens regnskap.

Pensjon

Kommunens pensjonsutgifter ble budsjettert i tråd med anslag fra Kommunal Landspensjonskasse (KLP) og Statens pensjonskasse (SPK). En stor andel av det som betales til KLP er knyttet til reguleringspremie, dvs. premie for oppregulering av premiereserven med effekten av lønns- og trygdeoppgjør. KLP estimerer reguleringspremien basert på prognoser om lønnsvekst fra Statistisk sentralbyrå og Norges Bank.

Lønns- og trygdeoppgjøret ble høyere enn opprinnelig budsjettert og som følge av dette ble reguleringspremien i KLP høyere. I 1. tertial ble det bevilget 130,1 mill. kroner til økte pensjonsutgifter, finansiert med bruk av premiefond. I 2. tertial ble bruk av premiefond nedjustert til 120,1 mill. kroner.

Det følger av budsjett- og regnskapsforskriften at det er en teknisk beregnet pensjonskostnad som skal komme til uttrykk det enkelte regnskapsår, og ikke det en betaler samme år. Pensjonskostnad beregnes av pensjonsselskapene etter beregningsforutsetninger fastsatt av Kommunal- og distriktsdepartementet. Årets pensjonskostnad pluss kostnadsføring av premieavviket fra året før utgjør samlet kostnad i året. Det vises til note 11 i regnskap 2022.

Årets pensjonskostnad ble av pensjonsselskapene beregnet til 332,2 mill. kroner, mens det netto etter bruk av premiefond ble innbetalt 486,9 mill. kroner. Differansen mellom beregnet pensjonskostnad og innbetalt premie utgjør et premieavvik på 154,7 mill. kroner. Premieavvik inkludert arbeidsgiveravgift, 176,5 mill. kroner, er inntektsført i regnskapet. Lillestrøm kommune har vedtatt 1 års amortisering så beløpet blir kostnadsført i sin helhet i 2023.

Sentrale forhold knyttet til pensjon føres sentralt på kapittel "Premieavvik og premiefond pensjon".

Tall i hele 1 000	Regnskap 2022	Rev. bud. 2022	Oppr. bud. 2022	Avvik Rev- Regn
Inntekt premieavvik 2022, inkl. arbeidsgiveravgift	-176 543	-175 487	-182 867	-1 056
Avsatt til fond, til bruk i 2023	176 543	175 487	182 867	1 056
Delsum	0	0	0	0
Kostnad premieavvik fra 2021, inkl. arbeidsgiveravgift	165 967	165 967	157 415	0
Bruk av fond avsatt i 2021	0	-165 967	-157 415	165 967
Delsum	165 967	0	0	165 967
Diverse fellesutgifter pensjon	2 005	2 048	2 210	-43
Bruk av premiefond – KLP, inkl. arbeidsgiveravgift	-137 079	-137 079	0	0
Delsum	-135 074	-135 031	2 210	-43
Samlet resultat pensjon sentralt	30 893	-135 031	2 210	165 924

Det framkommer en samlet mindreinntekt på 165,9 mill. kroner. Premieavvik 2022 viser en merinntekt på 1,1 mill. kroner mot revidert budsjett. Årets premieavvik er avsatt til disposisjonsfond. Premieavvik fra 2021 ble budsjettert i tråd med anslag høsten 2021. Endelig premieavvik ble justert i 1. tertial. Premieavviket var forutsatt dekket med bruk av disposisjonsfond avsatt i 2021. På grunn av mindreforbruk totalt sett i driftsregnskapet ble bruk av disposisjonsfond strøket. Sum premieavvik 2021 og 2022, gir en positiv effekt på netto driftsresultat med 10,6 mill. kroner.

Diverse fellesutgifter pensjon viser en besparelse på kr 43 000. Premiefondet hos KLP er samlet tilført midler på 152,1 mill. kroner i 2022. Hovedforklaringen er overskudd og frigjorte midler fra premiereserven til premiefondet på grunn av ny pensjonsreform. Det er brukt 120,1 mill. kroner av premiefondet til betaling av premie i 2022. Inkludert arbeidsgiveravgift utgjør dette 137,1 mill. kroner. Pr. 31.12.22 står det 597,8 mill. kroner på premiefondet.

Økonomisk oversikt drift etter art §5-6

Tall i hele tusen	Regnskap 2022	Rev. bud 2022	Oppr. bud 2022	Avvik Rev- Regn
Rammetilskudd	-2 254 147	-2 171 683	-2 179 191	82 464
Inntekts- og formueskatt	-3 469 649	-3 328 644	-3 128 644	141 005
Eiendomsskatt	-164 894	-165 000	-122 000	-106
Naturressursskatt	-3 027	-3 000	-3 000	27
Andre overføringer og tilskudd fra staten	-141 314	-120 577	-61 485	20 736
Kompensasjonstilskudd fra Husbanken	-11 675	-13 300	-13 300	-1 625
Overføringer og tilskudd fra andre	-802 508	-615 034	-442 853	187 473
Brukerbetalinger	-262 903	-276 004	-278 534	-13 101
Salgs- og leieinntekter	-782 027	-754 425	-748 741	27 602
Sum driftsinntekter	-7 892 143	-7 447 667	-6 977 748	444 476
Lønnsutgifter	3 550 375	3 532 110	3 397 056	-18 265
Sosiale utgifter	940 269	985 179	929 671	44 911
Kjøp av varer og tjenester	2 187 071	2 057 052	1 919 680	-130 019
Overføringer og tilskudd til andre	486 179	437 581	329 087	-48 599
Avskrivinger	370 391	380 000	380 000	9 609
Sum driftsutgifter	7 534 285	7 391 922	6 955 494	-142 364
Brutto driftsresultat	-357 858	-55 745	-22 253	302 112
Renteinntekter	-96 873	-77 938	-47 937	18 935
Utbytter	-29	0	0	29
Renteutgifter, prov. og andre fin. .utg.	139 996	151 914	114 701	11 918
Avdrag på lån	295 033	295 000	295 000	-33
Netto finansutgifter	338 126	368 976	361 764	30 850
Motpost avskrivinger	-370 391	-380 000	-380 000	-9 609
Netto driftsresultat	-390 123	-66 770	-40 489	323 353
Disponering eller dekning av netto driftsresultat:				
Avsetning til bundne driftsfond	52 353	21 782	3 258	-30 571
Bruk av bundne driftsfond	-63 639	-84 229	-33 068	-20 590
Sum netto avsetning/bruk av bundne driftsfond	-11 286	-62 447	-29 810	-51 161
Avsetning til disposisjonsfond	376 101	311 773	227 742	-64 328
Bruk av disposisjonsfond	-15 588	-224 462	-205 961	-208 874
Sum netto avsetn/bruk av disp. fond	360 514	87 312	21 781	-273 202
Overføring til investering	40 895	41 905	48 519	1 010
Bruk av tidligere års mindreforbruk	0	0	0	0
Sum disponeringer eller dekning netto driftsresultat	390 123	66 770	40 489	-323 353

Driftsinntekter

Når det gjelder driftsinntekter, utover de sentrale inntektene som skatt og rammetilskudd, er det spesielt stort avvik på arten for overføringer og tilskudd fra andre.

Budsjettet for denne posten er oppjustert gjennom året med 173 mill. kroner. Den største budsjetterte økningen er budsjettet for sykepenges/foreldrepenges som er oppjustert med 56 mill. kroner. Inntekt momskompensasjon er oppjustert med 48 mill. kroner. Øvrig oppjustering av budsjettet er tilskuddsmidler til diverse prosjekter. Selv om budsjettet ble betydelig oppjustert, så er det likevel et stort avvik mellom regnskap og revidert budsjett.

I forhold til revidert budsjett viser regnskapet en merinntekt på 187 mill. kroner. Dette består i hovedsak av følgende:

- Refusjon sykepenges/ foreldrepenges har en merinntekt på 84 mill. kroner i forhold til revidert budsjett, regnskapet viser totale refusjonsinntekter på 235 mill. kroner.
- Inntekt på momskompensasjon er 30 mill. kroner høyere enn revidert budsjett. Tilsvarende avvik finner vi på utgiftssiden. Total inntekt momskompensasjon er 188 mill. kroner.
- Tilskudd til ressurskrevende tjenester har en merinntekt på 28 mill. kroner mot revidert budsjett.
- Restbeløpet på 45 mill. kroner er summen av en rekke ekstra prosjektmidler fordelt på alle tjenesteområdene, som ikke er blitt budsjettjustert tilstrekkelig.

Når det gjelder avviket på brukerbetalinger og salgs- og leieinntekter, så er dette summen av en rekke avvik på mange poster. Det er ingenting spesielt som peker seg ut.

Driftsutgifter

Driftsutgiftene er totalt blitt budsjettjustert opp med 245 mill. kroner. Herav koronautgifter oppjustert med 52 mill. kroner, strøm/fjernvarme oppjustert med 77 mill. kroner, momskompensasjon oppjustert med 49 mill. kroner. Ellers er det lagt inn midler i budsjettet som er finansiert med bruk av fond og ekstra prosjekttilskudd fra andre.

Regnskapet viser at totale driftsutgifter ble 169 mill. kroner høyere enn revidert budsjett. Dette består av en rekke poster. Noen store poster: Vikartjenester viser 69 mill. kroner høyere utgifter enn revidert budsjett, men dette oppveies av merinntekter på sykepenges som heller ikke er budsjettjustert tilstrekkelig. Momskompensasjon utgjør 30 mill. kroner som tilsvarer merinntektene. Koronautgifter utgjør 17 mill. kroner.

På postene for strøm/fjernvarme var det store bevegelser i 2022. Opprinnelig budsjett var 77 mill. kroner. Vi hadde fastpris på 80 % av strømforbruket i 2022, men all fjernvarmen er til flytende pris, og denne prisen er knyttet til markedsprisen på strøm, som var høy i 2022. Løpet av året ble tjenesteområdene derfor tildelt 77 mill. kroner i tilleggsbevilgning basert på prognosene tidlig høst 2022. Da året var omme viste det seg at strømprisen ikke ble så høy som fryktet. Totale energikutgifter 2022 ble 125 mill. kroner, som var 53 mill. kroner høyere enn opprinnelig budsjett, men 24 mill. kroner lavere enn revidert budsjett. Alle midlene som ble overført til tjenesteområdene ble dermed ikke brukt.

Lønnsbudsjettet: Lønnsbudsjettet eks. sosiale utgifter er blitt økt med 190 mill. kroner. Lønn på prosjekt for korona og Ukraina er blitt oppjustert med 97 mill. kroner til 106 mill. kroner. Ellers er det oppjusteringer av lønnsbudsjettet som følge av tilskudd.

Når man ser lønnsutgifter, refusjon sykepenges og kjøp av vikar under ett, så viser regnskapet et mindreforbruk på 40 mill. kroner. 22 mill. kroner utgjør besparelse på lønnsoppgjøret. Ellers melder flere enheter om vakante stillinger, og at det har vært problemer med å få besatt stillinger når ansatte slutter, og også ved sykdom har det vært problemer med å få tak i vikarer. Vi har kjøpt vikartjenester fra vikarbyrå for 113 mill. kroner eks. mva.

Netto avsetninger

Bundne driftsfond

Det er netto avsatt 11,2 mill. kroner til bundne fond. De største avsetningene er selvkostmidler (23 mill. kroner). Ellers er det både avsatt og brukt øremerkede statlige tilskuddsmidler til Oppvekst, Helse- og mestring og Digitalisering.

Det er et stort avvik mellom budsjett og regnskap for netto avsetninger når det gjelder bundne fond. Avviket er på rundt 51 mill. kroner. Avviket på selvkostfondene utgjør netto ca. 17 mill. kroner. Det var i utgangspunktet budsjettert med bruk av midler på selvkost, mens det viste seg ved regnskapsavslutningen at det måtte avsettes midler. Ellers var det en rekke fond der det ble brukt mindre enn budsjettert.

Disposisjonsfond

Det er netto avsatt 360 mill. kroner til disposisjonsfond, og dette beløpet består av en rekke større og mindre poster. De største føringene er følgende:

- Bufferfondet er økt med netto 110,8 mill. kroner (når man ser bort fra midler som er flyttet fra andre disposisjonsfond). Det er avsatt midler som budsjettert. I tillegg til budsjetterte avsetninger, er årets mindreforbruk, etter strykning, på 56,7 mill. kroner avsatt til bufferfond. Dette er i henhold til forskrift.
- Det er avsatt 176,5 mill. kroner for premieavvik 2022 (dette premieavviket blir utgiftsført i 2023).
- Eiendomsskattefondet er økt med netto 40 mill. kroner. Kommunedirektøren er i økonomireglementet gitt fullmakt til å avsette ubrukte eiendomsskattemidler til fond.
- Det er satt av 8,9 mill. kroner til utskiftingsplan IKT og bredbåndsutbygging.

Investeringsregnskapet

Bevilgningsoversikt investering §5-5, 1. ledd null.

Tall i hele tusen	Regnskap 2022	Rev. budsjett 2022	Oppr. budsjett 2022	Avvik Rev-Regn
Investeringer i varige driftsmidler	853 050	1 087 495	1 559 965	234 445
Tilskudd til andres investeringer	14 998	16 928	10 386	1 930
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	11 791	11 792	13 000	1
Utlån av egne midler	0	0	0	0
Sum investeringsutgifter	879 839	1 116 215	1 583 351	236 376
Kompensasjon for merverdiavgift	-97 657	-132 524	-178 981	-34 867
Tilskudd fra andre	-134 739	-109 739	-41 791	25 000
Salg av varige driftsmidler	-118 189	-126 078	-88 000	-7 889
Salg av finansielle anleggsmidler	0	0	0	0
Bruk av investeringslån	-441 081	-658 699	-1 223 548	-217 618
Sum investeringsinntekter	-791 666	-1 027 040	-1 532 320	-235 375
Videreutlån	114 327	200 000	200 000	85 673
Bruk av lån til videreutlån	-114 327	-200 000	-200 000	-85 673
Avdrag på lån til videreutlån	79 192	90 840	40 840	11 648
Mottatte avdrag på videreutlån	-63 867	-76 090	-41 090	-12 223
Netto utgifter videreutlån	15 325	14 750	-250	-575
Overføring fra drift	-40 895	-41 905	-48 519	-1 010
Avsetning til bundne investeringsfond	2 194	1 437	0	-757
Bruk av bundne investeringsfond	-18 514	-15 952	-2 262	2 562
Sum netto avsetning/bruk av bundne investeringsfond	-16 320	-14 514	-2 262	1 806
Avsetning ubundne investeringsfond	0	0	0	0
Bruk av ubundne investeringsfond	-46 283	-47 505	0	-1 223
Sum netto avsetninger/bruk av ubundne investeringsfond	-46 283	-47 505	0	-1 223
Sum overført fra drift og netto avsetninger	-103 498	-103 925	-50 781	-427
Fremført til inndekning i senere år (udekket beløp)	0	0	0	0

Årsmelding 2022

Det ble investert for 853,0 mill. kroner i varige driftsmidler i 2022, det var 234,4 mill. kroner lavere enn revidert budsjett. De 3 største investeringene var 132 mill. kroner til Lystad brannstasjon, 109 mill. kroner til Sophie Radich skole, og 53 mill. kroner til Leirsundveien robustboliger. I 2. tertial ble budsjettet tatt ned på grunn av forsinkelser i flere prosjekter, men det viste seg at framdriften likevel ble lavere enn forventet. De største avvikene var på Vann og avløp hovedplaner med 48 mill. kroner og deretter Sophie Radich skole med 29 mill. kroner. Det betyr at det var en rekke prosjekter med varierende avvik som i sum ble 234,4 mill. kroner. De enkelte hovedprosjekter er beskrevet i eget kapittel om investeringsprosjekter.

Tilskudd til andres investeringer består av overføring til Kirkelig fellesråd og overtagelse justeringsrett mva. Overføring til Lillestrøm kirkelige fellesråd er totalt 8,7 mill. kroner for gravplasser, orgel i Fet kirke og generelt investeringstilskudd på 2,5 mill. kroner. Overtagelse av justeringsrett mva utgjør 6,2 mill. kroner, ca 2 mill. kroner mindre enn budsjettet.

Bruk av lån (441 mill. kroner) er den fremtredende finansieringskilden. Øvrig finansiering er tilskudd fra andre, kompensasjon for merverdiavgift, inntekter fra salg av varige driftsmidler og bruk av investeringsfond. Det er overført 40,8 mill. kroner fra drift. Av dette er 27,3 mill. kroner overføringer til finansiering av ordinære investeringer, dette er som budsjettet. Resterende er overføringer til finansiering av investeringsprosjekter som er vedtatt finansiert av eiendomsskatt. Tilskudd fra andre er en rekke tilskudd, men de største er mottatte midler for forskuttering av fylkesvei Bråteveien (24,7 mill. kroner), tilskudd fra Husbanken ved kjøp av kommunale boliger, mottatte spillemidler, og justeringsrett mva.

Det er solgt kommunale boliger for 47,8 mill. kroner og øvrig kommunal eiendom for 49,5 mill. kroner. Det er i tillegg mottatt 20 mill. kroner for salg av tomt i Kvartal 1.

Det er brukt midler fra ubundne investeringsfond til finansiering av Leirsundveien robustboliger og Sørli boliger, og til kjøp av kommunale boliger. Mesteparten av bruk og avsetning for bundne investeringsfond er knyttet til startlån. Mottatte ekstraordinære avdrag for startlån er avsatt til fond, og det ekstraordinære avdraget som er betalt til Husbanken er finansiert ved bruk av fond.

Bevilgningsoversikt investering §5-5, 2. ledd

Tall i hele tusen	Regnskap 2022	Rev. budsjett 2022	Oppr. budsjett 2022	Avvik Rev-Regn
Administrasjon og ledelse	7 525	10 596	5 474	3 070
Oppvekst	205 112	243 788	732 001	38 676
Helse og mestring	113 544	161 002	132 725	47 458
Kultur, miljø og samfunn	526 869	672 109	689 765	145 240
Sum investering i varige driftsmidler	853 050	1 087 495	1 559 965	234 445
Tilskudd til KF	8 711	8 711	3 700	0
Tilskudd mva. ref. justeringsrettsavtaler	6 287	8 217	6 686	1 930
Tilskudd til andres investeringer	14 998	16 928	10 386	1 930
Kjøp av aksjer og andeler	11 791	11 792	13 000	1
Sum brutto investeringer	879 839	1 116 215	1 583 351	236 376

Midler på investeringsprosjekter blir overført mellom år, så avvikene vist til over, dreier seg i hovedsak om tidsforskyvning og overføring av for lite/for mye midler. Det er ikke meldt om store økonomiske avvik på de største investeringsprosjektene.

Tabellen viser at det største mindreforbruket mellom revidert budsjett og regnskap er på prosjekter i tjenesteområde Kultur, miljø og samfunn (KMS). Mindreforbruket er stor grad innenfor miljøteknikk og eiendom. De største avvikene er på hovedplaner vann og avløp (miljøteknikk) 48 mill. kroner og boliger kjøp og salg (Lillestrøm kommunale boliger i eiendom) 36 mill. kroner.

Avviket på vann og avløp skyldes at rammebevilgningen som ble overført fra 2021 til 2022 inneholdt budsjettmidler til prosjekter som ikke kom i gang etter planen. Rammebevilgning som overføres fra 2022 til 2023 vil bli redusert i forhold til dette, slik at avviket i 2023 vil bli mindre.

Når det gjelder kjøp og salg av kommunale boliger, så ble budsjettet for inntekter justert opp som følge av salg av boliger, og det medførte en tilsvarende oppjustering på utgiftssiden av budsjettet. Salget gjelder 16 kommunale utleieboliger, som ble vurdert som uegnet. Det viste seg at alle midlene ikke ble brukt til boligkjøp, boliger kjøpes når egnede boliger kommer på markedet.

Avviket i Oppvekst er i hovedsak på Sophie Radich skole med 29 mill. kroner. Avviket skyldes at en del av innkjøp av inventar er blitt forskjøvet til 2023.

Avviket på Helse og mestring er i hovedsak på Sørums legevakt, ombygging til omsorgsboliger på Sørums sykehjem, og Leirsundveien omsorgsboliger som til sammen utgjør 32 mill. kroner.

Sørums legevakt var planlagt ferdig i desember 2022, 5 måneder forsinket, men er ytterligere forsinket og estimert ferdig 1. kvartal 2023. Prosjektet har også vært berørt av konkurs hos en entreprenør. Prosjektet viser et mindreforbruk på i underkant av 11 mill. kroner i 2022.

Ombygging til omsorgsboliger Sørumsykehjem er planlagt ferdig i 2. halvår 2023, ca. 7 måneder etter opprinnelig plan. Årsaken til denne forsinkelsen skyldes at anbudet ble lagt ut senere enn planlagt på grunn av kapasitetsproblemer hos innkjøpsavdelingen. Prosjektet viser et mindreforbruk på 9 mill. kroner i 2022.

På grunn av en vannlekkasje i de nye omsorgsboligene i Leirsundveien blir også delovertagelse av andre anlegg og sluttoppgjør forsinket, og prosjektet viser et mindreforbruk på 12 mill. kroner i 2022.

Av slutførte investeringsprosjekter i 2022 er:

- Volla og Sagelva barnehage ble tatt i bruk i mars 2022.
- Sophie Radich skole ble overtatt i oktober 2022.
- Lillestrøm bibliotek og kulturskolen åpnet i august 2022.
- Leirsundveien omsorgsboliger ble overtatt i oktober 2022.
- Offentlig toalett i skateparken i Lillestrøm ble helt ferdig.
- Rehabilitering av sti rundt Stampetjern ble fullført.
- Adgangskontroll i rådhuset i Lillestrøm ble utført.
- Det ble etablert sykkelparkering ved flere kommunale institusjoner.
- Ombygging Riisløkka barnehage og opprydding av uteområder ved Kjeller barnehage ble gjort.
- Skolekjøkken på Østersund skole ble ferdigstilt, samt at det ble gjort en del bygningsmessige tilpasninger.
- Sørli boliger er oppgradert, samt etablert robustbolig.
- Kunstgressbaner er rehabilitert. 5'er på Strømmen stadion, 11'er på Sten-Tærud, 7' og 11' på Skjetten stadion.
- Skedsmokorset E6 pumpestasjon ble ferdigstilt.
- Solberg etappe 2 er nær ferdigstilt, kun mindre arbeider gjenstår.
- Storgata - vann og avløp. Prosjektet sto ferdig i oktober 2022.

Prosjekter som er godt i gang og slutføres i 2023:

- Husebylåven
- Gamle Lillestrøm park
- Ny kunstgressbane Fedrelandet
- Sørums legevakt
- Ombygging Sørumsykehjem
- Lystad brannstasjon ser så langt ut til å leveres innenfor totalbudsjettet på 230 mill. kroner. Overtagelse er planlagt i mars 2023 og innflytting av ny bruker i juni 2023.
- Bruksendring Kjellervolla skole

Det vises til oversikt der alle hovedprosjekter kommenteres mer detaljert.

Når det gjelder startlån er det lånt ut betydelig mindre enn budsjettet. Lillestrøm kommune har jevnt over høye boligpriser, noe som gjør at mange som er i målgruppen for startlån, ikke har betjeningssevne for et lån som er stort nok for å kjøpe bolig i Lillestrøm kommune. Økt prisstigning generelt i samfunnet har også innvirkning på betjeningssevnen for boliglån.

Balanseregnskapet

Balanseregnskapet, §5-8

Tall i hele tusen	Regnskap 2022	Regnskap 2021	Endring
Anleggsmidler			
Faste eiendommer og anlegg	10 798 890	10 378 906	419 984
Utstyr, maskiner og transportmidler	129 554	97 055	32 498
Aksjer og andeler	218 354	196 716	21 638
Utlån	942 505	892 103	50 402
Pensjonsmidler	6 833 633	6 345 803	487 830
Sum anleggsmidler	18 922 936	17 910 583	1 012 353
Omløpsmidler			
Bankinnskudd og kontanter	2 880 899	2 447 521	433 378
Kortsiktige fordringer	374 685	385 932	-11 247
Premieavvik	176 543	165 967	10 576
Sum omløpsmidler	3 432 128	2 999 421	432 707
Sum eiendeler	22 355 064	20 910 004	1 445 060
Egenkapital			
Disposisjonsfond	1 435 404	1 074 891	360 514
Bundne driftsfond	282 538	293 824	-11 286
Ubundet investeringsfond	119 876	166 159	-46 283
Bundne investeringsfond	34 136	50 456	-16 320
Kapitalkonto	5 223 682	4 971 940	251 742
Endring regnskapsprinsipp	-14 385	-14 385	0
Sum egenkapital	7 081 252	6 542 885	538 367
Gjeld			
Investeringslån	6 607 454	6 412 486	194 967
Startlån	1 002 538	881 730	120 808
Pensjonsforpliktelse	6 612 098	6 032 671	579 428
Kortsiktig gjeld	1 051 722	1 040 232	11 490
Sum gjeld	15 273 812	14 367 119	906 693
Sum egenkapital og gjeld	22 355 064	20 910 004	1 445 060
Balansens nettosum	0	0	0

Økningen i anleggsmidler skyldes investeringene fratrasket avskrivninger, salg av eiendeler, pensjonsmidler og økt egenkapitalinnskudd KLP, og utlån startlån.

Egenkapital

Sum disposisjonsfond er økt betraktelig i 2022 som følge av det gode resultatet i 2022. Det er netto bruk av bundne driftsfond som er bruk av øremerkede statstilskudd som ble avsatt i 2021. Reduksjonen i bundne investeringsfond skyldes i hovedsak ekstraordinært avdrag på startlån. Kapitalkontoen viser differansen mellom balanseført verdi av anleggsmidler og langsiktig gjeld, justert for ubrukte lånemidler. Kapitalkontoen er økt med 251 mill. kroner fra 2020 til 2021, og viser dermed økning i egenkapitalfinansiert andel av anleggsmidlene.

Likviditet

Arbeidskapital er et grunnleggende begrep kommuneregnskapet, og defineres som omløpsmidler minus kortsiktig gjeld. Arbeidskapitalen er et uttrykk for kommunens likviditet, dvs. evne til å betale forpliktelsene etter hvert som de forfaller. Arbeidskapitalen er økt med 421,2 mill. kroner i 2022, og utgjør 39,5 % av driftsinntektene. Vi har hatt god likviditet i 2022. Kontantbeholdningen er økt med 433 mill. kroner fra 2021 til 2022 til 2.880 mill. kroner ved årsslutt.

Gjeld og finansrapport

	IB 01.01.2022	UB 31.12.2022	Endring
Lån til egne investeringer	6 412 486 444	6 607 453 812	194 967 368
Lån til videreutlån (startlån)	881 730 262	1 002 537 934	120 807 672
= Sum langsiktig gjeld	7 294 216 706	7 609 991 746	315 775 040

Kommunens langsiktige gjeld pr. 31.12.2022 er på 7.609,9 mill. kroner, når pensjonsforpliktelsen holdes utenfor. Gjelden er økt med 315,7 mill. kroner i løpet av 2022. Av dette er 120,8 mill. kroner økning i startlån. Ubrukte lånemidler pr. 31.12.2022 er bokført med 522,8 mill. kroner.

Det er tatt opp 490 mill. kroner i egne lån. Låneopptaket ble betraktelig redusert fra opprinnelig budsjett på grunn av forsinkelser i flere investeringsprosjekter.

Finansreglementet for Lillestrøm kommune, som er vedtatt av kommunestyret, legger rammen for hvordan gjeldsporteføljen skal forvaltes. Ved årsskifte var det avvik på andel av fastrenteandel. Vi hadde en høyere andel fastrente enn reglementet tilsier. Dette vil bli rettet opp i 1. halvår 2023.

I 2022 har markedsrentene økt betydelig. Styringsrenten har økt fra 0,5 % ved starten av året til 2,75 % ved slutten av året. Økte renter betyr både økte finansutgifter, men også økte finansinntekter. 32 % av porteføljen er fastrentelån.

Vektet gjennomsnittlig kapitalbinding i porteføljen var 4,0 år, og sier noe om refinansieringsrisikoen i porteføljen. Vi har en stor andel lån i sertifikatmarkedet, og disse må refinansieres jevnlig (løpetiden varierer mellom 3 og 12 mnd). Ved årsskiftet så hadde 20,2 % av gjeldsporteføljen rentebinding over 1 år.

Ved forvaltning av gjeldsporteføljen ses hele finansporteføljen under ett, både rentebærende gjeld og rentebærende likviditet. All rentebærende likviditet er plassert i hovedbank til flytende rente. Vi tar også

hensyn til at vi har lån som genererer renteinntekter, slik som selvkostlån, startlån og lån med rentekompensasjon fra Husbanken. Andelen flytende og faste lån vurderes fortløpende. Vi har også løpende vurdering av andel av sertifikatlån, og refinansieringsrisikoen knyttet til slike lån. Kommunedirektøren vurderer den finansielle risikoen til å være moderat og håndterlig.

Garantiansvar og kommunens andel av lån i interkommunale selskaper

Lillestrøm kommune har garantiansvar for lån på totalt 292,1 mill. kroner pr. 31.12.2022.

Vår andel av lån i interkommunale selskaper utgjør 1 079 mill. kroner. Gjelder lån som er tatt opp i selskapene ROAF IKS, NRV IKS, NRA IKS og NRBR IKS.

Eiendomsskatt

I henhold til kommunestyrets vedtak om eget regnskap for eiendomsskattemidlene, er regnskapet for eiendomsskatten ført i balanse. Ubrukte eiendomsskattemidler er satt av til eget eiendomsskattefond. Totale eiendomsskatteinntekter i 2022 ble 164,8 mill. kroner. Budsjettet for eiendomsskatt ble justert opp fra 122 til 165 mill. kroner som følge av at ferdig retakseringsarbeid viste at utskrevet e-skatt ble høyere enn forventet. Eiendomsskattefondet er økt med 40,3 mill. kroner og saldo pr. 31.12.2022 er 98,0 mill. kroner. Det ble avsatt 54,2 mill. kroner og brukt 13,09 mill. kroner fra eiendomsskattefondet i 2022. Tabellene nedenfor viser hva eiendomsskattemidlene er brukt til.

I investeringsregnskapet er det brukt midler til 16 forskjellige mindre prosjekter, til sammen 35,9 mill. kroner. Det er brukt mest midler til Husebylåven (21,2 mill. kroner), deretter 5,3 mill. kroner til rehabilitering av kunstgressbane på Skjetten stadion, og resterende til øvrige prosjekter hovedsakelig i kultursektoren. Utenom momskompensasjon, er utgiftene finansiert med 4,4 mill. kroner som er overført fra drift, og 31,5 mill. kroner er bruk av lån.

Prosjekt	Formål	Regnskap på prosjekt	Avsatt til fond	Bruk av fond	Netto budsjett 2022
E13001	Eiendomsskattekontor	7 340 749	449 654	-1 001 291	6 789 112
E15001	Lærlingeplasser	11 413 410	3 001 841		14 415 251
E21001	Klimatiltak i barnehagene	12 657	42 343	-5 000	50 000
E23001	Red. ventelister i musikk- og kulturskolen	1 601 045			1 601 045
E23002	Sommerskole	821 189			821 189
E23003	Skolehager	104 040			104 040
E23004	Red. SFO-pris på 1.trinn - 3-årig prosjekt	2 000 000			2 000 000
E23800	SFO kulturskole Frogner skole	539 400	460 600		1 000 000
E27001	Home Start 0,5 årsverk	333 230			333 230
E30001	Mercy House	409 606			409 606
E30002	Kirkens bymisjon	1 077 910			1 077 910
E30003	Tilskudd til Hjelpende hender	209 100			209 100
E40001	Næringsutviklingstiltak	1 550 487	605 334		2 155 821
E40003	Kantorstilling	481 000			481 000
E40004	Ungdomsdiakon	442 000			442 000
E40005	Tilskudd Business Lillestrøm	700 000			700 000
E41009	Økt administrasjonsstøtte	487 516	51 439		538 955
E41010	Tilskudd til drift av utstyrssentralen	925 000	152 910		1 077 910
E41011	Arrangementsfond kultur	500 000			500 000
E41012	Aktivitetskortet	1 148 459	20 014		1 168 473
E41013	Gratisprinsipp/driftstilskudd	7 730 798	1 312		7 732 110
E41015	Søndagsåpent hovedbibliotek	540 673	43 711		584 384

Årsmelding 2022

E41016	Ungdomslokaler i Kirkegata	1 051 126	10 580		1 061 706
E41017	Driftsstøtte AIL Skjetten sportsklubb	500 000			500 000
E41018	Ekstra tilskudd skolekorps	331 337		-7 964	323 373
E41019	Aktivitetsmidler barn og unge	576 043	72 878	-309	648 613
E41021	Lekeapparater i det offentlige rom	535 756	3 199		538 955
E41022	Utvidet stilling Frivilligsentralen	333 594	1 105		334 699
E41023	Den kulturelle spaserstokken	529 335	4 934		534 269
E41024	Kulturfaglig støtte, Lillestrøm kultursenter	3 907 300	712		3 908 012
E41025	Drift Husebylåven	20 404	429 596		450 000
E41026	Drift Nylendlia skisenter	0	323 373		323 373
E41027	Områdesatsning på Skjetten	489 139		-489 139	0
E41029	Driftstilskudd Nitja senter for samtidskunst	1 593 373			1 593 373
E41030	Drift av Volla folkebad	365 031	140 451		505 482
E41032	Tilskudd rehabilitering kirker	1 077 910			1 077 910
E41033	Økt åpningstid i sv. hall/gymsaler fra 010818	772 208			772 208
E41034	Blaker skanse	2 196 413	420 300		2 616 713
E41035	Tilskudd til lag og foreninger	4 918 170	106 294		5 024 464
E41036	Tilskudd frivillig drevet ungdomstilbud tidl. Sørums	515 000			515 000
E41039	INV – Nærmiljøanlegg	0	2 000 000		2 000 000
E41040	INV - Rehab av gamle Tærud skole	167 535		-167 535	0
E41057	Idrettsrådet fast stilling	750 000	18 750		768 750
E41058	Økt driftsstøtte frivillighet barn og unge	1 025 000			1 025 000
E41059	Drift av Frogner kultursenter	1 167 883	80 132		1 248 015
E41063	Møteplasser barn og unge Strømmen	1 929 281	129 182		2 058 463
E41065	Den kulturelle skolesekken	649 999	1		650 000
E41066	Bibliotekene bemanning	1 799 991	9		1 800 000
E41067	EAC - Eight Amcar Club	600 000			600 000
E41068	Blakerfondet	500 000			500 000
E41069	Frivillighetsfondet	2 964 422	1 035 578		4 000 000
E41073	INV - Ny kunstgressbane Fedrelandet	0	5 000 000		5 000 000
E41074	Utvidet ordning gratisprinsippet	1 999 993	7		2 000 000
E43001	INV - Rehab/vedlikehold svømmehaller	998 160		-998 160	0

Årsmelding 2022

E43002	Drift av Slorahallen	1 917 553	255 747	-21	2 173 278
E43004	Frognerhallen - leiekostnader	4 957 925			4 957 925
E43005	Sørumsandhallen – leiekostnader	1 120 454	409 871		1 530 325
E43007	Melvold svømmehall	607 902			607 902
E43008	Fet Arena - festeavtale	2 199 650			2 199 650
E43010	Vedlikehold Blaker skanse	0	2 800 000		2 800 000
E45001	INV - G/S-vei og trafikksikring	3 265 233	734 767	-2 000 000	2 000 000
E47001	Sykelbysatsingen	946 579	131 973		1 078 552
E47002	Bekjempelse svartelistearter	497 690	41 265		538 955
E47003	Unge Viken Teater – driftstilskudd	321 796			321 796
E47007	Områderegulering Lillestrøm nord	400 000		-400 000	0
E80000	Udisponert eiendomsskatt	0	103		103
E90000	Eiendomsskatt inntekter	-164 893 691		-8 880 309	-173 774 000
E91000	Renter og avdrag lån E-skatteprosjekter (9299)	33 751 000			33 751 000
E92000	Eiendomsskatt bruk/avs. Fond	0	34 945 000		34 945 000
E93000	E-skatt lønnsreserve	0	300 000		300 000
	Sum	-40 275 238	54 224 966	-13 949 728	0

Selvkostområder

Selvkost innebærer at kommunens kostnader med å levere tjenestene blir dekket av gebyrene som brukerne av tjenestene betaler. I Lillestrøm kommune er følgende tjenester gebyrbelagt innenfor miljøteknikk; vann, avløp, renovasjon, slamtømming og brannforebyggende tjenester (feiing), og innenfor by- og stedsutvikling; plan, byggesak, oppmåling, eier-seksjonering og forurensningsmyndighet.

Gebyrlegging av kommunale tjenester er regulert i Forskrift om samlet beregning av selvkost for kommunale og fylkeskommunale gebyrer av 01.01.2020 (Selvkostforskriften).

I Lillestrøm kommune er det for alle tjenestoområdene innenfor miljøteknikk lagt opp til 100 % selvkost-finansiering, mens innenfor by- og stedsutvikling er det kun byggesak som er 100 % selvkost finansiert. Det vil si at resterende kostnader på områdene dekkes/subsidieres av kommunens bevilgningsramme.

Miljøteknikk

Tabellen nedenfor viser resultatet totalt på selvkostområdene innenfor miljøteknikk i 2022 (tallene er i hele 1000) :

Miljøteknikk	Budsjett 2022	Regnskap 2022	Budsjett avvik	Regnskap 2021
Årsgebyrer	-505 233	-496 644	-8 589	-468 743
Tilknytningsgebyrer	-30 000	-50 335	20 335	-47 680
Sum gebyrinntekter	-535 233	-546 979	11 746	-516 423
Direkte kostnader	438 959	443 487	-4 528	416 276
Indirekte kostnader	7 728	5 218	2 509	4 526
Kapitalkostnader, renter	34 738	49 645	-14 907	26 632
Kapitalkostnader, avskrivninger	50 719	48 322	2 398	46 783
Øvrige inntekter	-5 124	-6 458	1 333	-13 933
Sum gebyrgrunnlag	527 020	540 215	-13 195	480 284
Bruk av selvkostfond	-13 000	-10 106	2 894	10 131
Avsetning selvkostfond	6 000	20 324	14 324	25 876
Årets dekningsgrad/selvkostandel	101,56 %	101,25 %	0,31 %	107,52 %
Benyttet kalkylerente	2,25 %	3,54 %	-1,29 %	1,96 %

Tallene for selvkostområdene på miljøteknikk (vann, avløp, renovasjon, feiing, slamtømming) viser et positivt nettoresultat for 2022 (regnskap 2022), som kan forklares med større merinntekter enn planlagt. De høye inntektene skyldes merinntekter tilknytningsgebyr for vann og avløp, på grunn av stor utbyggingsvirksomhet. Dekningsgraden blir derfor for 2022 over 100% og det avsettes derfor mer til fond enn budsjettet jf. tabell for status fond selvkost.

By- og stedsutvikling

Tabellen nedenfor viser resultatet totalt på selvkostområdene innenfor By- og stedsutvikling i 2022 (tallene er i hele 1000):

By - og stedsutvikling	Budsjett 2022	Regnskap 2022	Budsjett avvik	Regnskap 2021
Gebyrinntekter	-45 513	-45 262	-251	-40 804
Sum gebyrinntekter	-45 513	-45 262	-251	-40 804
Direkte kostnader	46 901	49 144	-2 243	45 311
Avskrivningskostnad	87	87	0	87
Kalkulatorisk rente (3,54 %)	8	17	-9	9
Indirekte kostnader	3 373	2 807	566	1 149
Indirekte avskrivningskostnad	138	125	13	114
Indirekte kalkulatorisk rente	99	124	-24	65
Øvrige inntekter	-188	-1 346	1 158	-874
Sum gebyrgrunnlag	50 417	50 957	-539	45 861
Bruk av selvkostfond	-5 682	-3 565	2 117	-324
Avsetning til selvkostfond	778	616	162	5 135
Fremførbart underskudd	0	-2 256	2 256	0
Årets dekningsgrad/selvkostandel	90,27 %	88,82 %	1,45 %	88,97 %
Benyttet kalkylerente	2,55 %	3,54 %	-0,99 %	1,96 %

Resultatet på selvkost innenfor By- og stedsutvikling har totalt et negativt nettoresultat for 2022 (regnskap 2022), som knyttes til private planer og planlagt underskudd på byggesak for å bruke tidligere avsatte midler på fond. Det har tidligere vært utfordrende å finne gode løsninger for gebyrlegging på planområdet, men vi begynner nå å se virkningen av det nye gebyrregulativet for planavdelingen.

Fond selvkostområdene pr 31.12.2022

Kommunen har i henhold til forskriften ikke anledning til å tjene penger på tjenestene, og inntekter utover pådratte kostnader (nettoresultat) må avsettes til senere bruk (*fond*) for tjenesten og brukes innen 5 år.

Tabellen nedenfor viser bevegelse på fondene på de respektive selvkostområdene, som følge av nettoresultat pr selvkostområde i 2022 jf årsregnskap 2022 note 22. Ved utgangen av 2022 er det to fremførte underskudd (*tallene er i hele kroner*):

Fond - Selvkostområdene	Fond pr 31.12 2021	Nettoresultat 2022	Fond pr 31.12.2022
Vann	-40 210 905	-12 283 071	-52 493 976
Avløp	-33 549 214	9 461 931	-24 087 283
Renovasjon	-4 360 751	-6 774 654	-11 135 405
Feiing	-1 280 340	311 582	-968 758
Septik (Slamtømming)	-5 920 909	-1 266 016	-7 186 925
Byggesak	-23 201 320	2 469 116	-20 732 204
Eierseksjonering	0	-615 751	-615 751
Kontroll og tilsyn spredt avløp	-332 661	332 661	0
Avløp - fond 2*)	-7 375 181	-260 787	-7 635 968
Vann – fond 2*)	-15 766 794	-557 513	-16 324 307
Private planer **)	0	2 256 325	2 256 325
Forurensningsmyndighet **)	0	365 325	365 325
Sum	- 131 998 074	- 9 182 502	- 141 180 577

*) I tillegg til selvkostområdene som inngår i tabellene for miljøteknikk og by - og stedsutvikling, har kommunen 2 selvkostfond, «vann - fond 2» og «avløp – fond 2». På fond 2 (vann og avløp) står midlene som kommunen fikk tilbakebetalt fra NRV AS og RA 2 AS.

**) Fremførbart underskudd som skal dekkes inn innenfor en tidsperiode på 5 år.

Bærekraftig økonomi over tid

Utgangspunktet for en bærekraftig økonomi på sikt er de finansielle måltallene som er vedtatt av kommunestyret. Disse måltallene angir rammene for drift (tjenestetilbudet) og investeringer. Å utarbeide budsjetter innenfor disse rammene betyr at kommunen klarer å sette av driftsmidler til egenfinansiering av investeringer, og unngår å få for høy gjeld. I tillegg skal de sikre at kommunen er rustet til å takle uforutsette hendelser.

Lillestrøm kommune har levert gode økonomiske resultater som ny kommune. Arbeidet med økonomiplan for 2023- 2026 viste likevel at årene som ligger foran oss vil bli utfordrende økonomisk. De vedtatte måltallene i HP-perioden ble lagt lavere enn det som er målsettingene og som er nødvendig for å sikre en bærekraftig økonomi. For å sikre dette, og samtidig gi tilfredsstillende velferdstjenester for innbyggerne, er det behov for omstilling, utvikling og innsparing.

Hovedårsaken til det gode resultatet i 2022 var høye skatteinntekter. Det kan ikke forventes at veksten i disse inntektene vil være på samme nivå framover.

Lillestrøm har et høyt investeringsbehov på bakgrunn av forventet befolkningsvekst, vedlikeholdsetterslep og endring i befolkningssammensetning. For å unngå for høy lånegjeld er det viktig at kommunen kan sette av midler fra driften til finansiering av investeringer. Lillestrøm kommune er ikke av kommuner med størst gjeld, men det kan forventes at rentenivået vil øke framover, noe som vil belaste driften. Investeringsnivået bør holdes på et så lavt nivå som mulig.

Pandemien vil påvirke kommunens drift framover. Både direkte kostnader til løpende tiltak, men også ettervirkninger av pandemien vil antagelig merkes i tjenesteområdene.

Kommunens tjenesteområder

ADMINISTRASJON OG LEDELSE

Status økonomi

Beløp i 1000

Kommunalområde	Regnskap 2022	Oppr. bud. 2022	Rev. bud. 2022	Avvik i kr	Avvik i %
10-Kommunedirektør og stab	19 364	18 859	20 258	894	4,4 %
13-Økonomi	50 583	54 506	53 591	3 008	5,6 %
15-Organisasjon og utvikling	114 316	116 199	117 439	3 123	2,7 %
16-Digitalisering	152 800	139 251	151 570	-1 230	-0,8 %
Sum	337 063	328 815	342 858	5 795	1,7 %

Kommentar til status økonomi

Den opprinnelige rammen i tjenesteområde Administrasjon og ledelse var budsjettet med netto 328,8 mill. kroner. Rammen er økt med netto 14 mill. kroner gjennom året. Det er både gitt tilleggsbevilgninger og rammen er blitt redusert i tertialrapportene som følge av mindreforbruk. Tilleggsbevilgningene er i hovedsak til økte pensjonsutgifter (utgjør 8,5 mill. kroner), lønnsoppgjør (utgjør 3,8 mill. kroner), tilleggsbevilgning til lisenskostnader eHelse løsninger (5,0 mill. kroner) og til koronautgifter (utgjør 3,0 mill. kroner). I tertialrapportene er budsjettene redusert med 7,6 mill. kroner som følge av økte provenyinntekter og lavere forbruk som i hovedsak skyldes vakante stillinger og økt refusjon av sykepengen.

Avvik mellom revidert budsjett og regnskap viser et mindreforbruk på 5,7 mill. kroner, eller 1,7 %. Budsjettet bruk av fond på totalt 1,5 mill. kroner er blitt strøket på grunn av store merinntekter sentralt, så det reelle mindreforbruket er 7,3 mill. kroner før strykninger. Det reelle mindreforbruket skyldes vakante stillinger og høyere refusjon sykepenger/foreldrepenger, og besparelse på en rekke mindre driftsposter som blir kommentert under hvert enkelt stabsområde.

Økonomistatus per konto

Beløp i 1000

	Oppr. bud.	Rev. bud.	Regnskap 2022	Avvik i kr
Lønn	224 064	231 911	223 772	8 139
Sum Lønn	224 064	231 911	223 772	8 139
Utgifter	115 929	142 788	142 741	47
Sum Utgifter	115 929	142 788	142 741	47
Inntekter	-11 178	-31 841	-29 450	-2 391
Sum Inntekter	-11 178	-31 841	-29 450	-2 391
Netto resultat	328 815	342 858	337 063	5 795

Kommunedirektør og stab

Beskrivelse av området

Kommunedirektør og stab består av kommunedirektør, kommuneadvokaten, kommunikasjonsavdelingen, en rådgiver og en merkantilt ansatt.

Kommunedirektøren er leder for kommunens administrasjon. Hun påser at saker som legges fram for folkevalgte organer er forsvarlig utredet, og hun påser at vedtak som treffes av folkevalgte organer iverksettes. Kommunedirektør og stab har ansvaret for overordnet og helhetlig styring av kommunen.

Kommunikasjonsavdelingen består av åtte medarbeidere og en lærling. Avdelingens ansvar spenner over internkommunikasjon, ekstern kommunikasjon, pressehåndtering, omdømme og profilering.

Kommuneadvokaten består av fire advokater og en advokatfullmektig. Advokatene jobber som generalister, som fortrinnsvis skal jobbe med oppdrag fra alle kommunens tjenesteområder.

Nøkkeltall aktivitet

Nøkkeltall/indikator	Resultat 2021	Resultat 2022
Antall større oppdrag hos kommuneadvokaten	0	180
Antall barnevernssaker i prosess fulgt opp	0	59

Viktige begivenheter

Etter to år med pandemi, ble 2022 det første året med mer normal drift for Lillestrøm kommune. Samtidig har krigen i Ukraina preget kommunen. Kriseledelsen ble samlet i februar og mars for å håndtere de første flyktningestrømmene som kom. Senere har bosetting og ivaretagelse av flyktninger blitt en del av driften i flere områder i organisasjonen. Krigen i Ukraina har i tillegg bidratt til høye energipriser og et generelt økende kostnadsnivå innenfor flere områder. Kommunedirektør har hatt fokus på å ha kontroll på økonomien og driftsutgiftene.

Kommunens administrasjon produserer et stort antall saker hvert eneste år. Større saker som kommunedirektør har hatt ekstra fokus på i 2022 er blant annet utviklingen av Kjeller flyplass, byutviklingsplanen, kommuneplanens arealdel og skolebehovsplan. Behovsplan for helse og mestring er utarbeidet i løpet av 2022, men kommer til behandling først i 2023. I tillegg jobbes det kontinuerlig med de store reformene: Barnevernsreformen, Leve hele livet og teknologiløftet.

Etter at pandemien ebbet ut har kommunikasjonsavdelingen opplevd mer normale arbeidsforhold, og konsentrert seg om kommunikasjonsbistand til tjenesteområdene, utarbeidelse av kommunikasjonsplaner for tjenesteområder og avdelinger, samt mediehåndtering. 2022 bød på noen tunge mediasaker, som kommunen kom forholdsvis godt ut av. I 2022 byttet kommunen intern sosial kanal fra Workplace til Yammer. Dette skal evalueres mot slutten av 2023. Kommunens Facebookside hadde 13 000 følgere ved overgangen til 2023.

Kommuneadvokaten yter tjenester til alle tjenesteområdene i kommunen. Det er tjenesteområde Oppvekst og barneverntjenesten som etterspør flest oppdrag fra kontoret. Det er dette området som har høyest andel prosessoppdrag, som opptar mer ressurser enn rådgivningsoppdragene. Øvrige prosessoppdrag på andre tjenesteområder har vært knyttet til den lokale gebyrforskriften, og erstatning og tvang i rusomsorgen. Kontoret har også vært involvert i noen komplekse utenrettslige forhandlinger,

blant annet knyttet til utbyggere og borettslag i kommunen. Kontoret gjennomfører interne seminarer, foredrag og fagdager. Det ble arrangert en hel fagdag i forbindelse med ny barnevernlov som trådte i kraft 01.01.2023. Kommuneadvokaten inngår i et faglig nettverk med kommuneadvokatene i Drammen, Lier, Kongsberg, Øvre Eiker, Bærum, Nittedal og Asker.

Økonomistatus per konto

Beløp i 1000

	Oppr. bud.	Rev. bud.	Regnskap 2022	Avvik i kr
Lønn	16 695	18 082	18 263	-181
Sum Lønn	16 695	18 082	18 263	-181
Utgifter	2 164	2 176	1 429	747
Sum Utgifter	2 164	2 176	1 429	747
Inntekter	0	0	-328	328
Sum Inntekter	0	0	-328	328
Netto resultat	18 859	20 258	19 364	894

Kommentar til status økonomi

Den opprinnelige rammen i Kommunedirektør og stab i 2022 var budsjettert med netto 18,8 mill. kroner. Rammen er økt med 1,4 mill. kroner gjennom året. Følgende endringer er gjort:

- Tilført 0,6 mill. kroner til dekning av økte pensjonsutgifter
- Tilført 0,3 mill. kroner til dekning av årets lønnsoppgjør
- 0,37 mill. kroner ble flyttet fra KMS til kommuneadvokaten fordi 1 juriststilling er blitt flyttet for 2 år for å få advokatbevilgning
- Det er tilført kr. 44.000,- til dekning av koronautgifter.

Avvik mellom revidert budsjett og regnskap viser et mindreforbruk på i underkant av 0,9 mill. kroner eller 4,4 %. Årsaken til mindreforbruket skyldes mindre driftsutgifter på en rekke driftsposter.

Økonomi

Beskrivelse av området

Økonomiavdelingen har et overordnet ansvar for økonomi- og virksomhetsstyring i kommunen. Det innebærer bl.a. at budsjetter overholdes, samtidig som det legges til rette for vekst og utvikling som muliggjør iverksetting av initiativer for å nå kommunens til enhver tid fastsatte målsettinger. Avdelingen vil tilrettelegge slik at linjeledelsen kan ivareta økonomistyring på en effektiv og god måte, samt å legge til rette for og gjennomføre politiske beslutninger, og ta del i den strategiske ledelsen av hele kommunen.

Innkjøpsseksjonen arbeider med tilrettelegging for kostnadseffektive og rettslige korrekte innkjøpsprosesser i kommunen. Nedenfor fremkommer de viktigste oppgavene:

- Gjennomføre juridisk riktige og gode anskaffelsesprosesser.
- Fremforhandling av avtaler, uten konkurranse.
- Implementere og følge opp alle inngåtte rammeavtaler med fokus på proaktiv oppfølging, regelmessig kontakt med leverandør og håndtering av avvik.
- Ivareta drift av eHandel, herunder leverandøraktivering, katalogkontroll og -godkjenning.
- Support/brukerstøtte for bestillere.

- Innkreving av proveny.
- Juridisk rådgivning innen anskaffelses- og kontraktsretten.
- Analyse av kjøp på og utenfor rammeavtaler.
- Systemansvar for en rekke verktøy.
- Oppdatering mot lovverk/KOFA-dommer.
- Rådgivning, kompetanseutvikling/opplæring. Kontakt mot øvrige deler av kommunen.

Regnskapsseksjonen har det faglige og operative ansvaret for regnskap for Lillestrøm kommune, Lillestrøm Kirkelige Fellesråd og Midtre Romerike Avløpsselskap IKS i medhold av gjeldende lovverk. Nedenfor fremkommer de viktigste oppgavene:

- Inngående og utgående fakturaer, inkasso, hovedbok, føring av inntekter og utgifter, kasse- og betalingsløsninger.
- Bankavstemming og øvrig avstemming av drifts- og balansekontoaer.
- Momsoppgjør og Kostra regnskapsrapportering.
- Perioderegnskap og årsavslutning inkludert utarbeidelse av noter.
- Systemansvar og brukeradministrasjon Visma økonomi.
- Likviditetsstyring, og oppfølging/beregninger av pensjonsutgifter.
- Kompetanseutvikling, opplæring, rådgivning og samhandling med andre deler av organisasjonen.

Seksjon for økonomi- og virksomhetsstyring ivaretar overordnet økonomiansvar, herunder økonomi- og virksomhetsstyring, budsjettoppfølging og langsiktig økonomiplanlegging. Nedenfor fremkommer de viktigste oppgavene:

- Økonomisk oppfølging mot enhetene på drift, investeringer og prosjekter.
- Til seksjonen ligger finans og gjeldsforvaltning, med opptak av lån.
- Utarbeidelse av periodiske rapporter, analyser prognoser og statistikk, herunder KOSTRA-rapportering.
- Eiendomsskatt, beregning, klagebehandling og fakturering.

Fagstab

Avdelingen driver eierstyring / virksomhetsstyring av selskaper / organisasjoner kommunen deltar i / har eierskap i. Avdelingen vil arbeide med langsiktige strategier, prognoser og fremtidsbilder for kommunen sammen med den øvrige organisasjonen. Og videre kartlegge langsiktige konsekvenser av foretatte beslutninger av mulige fremtidige valg, herunder løfte frem problemstillinger og utvikle beslutningsgrunnlag. Samarbeid og nettverks relasjoner med andre kommuner vil være en del av dette arbeidet.

Tidlig i 2022 ble økonomidirektør valgt inn i teknisk beregningsutvalg for kommunal og fylkeskommunal økonomi 2021-2023.

Nøkkeltall aktivitet

Nøkkeltall/indikator	Resultat 2021	Resultat 2022
Leverandørfakturaer - Antall	111 108	111 509
Antall inngåtte kontrakter	107	122
Antall ordrefaktura eHandel	24 200	27 322
Andel bestillinger satt i eHandel	71,0 %	84,0 %
Innbetalt av forfalte krav	95,9 %	97,6 %
Fakturaer til kunder - Andel sendt digitalt	92,1 %	93,9 %
Fakturaer til kunder - Antall	250 030	270 785
Leverandørfakturaer - Andel koblet til ordre og profil	74,0 %	88,2 %
Leverandørfakturaer - Andel mottatt digitalt (EHF)	97,4 %	97,7 %
Provenyinntekter	6 542 747	10 500 000
Aktive leverandører siste år - Antall	3 736	3 759

Viktige begivenheter

Regnskapsseksjonen

Regnskapsseksjonen har høyt fokus på digitalisering og har deltatt i flere prosjekt knyttet til dette. Det har vært benyttet tid til kompetanseutvikling, opplæring, rådgivning og samhandling med andre deler av organisasjonen samt skriftlig gjøring av rutiner og veiledere. Regnskap for alle selskapene ble levert til fristen, og vi er godt fornøyd med hva vi leverer.

Totalt er det behandlet 111 509 inngående fakturaer fra leverandører, hvorav 97,7 % var elektroniske pr. 31.12. Dette er veldig bra, og det er et mål å få denne på nærmere 100 %. Det er videre et mål at fakturaer ikke skal stoppe i mottak, men gå direkte i flyt til saksbehandler. I 2022 var 88,2 % av alle fakturaer koblet til en ordre eller en profil, og gikk således direkte i flyt til saksbehandler, en økning på 19,3 % fra 2021. I 2022 ble det tatt i bruk et system for fakturasjekk som foretar automatisk sjekk mot enhetsregisteret, merverdiavgiftregisteret og diverse svindellister. I tillegg sendes det ut automatisk varsel til leverandør ved mangel på fakturareferanse, dvs. profil.

Det er sendt ut 270 785 fakturaer til kunder. Av disse er 93,9 % sendt digitalt. Andel fakturaer sendt i post er 6,1 %, eller 16 404 fakturaer. Målet er å få flere kunder på digital løsning. Innbetalt av forfalte krav er 97,6 % pr. 31.12.22, en økning på 1,74 % fra 31.12.21.

Innkjøpsseksjonen

2022 var et år som lignet noe mer på et "normal" år, og en begynner å kjenne på hvordan ordinær drift er i Innkjøpsseksjonen.

Innkjøpsseksjonen synes på mange områder, både internt og eksternt. Vi har fortsatt arbeidet med den grønne strategien i rapporteringsåret. Dette arbeidet fortsetter i strategiperioden.

Innkjøpsseksjonen er allerede 100 % digitale i sitt arbeid, på henholdsvis konkurransejennomføring, avtaleforvaltning og eHandel. Særsilt eHandel har oppnådd en formidabel utvikling de siste årene. Andelen av bestillinger satt i eHandelsystemet i 2020 var på 40 %, 71 % i 2021 og 84 % i 2022, noe vi er kjempefornøyd med.

Seksjon for økonomi- og virksomhetsstyring

Budsjett- og rapporteringsarbeidet involverer foruten økonomirådgiverne i seksjonen flere hundre ledere i kommunen, og arbeidet med å følge opp og bruke dataverktøyet Framsikt har krevd stor innsats

i løpet av året. Koronasituasjonens begrensninger i personlig opplæring og oppfølging har ikke gjort det enklere, selv om bruk av Teams og andre elektroniske systemer har løst det meste.

Arbeidet med ny taksering av alle eiendommer som ikke har statlig formuesgrunnlag kom i gang over sommeren etter utlyst konkurranse for takseringsselskap. Takseringen ble ferdig i 2022 bortsett fra noe ferdigbehandling av klager i nemndene.

Økonomistatus per konto

Beløp i 1000

	Oppr. bud.	Rev. bud.	Regnskap 2022	Avvik i kr
Lønn	50 897	51 251	49 126	2 125
Sum Lønn	50 897	51 251	49 126	2 125
Utgifter	5 306	5 088	4 640	448
Sum Utgifter	5 306	5 088	4 640	448
Inntekter	-1 697	-2 748	-3 183	435
Sum Inntekter	-1 697	-2 748	-3 183	435
Netto resultat	54 506	53 591	50 583	3 008

Kommentar til status økonomi

Økonomiavdelingen hadde et opprinnelig budsjett på 54,5 mill. kroner i 2022. Budsjettet er redusert med 0,9 mill. kroner gjennom året. Følgende rammeendringer er gjort i løpet av 2022:

- Tilført 1,9 mill. kroner til dekning av merutgifter på pensjon
- Tilført 1,0 mill. kroner for kompensasjon lønnsoppgjør
- Tilført 0,072 mill. kroner for koronautgifter
- Rammen er redusert i tertialrapportene med til sammen 3,9 mill. kroner som følge av merinntekter proveny
- Budsjetterte provenyinntekter var opprinnelig 6,4 mill. kroner. Budsjettet ble oppjustert til 10,4 mill. kroner, mens regnskapet viser totale inntekter på 10,5 mill. kroner.

Avvik mellom revidert budsjett og regnskap viser et mindreforbruk på 3 mill. kroner, eller 5,6 %. Mindreforbruket i Økonomiavdelingen skyldes:

- Det var mindreforbruk på 2,0 mill. kroner på lønnsbudsjettet pga. vakante stillinger og merinntekter på sykepenger.
- Resterende positivt avvik på 1,0 mill. kroner var på en rekke poster, både driftsposter og inntektsposter.

Eiendomsskattekontoret har et forbruk på 7,3 mill. kroner. Dette inkluderer 3,6 mill. kroner som er brukt til takseringprosjekt i 2022. 1,0 mill. kroner av disse utgiftene er finansiert av fond. I budsjettjustering ble konsulentrammen økt med 2,055 mill. kroner delvis finansiert av fond og delvis av økte e-skatteinntekter. Ubrukte midler på 0,4 mill. kroner avsatt til eiendomsskattefondet.

Organisasjon og utvikling

Beskrivelse av området

Organisasjon og utvikling

Stabsavdeling for Organisasjon og utvikling skal yte bistand til tjeneste- og stabsområdene innen hovedområdene organisasjonsutvikling, HR, lønn, og politisk sekretariat. Avdelingen skal være støtte og pådriver for organisasjonsutvikling og innovasjon gjennom de ansatte i UKE (Utvikling, kompetanse og endring) i samarbeid med HR-seksjonen.

Kommunens sentrale beredskapsfunksjon og kommunens personvernombud er også lagt til denne avdelingen. Hovedtillitsvalgte og hovedverneombud er organisatorisk knyttet til avdelingen.

HR

HR seksjonen har oppgaver knyttet til lederstøtte, råd og veiledning og operativ HR. Sentrale oppgaver er rådgivning i lov- og avtaleverk, bistå i enkeltsaker/personalsaker, sykefraværsoppfølging, omstillingsprosesser, HMS, rekruttering, lønnsforhandlinger og endring av arbeidsforhold. HR seksjonen har til sammen 25 årsverk. Seksjonen er organisert med to enheter, HR lederstøtte og HR fellestjenester, samt rådgiverfunksjoner i stab.

HR fokuserer i sitt arbeid på felles utvikling og oppfølging av arbeidsprosesser og rutiner i tjenesteområdene for å redusere sårbarhet og sikre kompetanse. Behovet for lederstøtte i tjenestene oppleves å være stort, særlig i omstillingsprosesser, personalsaker, sykefraværsoppfølging og lønnsforhandlinger. For å sikre kvalitet i tjenesteproduksjonen er det avgjørende at slik støtte er tilgjengelig.

UKE – utvikling, kompetanse og endring

UKE, tidligere Prosjektlag – og fagnettverk, ble utskilt som egen seksjon i OU fra 1.1.2022. UKE er et kunnskapssenter for endring og organisasjonsutvikling i Lillestrøm kommune og består av 10,8 årsverk, inkludert Lillestrøm kommunes personvernombud. Seksjonens hovedoppgave er å overføre og bygge endringskompetanse i organisasjonen, særlig rettet mot ledere, slik at det kan utvikles bedre og mer effektive tjenester til det beste for innbyggerne i Lillestrøm kommune. Tjenesteleveransene innebærer i hovedsak kompetanseheving, opplæring, veiledning og prosesstøtte innenfor organisasjonsutvikling, innovasjon, kultur - og arbeidsmiljøutvikling. I tillegg leverer seksjonen prosjektlederstøtte til organisasjonen. Ansvar for koordinering og veiledning innenfor rammen av Heltidskulturprogrammet ligger også til seksjonen.

UKE har bistått mange organisasjonsenheter innenfor områdene som nevnt over, og oppfatter at organisasjonen har et stort behov for støtte i sitt organisasjonsutviklingsarbeid.

Lønn

Lønningsseksjonen skal sikre at alle ansatte mottar riktig lønn til rett tid, og at det blir innhentet utestående refusjoner fra NAV. Seksjonen har også lønns- og fraværsansvar for Kirkelig Fellesråd og det interkommunale avløpselskapet Mira IKS. Seksjonen har 12,6 årsverk.

Lønningsseksjonens hovedoppgaver er å sørge for korrekt utlønning til alle ansatte, eventuelt kreve inn for mye utbetalt lønn. Dette innebærer også å bistå ledere i lønns og fraværsoppgaver, gi veiledning og tilby kurs for å sikre etterlevelse av lov- og avtaleverk. Lønn jobber ellers tett mot KLP og SPK hvor det meldes inn korrekt pensjon, og tilrettelegger for pensjonskurs for alle ansatte eldre enn 58 år. En viktig oppgave er også å samarbeide på tvers med andre avdelinger i forenkling og forbedring av ulike arbeidsprosesser. En annen stor oppgave i lønnsseksjonen er avstemming av lønnsregnskapet som er av

betydning for alle ledere med budsjettansvar. Denne oppgaven inkluderer også refusjonskrav, oppfølging av utleggs- og påleggstrekk i tillegg til årsavslutning.

Politisk sekretariat

Politisk sekretariat skal sikre god flyt mellom kommunens politiske og administrative ledelse. Seksjonen har 4,65 årsverk. Hovedoppgavene er å bistå ordfører og varaordfører i det daglige arbeidet, og være sekretariat for kommunestyre, formannskap og øvrige råd og utvalg. Sekretariatet har ansvar for å planlegge og gjennomføre stortingsvalg og kommunestyre- og fylkestingsvalg. Andre oppgaver er bl.a. å sikre etterlevelse av kommunelovens og forvaltningslovens saksbehandlingsregler i folkevalgte organer, følge opp folkevalgte, arbeide med å utvikle digitale løsninger for folkevalgte, utføre borgerlige vielser og utnevne kommunens meddommere, forliksrådsmedlemmer og møtefullmektige.

Viktige begivenheter

Organisasjon og utvikling

OU har i 2022 fortsatt utviklingen for å sikre gode og relevante tjenester til organisasjonen. Gjennom å se på arbeidsprosesser, måten vi organiserer oss på og kompetanse, har dette bidratt til ytterligere effektivisering. Revidering av personalpolitiske policydokument etter kommunesammenslåingen har vært viktig arbeid i 2022 for å fortsette å bygge en solid personalpolitikk i kommunen. Etter kommunesammenslåingen har det også vært behov for å gå igjennom hvordan vi organiserer og ivaretar samhandlingen mellom partene i arbeidslivet slik de er nedfelt i Hovedavtalen. Arbeidet har resultert i Samhandlingsboka som er utarbeidet av arbeidsgiver, tillitsvalgte og verneombudene i fellesskap. Den har som mål å få på plass gode rutiner og strukturer for samhandlingen mellom partene på alle nivåer i kommunen. Det overordnede beredskapsarbeidet i kommunen har også hatt høy prioritet i 2022.

HR

HR seksjonen har oppgaver innen forvaltning og utvikling av HR tjenester. Et overordnet mål er at HR skal sikre gode og relevante HR-tjenester til kommunens ledere.

Det ble høsten 2021 startet en prosess med tanke på å vurdere hvordan oppgavene som er tillagt HR-seksjonen kan organiseres mer hensiktsmessig. Ny modell for HR-seksjonen ble iverksatt høsten 2022, og fokuserer på å oppnå gevinster ved å organisere likeartede oppgaver sammen i hovedenheter som betjener hele Lillestrøm kommune.

Lærerstreiken tok mye av HR-stab sin tid, streiken startet i juni og ble avsluttet først 27.9.2022. HR var bindeleddet mellom de tre streikende arbeidstakerorganisasjonene og arbeidsgiver. Ivaretok og sørget for tilstrekkelig opplysninger til lønn om opphør av lønn og stenging av digitale tilganger for hver pulje av streikeuttak.

HR seksjonen startet et arbeid med å digitalisere personalmeldinger. Målet er å erstatte manuelt bestillerskjema slik at alle ledere benytter digital personalmelding. Det ble gjennomført et pilotprosjekt innen flere avdelinger i Helse og mestring med gode resultater, og innføringen skjer i tur og orden i hele kommunen. Det er et stort volum på behandling av personalmeldinger slik at den digitale flyten er ekstra viktig for å oppnå en mer effektiv og korrekt behandling.

Saksmengden som HR seksjonen skal ivareta er omfattende:

	Antall
Saker i brukerstøtte	13874
Publiserte annonser intranett/internett	810
Publiserte stillinger intranett/internett	1785

HR har blant annet arbeidet med følgende i 2022:

- Revisjon av lokal lønnspolitikk startet i 2022 og forventes avsluttet i løpet av andre kvartal 2023.
- Det ble utarbeidet nytt arbeidstidsreglementet som trådte i kraft 1.1.2023.
- Bidratt aktivt i arbeidet med revisjon av administrativt delegeringsreglementet som trer i kraft våren 2023.
- Kurskatalogen for lederopplæring ble gjennomført vår og høst, og HR fikk i 2022 ansvaret for 10-faktor. Arbeid med gjennomføringen av 10-faktor undersøkelsen våren 2023 startet høsten 2022, og det ble blant annet avholdt nærværsdag med ekstern foredragsholder for alle ledere.
- Felles markering av tjenestejubileum for ansatte med 25 år og 40 års tjenestetid i kommunen ble arrangert for første gang i 2022. HR hadde ansvar for arrangementet som ble svært vellykket.

UKE

UKE har i løpet av 2022 jobbet systematisk med etableringen av rammer for seksjonens tjenesteleveranser til organisasjonen. Dette har i hovedsak handlet om å etablere en enhetlig, robust og forutsigbar tjeneste som innehar den nødvendige og riktige kompetansen som lederne i organisasjonen til enhver tid trenger til støtte for sitt eget organisasjonsutviklingsarbeid.

Den største og viktigste tjenesteleveransen for UKE i 2022 var etableringen og iverksettingen av et lederutviklingsprogram som omfatter ledere på nivå en til tre i Lillestrøm kommune. Dette programmet avsluttes våren 2023. Lederutviklingsprogrammet er et samarbeid mellom Lillestrøm kommune som kunde og Norges Handelshøyskole (NHH) som tjenesteleverandør. Programmet skal etablere et grunnlag for en felles forståelse for å drive utvikling og vil belyse hvordan utviklingstrekk påvirker Lillestrøm kommune, herunder hvilke muligheter digitalisering og tjenesteinnovasjon gir. Ledelse spiller en viktig rolle i arbeidet med å tilrettelegge for innovasjon, og programmet skal videreutvikle ledere og bidra å bygge en felles lederkultur på tvers av tjenesteområder. Programmet søker således å bidra til en operasjonalisering av kommunens verdier tillit, inkludering og nyskaping.

Utover det overfor nevnte så har seksjonen i 2022 jobbet særlig godt med:

- Strukturering og systematisering av den administrative lederopplæringen samt etablering av en digital læringsflate for heving av basale digitale ferdigheter
- Kvalitets- og internkontrollsystemet, Samsvar, som er kjøpt inn og erstatter RiskManager i 2023. Løsningen er modulbasert, og har dashbord med styringsinformasjon og statistikk innenfor en rekke områder, for eksempel innenfor nedenfor stående viktige områder:
 - Personvern
 - Informasjonssikkerhet
 - Avvikshåndtering
 - Risikovurdering
 - Skader
 - Valgsikkerhet

- Styrking av heltidskulturprogrammet ved å aktivt støtte og forplikte ledere i tjenesteområdet Helse og mestring. Hertil kommer også opplæring av ledere i kalenderplan
- Prosjektledelse og prosjektstøtte til ulike prosjekter i organisasjonen
- Bistand og veiledning til ledere i organisasjonen i ulike prosesser innenfor kultur – og arbeidsmiljøutvikling
- Utrulling av tidsregistreringssystemet GAT for å sikre automatisering av alle manuelle prosesser rundt time – og fraværshåndtering for administrativt ansatte, at kommunens personalreglement blir overholdt samt bedret kontroll og datakvalitet
- Oppfølging av ledere og opplæring innenfor personvern og kommunens forpliktelser i henhold til lov

Lønn

Lønningsseksjonen i Lillestrøm har svært høy effektivitet målt i antall utlønninger pr. lønningskonsulent. Det betyr at det fortsatt er behov for å ta i bruk digitale verktøy som gir mer kvalitet og en mer effektiv hverdag. Det er har i 2022 vært viktig å ytterligere forbedre prosesser og rutiner ut i organisasjonen for å sikre kvaliteten på det som leveres som grunnlaget for lønnsutbetalingene.

Lønningsseksjonen har hatt en betydelig saksmengde i 2022:

Beskrivelse	Antall
Saker til lønningsseksjon fra brukerstøtteportalen	22500
Systemleveranser i Visma HRM Window m/feilrettinger, ny funksjonalitet, endringer	14

Lønnsavdelingen har i 2022 jobbet systematisk med å iverksette digitale og automatiserte løsninger som ivaretar kravet til personvern.

I 2022 ble det også gjort store endringer i den månedlig innmelding fra arbeidsgivere til skatteetaten, NAV og SSB (A-melding). Kravene til arbeidsgiverne er ytterligere skjerpet. Innrapporterte arbeidsforhold må være korrekt for å unngå bøter fra NAV. Hovedårsaken er at NAV automatiserer mange av sine prosesser. Lønnsseksjonen har også hatt fokus på håndtering av saker med feilutbetaling av lønn til ansatte for å sikre korrekt behandling og oppfølging av sakene. Dette henger også sammen med rutiner opp mot A-meldingen og korrigering av denne.

Lærerstreiken var en utfordrende og tidkrevende oppgave. Ulike ansattgrupper ble tatt ut på ut på ni ulike tidspunkt, noen også etter at lønn var utbetalt.

På slutten av 2022 hadde Lønnsseksjonen fokus på avviksrapportering og hvordan dette kan bidra til læring og forbedring. For å sikre kvalitet og effektivitet er det i 2022 også utviklet mange ulike kursmoduler i lønnsoppgaver som skal bli verktøy for ledere i organisasjonen i 2023.

Politisk sekretariat

Politisk sekretariat skal sikre god flyt i saksgangen mellom kommunedirektør og folkevalgte organer. Over 200 saker ble behandlet i kommunestyret og 240 saker i formannskapet.

Saksmengden i hovedutvalgene har variert fra vel 40 i hovedutvalg for helse og mestring til ca. 50 i hovedutvalg for oppvekst, 56 i hovedutvalg for kultur og hele 100 saker i hovedutvalg for miljø og samfunn. Sekretariatet la videre til rette for ni møter på kveldstid i politisk arbeidsutvalg. Basert på drøftinger i utvalget la sekretariatet frem forslag til justering av bl.a. saksbehandlings- og

delegasjonsreglementet. Utvalget bestilte videre notater om ulike politiske medvirkningsorganer som mulig kommunedelsutvalg og integreringsråd.

I 2022 fikk sekretariatet på plass en egen kommunikasjonsplan og [nettside for folkevalgte](#). Her finner folkevalgte samlet informasjon om relevante lover, forskrifter og retningslinjer. De kan be om habilitetsvurderinger, søke om fritak fra politiske verv, melde inn gaver og styreverv, m.m. Nettsiden vil bli fortløpende oppdatert med annen relevant informasjon.

Sekretariatet la høsten 2022 godt til rette for formannskapetets studietur til Leuven og Brussel i Belgia, i samarbeid med ORE (Osloregionens europakontor).

Det er også kommet på plass en veileder for [håndtering av hatefulle ytringer, hets og trusler mot folkevalgte](#). Veilederen ble enstemmig vedtatt i kommunestyret. Andre kommuner har tatt kontakt for å be om lov til å kopiere fra den.

Planlegging av kommunestyre- og fylkestingsvalget i 2023 startet også opp høsten 2022.

I 2022 ble det gjennomført ca. 130 borgerlige velser. I tråd med kommunestyrevedtak ble det innført gebyr for lørdagsvigsler og vi åpnet for å vie par bosatt utenfor Lillestrøm kommune mot gebyr.

Politisk sekretariat jobber for bedre digitale løsninger for de folkevalgte. Vi har derfor jobbet sammen med innkjøpsavdelingen og digitaliseringsavdelingen med anbud på ev. nytt møtesystem. Kontrakten med First Agenda/Agenda Live utløper 1. september 2023.

I påvente av ev. automatisering av møtegodtgjørelser har sekretariatet høsten 2022 laget månedlige samlerapporter til lønningsseksjonen. Dessverre har det ikke latt seg gjøre å automatisere eller forenkle dette, slik at vi i 2023 vil måtte gå tilbake til halvårlige utbetalinger, jf. forskrift om folkevalgtes rett til godtgjørelser.

Beredskap

For beredskapsenheten var 2022 en gradvis overgang fra løpende krisehåndtering, først covid-19-pandemien, så konsekvensene og usikkerheten som fulgte Russlands angrep på Ukraina, til en tilnærmet normalsituasjon der arbeid med risikoanalyser, beredskapsplanverk, øvelser og evaluering endelig kunne prioriteres.

Evaluering av covid-19-håndteringen og revisjon av kommunens helhetlig ROS-analyse var beredskapsenhetens viktigste oppgaver i årets andre fase. Covid-19-evalueringen gjennomføres av Romerike revisjon, men beredskapsenheten har samordnet innhenting og tilrettelegging av dokumentasjon.

Den helhetlige ROS-analysen er kommunens viktigste kunnskapsgrunnlag og utgangspunkt for prioritering innenfor arbeidet med risikoreduksjon og beredskap. Gjeldende ROS-analyse ble utarbeidet i prosjektkommuneperioden og behandlet av fellesnemnda i oktober 2018. Revidert analyse blir forelagt kommunestyret i 2023.

Mot slutten av året registrerte også beredskapsenheten stor etterspørsel etter bistand og veiledning fra tjenester som etter to år med pandemi så behov for gjennomgang og oppdatering av risikoanalyser og beredskapsplaner ute i tjenestene. Det er gledelig å registrere at etterspørselen kommer med iver og entusiasme – fra ledere som ser at beredskap er viktig og kan gjøre en forskjell den dagen det røyner på.

Økonomistatus per konto

Beløp i 1000

	Oppr. bud.	Rev. bud.	Regnskap 2022	Avvik i kr
Lønn	78 501	81 424	78 987	2 437
Sum Lønn	78 501	81 424	78 987	2 437
Utgifter	46 355	46 419	44 899	1 520
Sum Utgifter	46 355	46 419	44 899	1 520
Inntekter	-8 657	-10 404	-9 570	-834
Sum Inntekter	-8 657	-10 404	-9 570	-834
Netto resultat	116 199	117 439	114 316	3 123

Kommentar til status økonomi

Den opprinnelige rammen i Organisasjon og utvikling i 2022 var budsjettet med netto 116,2 mill. kroner. Rammen er økt med 1,2 mill. kroner gjennom året. Følgende rammeendringer er gjort:

- Tilført 2,7 mill. kroner for økte pensjonsutgifter
- Tilført 1,0 mill. kroner til dekning av lønnsoppgjør
- Tilført 0,3 mill. kroner til koronautgifter
- Rammen er redusert med til sammen 2,8 mill. kroner i tertialrapportene, i hovedsak på grunn av vakante stillinger.

Avvik mellom revidert budsjett og regnskap viser et mindreforbruk på 3,1 mill. kroner, eller 2,6 %. Årsaken til mindreforbruket i er hovedsakelig dette:

- Sum lønn, inkl. merinntekter på refusjon sykepenger, viser et positivt avvik på 2,4 mill. kroner på grunn av vakante stillinger.
- Stillingene er holdt vakante i påvente av omorganiseringer og omstrukturering. Det betyr at utviklings- og forbedringsarbeid er blitt skjøvet på.
- Øvrig mindreforbruk er på en rekke poster, slik som felleskurs og velferdstiltak for alle ansatte i kommunen har heller ikke kommet ordentlig i gang etter korona. Dette vil komme på plass i 2023.
- Formannskapetets post viser et mindreforbruk på rett i underkant av kr. 250.000.

Digitalisering

Beskrivelse av området

Lillestrøm kommune har ambisjoner om å levere digitale tjenester som begeistrer, som understøtter kommunens arbeid med å nå bærekraftsmålene, og som skaper en effektiv og friksjonsfri kommune. Digitalisering handler om å utforske nye muligheter, arbeide med innovasjon, lære og være nytenkende.

Digitalisering skal sikre at Lillestrøm kommune leverer brukervennlige, tilgjengelige og sikre digitale tjenester. Avdelingen har til sammen 89 årsverk fordelt på fire seksjoner.

Direktør for Digitalisering har i sin stab virksomhetsarkitekt, ansvarlig for informasjonssikkerhet, prosjektleder for bredbåndutbygging og porteføljeansvarlig. Porteføljeansvarlig leder det sentrale

porteføljekontoret og driver arbeidet for å utvikle porteføljestyring til å bli en naturlig del av virksomhetsstyringen i kommunen i tillegg til å understøtte arbeidet med kontinuerlig forbedring og gevinststyring knyttet til digitalisering.

Direktør for Digitalisering leder videre seksjonen **Rådgivning** hvor vi finner kommunens strategiske digitaliseringsrådgivere. Disse er kommunens fremste ressurser på tjenesteinnovasjon, og jobber som strategiske rådgivere og prosjektledere tett opp mot ledelsen innenfor sine respektive tjeneste- eller stabsområder. Rådgiverne skal sikre at tjenesteområdenes behov for teknologistøtte blir realisert gjennom løsninger som er i tråd med overordnende prinsipper for arkitektur, deling, sikkerhet og brukeropplevelse. De har også ansvar for overordnet styring av porteføljen av tiltak og prosjekter innenfor hvert sitt område.

Dokumentasjonssenteret skal bidra til at kommunen ligger i front når det gjelder åpenhet, sporbarhet og innbyggerdialog. Seksjonen har ansvar for arkivfunksjonen i kommunen, og skal sikre implementering av planverk og retningslinjer for området, i tråd med lover, forskrifter og faglige anbefalinger.

IT-seksjonen omfatter enhetene Brukerstøtte og service, IT drift og IT systemforvaltning og skal sikre at brukerne får god hjelp og hele tiden har løsninger med høy tilgjengelighet og ytelse.

Design og utvikling (tidligere Prosjekt og utvikling) er seksjonen med hovedansvar for å etablere brukervennlige digitale løsninger for innbyggere og ansatte. Innenfor dette ligger ansvar for utvikling og utforming av kommunens hjemmesider, dialogløsninger og andre digitale kanaler rettet mot innbyggere, ansatte og næringsliv. Denne seksjonen betyr mye for kommunens evne til å raskt kunne etablere effektive og gode digitale løsninger, noe vi ikke minst så i forbindelse med pandemien.

Nøkkeltall aktivitet

Nøkkeltall/indikator	Resultat 2021	Resultat 2022
Antall e-poster stoppet i brannmur i desember	240 000	281 252
Antall mottatte digitale søknadsskjemaer	10 115	13 167

Viktige begivenheter

Digitalisering er involvert i en rekke innovasjons- og utviklingsprosjekter i tillegg til å ha et operativt ansvar for kommunens digitale plattform.

Informasjonssikkerhet og cyber-angrep

I 2022 var det en betydelig økning i Cyber-angrep mot norske kommuner og virksomheter. Også Lillestrøm kommune opplevde en økning i fiendtlig aktivitet, men ingen av disse angrepene førte frem. Vi gjennomførte også en penetrasjonstest hvor innleide eksperter forsøkte å bryte gjennom våre sikkerhetsmekanismer. Dette ga nyttig innsikt til ytterligere forbedringer av vår plattform. Vi har en velfungerende digital plattform med sikkerhetsmekanismer, kompetanse og rutiner som i 2022 leverte tilnærmet 100% oppetid. Det er selvsagt svært viktig for kommunens drift og tjenester. Dette er samtidig et område vi fremover må regne med å investere mer i for fortsatt å kunne opprettholde sikkerhet og oppetid.

Teknologiløftet

I 2022 ble det brukt mye tid på forhandlinger og avklaringer knyttet til ny samlet plattform for håndtering av teknologi innenfor Helse og mestring. Dette er en sentral komponent innenfor Teknologiløftet og avtalen ble endelig signert i februar 2023. Forberedelsene til Teknologiløftet har pågått gjennom hele 2022 og vi står nå klare for å støtte dette svært viktige arbeidet innenfor Helse og mestring.

Nasjonale og regionale samarbeid

Lillestrøm kommune har tatt en aktiv posisjon både regionalt og nasjonalt for å påvirke og styre utviklingen av flere og bedre felles digitale tjenester. Det er et stort gevinstpotensial for kommunene samlet sett i å anskaffe flere felles løsninger i stedet for å utvikle eller anskaffe løsninger hver for seg. Direktør for Digitalisering er representert i ledelsen av nettverket DigiViken som omfatter alle 51 kommunene i Viken og sitter i tillegg i det nasjonale Digitaliseringsutvalget i regi av KS. Kommunen har også flere representanter i regionale og nasjonale fagråd, blant annet innenfor oppvekst, e-helse, teknisk, virksomhetsarkitektur og sosial og velferd. På den måten bidrar vi til kunnskapsdeling, setter Lillestrøm på kartet og sikrer at vi selv tar opplyste og gode valg innenfor digitaliseringsområdet.

Bredbånd

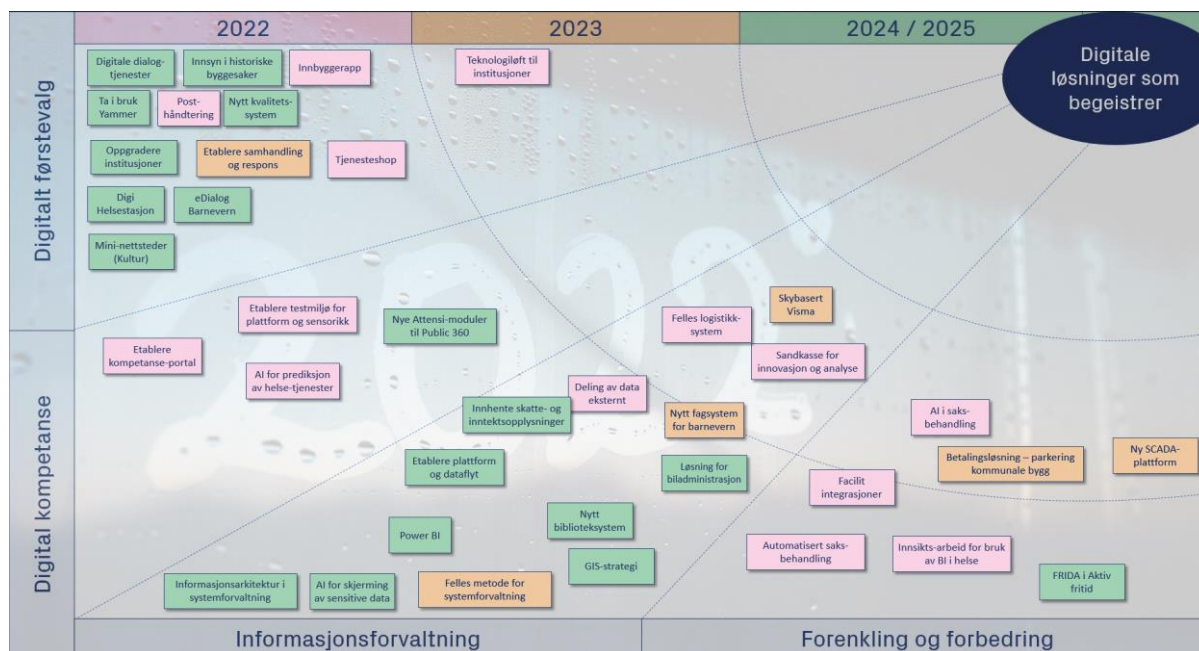
Lillestrøm kommune har utnyttet mulighetene til å søke om statlige midler for å sikre bredbånd til områder hvor kommersiell utbygging ikke er lønnsom. I 2022 ble det som resultat av dette startet utbygging på en rekke områder, som det også fremgår [på nettsidene våre](#). Vi fikk også etablert den såkalte Dugnadsfiber-ordningen for å støtte lokale initiativ fra grendelag og velforeninger. Dette har resultert i flere prosjekter i løpet av 2022.

Mobil brukerstøtte

I 2021 besluttet vi i samarbeid med tjenesteområde Oppvekst å etablere Mobil Brukerstøtte for skole etter en pilotperiode. Målet var å effektivisere og forbedre nivået på it-støtte i skolene gjennom å levere dette med ressurser fra IT brukerstøtte i stedet for gjennom IKT-ansvarlige på skolene. Dette frigjør ressurser til pedagogisk arbeid og styrket profesjonsfaglig digital kompetanse i skolene, samtidig som kvalitet og standardisering er forbedret gjennom sentralisering av tjenesten. I 2022 er Mobil brukerstøtte rullet ut til alle skoler og det er så langt gitt svært gode tilbakemeldinger. Vi ser nå på hvordan erfaringene fra dette kan brukes i forbindelse med økt bruk av teknologi innenfor Helse og mestring - det såkalte Teknologiløftet.

Handlingsplan og konkrete leveranser

Digitalisering har i 2022 vært ansvarlig for eller direkte involvert i en lang rekke innovasjonsprosjekter som handler om å ta i bruk ny teknologi eller løsninger i organisasjonen. Handlingsplanen ble lagt tidlig i 2022 og når vi ser tilbake på denne i februar 2023, er det levert en betydelig mengde forbedringer, innovasjon og prosjekter. På bildet under er tiltakene fordelt på de ulike innsatsområdene i digitaliseringsstrategien, Grønn farge indikerer ferdigstilte leveranser, mens gul indikerer pågående. De rosa er av ulike årsaker ikke igangsatt. En del av prosjektene omtales i det følgende.

Digitalt førstevalg

Det ble også i 2022 levert en rekke nye digitale innbyggertjenester. Vi har etablert en **digital tjenesteplattform** som gjør at vi raskt kan etablere dialog-løsninger hvor innbyggerne kan henvende seg til kommunen. Dette forenkler prosessen for innbyggeren og sikrer også kvalitet og effektivitet i saksbehandlingen. På dette området er Lillestrøm spesielt langt fremme sammenliknet med resten av kommunene i Norge.

Internt gikk vi over fra Workplace by Facebook til løsningen Yammer fra Microsoft. Dette bidro til en betydelig reduksjon i kostnadene uten at de ansatte mistet funksjonalitet.

Det ble etablert en ny løsning som gir innbyggerne direkte innsyn i gamle byggesaker fra Fet, Sørums og Skedsmo og som i tillegg har en bestillerfunksjon for innhold som ikke er publisert i fulltekst. Løsningen sikrer åpenhet og tilgjengelighet og gjør samtidig at ansatte slipper å bruke tid på å hente frem informasjon for innbyggere manuelt.

Biblioteket og det nye kulturkvartalet ble åpnet i 2022 og med dette ble det lansert en helt ny webløsning. Denne ble utviklet med egne ressurser og gir en meget god brukeropplevelse for de som søker informasjon om aktiviteter og tilbud fra biblioteket og kultursektoren.

Digital kompetanse

Digital kompetanse hos ansatte og ledere er fortsatt et svært viktig innsatsområde i kommunen. Vi trenger ledere som ser hvordan ny teknologi og løsninger kan brukes for å forbedre og forenkle arbeidsprosesser og øke kvalitet og tilgjengelighet for innbyggere og næringsliv. I 2022 ble det startet et

omfattende lederopplæringsprogram i samarbeid med Norges Handelshøyskole hvor et sentralt tema nettopp er hvordan man som leder kan og bør jobbe med nye digitale muligheter. Samtidig er det gjort mye arbeid på å bygge kompetanse og ferdigheter hos de ansatte slik at løsningene kan utnyttes best mulig. Ikke minst på området informasjonssikkerhet er det gjennomført flere opplæringstiltak for å sikre at ikke informasjon kommer på avveie. Vi har brukt 2022 til å bygge enda sterkere kompetanse hos ansatte i Digitalisering på moderne skyløsninger, spesielt fra vår hovedleverandør Microsoft for å være godt rustet til videre arbeid og utviklingsprosjekter.

Informasjonsforvaltning

Lillestrøm kommune tok i 2022 initiativ til å få utviklet en løsning som tar i bruk kunstig intelligens for å sikre at det ikke legges ut sensitive data på vår åpne postjournal. Løsningen er nå satt i produksjon og alle våre eksisterende arkivdeler er scannet med tanke på informasjonssikkerhet. Dette er et innovativt arbeid som vil ha betydning for informasjonssikkerhet og personvern langt utenfor Lillestrøm kommune. Løsningen har fått stor oppmerksomhet både i Kommunal rapport og i Romerikes Blad. Vi mottok også prisen som Årets Innovatør av vår leverandør for arbeidet med denne og andre løsninger.

Lillestrøm kommune etablerte et målbilde for sitt digitale økosystem allerede i forbindelse med sammenslåingen. Dette handler om å kunne gjenbruke data fra ulike fagsystemer for å lage gode og intuitive løsninger for både innbyggere og ansatte. I 2022 er det lagt ned et betydelig arbeid med å etablere en dataplattform for analyse og aggregering av data. Løsningen gir tilgang på nøkkeltall som kan være indikatorer innenfor en rekke områder. Sykefravær, behandlingstid, økonomi, klassestørrelser i skoler er eksempler.

Vi har også tatt i bruk nye tjenester fra Skattedirektoratet som gjør at inntektsopplysninger hentes automatisk inn for de som søker redusert foreldrebetaling i barnehage og SFO. Dette forenkler arbeidsprosessen vesentlig for foreldrene og sparer også våre saksbehandlere for tid. I tillegg er det anskaffet ny løsning for biladministrasjon som vil bidra til bedre utnyttelse av kommunens bilpark.

Forenkling og forbedring

Digitalisering leder arbeidet som handler om å systematisk ta i bruk teknologi og smarte arbeidsprosesser for hele tiden å forbedre tjenestene. I 2022 er arbeidet med porteføljestyling forbedret i organisasjonen og det er etablert stadig bedre arbeidsprosesser for å sikre at de riktige prosjektene prioriteres og at ressursene utnyttes best mulig. Arbeidet med dette fortsetter i 2023 med ekstra fokus på å gjøre porteføljestyling til en mer integrert del av virksomhetsstyringen og for å etablere gode metoder for gevinstrealisering og -rapportering.

Økonomistatus per konto

Beløp i 1000

	Oppr. bud.	Rev. bud.	Regnskap 2022	Avvik i kr
Lønn	77 971	81 155	77 396	3 759
Sum Lønn	77 971	81 155	77 396	3 759
Utgifter	62 104	89 105	91 773	-2 668
Sum Utgifter	62 104	89 105	91 773	-2 668
Inntekter	-824	-18 689	-16 369	-2 320
Sum Inntekter	-824	-18 689	-16 369	-2 320
Netto resultat	139 251	151 570	152 800	-1 230

Kommentar til status økonomi

Samlet sett leverer Digitalisering et merforbruk opp mot budsjett på 1,2 mill. kroner i 2022. Dette skyldes i hovedsak pliktige strykninger på 1,5 mill. kroner på grunn av kommunens samlede overskudd. Uten disse ville resultatet vært et mindreforbruk på ca 0,3 mill. kroner. Resultatet per seksjon er kort kommentert under:

- Dokumentasjonssenteret leverer et samlet merforbruk på ca 0,3 mill. kroner som kan henføres til boten fra Datatilsynet på samme beløp. Det er et mindreforbruk på lønn som skyldes vakanser. Mindreforbruket er brukt til å forsere flytting av arkivmateriale til IKA Østfold. Det er også brukt noe mer på konsulentttjenester for å kompensere for vakanser.
- IT-seksjonen har et lite merforbruk på ca 0,34 mill. kroner knyttet til litt høyere driftskostnader på IT-plattform og lisenser.
- Prosjekt og utvikling har et underforbruk på 0,8 mill. kroner knyttet til vakante stillinger.
- Rådgivning har et lite mindreforbruk på 90.000 kroner.
- Digitaliseringsdirektør og stab har et samlet mindreforbruk på ca 69.000 kroner.
- Det var budsjettet med 1,5 mill. kroner fra disposisjonsfond til å finansiere prosjekter innen bredbånd og dugnadsfiber. På grunn av kommunens samlede overskudd blir ikke fondsinntektene regnskapsført, såkalte pliktig strykninger.

OPPVEKST

Beskrivelse av området

Oppvekst omfatter fire kommunalområder og et stabsområde; - Barnehage som er fordelt på 27 kommunale og 45 private barnehager. - Skole som er fordelt på 29 grunnskoler, med tilhørende skolefritidsordning for de yngste elevene, kulturskolen og voksenopplæringen. - Helsetjenester til barn, unge og familier med Helsestasjon- og skolehelsetjenesten, Psykisk helse og familiestøtte, Tjenestetorg barn og unge (tildeling og fysio- ergoterapitjenester til barn og unge) og Oppsøkende ungdomsteam (OUT). - Barneverntjenester med Ressurs-familieteamet og Enslige mindreårige flyktninger. - Administrasjon og ledelse med Fagstab (barnehage- og skoleeierrollen og barnehagemyndighet) og Pedagogisk-psykologiske tjeneste.

Året som er lagt bak oss har vært et år hvor pandemien fortsatt har preget tjenestetilbudene våre noe. Kommunedirektøren har sett effekter av pandemien i tjenestene, og ser i tillegg at lærerstreiken høsten 2022 har forsterket dette noe. Gjenåpningen våren 2022 har medført utfordringer med høyt sykefravær i noen av tjenestene. Et viktig arbeid gjennom 2022 har vært arbeidet med oppvekstreformen, med fokus blant annet på at det forebyggende perspektivet i enda større grad skal prege arbeidet rundt barn og unge og at vi skal samhandle bedre rundt utsatte barn og unge.

Ledere og ansatte i tjenesteområdet har over tid stått i en krevende arbeidssituasjon og har vist en imponerende evne til omstilling. Kommunedirektøren er tilfreds med at en har lyktes med levere gode tjenester til barn, unge og deres familier, kombinert med en stram og tett styring av økonomien i et krevende driftsår.

Status økonomi

Beløp i 1000

Kommunalområde	Regnskap 2022	Oppr. bud. 2022	Rev. bud. 2022	Avvik i kr	Avvik i %
20-Administrasjon og ledelse Oppvekst	480 241	448 727	458 472	-21 768	-4,7 %
21-Barnehager	405 638	363 713	402 856	-2 782	-0,7 %
23-Skoler	1 155 000	1 078 221	1 154 409	-591	-0,1 %
27-Helsetjenester for barn, unge og familier	111 735	105 604	115 563	3 828	3,3 %
29-Barneverntjenester	254 058	264 328	266 490	12 432	4,7 %
Sum	2 406 673	2 260 593	2 397 791	-8 882	-0,4 %

Kommentar til status økonomi

Tjenesteområdet Oppvekst sin ramme ble i løpet av 2022 styrket med netto 137 mill. kroner. De viktigste årsakene til økt ramme for tjenesteområdet oppsummeres i følgende punkter:

- Dekning av utgifter knyttet til koronapandemien tilsvarer 33 mill. kroner. Merutgiftene i tjenesteområdet er knyttet til innleie av personell, smittevernutstyr og tapte inntekter knyttet til redusert åpningstid i SFO.
- Økte pensjonsutgifter ble kompensert med 44 mill. kroner.
- Kompensert lønnsoppgjør utgjorde 20 mill. kroner.
- Kompensasjon for økte strømutgifter utgjorde 37 mill. kroner.
- Kompensasjon for ekstra utgifter som en konsekvens av Ukrainakrigen utgjorde 5 mill. kroner.

Oppvekst hadde en netto utgift på 2.407 mill. kroner, noe som var 146 mill. kroner mer enn opprinnelig budsjett og 9 mill. kroner mer enn revidert budsjett. Avviket mellom regnskap og revidert budsjett i tjenesteområdet var på 0,37 %. Gjennom året har det vært meldt negativt avvik knyttet til tilskudd til private barnehager, og vikartjenester i de kommunale barnehagene. Kommunalområdet helsetjenester for barn, unge og familier sammen med barnevern har hatt besparelser grunnet vakanser og sykefravær som har vært med på å ta ned det tidligere meldte overforbruket. For mer detaljert gjennomgang vises det til beskrivelsene under hvert kommunalområde.

Økonomistatus per konto

Beløp i 1000

	Oppr. bud.	Rev. bud.	Regnskap 2022	Avvik i kr
Lønn	1 827 605	1 952 197	1 870 775	81 422
Sum Lønn	1 827 605	1 952 197	1 870 775	81 422
Utgifter	686 117	750 893	835 929	-85 036
Sum Utgifter	686 117	750 893	835 929	-85 036
Inntekter	-253 129	-305 299	-300 031	-5 268
Sum Inntekter	-253 129	-305 299	-300 031	-5 268
Netto resultat	2 260 593	2 397 791	2 406 673	-8 882

Administrasjon og ledelse Oppvekst

Beskrivelse av området

Fagstab oppvekst

Fagstaben ivaretar sentrale faglige og administrative oppgaver overfor alle tjenesteområdene i Oppvekst. Den er en støtte for tjenestene og for ledelsen, for å bidra til kvalitet og effektivitet i kjerneaktiviteten. Sentrale oppgaver er:

- ivaretagelse av koordinering av det tverrfaglige arbeidet for barn og unge
- ivaretagelse av barnehage- og skoleeierrollen, herunder elevforvaltning, planarbeid knyttet til skole- og barnehagebehov, ressursfordeling til skoler og barnehager, statistikk og analyse
- faglig og juridisk veiledning og støtte
- tilskuddsforvaltning og refusjoner overfor private barnehager
- internkontroll
- politiske saker
- til avdelingen ligger også ansvaret for barnehagemyndighetsoppgaver i en egen seksjon

Barnehagemyndighet

Kommunen har en todelt rolle på barnehageområdet - som en stor barnehageeier og som barnehagemyndighet. Barnehagemyndigheten har en rolle overfor alle barnehagene i kommunen, både de kommunale og de private. Blant oppgavene er samordnet barnehageopptak, tilsyn og veiledning av barnehagene, forvaltning av moderasjonsordninger, behandling av saker knyttet til barn med nedsatt funksjonsevne i barnehagene.

PPA

Pedagogisk- psykologisk avdeling yter tjenester både til kommunale og private barnehager og skoler i kommunen. PPAs mandat fremgår av opplæringsloven og barnehageloven. Mandatet innebærer at tjenesten skal legge til rette for inkludering, utvikling og læringsutbytte for barn, elever og voksne

grunnskoleelever med særskilte behov. Mandatet er tredelt, og inneholder både system- og individrettede oppgaver. Ønsket hovedfokus er systemrettet arbeid i form av å hjelpe barnehager og skoler med å forebygge, oppdage og avhjelpe vansker tidlig, samt sikre at flest mulig kan ivaretas innenfor et ordinært tilbud. PPA er i tillegg kommunens sakkyndige instans og skal utarbeide sakkyndig vurdering der loven krever det. PPA er også kommunens fagavdeling for hele oppvekstfeltet, og er sentral i organisasjonsutviklingen for øvrig. Systematisk arbeid med forebyggende tiltak og tett samhandling med øvrige fagområder og tjenester, er viktige satsningsområder.

PPA har et stort etterslep på individsaker og har på tross av iverksatte tiltak ikke klart å lukke avviket i 2022 da det er økt etterspørsel etter PPA sine tjenester. PPA har imidlertid hatt et særskilt fokus på kapasitetsbygging og systemrettet arbeid i barnehager og skoler, og ser på tross av et økt antall henvendelser at antall individhenvisninger holder seg stabilt på et lavere nivå enn tidligere år. PPA har likevel hatt brudd på lovens bestemmelser om tre måneders saksbehandlingstid hele dette året.

Nøkkeltall aktivitet

Nøkkeltall/indikator	Resultat 2021	Resultat 2022
Antall barn i barnehage med vedtak om tilrettelegging pga. nedsatt funksjonsevne	123	127
Antall barn med barnehageplass i private barnehager	2 113	2 147
Antall individ-henvisninger PPA	625	687
Antall minoritetsspråklige barn i alle barnehager	1 514	1 598
Antall minoritetsspråklige barn i private barnehager	559	556
Antall private familiebarnehager	12	11
Antall private, ordinære barnehager	30	30
Antall åpne, private barnehager	2	2
Antall barn med barnehageplass, alle barnehager	4 461	4 527

Viktige begivenheter

Fagstab oppvekst

Fagstaben har jobbet med implementering av prosjektet «Bedre tverrfaglig innsats - BTI» gjennom 2022. I 2019 fikk kommunen innvilget statlige tilskuddsmidler til «å utvikle og implementere kommunale modeller for systematisk og kunnskapsbasert identifikasjon og oppfølging av utsatte barn.» Sentralt i modellen er handlingsveilederen for hvordan handle når man er bekymret. Det er en viktig satsning for å sikre gode, samhandlende tjenester til beste for barn og unge i kommunen.

PPA

PPA fortsatte i 2022 implementering av veiledningskompetanse internt og piloteringen i Strømmen/Skjetten- området for å jobbe mer systemrettet. Videre opprettet PPA et autisme- team for å gi tidlig og intensiv innsats til barn med autismespekterforstyrrelser i barnehage.

Økonomistatus per konto

Beløp i 1000

	Oppr. bud.	Rev. bud.	Regnskap 2022	Avvik i kr
Lønn	58 357	69 673	67 241	2 433
Sum Lønn	58 357	69 673	67 241	2 433
Utgifter	395 814	396 843	418 189	-21 345
Sum Utgifter	395 814	396 843	418 189	-21 345
Inntekter	-5 445	-8 044	-5 189	-2 856
Sum Inntekter	-5 445	-8 044	-5 189	-2 856
Netto resultat	448 727	458 472	480 241	-21 768

Kommentar til status økonomi

Barnehagemyndighet

Regnskapet viser et merforbruk på 21,9 mill. kroner, som består av flere momenter:

- Kommunalt driftstilskudd til private barnehager har vært krevende å budsjettere i et stortingsvalgår med regjeringsskifte, da flere forhold ble endret etter valget. Det skyldes også et høyere merinntak i de private barnehagene enn det som ble lagt til grunn i budsjettet. I tillegg måtte kommunen beregne tilskudd på nytt med bakgrunn i lavere arbeidsgiveravgift i grunnlagsåret 2020. Samlet merkostnad på tilskudd til private barnehager ble 9,7 mill. kroner.
- Tilskudd til styrket tilbud til barn med nedsatt funksjonsevne i kommunale og private barnehager ble også vesentlig høyere enn budsjettert. I budsjettprosessen ble det lagt inn et ønsket tiltak om å øke denne posten med 4 millioner kroner med bakgrunn i kunnskap om antall barn med slike vedtak i 2021, men dette ble ikke prioritert eller vedtatt i budsjettbehandlingen. Flere av sakene var også mer ressurskrevende (flere barn med større og sammensatte vansker, herunder flere barn innenfor autismespekteret), og det kom inn noen flere søknader sammenlignet med 2021. Det ble totalt et negativt avvik på 6,9 mill. kroner på denne posten.
- Det ble også en økning i utbetalingene på postene som handler om redusert foreldrebetaling og gratis kjernetid, på om lag 0,7 mill. kroner høyere enn budsjett.
- Kostnaden knyttet til refusjoner kommunen betaler for egne barn i privat barnehage i andre kommuner er høyere enn budsjettert, samt inntekten for barn fra andre kommuner i private barnehager i egen kommune er lavere enn budsjettert. Disse postene er krevende å budsjettere, da kommunen ikke sitter på informasjon om hvor foreldre i kommunen velger å søke barnehageplass. De blir derfor budsjettert utfra erfaringstall, men det kan oppstå avvik fra budsjett som er utenfor kommunens kontroll. Det ble totalt et negativt avvik på 3,7 mill. kroner på denne posten.
- I tillegg er det mindre avvik på enkelte andre poster, slik at det totale avviket er til sammen på 21,9 mill. kroner.

Direktør og fagstab oppvekst

Underforbruk på fagstab oppvekst skyldes i all hovedsak vakante stillinger, og må sees opp mot overforbruket på barnehagemyndighet og et lite overforbruk på området for direktør.

PPA

Mindreforbruk på kroner 190 000,- knyttet til lønn. Årsaken er vakanse i form av at man over en kortere periode ikke klarte å skaffe vikarer ved permisjoner.

Barnehager

Beskrivelse av området

Kommunalområdet barnehage består av 27 barnehager av ulik størrelse. Pr. 15.12.2022 gikk 2382 barn i kommunal barnehage av de 4527 barna med barnehageplass i Lillestrøm kommune. Det er en økning på 66 barn i barnehage fra 2021. Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og dannelse som grunnlag for allsidig utvikling. Barnehager er frivillig. I Lillestrøm kommune går ca. 90 % av barna i barnehage. I Lillestrøm kommune går 35 % av minoritetsspråklige barn i barnehage. Kommunalområdet har ansvar for spesialpedagogisk hjelp i både kommunale og private barnehager. Den spesialpedagogiske hjelpen ivaretas av sju ressursbarnehager som har spesialpedagoger som reiser rundt i barnehager med vedtak.

Nøkkeltall aktivitet

Nøkkeltall/indikator	Resultat 2021	Resultat 2022
Andel pedagoger med godkjent barnehagelærerutdanning	88,0 %	79,5 %
Antall barn med spesialpedagogisk hjelp i kommunale barnehager	133	119
Antall barn med spesialpedagogisk hjelp i Lillestrøm kommune	181	176
Antall barn med spesialpedagogisk hjelp i private barnehager	48	57
Antall kommunale, ordinære barnehager	27	27
Antall minoritetsspråklige barn i kommunale barnehager	955	989
Antall åpne, kommunale barnehager	1	1
Antall minoritetsspråklige barn i alle barnehager	1 514	1 598
Antall årstimer spesialpedagogisk hjelp i barnehager	22 622	24 468
Foreldretilfredshet med barnehage	4,3	4,4
Barn i kommunale barnehager	2 348	2 382
Andel barn som får spesialpedagogisk hjelp etter vedtak	0,0 %	3,9 %

Viktige begivenheter

I løpet av våren 2022 ble driften av barnehagene i stadig mindre grad berørt av pandemien, og restriksjonene ble opphevet i løpet av vårhalvåret. Samtidig har barnehagene opplevd svært høyt sykefravær gjennom hele 2022 som har påvirket driften. Mye fravær har ikke blitt erstattet av vikar da det har vært vanskelig å få tak i vikarer.

I mars flyttet Volla og Sagelva barnehager inn i nye flotte lokaler. Barnehagene har 12 avdelinger og flotte tidsriktige lokaler som bidrar til godt leke og utviklingsmiljø for både barn og ansatte. I Volla barnehage har hørselsavdelingen startet opp der det gis et tilbud til barn med tegnspråk. I tillegg flyttet Breidablikk barnehage fra sine lokaler på Skjetten inn i paviljongene etter Sagelva barnehage på Strømmen stadion.

Barnehageopptak i 2022 ble svært krevende for å imøtekomme rett til barnehageplass i tråd med barnehageloven. Det var spesielt utfordrende i Lillestrøm by og Strømmen/Skjetten. Flere barnehager måtte gjøre om plasser for barn i alderen 3-5 til småbarnsplasser, dette stiller krav både til areal, lokaler og til økt bemanning.

Det jobbes kontinuerlig med rekruttering av barnehagelærere til barnehagene våre. Gjennom 2022 har vi kontinuerlig hatt utlysninger og har også ansatt flere. Samtidig ligger vi i et område med sterk

konkurranse om barnehagelærere og flere av kommunene rundt oss tilbyr høyere lønn enn Lillestrøm kommune. Andel pedagoger på dispensasjon fra utdanningskravet har økt fra 2021. Årsaken til dette er en kombinasjon av en krevende rekrutteringssituasjon og økning av antall barn i de kommunale barnehagene i 2022, med 57 flere småbarnsplasser enn i 2021.

Når det gjelder barne- og ungdomsarbeidere i barnehagene ligger Lillestrøm kommune høyt. Det nasjonale målet er 25 %, 23 % i dag. Lillestrøm kommune som hele har en andel på 32 % barne- og ungdomsarbeidere, i de kommunale er andelen 64 %.

Kvalitetsutviklingsarbeidet i barnehagene knyttet til kvalitetsplan for omsorgs-, leke- og læringsmiljø har fortsatt i 2022, med jobbing blant annet med psykososialt barnehagemiljø. I tillegg til barnehagenes individuelle jobbing med kvalitetsutvikling, er det blant annet arrangert kveldskurs for rundt 500 barnehageansatte om lekemiljø.

Utdanningsdirektoratets Foreldreundersøkelse for barnehage ble gjennomført i november, for tredje gang i Lillestrøm kommune. Resultatene vil gi viktige innspill til det videre utviklingsarbeidet i tett samarbeid med foreldrene.

Økonomistatus per konto

Beløp i 1000

	Oppr. bud.	Rev. bud.	Regnskap 2022	Avvik i kr
Lønn	418 323	449 426	410 231	39 195
Sum Lønn	418 323	449 426	410 231	39 195
Utgifter	33 414	43 680	87 104	-43 424
Sum Utgifter	33 414	43 680	87 104	-43 424
Inntekter	-88 024	-90 251	-91 697	1 446
Sum Inntekter	-88 024	-90 251	-91 697	1 446
Netto resultat	363 713	402 856	405 638	-2 782

Kommentar til status økonomi

Kommunalområdets opprinnelige ramme i 2022 var budsjettert med netto 364 mill. kroner. Revidert ramme ved årets slutt viser 403 mill. kroner. Det vil si en rammeøkning på 39 mill. kroner.

Rammeøkningen er knyttet til kompensert lønnsoppgjør, avregning pensjon og merutgifter knyttet til korona-pandemien og strøm og fjernvarme. Rammeøkningen er fordelt på følgende måte.

- Korona 8,3 mill. kroner
- Pensjon 19,0 mill. kroner
- Strøm og fjernvarme 5,3 mill. kroner
- Lønnsoppgjør 5,9 mill. kroner.

Avvik mellom budsjett og regnskap viser et totalt merforbruk på 2,8 mill. kroner, som tilsvarer en forbruksprosent på 100,7 % av budsjettet. Overforbruket på 2,8 mill. kroner er knyttet til høyt sykefravær gjennom hele 2022. Driften i barnehagene har vært preget av høyt sykefravær og behov for vikar for å sikre forsvarlig drift. Sykefravær for kommunalområdet for 2022 er på 14,6 %.

Til tross for høyt fravær og stor bruk av vikarer, har barnehagene levert et godt tilbud. Foreldreundersøkelsen gjennomført i november viser et gjennomsnittlig skår på tilfredshet med barnehagene på 4,4 for de kommunale barnehagene.

Skoler

Beskrivelse av området

Det er 28 kommunale grunnskoler i Lillestrøm med til sammen omlag 11 000 elever. Kommunalområdet har i tillegg ansvar for kulturskole og voksenopplæring.

Nøkkeltall aktivitet

Nøkkeltall/indikator	Resultat 2021	Resultat 2022
Grunnskolepoeng	42,9	42,9
Andel læretimer som gir til undervisning med undervisningspersonale som oppfyller kompetansekravene for tilsetting	92,8 %	94,0 %
Antall gjesteelever i andre kommuner	68	106
Trivsel på skolen 10. trinn. Score mellom 1-5 hvor en er lavest og fem høyest.	4,1	4,0
Trivsel på skolen 7 trinn. Score mellom 1-5 hvor en er lavest og fem høyest.	4,1	4,1
Andel elever som får spesialundervisning etter enkeltvedtak	8,3 %	8,1 %

Viktige begivenheter

I løpet av våren 2022 ble driften av skolene stadig mindre berørt av pandemien, og restriksjonene ble opphevet i løpet av vårhalvåret. Eftervirkningene har imidlertid vært betydelige. Ansatte i skoler og SFO har over tid stått i en svært krevende arbeidssituasjon og har vist en imponerende evne til omstilling. Det er imidlertid ingen grunn til å underslå at ansatte i skole og SFO har hatt en krevende arbeidshverdag, og det har tatt tid å finne tilbake til normalitet både for elever og ansatte.

Til tross for stor innsats fra ansatte for å opprettholde et best mulig tilbud, har tilbudet til elever likevel vært skadelidende. Både spesialundervisning og tilpasset opplæring har måttet bli tilpasset smittevernsnivå og til dels store driftsmessige utfordringer. Våren 2022 ble det ikke gjennomført eksamen for elever på 10. trinn.

Det har gjennom hele året vært lagt stor vekt på å ivareta elever som har opplevd svakere sosial og faglig læring gjennom pandemien. Vi ser stort behov for sosial trening, og det er en økt problematikk med ufrivillig skolefravær.

Kvalitetsutviklingsarbeidet i skolen har til dels fått mindre oppmerksomhet gjennom pandemien, og dette arbeidet ble tatt opp med full styrke fra høsten 2022. Skolene har tatt opp igjen og forsterket arbeidet med Kunnskapsløftet 2020 spesielt knyttet til arbeid med tverrfaglige temaer: demokrati og medborgerskap, bærekraftig utvikling og folkehelse og livsmestring. Alle skoler i Lillestrøm har i tillegg hatt et særlig blikk på arbeidet med kvalitetsplan for læringsmiljø, med særlig vekt på arbeid med relasjonskompetanse.

Også skolene har blitt preget av krigen i Ukraina. I og med at Lillestrøm kommune har tatt imot flere flyktninger, har skolene måttet intensivere sitt arbeid med å gi et opplæringstilbud til alle elever i skolealder. Barn som kommer til Norge har umiddelbart rett på opplæring og nyankomne får innføringstilbud, i hovedsak på sin nærscole. Dette innebærer at flere skoler har fått flere elever i sine mottaksgrupper. Sten Tærud og Riddersand skoler har blitt styrket for å møte et økt behov for kompetanse på området.

Voksenopplæringen har fortsatt arbeidet med piloteringen av forberedende voksenopplæring og modulbaserte læreplaner (FVO) og det er også testet ut et samarbeid med Sørumsand videregående skole for å gi et kombinert tilbud til unge voksenopplærings elever i samarbeid med videregående skole.

Høsten 2022 ble grunnskolene i Lillestrøm omfattet av lærerstreik. Spesielt ble ungdomsskolene hardt rammet, og enkelte elever fikk ikke startet sitt skoleår før etter mange uker inn i året. Det ble iverksatt flere kompenserende tiltak for elever, som hadde mistet mye opplæring i perioden, etter at streiken var avsluttet.

Mot slutten av året opplevde vi en oppblomstring av utfordringer i ungdomsmiljøet, særlig på Strømmen og Bråtejordet skole, men også på andre skoler. Det ble iverksatt ulike intervensjoner og dette fortsetter inn i 2023.

I mai flyttet kulturskolen inn i nye flotte lokaler i Lillestrøm sentrum. Det ble gjennomført en imponerende åpningsuke sammen med blant annet biblioteket, og kulturskolen produserte en egen åpningsforestilling. Mot slutten av året, noe forsinket, åpnet Sophie Radich skole, et nyskapende, moderne skolebygg som har blitt et flaggskip i Lillestrøm. Samtidig flyttet Lillestrøm realfagsenter inn og det ble innredet to Newton-rom. Her skal på sikt alle elever i Lillestrømskolen få et tilbud om nyskapende, inspirerende realfagsopplæring tre ganger i løpet av det 10-årige skoleløpet.

Økonomistatus per konto

Beløp i 1000

	Oppr. bud.	Rev. bud.	Regnskap 2022	Avvik i kr
Lønn	1 082 289	1 137 915	1 111 341	26 574
Sum Lønn	1 082 289	1 137 915	1 111 341	26 574
Utgifter	140 951	199 608	220 845	-21 237
Sum Utgifter	140 951	199 608	220 845	-21 237
Inntekter	-145 019	-183 114	-177 186	-5 927
Sum Inntekter	-145 019	-183 114	-177 186	-5 927
Netto resultat	1 078 221	1 154 409	1 155 000	-591

Kommentar til status økonomi

Kommunalområdets opprinnelige ramme for 2022 var budsjettert med en netto ramme på 1,078 mrd. kroner. Revidert ramme viser 1,154 mrd. kroner. Rammeøkningen på 76 mill. kroner er knyttet til Ukraina-krisen, koronapandemien, lønnsoppgjør, økte strøm- og fjernvarmeutgifter, og pensjonsjustering.

Kommunalområdets regnskap for 2022 viser et overforbruk på 0,59 mill. kroner. Dette tilsvarer en forbruksprosent på 100,1 %.

Når alle ekstra utgifter knyttet til korona og Ukraina er kompensert, og regnskapsmessige strykninger er gjennomført, ender kommunalområdet skole i balanse i 2022.

Ukraina-krisen har kostet kommunalområdet 1 mill. kroner. Koronapandemien har kostet kommunalområdet 25 mill. kroner.

12 timers gratis SFO for 1. trinnet og kontaktlærertillegget blir dekket gjennom ekstra tildeling og streikebesparelser.

Helsetjenester for barn, unge og familier

Beskrivelse av området

Helsetjenester til barn, unge og familier er kommunens primærhelsetjeneste for barn og unge. Kommunalområdet omfatter oppsøkende ungdomsteam (OUT), psykisk helse og familiestøtte (PHFS), helsestasjon- og skolehelsetjenesten og tjenestetorg barn og unge med fysio- ergoterapitjenester, tildelingsseksjon, og koordinerende enhet for barn og unge.

Helsetjenestene skal sørge for gode, bærekraftige, likeverdige og samordnede tilbud til barn og unge. Tjenestene skal gi støtte gjennom helsefremmende og forebyggende lavterskeltilbud, psykisk helsehjelp og foreldreveiledning. Brukere av tjenestene skal få rask og riktig, samarbeidende, trygg og nyttig hjelp. Tjenesten skal sikre at barn og unge blir involvert og får innflytelse i kontakt med tjenestene, på individ- og systemnivå.

Nøkkeltall aktivitet

Nøkkeltall/indikator	Resultat 2021	Resultat 2022
Nærværsprosent i helsetjenester b&u	93,7 %	92,2 %
Utarbeide kvalitets og kompetanseplan for helsetjenester b&u	0,0	1,0
Antall fødsler	929	866
Besøk helsestasjon for ungdom (HFU)	2 624	2 788
Familier til Home-Start Familiekontakten	25	44
Henvendelse om ergoterapi	366	359
Henvendelse om fysioterapi	514	433
Henvendelser til psykisk helse og familiestøtte	760	763
Klagesaker sendt til statsforvalteren	8	18
Nye gravide til jordmor	812	830
Oppsøkende ungdomsteam (OUT) og totalt antall treff	17 154	22 405
OUT individuelle oppfølginger	533	620
Vedtak fattet av tildeling barn og unge	402	427

Viktige begivenheter

Samlet sett har 2022 vært et utfordrende år. Alle avdelingene er tilbake i normal drift etter år preget av korona pandemien, men flere av tjenestene merker økning i tjenesteetterspørselen. Det jobbes kontinuerlig med tilpasninger av et helhetlig og bærekraftig kommunalområde.

Det har gjennom hele året vært arbeidet med programmet knyttet til oppvekstreformen, og kommunalområdet er sentral aktør i flere av programmets prosjekter.

Krigen i Ukraina og kommunens vedtak om å ta imot et økt antall flyktninger, har medført økt aktivitet i tjenestene og utvidelse av migrasjonshelseteamet som kartlegger alle nyankomne flyktninger.

Home-Start Familiekontakten (HSF) Lillestrøm har i 2022 tilbudt lavterskelhjelp til 44 familier med til sammen 89 barn. Familiene er veldig ulike og har ulike utfordringer, men alle sier de har behov for avlastning. 13 familier hadde barn med særskilte behov og i 14 av familiene var det foreldre med særskilte behov. 21 av familiene har oppgitt at de har manglende/dårlig fungerende nettverk.

Helsestasjon- og skolehelsetjenesten har arbeidet gjennom hele året med å styrke tilgjengelig tilbud og fordeling av stillingsressursene ved helsestasjonene. Flere skoler står uten fast helsesykepleier, samt at flere skoler har lav stillingsressurs. Det har vært arbeidet systematisk med opprettelse av fagkoordinatorer, utarbeidet et nyansattprogram og oppfølging med fadderordning. Helsestasjonen på Sørumsand og Frogner har vært midlertidig slått sammen gjennom hele året. Det planlegges for å åpne Frogner helsestasjon igjen på nyåret. Svangerskapsomsorgen ved Sørumsand, Fet og Frogner ble samlokalisert på Fet helsestasjon i november. Helsestasjon for ungdom flyttes fra Fet til Sørumsand helsestasjon med åpning også i november. Organisasjon og utvikling er involvert i disse prosessene sammen med seksjonsledere, tillitsvalgt og verneombud. Dette er gjort for å styrke fagmiljø og tilgjengelighet for brukere. Det har gjennom året vært stor pågang i skolehelsetjenesten og liten mulighet for drop-in funksjon for barn og unge i skolen. Det er gjennomført en ROS analyse og detaljert risikokartlegging i skolehelsetjenesten. Flere sykepleiere er ansatt i helsesykepleier stillinger. Lillestrøm kommune har, i samarbeid med Regionalt Kompetansekantor i Vesterålen, inngått en avtale med høghskolen Innlandet om studieplasser for videreutdanning til helsesykepleier, for 7 av de ansatte sykepleierne. Totalt antall fødsler er 866. Alle helsestasjonene har hatt en nedgang i antall fødsler dette året, utenom Skedsmokorset helsestasjon, hvor økningen er betydelig.

Tjenestetorg/tildeling har mottatt 408 søknader om helse- og omsorgstjenester i 2022, og det er en økning på 42 % (121 søknader) fra 2021. Noe av økningen skyldes at tjenesten startet å fatte vedtak på to nye tjenester; Brobygger-saker, og Barnekoordinator-saker. Det er sendt inn 18 klagesaker til Statsforvalter (8 saker i 2021). I 2022 fremkommer det i tilbakemelding fra Statsforvalter at kommunen er for streng i sin vurdering og utmåling av tjenestetilbud. 7 av de 10 sakene som kommunen har fått tilbake fra Statsforvalter, er ikke i kommunens favør. Av den totale andel søknader til tildeling er 17 % behandlet utover prioritert handlingstid på 8 uker. Disse sakene har ca. 3,5 måneders behandlingstid. Tildeling barn og unge har i 2022 opplevd at det har vært utfordrende at vedtak om tjenester ikke er iverksatt innenfor rimelig tid innenfor områdene, støttekontakt, råd og veiledning og avlastning/SFO.

Det har kommet totalt 792 henvendelser til fysio- ergoterapitjenesten i 2022. Grunnet mangel på ergoterapiressurser har det i løpet av 2022 blitt besluttet at fysioterapeutene må bistå ergoterapeutene for å avhjelpe situasjonen og ta av det største trykket. Det er flere saker som venter på oppstart til både fysioterapi og ergoterapi. Det har vært noe reduksjon i den totale mengden av henvendelser. Dette kan skyldes at det er jobbet med opprettelse av flere gruppetilbud og et utvidet samarbeide med private fysioterapeuter om tilbud til målgruppen barn.

Kommunene har fått en ny lovfestet plikt til å tilby barnekoordinator til familier som har, eller venter barn, med alvorlig sykdom, skade eller nedsatt funksjonsevne, og som vil ha behov for langvarige og sammensatte eller koordinerte helse- og omsorgstjenester og andre velferdstjenester. Lillestrøm kommune fikk midler over statsbudsjettet og har valgt å ansette barnekoordinatorer i to 100 % stillinger fra august 2022. Disse er organisert i avdeling Tjenestetorg barn, unge og familier.

Psykisk helse og familiestøtte (PHFS) har hatt en økning i antall henvendelser. I 2022 var det 813 henvendelser mot 760 i 2021. Prosentvis treffer tjenesten 4 % av barnebefolkningen. PHFS startet opp siste halvdel av året med kartlegging av barn og unges psykiske helse gjennom Pakkeforløp for kartlegging og utredning av psykisk helse og rus for barn og unge i barnevernet. Ventetid for behandling er høy. Alle saker vurderes individuelt i inntaksteam for å sikre riktig prioritering og bidra til rett hjelp til rett tid. Sakene kodes i fargekoder etter alvorlighet og type forløp. Det er gjennomført ROS analyse av venteliste-problematikken for å synliggjøre tiltak på både kort og lang sikt.

Oppsøkende ungdomsteam (OUT) har i tillegg til oppsøkende arbeid i hele kommunen, opprettet 2 faste skolekontakter ved alle ungdomsskoler og videregående skoler. I løpet av høsten er det igangsatt arbeide med prosjekt "Ungdomsmentorer" ved noen skoler hvor det over tid har vært spesielle utfordringer. Det har vært hovedfokus på spesielt en skole og i samarbeide med skolen er det igangsatt jente- og guttgrupper, samt foreldrekvelder. Det samarbeides videre med idretten i forhold til aktiviteter etter skoletid, samt samarbeide med næringsliv i forhold til jobbaktiviteter for noen av ungdommene.

Det er arbeidet med ferdigstilling av Strategisk kompetanseplan. Planen gjelder for kommunalområdet og bygger på Lillestrøm kommunes overordna mål. Den skal bidra til at kommunalområdet arbeider strategisk med kompetanseutvikling og kompetansestyring.

For å kunne ruste til stabilt lederskap, har det vært gjennomført flere samlinger for ledere på nivå 3 og 4 i kommunalområdet. Dette som en videreføring og supplement til kommunens satsning på lederutvikling. I tillegg er det igangsatt kompetansebygging for å ivareta merkantile/ helsesekretærer i forhold til utvikling og læring, samt bidra til et faglig miljø mellom avdelingene. Samlingene er gjort i samarbeide med regnskap og økonomi, samt at lederne på nivå 3 og 4 også har deltatt. Det er en forutsetning at helsetjenestene til barn og unge løser alle oppgavene på effektive og ressursbesparende måte, og at kvaliteten på oppgavene er gode.

Økonomistatus per konto

Beløp i 1000

	Oppr. bud.	Rev. bud.	Regnskap 2022	Avvik i kr
Lønn	104 646	121 234	116 064	5 171
Sum Lønn	104 646	121 234	116 064	5 171
Utgifter	13 542	15 274	15 924	-649
Sum Utgifter	13 542	15 274	15 924	-649
Inntekter	-12 584	-20 946	-20 252	-694
Sum Inntekter	-12 584	-20 946	-20 252	-694
Netto resultat	105 604	115 563	111 735	3 828

Kommentar til status økonomi

Opprinnelig ramme for kommunalområdet i 2022 var budsjettert med netto 105,6 mill. kroner. Revidert ramme ved årets slutt viser 115,6 mill. kroner. Det vil si en netto økning i rammen på 10 mill. kroner. Økningen innbefatter tilførsel av midler for ekstra anmodning knyttet til flyktningkrisen, inndekning av kostnader tilknyttet Covid-19, jmf. KS 189/22, tilleggsbevilgning for strøm/fjernvarme, jmf. KS 189/22, samt kompensasjon for lønnsoppgjør og avregning av pensjon. Samtidig er det en reduksjon på 0,5 mill. kroner som tilskrives overføring av midler til fagstab Oppvekst, tilknyttet styrking av tverrfaglig samhandling på tvers av kommunalområdene.

Kommunalområdet har et nettoresultat på 111,7 mill. kroner og dette er 3,8 mill. kroner lavere enn revidert budsjett, som tilsvarer en forbruksprosent på 96,7 %. Avviket mellom regnskap og revidert

budsjett tilskrives vakanser, mindreforbruk på utgifter relatert til ekstra anmodning knyttet til flyktningkrisen og lønnsrefusjoner.

Barneverntjenester

Beskrivelse av området

Kommunalområdet yter lovpålagte tjenester og arbeider etter lov om barneverntjenester. Kommunalområdet er delt i tre avdelinger: barneverntjenesten, ressurs- og familieteamet og tiltak for enslige mindreårige flyktninger.

Avdeling barnevern er delt i 5 seksjoner: fag/støtte, mottak/undersøkelse, tiltak barn, tiltak ungdom/ettervern og omsorg/fosterhjem.

Ressurs og familieteamet utfører i hovedsak endringsarbeid i form av foreldreveiledning, samt oppfølging av barn og ungdom etter samtykke fra foreldre, og/eller barn over 15 år. Ressurs og familieteam er delt opp i tre seksjoner; sped- og småbarn 0-5 år, barn 6-12 år og ungdom 12-18/25 år.

Enslige mindreårige flyktninger blir i Lillestrøm kommune plassert etter barnevernloven. Tiltak for enslige mindreårige flyktninger består av tre bosentre og en seksjon for ettervern. Ettervern følger opp ungdommene etter at de har flyttet fra bosenteret til selvstendig hybel. Fra 2022 følger ettervernseksjonen også opp ungdommer fra barneverntjenesten.

Nøkkeltall aktivitet

Nøkkeltall/indikator	Resultat	Resultat
	2021	2022
BV - antall bekymringsmeldinger	1 582	1 546
BV - totalt antall saker med hjelpetiltak	711	682
BV - antall ungdom ettervern (u/EMF)	93	56
BV - totalt antall barn plassert utenfor hjemmet	242	260

Viktige begivenheter

Siste halvår har det vært en sterk økning i antall meldinger og gjennomførte undersøkelser i barneverntjenesten. Tjenesten har allikevel klart å løse lovpålagte oppgaver, og hatt en forsvarlig drift av kommunalrådets lovpålagte oppgaver.

Av viktige begivenheter kan nedenstående spesielt nevnes:

Tilstandsrapport: Fra 1.1.21 er det et lovkrav om at barnevernstjenesten skal rapportere på tilstanden i tjenesten til kommunestyret. Rapporten gir god oversikt over aktivitet og utfordringsbildet for kommunalområdet.

Fokus på ledelse: Det er store og krevende lederoppgaver i kommunalområdet. Videre er det en sterk nasjonal satsing på ledelse i barnevernet. Dette har ført til at det, via Læringsnettverket på Nedre Romerike, er etablert et samarbeid med Senter for ledelse om lederopplæring og utvikling av ledere i hele kommunalområdet. Alt er finansiert med midler fra Statsforvalteren. Satsingen har vært videreført gjennom hele 2022. I tillegg har ledere på nivå 2 og 3 deltatt i felles lederopplæring i kommunen, alle

ledere i kommunalområdet har deltatt på Frokostseminarer i regi av kommunen, samt at det har vært satset på ledelse i utvidet ledergruppe i kommunalområdet, og i de enkelte avdelinger.

Barnevernsreformen - en oppvekstreform:

Arbeidet med oppvekstreformen ble i 2021 restrukturert fra et prosjekt til et program med flere tilhørende prosjekter. I prosjektene følger vi opp ulike mål ved reformen. Organisering som et program skal sikre helhet i arbeid med prosjektene og muliggjøre oppfølging av de samlede gevinstene. Barnevernsreformen skal gi mer ansvar til kommunene på barnevernsområdet, og styrke kommunenes forebyggende arbeid og tidlig innsats i hele oppvekstsektoren. Reformen trådte i kraft i 2022. Reformen regulerer først og fremst barnevernet, men målene i reformen nås gjennom endringer i hele oppvekstsektoren i kommunene. Samlet sett er barnevernsreformen i realiteten en oppvekstreform, hvor kommunene tilrettelegger for tverrfaglig samhandling mellom ulike kommunale tjenester og nivåer. Målet er at flere utsatte barn og familier får den hjelpen de trenger på et tidlig tidspunkt. Tre av prosjektene ble avsluttet i 2022, forebyggende arbeid og hjelpetiltak. Disse prosjektene er nå i gang med implementering og iverksetting av tiltak. Videre har det vært arbeidet med tjenstedesignprosess, hvor det er innhentet brukerinnsett, samt intern innsikt som grunnlag for beslutninger og videre arbeid.

Som følge av prosjekt hjelpetiltak og vurdering av vår tiltaksvifte er det besluttet et nytt prosjekt om en ny bolig som alternativ til plassering utenfor hjemmet, og som mål å kunne hjelpe barn og unge i vår egen kommune. Dette prosjektet vil gjennomføres i 2023.

Videre er det opprettet et interkommunalt Innsatsteam sammen med noen av de andre kommunene på Romerike under Barnevernvakten. Dette er et team som raskt skal settes inn i familier med behov, for å kunne redusere antall plasseringer utenfor hjemmet.

Det har vært arbeidet med pakkeforløp psykisk helse og rus, som i 2023 vil hete nasjonalt forløp, og vil innbefatte flere tjenester enn psykisk helse. Pakkeforløpet skal sikre at barn og unge i barnevernet får helsehjelpen de har krav på. I Lillestrøm er det i 2022 iverksatt ca 60 forløp.

1.1.23 kommer det ny barnevernlov. Det har vært jobbet intensivt i 2022 for å forberede overgang til ny lov, samt forberedelser til nytt fagsystem for hele kommunalområdet.

Praksisendringer i forbindelse med sakene i Den europeiske menneskerettighetsdomstolen har fortsatt gjennom hele året.

Arbeidet med kompetansestrategien og den politiske vedtatte kompetanseplanen for at Lillestrøm skal nå målet om nye krav til master for alle som jobber med saksbehandling innen utgangen av 2031 er et pågående, og krevende arbeid i tjenesten.

I budsjettprosessen har det i tråd med reformens intensjoner blitt dreid midler fra de mest inngripende tiltakene som institusjonsplasseringer til tiltak innenfor barnevernet som nevnt over, i tillegg er det dreid 3 mill. kroner til forebyggende arbeid utenfor kommunalområdet.

Antall institusjonsplasseringen er redusert fra 24 til 13.

Seksjon ettervern i tiltak for enslige mindreårige har fått utvidet sitt mandat, til nå også å følge opp ettervern for alle i kommunalområdet.

Tiltak for enslige mindreårige har også bosatt flere enslige mindreårige etter tilleggsanmodning. Dette førte til at flere ungdommer måtte flytte ut av boligene tidligere enn antatt og over i egen bolig med oppfølging.

Kommunalområdet har utarbeidet egen kommunikasjonsstrategi. Tiltakene i strategien vil videreføres i 2023.

Økonomistatus per konto

Beløp i 1000

	Oppr. bud.	Rev. bud.	Regnskap 2022	Avvik i kr
Lønn	163 989	173 948	165 899	8 050
Sum Lønn	163 989	173 948	165 899	8 050
Utgifter	102 396	95 487	93 867	1 620
Sum Utgifter	102 396	95 487	93 867	1 620
Inntekter	-2 057	-2 945	-5 707	2 762
Sum Inntekter	-2 057	-2 945	-5 707	2 762
Netto resultat	264 328	266 490	254 058	12 432

Kommentar til status økonomi

Opprinnelig ramme for kommunalområdet i 2022 var budsjettert med netto 264,3 mill. kroner. Revidert ramme ved årets slutt viser 266,5 mill. kroner. Det vil si en netto økning i rammen på om lag 2,2 mill. kroner. Økningen består av midler til ekstra anmodning for flyktninger, kompensert lønnsoppgjør, avregning av pensjon, styrking knyttet til utgifter relatert til Covid-19 (KS 189/22) og tilleggsbevilgning for strøm/fjernvarme (KS 189/22). Samtidig er det gjort omdisponeringer internt i tjenesteområdet for inndekning av e-helse og PWC-rapporten som samlet utgjør en reduksjon på 8 mill. kroner.

Barneverntjenester har et nettoresultat på 254 mill. kroner og dette er 12,4 mill. kroner lavere enn revidert budsjett, som tilsvarer en forbruksprosent på 95,3 %. Avviket mellom regnskap og revidert budsjett tilskrives i all hovedsak et mindreforbruk på utgifter relatert til korona, lønn og lønnsrefusjoner.

HELSE OG MESTRING

Beskrivelse av området

Helse og mestring har ansvaret for NAV, legevakt og kommunalt akutt døgnopphold (KAD), ulike helsetjenester til hjemmeboende, dag- og aktivitetstilbud, boligsosial bistand, fastlegeordningen, korttids og langtids institusjonsopphold samt drift av bemannede boliger i Lillestrøm kommune. Tjenesteområdet har totalt i underkant av 1.900 årsverk. Det ytes vedtaksbestemte tjenester til mange ulike grupper. I tillegg drifter tjenesteområdet flere tiltak av helsefremmende og forebyggende karakter, herunder gruppetilbud og lavterskeltjenester. Kommuneoverlegefunksjonen, Miljørettet helsevern og Folkehelsekoordinator er organisert i Helse og mestring.

Status økonomi

Beløp i 1000

Kommunalområde	Regnskap 2022	Oppr. bud. 2022	Rev. bud. 2022	Avvik i kr	Avvik i %
30-Administrasjon og ledelse Helse og mestring	97 817	93 779	97 193	-624	-0,6 %
31-Tjenestetorg for helse og mestring	158 240	151 904	160 000	1 760	1,1 %
32-Helsetjenester til voksne	563 393	476 560	544 428	-18 965	-3,5 %
33-Helsehus og institusjon	623 714	527 045	598 167	-25 547	-4,3 %
34-Bo- og miljøtjenesten	528 707	469 289	501 259	-27 448	-5,5 %
36-NAV	250 630	215 920	243 003	-7 627	-3,1 %
39-Helse og mestring - sentrale inntekter	-167 830	-140 709	-140 709	27 121	19,3 %
Sum	2 054 672	1 793 788	2 003 341	-51 331	-2,6 %

Kommentar til status økonomi

Tjenesteområdet helse og mestring sin ramme ble i løpet av 2022 styrket med netto 210 mill. kroner. Rammeendringene gjennom året besto både av rammetilførsler og enkelte rammereduksjoner. De viktigste årsakene til rammetilførselen, og som i all hovedsak forklarer økningen i tjenesteområdets ramme var:

- Dekning av koronamerutgifter tilsvarte 77 mill. kroner, knyttet til blant annet innleie av personell, drift av det midlertidige opprettede kommunalområdet TISK (smittevern, testing og vaksinerings) og innkjøp av medisinsk forbruksmateriell disponert på tvers av tjenesteområdet.
- Økte pensjonsutgifter i 2022 ble kompensert med vel 69 mill. kroner.
- Kompensasjon for lønnsoppgjør 2022 utgjorde 25 mill. kroner.
- Kompensasjon for økte strømudgifter utgjorde 20 mill. kroner.
- Kompensasjon for ekstra utgifter som en konsekvens av Ukrainakrigen utgjorde 16 mill. kroner.

Tjenesteområdet hadde en netto utgift på 2.055 mill. kroner, noe som var 261 mill. kroner mer enn opprinnelig budsjett og 51 mill. kroner mer enn revidert budsjett. Avviket var på 2,6 % av budsjettrammen i forhold til revidert budsjett.

Avviket mellom regnskap og revidert budsjett kan oppsummeres med følgende hovedpunkter:

- Helse og mestring hadde vesentlige rekrutteringsutfordringer i 2022, noe som i tillegg til merutgifter knyttet til innleie av personell også medførte store utgifter til innleie fra vikarbyrå utover budsjett.

- Tjenesteområdets utgifter til korona var høyere enn tilført i budsjetttrammen.
- Kjøp av plasser for brukere viste relativt store merutgifter. Dette både som en følge av nye brukere, men også som følge av at eksisterende brukere har hatt økt behov for tjenester gjennom året.
- Merutgifter til utbetaling av sosialhjelp var betydelige og skyldtes økte strømpriser, økte priser generelt i samfunnet samt økte renteutgifter gjennom 2022, noe som må ses i sammenheng med pandemien og Ukrainakrigen.
- Tjenesteområdet hadde også en vesentlig merinntekt fra tilskuddsordningen for særlig ressurskrevende brukere, som dempet tjenesteområdets samlede merutgifter.

For mer detaljert gjennomgang vises det til beskrivelsene under hvert kommunalområde.

Økonomistatus per konto

Beløp i 1000

	Oppr. bud.	Rev. bud.	Regnskap 2022	Avvik i kr
Lønn	1 621 569	1 778 717	1 814 602	-35 885
Sum Lønn	1 621 569	1 778 717	1 814 602	-35 885
Utgifter	435 338	501 817	569 334	-67 517
Sum Utgifter	435 338	501 817	569 334	-67 517
Inntekter	-263 119	-277 193	-329 264	52 071
Sum Inntekter	-263 119	-277 193	-329 264	52 071
Netto resultat	1 793 788	2 003 341	2 054 672	-51 331

Administrasjon og ledelse Helse og mestring

Beskrivelse av området

Direktøren er leder for tjenesteområdet Helse og mestring. Hun har det overordnede fag-, personal- og økonomiansvar for de samlede tjenestene.

I stab hos direktør er kommuneoverlegene. De er kommunens øverste medisinskfaglige rådgivere og håndterer lovpålagte og delegerte oppgaver innenfor smittevern, beredskap, helsevern, akutt psykiatri, folkehelsearbeid og administrasjon av fastlegeordningen.

Fagstaben ledes av avdelingssjef, og skal bidra til strategisk, helhetlig og sammenhengende utvikling og resultatoppnåelse i Helse og mestring. Fagstaben skal også koordinere folkehelsearbeidet, i samarbeid med kommuneoverlegene og øvrige tjenesteområder.

Nøkkeltall aktivitet

Nøkkeltall/indikator	Resultat 2021	Resultat 2022
Antall private leger med avtale om driftstilskudd	72	72
Antall private fastlegekontorer	23	22
Antall turnuskandidater (LIS-leger) i kommunen	4	6

Viktige begivenheter

- *Behovsplan for helse og mestringstjenestene* – Gjennom året har det vært jobbet med å ferdigstille kunnskapsgrunnlaget, gjøre analyser av konsekvenser av demografiskiftet og effekter av omstillingstiltak og vurdere nivå på dekningsgrader i fremtidens helse- og mestringstjenester. Det ble gitt orientering til hovedutvalg for Helse og mestring om hovedtrekkene i kunnskapsgrunnlaget høsten 2022. Ved årsslutt var en første versjon av planutkast klart for høring i organisasjonen.
- *Vedtakelse av diverse planer* – Sosial boligplan ble ferdigstilt og vedtatt av kommunestyret i april 2022, og legger grunnlaget for overordnet boligarbeid og -politikk i kommunen samt bruk av boligsosiale virkemidler. Handlingsplan for Leve hele livet 2022-2025 ble vedtatt av kommunestyret i mai 2022, og fastsetter fem innsatsområder for utvikling av aldersvennlig samfunn og fellesskap, seniortiltak og helsetilbud. Det ble avlevert statusrapportering til kommunestyret innen årsslutt. Videre har Arbeidsmiljøutvalget vedtatt Strategisk kompetanseplan for helse- og mestringstjenestene, som beskriver overordnede innsatsområder og kompetansebehov i tjenesten på kort og lang sikt, som grunnlag for kompetansekartlegging og -tiltak i tjenestene.
- *Forberedelse av teknologiløft i kommunen* - Det er i 2022 gjennomført ytterligere arbeid for å definere roller og funksjoner som er nødvendige for at kommunen skal kunne gjennomføre teknologiløftet, som en større satsing på helseteknologi som integrert del av helse- og mestringstjenestene. Ny organisasjonsmodell for mottak og forvaltning, respons og rådgivningsmiljøet har ligget til grunn, og ble delvis iverksatt fra høsten 2022 ved at rådgiverfunksjonene ble overført fra Fagstaben til Tjenestetorget. En annen konsekvens var endret organisatorisk tilknytning for Boligavdelingen og Forebyggende og rehabiliterende tjeneste, der Boligavdelingens oppgaver ble overført til NAV og til Eiendomsavdelingen med virkning fra høsten 2022. Det ble i 2022 gjort detaljplanlegging av økonomiske rammer for teknologiløftet, med forslag til budsjett og gevinstrealisering fra 2023. Videre ble det gjennomført utlysning av konkurranse for ny teknologiplattform, med planlagt ferdigstilling av prosessen i 2023.
- *Bosetting av flyktninger fra Ukraina* – Som en konsekvens av krigen i Ukraina, ble kommunen anmodet om å bosette flere flyktninger enn opprinnelig planlagt for året. Det ble iverksatt planmessig arbeid for å informere ulike aktører og nyankomne flyktninger om kommunens arbeid, om rettigheter og muligheter, samt skole- og opplæringsstilbud, helsetjenester m.m. Det har vært et solid samarbeid på tvers av tjenester i kommunen for å ivareta behov både til barn og voksne, med sterkt bidrag fra frivilligheten og næringslivet. Sammen fikk kommunen bosatt flyktninger som kom til kommunen og gitt forsvarlig oppfølging av ulike behov.
- *Læringsnettverk Gode pasientforløp* - Helse og mestring meldte seg i 2021 til å delta i Læringsnettverk Gode pasientforløp, for perioden 2021-2023. Her deltar mange kommuner i regionen og Ahus. Læringsnettverket driftes av KS og FHI, og gjennomføres med felles samlinger og internt forbedringsarbeid i tjenestene mellom samlingene. Det ble opprettet et forbedringsteam med representasjon fra flere helse- og mestringstjenester, og høsten 2021 startet læringsnettverket sitt arbeid. Gjennom 2022 har teamet jobbet med de konkretiserte målområdene og med innspill til forbedringsområder som ble gitt på kick-off samling på «Hva er viktig for deg»-dagen i juni. Kommunen har vært representert på regional erfaringskonferanse i nettverket, og har gitt en presentasjon av arbeidet til hovedutvalg for helse og mestring.
- *Nye boliger og lokasjoner for tjenester* – De nye boligene for personer med psykiske lidelser og avhengighetsproblematikk i Leirsundveien for målgruppen ble ferdigstilt og åpnet før årsskiftet i 2022, men grunnet uforutsette hendelser i bygget kunne boligene ikke tas i bruk som forutsatt. Innflytting er forsinket til 2023. Videre har det blitt gjennomført ombygginger ved Sørumsand legevakt, med planlagt åpning i 2023. Det har også vært ombygging på tidligere Sørumsand legevakt.

sykehjem, for omstilling til omsorgsboliger, avlastningsplasser og aktivitetstilbud med planlagt innflytting i 2023.

- *Ulike prosjekter for omstilling, utvikling og kvalitetsforbedring* – Det har gjennom året vært satsing på heltidskultur i tjenestene, med samarbeid mellom Helse og mestring, Organisasjon og utvikling samt tillitsvalgte. Videre har kommunalområdene helsehus og institusjon og helsetjenester til voksne startet opp og gjennomført arbeid i nettverket/prosjektet Tørn, som setter fokus på oppgavefordeling og bruk av kompetansen i tjenestene. Helsetjenester til voksne har også gjennomført mentorordning for nyansatte som tiltak for å rekruttere helsepersonell og sikre god oppstart i nye arbeidsforhold. I bo og miljøtjenesten har det vært satsing på tilrettelagt arbeid for brukere, som bidrag til å øke selvstendighet og mestring i hverdagen.
- *Bruker- og pårørendeinvolvering* - Det er i 2022 gjennomført flere brukerundersøkelser, som er behandlet av hovedutvalg for Helse og mestring.
- *Covid 19* – gjennom året har aktiviteten ved "Testing, isolasjon, smittesporing og karantene (TISK) blitt trappet ned grunnet endrede behov i samfunnet og endrede nasjonale føringer for kommunens arbeid relatert til testing og vaksinerings. Det er opprettholdt nødvendig beredskap i tråd med nasjonale føringer.

Økonomistatus per konto

Beløp i 1000

	Oppr. bud.	Rev. bud.	Regnskap 2022	Avvik i kr
Lønn	23 673	24 209	22 420	1 790
Sum Lønn	23 673	24 209	22 420	1 790
Utgifter	75 864	85 492	88 414	-2 923
Sum Utgifter	75 864	85 492	88 414	-2 923
Inntekter	-5 758	-12 508	-13 017	509
Sum Inntekter	-5 758	-12 508	-13 017	509
Netto resultat	93 779	97 193	97 817	-624

Kommentar til status økonomi

Administrasjon og ledelse i Helse og mestring sin ramme ble i løpet av 2022 styrket med i underkant av 3,5 mill. kroner. Økningen i rammen skyldes i hovedsak dekning av merutgifter til korona i form av innkjøp av medisinsk forbruksmateriell, samt kompensasjon for lønnsoppgjør 2022.

Avdelingen har en netto utgift på 97,8 mill. kroner, noe som er 4 mill. kroner høyere enn opprinnelig budsjett og 0,6 mill. kroner høyere enn revidert budsjett. Avviket utgjør 0,006 % av budsjettrammen i forhold til revidert budsjett.

Avviket mellom regnskap og revidert budsjett skyldes avvik på flere enkeltposter. Av disse utgjør merutgifter til basistilskudd til fastleger i overkant av 0,65 mill. kroner i 2022.

Tjenestetorg for helse og mestring

Beskrivelse av området

Tjenestetorg for helse og mestring skal sikre likeverdige og koordinerte tjenester for alle målgrupper med "én dør inn". I tillegg skal det legges til rette for mestring av eget liv i eget hjem gjennom hele brukerforløpet.

Tjenestetorg skal ivareta myndighetsoppgaver, for eksempel tildeling av helse- og omsorgstjenester til voksne og bolig til målgrupper innen ansvarsområdet. Tjenestetorg har også ansvar for vederlagsberegning. Forebygging er sentralt, og derfor er fysioterapi- og ergoterapitjenester, tverrfaglige team og ulike koordinatorfunksjoner organisert til Tjenestetorg. Det skal være fokus på god kartlegging og vurdering, slik at tjenester tildeles når det er riktig, samtidig som innbyggerne også gis mulighet for å opprettholde og øke mestring gjennom alternative tilbud og god veiledning.

Tjenestetorg er organisert med tre avdelinger:

- Avdeling for forebygging og rehabilitering
- Avdeling for mottak og vurdering
- Avdeling for bolig (omorganisert fra høsten 2022)

Nøkkeltall aktivitet

Nøkkeltall/indikator	Resultat 2021	Resultat 2022
Antall nye søknader om kommunal bolig	608	597
Antall deltagere pårørendetilbud demens	61	141
Antall nye saker tverrfaglig oppfølging i hjemmet	562	298
Antall nye søknader om helse- og omsorgstjenester	9 000	9 200
Antall utleverte og innhentede hjelpemidler	16 754	23 697
Antall telefonhenvendelser tjenestetorg	16 210	17 200
Antall nye saker ergoterapi	1 280	1 555
Antall nye saker fysioterapi	1 406	1 467
Antall utskrevne pasienter fra spesialisthelsetjenesten med behov for kommunal oppfølging	3 200	3 200
Antall revurderinger av vedtak/tjenester	6 500	6 400
Antall saker med oppfølgingsbehov i boliger	2 439	0
Antall nye søknader startlån og tilskudd	644	629
Antall nye søknader om kommunal bostøtte	35	0
Antall nye saker alderspsykiatrisk koordinator	42	197
Antall nye saker kreftkoordinator	85	210

Viktige begivenheter

Starten av året var preget av pandemi for kommunalområdet. Det var tilnærmet normal drift, bortsett fra enkelte gruppeaktiviteter som var redusert. Rett før sommeren startet man omstillingsprosjektet "TT 2024", som handlet om å gjøre tjenestene mer smidig for å møte fremtidens utfordringer. Det ble startet et arbeid med å se på alle tjenestene i kommunalområdet, og hvordan tjenestene var organisert. På bakgrunn av dette arbeidet og teknologiløftet ble det startet opp omstillingsarbeid i flere avdelinger.

Boligavdelingen ble etter et langt og grundig arbeid besluttet delt opp. Én del ble høsten 2022 overflyttet til kommunalområdet eiendom, mens resterende del ble flyttet til NAV. Oppgaven som gjelder å tildele bemannede omsorgsboliger ble igjen i kommunalområdet.

Forebygging og rehabilitering har implementert ExorLiveGo og SeniorLive, som gir mulighet for digital oppfølging av treningsprogram individuelt og i gruppe. Det er også gjennomført oppfølging av SeniorLive mot aktivitetssenter og omsorgsboliger i samarbeid med personalet, hvor målet har vært å øke den daglige aktiviteten for brukerne. Det ble i 2022 startet opp 2 nye Sterk- og stødiggrupper, treningsgrupper for seniorer, hvor fysioterapeutene i seksjonen veileder og koordinerer de frivillige. Det har blitt sertifisert 3 nye frivillige til å lede gruppene, og til sammen har det vært 4 Sterk – og stødiggrupper.

Avdeling mottak og vurdering har hatt tilnærmet normal drift i 2022, men hadde fortsatt bruk av hjemmekontor for ansatte på starten av året på grunn av pandemien. Fokus til avdelingen har vært på utvikling av dagens forvaltningspraksis og økt samhandling med utøvende tjenester.

Økonomistatus per konto

Beløp i 1000

	Oppr. bud.	Rev. bud.	Regnskap 2022	Avvik i kr
Lønn	81 990	88 699	88 152	548
Sum Lønn	81 990	88 699	88 152	548
Utgifter	76 498	77 885	79 501	-1 616
Sum Utgifter	76 498	77 885	79 501	-1 616
Inntekter	-6 584	-6 584	-9 412	2 828
Sum Inntekter	-6 584	-6 584	-9 412	2 828
Netto resultat	151 904	160 000	158 240	1 760

Kommentar til status økonomi

I løpet av 2022 er kommunalområdets ramme styrket med 8 mill. kroner. Rammen er økt med følgende:

- Kompensasjon for merutgifter til pensjon, 3,7 mill. kroner
- Kompensasjon for merutgifter til korona, 1,7 mill. kroner
- Kompensasjon for merutgifter til lønnsoppgjør, 1,5 mill. kroner
- Kompensasjon for Ukraina-merutgifter, 0,6 mill. kroner
- Tilført 2 årsverk fra annet kommunalområde, 0,5 mill. kroner
- Kompensasjon for merutgifter strøm/fjernvarme, 0,034 mill. kroner

Kommunalområde tjenestetorg har en netto utgift på kr 158,2 mill. kroner, noe som er 6,3 mill. kroner høyere enn opprinnelig budsjett og 1,8 mill. kroner lavere enn revidert budsjett. Avviket tilsvarer 1,1 % av budsjettrammen.

Kommunalområdets positive avvik på 1,8 mill. kroner i forhold til revidert budsjett skyldes i hovedsak følgende forhold:

- Mindreforbruk av boligtilskudd 5,8 mill. kroner grunnet færre vedtak
- Merinntekt på 3,1 mill. kroner, i hovedsak tilbakebetalt boligtilskudd fra personer som har fått tilskudd, men ikke benyttet seg av disse
- Mindreforbruk timebasert avlastning på 0,8 mill. kroner grunnet færre vedtak
- Mindreforbruk av lønn på 0,4 mill. kroner som skyldes vakanser

- Merforbruk utskrivningsklare pasienter på 3,2 mill. kroner relatert til korona
- Merforbruk på omsorgsstønad på 2,1 mill. kroner grunnet flere vedtak
- Merforbruk vikartjeneste fra byrå på 1,2 mill. kroner blant annet knyttet til arbeid med vederlagsberegning av opphold i institusjon. Merforbruket må delvis ses i sammenheng med merinntekter fra sykerefusjon
- Merforbruk kommunal bostøtte på 1,1 mill. kroner grunnet flere vedtak
- Mindreinntekt egenbetaling for fysio/ergo på 0,7 mill. kroner grunnet sen oppstart for ordningen og at barn mellom 16-18 år, etter vedtak i kommunestyret, ikke skulle betale egenandel.

Helsetjenester til voksne

Beskrivelse av området

Kommunalområdet yter tjenester og tilbud til hjemmeboende innbyggere i Lillestrøm kommune som har behov for helsetjenester. Tjenesten skal legge til rette for at innbyggerne skal kunne mestre hverdagen lengst mulig i eget hjem. Dette innebærer å bygge på den enkeltes ressurser og ta utgangspunkt i prinsippet "hva er viktig for deg".

Kommunalområdet består av følgende avdelinger:

- Omsorgsboliger til voksne
- Hjemmebaserte tjenester
- Psykisk helse og avhengighet
- Aktivitetssentre
- Testing, isolasjon, smittesporing, karantene (TISK)

Det er sentralt i tjenesten å ta i bruk velferdsteknologi, ha kontinuerlig forbedringsfokus med LEAN som metode og arbeide for økt heltidskultur.

Nøkkeltall aktivitet

Nøkkeltall/indikator	Resultat 2021	Resultat 2022
% andel beboere med avgrenset behov for hjemmesykepleie i omsorgsboliger	10	13
% andel beboere med middels behov for hjemmesykepleie i omsorgsboliger	25	32
% andel beboere med omfattende behov for hjemmesykepleie i omsorgsboliger	65	56
% andel brukere med avgrenset behov for hjemmesykepleie	29	33
% andel brukere med middels behov for hjemmesykepleie	37	41
% andel brukere med omfattende behov for hjemmesykepleie	34	26
Andel brukere med aktive tjenester pr. 31.12 avd. psykisk helse og avhengighet	1 095	1 168
Antall brukere hjemmesykepleie (gj.snitt pr.mnd Gerica)	1 280	1 208
Antall brukere Aktivitetssentre (gj.snitt. pr mnd)	275	294
Antall brukere med praktisk bistand (gj.snitt pr. mnd.)	755	647
Antall brukere med trygghetsalarm (gj.snitt pr. mnd)	1 179	1 098
Antall årsverk (budsjetterte)	564	557
Tiltakstid i timer - gj.snitt registrert siste dag hver måned hjemmesykepleie	4 216	4 734
Tiltakstid i timer - hjemmesykepleie i omsorgsbolig (gj.snitt hele året)	1 838	2 987

Viktige begivenheter

Helsetjenester til voksne har deltatt i to prosjekter gjennom KS i løpet av året 2022, prosjektene TØRN og "mentorordningen".

Mentor-ordningen: I Prosjektet mentor-ordningen deltar representanter fra alle omsorgsboligene og fra to av seksjonene i hjemmetjenesten. Programmet er en systematisk og planlagt oppfølging av nytilsatt helsepersonell, hvor en mentor har et spesielt ansvar sammen med personalleder. Mentor er en erfaren kollega som skal være en støtte for den nytilsatte.

TØRN prosjektet: I TØRN prosjektet er det hjemmesykepleien seksjon Vigernes og Pålsetunet omsorgsboliger som deltar fra kommunalområdet. Her ses det på oppgavedeling, organisering, kompetanse og heltidskultur.

Teknologi: Det er gjort kartlegging av omsorgsboligene på hva slags teknologi vi har. Dette med tanke på innføring av ny teknologiplattform i 2023. Det ble satt ut 120 automatiske medisindispensere sommeren 2022. Digital innbyggerdialog via HelseNorge ble markedsført i 2022.

LEAN: Det har vært holdt Tematimer i Lean med tema: Lean for nyansatte, Lean tavlemøteledelse, LEAN forbedringsteam og forbedringsarbeid. Det jobbes kontinuerlig med forbedringsarbeid med bruk av Lean som metode.

Hjemmetjenesten: Det har vært foretatt justeringer av grenser i de ulike seksjonene for å jevne ut antall årsverk og tiltakstid slik at arbeidsbelastningen blir lik på de ulike seksjonene.

Omsorgsboligene: Det har vært jobbet med å få oversikt over praktisk bistand oppgaver som utføres av hjemmetjenesten. Disse oppgavene blir bruker nå fakturert for, og flere av oppgavene er fordelt til seksjon praktisk bistand. Dette gjør at det blir riktigere bruk av ressurser.

Ombygging av Sørumsykehuset til omsorgsboliger har startet. Estimert innflytningsklart i september 2023.

Psykisk helse og avhengighet: Leirsundveien omsorgsboliger ble ferdigstilt som planlagt og det var innflytting i fem av leilighetene i desember. Kort tid etter åpning ble bygget utsatt for en alvorlig vannlekkasje. Det medførte at bygget fikk omfattende skader, og resterende areal kunne ikke tas i bruk som planlagt. Dette gjelder både leiligheter, felles- og personalareal. Bygget er anslått å være klart til ny oppstart høsten 2023.

Aktivitetssentrene: Innovasjonsprosjektet Frydenlundsgata Aktivitetssenter ble avsluttet i 2022, og er etter vedtak i kommunestyret i varig drift fra 2023.

Avdeling aktivitetssenter fikk overført tilskuddsmidler til aktivitet for å motvirke ensomhet (under pandemien) og aktivitetstiltakene er fullført i 2022.

Utover dette har avdeling aktivitetssenter fokus på brukermedvirkning (etter forrige brukerundersøkelse i 2021) med varierte og tilpassede aktivitet som KST grupper (kognitiv stimuleringsterapi), ressursgruppe for Musikkbasert miljøbehandling for individuell oppfølging, turer, og nytt er aktivitetstilbud i terapibasseng.

Økonomistatus per konto

Beløp i 1000

	Oppr. bud.	Rev. bud.	Regnskap 2022	Avvik i kr
Lønn	452 741	522 845	518 663	4 182
Sum Lønn	452 741	522 845	518 663	4 182
Utgifter	43 571	45 732	74 318	-28 585
Sum Utgifter	43 571	45 732	74 318	-28 585
Inntekter	-19 752	-24 149	-29 587	5 438
Sum Inntekter	-19 752	-24 149	-29 587	5 438
Netto resultat	476 560	544 428	563 393	-18 965

Kommentar til status økonomi

I løpet av 2022 ble kommunalombudets ramme økt med 67,9 mill. kroner. Endringene var i hovedsak som følger:

- Merutgifter på knyttet til korona, 27,1 mill. kroner (i hovedsak i forbindelse med Testing, Isolasjon, Smittesporing og Karantene, videre omtalt som TISK)
- Merutgifter til pensjon, 20,6 mill. kroner
- Merutgifter vaksinerings, 11,4 mill. kroner (TISK)
- Merutgifter lønnsoppgjør, 7,4 mill. kroner
- Økte strømudgifter, 1,4 mill. kroner

Kommunallombud helsetjenester til voksne hadde en netto utgift på 478 mill. kroner, noe som var 86,8 mill. kroner høyere enn opprinnelig budsjett og 19 mill. kroner høyere enn revidert budsjett. Avviket tilsvarer 3,5 % av budsjettrammen.

Kommunallombudets merforbruk på 19 mill. kroner skyldes i hovedsak følgende:

- Avdeling for hjemmebaserte tjenester hadde 11,4 mill. kroner i merforbruk. Mangel på sykepleiekompetanse medførte utstrakt bruk av innleie fra vikarbyrå. Hjemmebaserte tjenester driftet i tillegg 8-10 lister utover budsjett i grunnbemanningen til distriktene for å håndtere oppgavene som måtte utføres, noe som utgjorde hoveddelen av merforbruket i 2022. Generelt høyt sykefravær var også medvirkende til overforbruk på variabel lønn.
- Avdeling psykisk helse og avhengighet hadde mindreforbruk på 5,4 mill. kroner. Dette skyldes mye vakanser i avdelingen og høye sykerefusjonsinntekter. Selv om avdelingen har hatt høye utgifter til kjøp av rus og psykiatriplasser har mindreforbruk på lønn/refusjoner dekket opp for dette. Avdelingen har bevisst jobbet med å spare inn mest mulig med tanke på merutgifter ellers i kommunallombudet helsetjenester til voksne i 2022.
- Avdeling for omsorgsboliger hadde ett merforbruk på 0,3 mill. kroner, tilnærmet balanse.
- Avdeling for aktivitetssentrene hadde 1,6 mill. kroner i merforbruk. Dette skyldes høyere priser for transport og overforbruk på variabel lønn.
- Administrasjonen til helsetjenester til voksne hadde merforbruk på 11, 1 mill. kroner. Dette skyldes at man seint i året mottok faktura fra tjenester (testvirksomhet korona) utført tilbake i 2021, og dermed ikke kom med i rapport om korona refusjon for 2021, og dermed ikke ga rett til kompensasjon for koronamerutgifter fra staten. Dette utgjorde isolert sett ca 7 mill. kroner.

Helsehus og institusjon

Beskrivelse av området

Kommunalområde helsehus og institusjon omfatter akuttmedisinske tjenester, heldøgns institusjonsopphold og kjøkken og matomsorg. Området er organisert i fire avdelinger:

- Avdeling institusjon
- Avdeling korttid, Kommunalt akutt døgntilbud (KAD) lindrende enhet og institusjon
- Avdeling legevakt
- Avdeling Kjøkken og matomsorg

Kommunalområdet gir tjenester til innbyggere som har behov for langtids institusjonsopphold, som skal ivareta den enkeltes behov for helse og omsorg og legge til rette for best mulig livskvalitet i siste fase av livet. Tjenestene gis ved sju ulike institusjoner i kommunen. Korttid og KAD er tidsavgrensede tilbud i institusjon, og skal ivareta innbyggernes behov for medisinsk oppfølging, utredning og behandling. Lindrende enhet skal gi et heldøgns tilbud om lindrende behandling for pasienter i livets slutfase, som har behov for oppfølging fra spesialisert kompetanse.

Kommunalområdet har også ansvar for legevaktstilbudet i kommunen, og skal sørge for at innbyggerne har et tilbud om øyeblikkelig hjelp og akuttmedisin av høy kvalitet.

Avdeling Kjøkken og matomsorg produserer mat etter kok-kjølprinsippet til alle institusjoner, samt til hjemmeboende, og organiserer flere kantiner og kafeer. Avdelingen har som mål å være ledende i landet på matomsorg til kommunens eldre innbyggere, samt være en pådriver i ernæringsarbeidet i kommunen.

Nøkkeltall aktivitet

Nøkkeltall/indikator	Resultat 2021	Resultat 2022
Legevakt, antall konsultasjoner totalt	56 463	57 242
Legevakt, antall sykebesøk	3 857	3 982
Legevakt, antall telefoner	73 514	76 633
Legevakt, svarprosent legevaktsentral - respons innen 2 minutter (måltall 80%)	68,0 %	51,0 %
Luftveisklinikken, antall konsultasjoner	10 146	459
Antall liggedøgn på korttid, rehabilitering/habilitering	52	57
Antall liggedøgn på korttid, utredning/behandling	20	22
Antall liggedøgn på korttid, annet opphold	30	26
Beleggsprosent Nedre Romerike KAD	72,3 %	77,4 %
Beleggsprosent Lindrende enhet	75,1 %	75,9 %
Beleggsprosent institusjon korttid	80,6 %	87,8 %
Beleggsprosent institusjon langtid	98,1 %	97,4 %
Antall middager til sykehjemsbeboere	161 307	156 235
Antall middager til hjemmeboende/omsorgsboliger	71 857	78 758
Antall middager til brukere på aktivitetssenter	14 379	32 784

Viktige begivenheter

- TØRN prosjektet LIBOS
 - Ved LIBOS gjøres det en større gjennomgang av organiseringen av tjenestene. Prosjektet benytter TØRN (ved KS) som verktøy. De ser på oppgavedeling, lederspenn og bruk av ressurser. Prosjektet startet våren 2022, og går videre ut 2023. Hensikten er å få en mer bærekraftig oppgavefordeling, bruk av ressursene på en mer hensiktsmessig måte og sørge for mindre lederspenn per seksjonsleder. Prosjektet har samarbeidet tett med LEAN- koordinator fra Helsetjenester til voksne og UKE-enheten i HR-avdelingen.
- Matilda i Kjøkken
 - Kjøkken har i 2022 implementert fagsystemet Matilda, et digitalt verktøy for bestilling av mat. Planen er at dette kan utvikles videre, slik at hjemmeboende og pårørende kan bruke det for bestilling av mat og følge med på menyen for institusjonsbeboerne.
- Plan for redusert lederspenn
 - Vi ser at en del seksjonsledere har for mange ansatte å ha oversikt over og oppfølging av. Ved flere institusjoner har vi opprettet et lederårsverk til, slik at lederspennet blir mindre for hver seksjonsleder. Dette mener vi skal bidra til tettere oppfølging av ansatte når det gjelder fravær og nærvær, samt letter oversikten når det gjelder økonomioppfølging.
- Heltidskultur og kalenderplan iverksatt flere steder
 - Flere seksjoner er med i Heltidskulturprosjektet, og er i gang med å iverksette kalenderplan. Dette er viktig arbeid både med tanke på å få flere inn i heltidsstillinger, men også for bedre oversikt og planlegging.
- KAF og restaurantkvelder
 - Høsten 2022 fikk vi vedtatt faste stillinger for kultur-aktivitet- og frivillighetskoordinatorene (KAF), som frem til 31.12.22 var et prosjekt. KAF bidrar med aktiviteter for beboerne i tett samarbeid med frivillige Aktivitetsvenner. Det er et konsept i regi av Nasjonalforeningen for folkehelse. Hver institusjon har hatt en person frikjøpt i 40 % stilling til dette arbeidet, og det er koordinert av en aktivitør fra Sørvald bo- og behandlingssenter. Prosjektet har vært svært vellykket, og noe av det som har vært mest synlig er restaurantkveldene som organiseres på hver institusjon i samarbeid med avdeling kjøkken og matomsorg og frivillige. Fra 2023 er stillingene lagt inn på permanent basis.
- Kartlegging av alle institusjoner på hva vi har av teknologi – teknologiløftet
 - Gjennom våren og høsten har rådgiver KAD, korttid og institusjon sammen med IHUB og seksjonslederne ute i tjenestene, kartlagt hva vi i helsehus og institusjon har av teknologi i tjenestene. Dette med tanke på innføring av ny teknologiplattform i 2023.
- Samlokalisert administrasjon for korttid, KAD og institusjon og institusjon langtid på rådhuset
 - I løpet av våren 2022 ble avdelingsledere og rådgivere i avdeling korttid, KAD og institusjon og avdeling institusjon samlokalisert med kommunalsjef helsehus og institusjon, samt ledere i andre kommunalområder i Helse og mestring i 3. etasje i Lillestrøm rådhus. Samlokaliseringen medførte tettere samhandling og dialog både innad i kommunalområdet, men også på tvers av kommunalområder.
- Kommunikasjonsprosjekt legevakt videreført
 - Legevakten har gjennom hele 2022 arbeidet videre med kommunikasjonsprosjektet sitt i tett samarbeid med kommunikasjonsavdelingen. Resultatet er egen kommunikasjonsplan for Nedre Romerike legevakt.
- Prosjekt matsvinn i avdeling kjøkken og matomsorg
 - Kjøkken og matomsorg har arbeidet aktivt med reduksjon av matsvinn i 2022. Målinger på utvalgte poster og kjøkken ble gjennomført våren 2022. Resultatet viser at det i gjennomsnitt ble kastet 360 gr mat pr beboer pr dag. Vi ser et stort potensiale i å

redusere dette, både med tanke på bærekraft og økonomi. Tiltak er iverksatt innenfor ulike områder i matleveransene. Det er redusert noe på utvalg, porsjonsstørrelser og rutiner innen holdbarhet. Dialog og samarbeid mellom kjøkken og postene er et nøkkeltiltak, og temaet har vært en gjenganger på årets matmøter. Arbeidet fortsetter i 2023 der det vil bli gjennomført holdningskampanjer og ikke minst nye målinger for å spore om vi har klart å redusere matsvinnet. I kommunens strategi for klimanøytral drift er det et mål med 40 % reduksjon innen 2027.

- Organisatoriske endringer Pålsetunet bo- og servicesenter
 - Ved institusjonen er det gjennomført organisatoriske endringer, med blant annet omfordeling av seksjonene mellom seksjonslederne. Dette for å få en mer lik fordeling og mindre lederspenning per seksjonsleder. En svært vellykket omorganisering, hvor en ser konsekvenser både for arbeidsmiljø og økonomi.
- Omorganisering og samarbeid med UKE som gjelder post 1 på Skedsmotun bo og behandlingssenter
 - Post 1 hadde mye negativt fokus etter medieomtale høsten 2022. Resultatet var at det ble gjennomført en grundig gjennomgang av organisering, kompetanse, sykefravær og språkutfordringer i samarbeid med UKE. Dette har hatt svært positiv effekt på seksjonen, og medført endringer av rutiner, organisering internt og ekstra fokus på språkopplæring.

Økonomistatus per konto

Beløp i 1000

	Oppr. bud.	Rev. bud.	Regnskap 2022	Avvik i kr
Lønn	512 223	556 940	582 848	-25 908
Sum Lønn	512 223	556 940	582 848	-25 908
Utgifter	88 173	114 325	112 687	1 638
Sum Utgifter	88 173	114 325	112 687	1 638
Inntekter	-73 351	-73 098	-71 821	-1 277
Sum Inntekter	-73 351	-73 098	-71 821	-1 277
Netto resultat	527 045	598 167	623 714	-25 547

Kommentar til status økonomi

I løpet av 2022 er kommunalområdets ramme styrket med 71 mill. kroner. Endringene skyldes hovedsak følgende økninger:

- Kompensasjon av merutgifter korona 24,2 mill. kroner
- Kompensasjon av merutgifter pensjon 22,3 mill. kroner
- Kompensasjon for merutgifter strøm/fjernvarme 17 mill. kroner
- Kompensasjon av merutgifter lønnsoppgjør 7,6 mill. kroner

Kommunalområde helsehus og institusjoner har en netto utgift på kr 623,7 mill. kroner, noe som er 96,7 mill. kroner høyere enn opprinnelig budsjett og 25,5 mill. kroner høyere enn revidert budsjett. Avviket tilsvarer 4,3 % av budsjetttrammen, og avviket i forhold til revidert budsjett skyldes i hovedsak følgende forhold:

- Overtid 9,1 mill. kroner grunnet sykefravær og mangel av sykepleiefaglig kompetanse som følge av rekrutteringsproblematikk
- Vikar fra vikarbyrå 7 mill. kroner som ikke er korona relatert grunnet mangel av kompetanse gjennom sommeren, også dette i hovedsak grunnet rekrutteringsproblematikk

- Ekstrahjelp 5,3 mill. kroner grunnet sykefravær eller annet fravær som ikke er korona relatert samt ressurskrevende brukere med komplisert sykdomsbilde og adferd
- Fastlønn 4,5 mill. kroner grunnet sykefravær, krav fra ansatte om fast stilling og økt stillingsprosent
- Tapte inntekter 4,2 mill. kroner knyttet til brukerbetaling legevakt, utleie av terapibasseng, salg fra kantine og catering. 1 mill. kroner er knyttet til en systemfeil i legevaktens journalsystem. Forøvrig skyldes mindreinntektene i hovedsak lavere aktivitet som følge av blant annet korona
- Merforbruk på råvareinnkjøp som er tjenesterelatert 3,3 mill. kroner grunnet høy prisstigning
- Sommeravtalen for helsefagarbeidere og sykepleiere 3 mill. kroner for å opprettholde kompetanse gjennom sommeren
- Korona - lønn og utgifter på 1,9 mill. kroner utover det som er kompensert i rammen
- Merforbruk kommunale gebyrer 1,6 mill. kroner grunnet feilavlesning av målere og høyt forbruk av vann på én institusjonene som følge av gjennomskylling av varmtvannsbereder og alle vannrør grunnet legionella
- Mindreforbruk strøm og fjernvarme 5,9 mill. kroner grunnet for høy kompensasjon i rammen
- Diverse utgifter mindreforbruk 4,5 mill. kroner grunnet lavere aktivitet som følge av korona
- Mindreforbruk av pensjon på 4,3 mill. kroner grunnet for høy kompensering.

Bo- og miljøtjenesten

Beskrivelse av området

Bo- og miljøtjenesten er et tilbud til barn, unge og voksne med psykiske og/eller fysiske funksjonsnedsettelse, og deres familier. Tjenestene gis i døgnbemannede boliger, på avlastningssenter, privat avlastning, avlastning i hjemmet, på dagsenter, varig tilrettelagt arbeidsplasser og i privatboliger, etter individuelle behov. I tillegg til omsorg gis veiledning og opplæring i dagliglivets gjøremål, med hensikt å gjøre tjenestemottaker mest mulig selvstendig til å mestre egne liv. Vi ønsker en god dialog og brukermedvirkning i alle tjenestene våre. Det er tjenestetorget som innvilger tjenestene. Kommunalområdet er organisert i fire avdelinger:

- Bemannede boliger
- Ambulerende tjeneste
- Miljøtjenester i institusjon
- Arbeid og aktivitet

Nøkkeltall aktivitet

Nøkkeltall/indikator	Resultat 2021	Resultat 2022
Sykefravær	13,0 %	11,0 %
Antall brukere med VTA i ekstern vekstbedrifter	90,0	94,0
Antall VTA plasser i kommunal regi	25,0	35,0
Antall tjenestemottakere av Ambulerende tjenester	107,0	116,0
Heltidsstillinger	42,9 %	45,0 %
Antall ressurskrevende brukere (SRB)	50,0	53,0
Antall brukere som benytter dagsentrene	96,0	163,0
Kompetanse – Høgskole	35,4 %	26,3 %
Antall vedtakstimer i Bemannede boliger pr/uke	11 431,0	12 399,0
Antall brukere i tjenesten	462,0	528,0
Kompetanse – videreutdanning	29,3 %	26,9 %
Antall kjøpeplasser	40,0	17,0

Viktige begivenheter

- Harmonisering av tjenestene, tjenesteutvikling og kvalitetsforbedring
- Dreining av tjenester og effektivisering av ressurser.
- Etablering av 40 nye varig tilrettelagte arbeidsplasser i ordinære bedrifter (VTO)
- Åpning av Sørli boliger - døgnbemannet bolig for 7 tjenestemottakere
- Avvikling av kjøpeplasser - og dreining av tjenestene til kommunal regi
- Etablering av barnebolig for en tjenestemottaker
- Reduksjon i et avdelingslederårsverk - omdisponering av stilling til seksjonsleder for Ambulerende tjenester
- Omdisponert og tilrettelagt for oppstart av råd og veiledningstjenesten for barn og unge
- Oppstart omorganisering av Bo - og miljøtjenester - kommunalområdet endres fra 4 til 3 avdelinger
- Etablert ny kantine på Sørvald og effektivisert samarbeid med Helsetjenester i institusjon (HHI)
- Effektivisering av personalressurser på tvers av avdelinger etter "personal følger bruker-prinsippet"
- Økt antall store stillinger i tråd med mål om heltidskultur
- Oppstart integrering av CRPD'n, "Convention on the Rights of Persons with Disabilities" og veilederen "gode helse og omsorgstjenester til personer med utviklingshemming" i det strategiske kompetanseplanarbeidet

Økonomistatus per konto

Beløp i 1000

	Oppr. bud.	Rev. bud.	Regnskap 2022	Avvik i kr
Lønn	432 181	463 551	478 667	-15 116
Sum Lønn	432 181	463 551	478 667	-15 116
Utgifter	43 775	44 375	57 580	-13 205
Sum Utgifter	43 775	44 375	57 580	-13 205
Inntekter	-6 667	-6 667	-7 539	872
Sum Inntekter	-6 667	-6 667	-7 539	872
Netto resultat	469 289	501 259	528 707	-27 448

Kommentar til status økonomi

I løpet av 2022 ble kommunalomsrådets ramme økt med 31,9 mill. kroner. Økningene skyldes i hovedsak:

- Kompensasjon for merutgifter pensjon (KLP), 18,5 mill. kroner
- Kompensasjon for lønnsoppgjør, 7,2 mill. kroner
- Kompensasjon for merutgifter knyttet til korona, 6,3 mill. kroner

Kommunalomsrådet bo- og miljøtenester hadde en netto utgift på 528,7 mill. kroner, noe som var 59,4 mill. kroner høyere enn opprinnelig budsjett og 27,4 mill. kroner høyere enn revidert budsjett. Avviket tilsvarer 5,5 % av budsjetttrammen, og skyldes i hovedsak følgende forhold:

- Økning i vedtak til eksisterende brukere, økning vedtak nye brukere, derav noen få har omfattende behov samt 3 kjøpte plasser for svært syke barn. Dette ga en merutgift på ca. 17,5 mill. kroner
- Brukere i flere boliger med behov for utvidede tjenester ga merutgifter på ca. 11,5 mill. kroner

NAV

Beskrivelse av området

NAVs samfunnsoppdrag er å bidra til å få flere i jobb og færre på passive ytelser. NAV Lillestrøm er et partnerskap mellom Lillestrøm kommune og NAV Øst Viken. Organisasjonens mål er å bidra til at Lillestrøms innbyggere kommer i arbeid eller aktivitet, og mestrer egne liv. Dette skjer gjennom råd, veiledning og informasjon om de ulike velferdsordningene, og ved et tett samarbeid med næringsliv og det kommunale tjenestetilbudet. NAV bistår også arbeidsgivere med rekruttering og arbeidsinkludering. NAV har ansvaret for å bidra til bosetting og inkludering av nyankomne flyktninger i Lillestrøm kommune. Arbeidet ved kontoret er regulert gjennom Lov om arbeids- og velferdsforvaltningen (NAV-loven), lov om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen, folketrygdloven, introduksjonsloven, arbeidsmarkedsloven med fler.

Nøkkeltall aktivitet

Nøkkeltall/indikator	Resultat 2021	Resultat 2022
Sosialhjelpsmottakere med arbeidsinntekt som hovedinntekt (antall)	218	213
Antall deltakere i Introduksjonsprogrammet	190	272
Antall deltakere i jobbsjansen	63	77
Utbetalt stønad til Introduksjonsprogrammet (beløp i tusen kr)	27 120	28 037
Økonomisk sosialhjelp (beløp i tusen kr)	108 241	142 233
Antall mottakere økonomisk sosialhjelp	1 768	2 056
Utbetalt stønad til jobbsjansen (beløp i tusen kr)	2 401	2 994
Antall årsverk NAV (budsjetterte stillinger)	95	98
Utbetalt stønad kvalifiseringsprogrammet (beløp i tusen kr)	17 816	13 213
Sosialhjelpsmottakere med sosialhjelp i 6 måneder eller mer (antall)	689	994
Antall sosialhjelpsmottakere 18-24 år	261	286
Sosialhjelpsmottakere med sosialhjelp som viktigste kilde til livsopphold (antall)	741	935
Antall deltakere i kvalifiseringsprogrammet	132	139

Viktige begivenheter

Som i 2021 har NAV Lillestrøm også i 2022 vært påvirket av koronapandemien. Nedstengningen av samfunnet og uforutsigbare tider påvirket både innbyggere i Lillestrøm kommune økonomisk og på andre måter, og NAV Lillestrøm som forvalter og organisasjon/arbeidsplass. Antall ledige og permitterte økte og gikk ned i takt med nedstengninger og gjenåpninger. Situasjonen utover 2022 har forbedret seg med tanke på dette etter at samfunnet igjen gikk over i en mer stabil fase med hensyn til koronaepidemien, og medarbeiderne vendte mer og mer tilbake til kontoret fra våren 2022.

Vi ser at vi gjennom 2022 har hatt en sterk økning i sosialhjelp som følge av dette og endringer i økonomien og samfunnet - også grunnet krigen i Ukraina. Alt dette har gjort belastningen både på innbyggere og derav NAV - større. Lillestrøm kommune ble i desember 2021 anmodet av IMDi om å bosette 48 flyktninger i 2022. I mars 22 fikk kommunen en tilleggsanmodning fra IMDi som resultat av krigen, og kommunen vedtok bosetting av i alt 260 flyktninger i 2022. For å håndtere den endrede situasjonen opprettet kommunen et tverrsektorielt samarbeidsforum der ledere av tjenester som ble påvirket av det økte antallet flyktninger i kommunen møttes en gang i uken for å koordinere arbeidet. NAV Lillestrøm opprettet et eget team for å håndtere bosetting og oppfølging av flyktninger som allerede hadde begynt å ankomme kommunen. Teamet ble satt sammen av veiledere med kompetanse fra forskjellige fagområder i NAV slik at de raskest mulig kunne håndtere de fleste utfordringer som oppsto. Det var tidlig tydelig at mange fra Ukraina oppholdt seg utenfor det ordinære mottakssystemet i private hjem hos venner, familie og gode hjelpere. For å få oversikt over situasjonen arrangerte kommunen felles informasjonsmøter der kommunens tjenester var til stede og kunne svare ut spørsmål flyktninger og deres støttespillere hadde til kommunen. Møtene ble også brukt for å registrere dem som allerede oppholdt seg i kommunen og sørge for at de ble formelt registrert hos UDI, IMDi og i kommunen. Lillestrøm benyttet seg aktivt av UDIs ordning for alternativ mottaksplassering i denne perioden, noe som ga oss mulighet til å yte økonomisk støtte til dem som var her og starte inkluderingsarbeidet i kommunen raskt. Mot slutten av sommeren hadde kommunen god kontroll på bosettingsarbeidet og NAV Lillestrøm begynte arbeidet med å skape et hurtigspor ut i arbeid og utdanning for nyankomne flyktninger med høyere utdanning som er godkjent i Norge. I løpet av høsten hadde over 70 flyktninger oppstart i dette programmet.

Lillestrøm kommune oppnådde forespørselen IMDi hadde om å bosette 260 flyktninger i 2022, og har gjennom året blitt kontaktet av andre kommuner, departement og institusjoner for å dele av våre erfaringer og hvordan kommunen greide å løse den utfordringen de fikk i mars 2022 så godt som vi gjorde.

I de 3 årene Nav Lillestrøm har eksistert har det vært svært spesielle tilstander i samfunnet, som igjen påvirker oss som forvalter og arbeidsplass. Medarbeiderne har håndtert og håndterer tildels ekstreme mengder arbeidsoppgaver, og NAV har fått en økning i antall brukere vi ikke kunne planlegge for. Den nye organisasjonen NAV Lillestrøm har fortsatt sin utvikling til tross for spesielle omstendigheter, og er en organisasjon med høy utviklingsfart. Også i 2022 ble mange av våre medarbeidere omorganisert fra en avdeling til en annen, og fikk nye personalledere, og ledere fikk nye medarbeidere.

NAV Lillestrøm fortsetter å ha et høyt fokus på sikkerhet, og det har i 2022 vært utlyst anbud på sikkerhetskurs og forebygging for våre medarbeidere og ledere.

Arbeids og velferdsdirektoratet har igangsatt et stort prosjekt som skal gjennomgå sikkerheten i NAV, og NAV Lillestrøm ble valgt ut til å være ett av 9 NAV-kontorer i landet som ble gjennomgått med tanke på sikkerhetsarbeid, både med tanke på forebygging og hendelser. Sikkerhet vil fortsette å være et prioritert område for NAV Lillestrøm.

NAV Lillestrøm hadde digital vernerunde høsten 2022, og medarbeidere er generelt sett fornøyd med sin arbeidsplass.

NAV Lillestrøm hadde i 2022 et sykefravær på statlig side på 7,4% og på kommunal side, 7,2% i gjennomsnitt. Dette ligger under både Øst-Viken og Norge for øvrig.

NAV Lillestrøm har et aktivt medbestemmelsesapparat (MBA), satt sammen av både kommunale og statlige tillitsvalgte, i tillegg til vernetjeneste. MBA har faste møter en gang hver måned, og oftere ved behov.

Økonomistatus per konto

Beløp i 1000

	Oppr. bud.	Rev. bud.	Regnskap 2022	Avvik i kr
Lønn	118 761	122 472	123 853	-1 380
Sum Lønn	118 761	122 472	123 853	-1 380
Utgifter	107 457	134 008	156 802	-22 794
Sum Utgifter	107 457	134 008	156 802	-22 794
Inntekter	-10 298	-13 478	-30 025	16 547
Sum Inntekter	-10 298	-13 478	-30 025	16 547
Netto resultat	215 920	243 003	250 630	-7 627

Kommentar til status økonomi

I løpet av 2022 har kommunalrådets ramme økt med 27,1 mill. kroner, som i hovedsak skyldes økning av budsjett på følgende områder:

- NAV's merutgifter til Ukraina flyktninger har blitt kompensert med 15,7 mill. kroner til økning i utbetaling av økonomisk sosialhjelp, introduksjonsstønad og økning i antall stillinger i denne forbindelse.
- Rammen for økonomisk sosialhjelp er økt med 6,2 mill. kroner som følge av økte strømudgifter til klienter, samt økning i veiledende satser fra 1. september.
- Merutgifter til pensjon er kompensert med 3,1 mill. kroner.
- Merutgifter for lønnsoppgjøret er kompensert med 1,4 mill. kroner.

Kommunalområde NAV har en netto utgift på 250,6 mill. kroner, noe som er 34,7 mill. kroner høyere enn opprinnelig budsjett og 7,6 mill. kroner høyere enn revidert budsjett. Avviket er på 3,1 % av revidert budsjetttramme.

Avviket mellom regnskap og revidert budsjett viste merforbruk på 7,6 mill. kroner. Dette skyldes i hovedsak:

- Økonomisk sosialhjelp hadde isolert sett et merforbruk på 16,5 mill. kroner. Merforbruk relateres hovedsakelig til en kombinasjon av et økt antall brukere som trenger bistand nå enn tidligere og økt bistand til eksisterende brukere, begge som følge av de økonomiske utfordringer som er gjeldende i samfunnet med økte strømpriser, økte priser generelt og økte renteutgifter. Av merforbruket på 16,5 mill. kroner skyldes i størrelsesorden 6 mill. kroner at det ikke ble kompensert i rammene for merutgifter knyttet til at barnetrygden etter vedtak i Stortinget fra september ikke lenger skulle inngå i beregningsgrunnlaget for utmåling av økonomisk sosialhjelp (3,7 mill. kroner) og Stortingets vedtak om ekstra utbetaling av økonomisk sosialhjelp på kr 1000 r bruker i desember, noe som ga merutgifter på ca. 2,3 mill. kroner.

- Samlet merforbruk i NAV dras ned av at inntekter fra ulike tilskudd samt at refusjonsinntekter har vært betydelig høyere enn budsjettet.

Helse og mestring - sentrale inntekter

Økonomistatus per konto

Beløp i 1000

	Oppr. bud.	Rev. bud.	Regnskap 2022	Avvik i kr
Utgifter	0	0	32	-32
Sum Utgifter	0	0	32	-32
Inntekter	-140 709	-140 709	-167 861	27 152
Sum Inntekter	-140 709	-140 709	-167 861	27 152
Netto resultat	-140 709	-140 709	-167 830	27 121

Kommentar til status økonomi

Sentrale inntekter har en netto inntekt på 167,8 mill. kroner, noe som er 27,1 mill. høyere enn opprinnelig og revidert budsjett. Av de samlede inntektene utgjør inntekter fra tilskuddsordningen for ressurskrevende tjenester 91,9 mill. kroner, mens inntekter fra vederlag i sykehjem utgjør 75,9 mill. kroner. Avviket er på 19,2 % av budsjettrammen.

Avviket mellom regnskap og revidert budsjett skyldes merinntekter knyttet til tilskuddsordningen for ressurskrevende tjenester på 28,3 mill. kroner og mindreinntekter fra vederlagsinntekter på 1,16 mill. kroner. Merinntekter fra ordningen for ressurskrevende tjenester skyldes dels at faktisk tilskuddsnivå for 2021 var høyere enn *anslaget* for tilskudd., som etter retningslinjene ble bokført i regnskapet for 2021, og dels at bokført inntekt fra tilskuddsordningen 2022 ble høyere enn budsjett.

KULTUR, MILJØ OG SAMFUNN

Beskrivelse av området

KULTUR, MILJØ OG SAMFUNN

Kultur, miljø og samfunn omfatter fire kommunalområder; Kultur, By- og stedsutvikling, Eiendom og Miljøteknikk, samt Fagstab og avdeling Næring. Tjenesteområdet har et vidt og mangfoldig ansvarsområde, fra strategi- og analysearbeid for hele kommunen, overordnet arealplanlegging, karttjenester, byggesaksbehandling samt forvaltning av natur- og landbruksressurser, til forvaltning og drift av kommunal infrastruktur og bygninger, samt utvikling og oppfølging av kommunens rike kultur- og næringsliv.

Tjenesteområdet har ansvar for kommunens sosiale og tekniske infrastruktur. Det innbefatter utvikling, planlegging, bygging og forvaltning, samt drift og vedlikehold av gater, veier og annet trafikkareal, vann- og avløpssystemer, grøntanlegg, lekeplasser og friluftsområder, kommuneskog og landbruksarealer, samt kommunale bygninger og anlegg. Vaktmester- og renholdstjenester, samt daglig drift av kommunens biblioteker, idrettsanlegg, møteplasser for ungdom og frivillighetssentraler, inngår også i tjenesteporteføljen.

Milepæler og viktige oppgaver i 2022

Ordinær drift og utvikling er godt gjennomført på alle områder, med vekt på kontinuerlig forbedring og effektivisering. Viktige strategi- og kvalitetsdokumenter er utarbeidet, og gode beslutningsgrunnlag utformet. Det er ansatt egen geotekniker som er en viktig ressurs for hele tjenesteområdet. Arbeidet med å implementere og forankre FutureBuilt er godt i gang. Egnede forbildeprosjekter er plukket ut og de respektive utbyggere følges tett opp i prosessene. Kommunens strategi for bærekraftig næringsutvikling er vedtatt, og gir nyttige føringer. Næringskonferansen 2022 samlet flere hundre deltagere, og var en viktig møteplass mellom kommune og næringsliv.

Kulturområdet gleder seg over at Kvartal 1 i Lillestrøm by ble åpnet med nytt bibliotek, øvingslokaler for kulturskole og frivillighet samt næringshub for kulturell og kreativ næring. I forbindelse med denne viktige milepælen for kulturmangfold og byutvikling, ble det avholdt en nasjonal kulturkonferanse og flere andre arrangement. Med nye Sophie Radich ungdomsskole i Lillestrøm by har frivilligheten fått tilgang til flotte lokaler tilrettelagt for idrett og kultur. Endelig ble spaden satt i jorda for ombygging av Husebylåven på Skedsmokorset. Både Kulturpris og Frivillighetspris for Lillestrøm kommune ble utdelt for første gang. I tillegg ble den første frivillighetskonferansen gjennomført på Frivillighetens dag med 200 deltakere som representerte rundt 90 lag og foreninger i Lillestrøm kommune. Kommunen har også gått foran når det gjelder å prøve ut og finne gode løsninger for å unngå bruk av gummigranulat som innfyll på fotballbaner. 5`er kunstgressbanen på Strømmen stadion, 7`er banen på Skjetten stadion og 11`er banen på Sten Tærud er rehabilitert med miljøvennlig innfyll.

By- og stedsutvikling har høy aktivitet blant annet relatert til befolkningsvekst og utbyggingspress. Kommuneplanens arealdel har vært på høring og over 150 høringsuttalelser ble mottatt. Rundt 80 reguleringsplaner er under arbeid, inkludert fem områderegeringsplaner. Det er gjort vedtak i omtrent 2 000 byggesaker. Bærekraftsprofilen for kommunen er utarbeidet som del av United for Smart Sustainable Cities (U4SSC). Innen landbruksområdet er det økte miljøkrav til næringa og stadig flere søknader om tilskudd. Flere landmålere er autorisert som en følge av nye krav i matrikkelloven. Arbeidet med GIS og 3D er mer systematisk og målrettet.

Eiendom har utarbeidet og fått vedtatt en eiendomsstrategi som skal legge føringer for området framover. Av større begivenheter kan nevnes åpningen av flere bygg, så som Sophie Radich skole, Sagelva og Volla barnehager og Leirsundveien omsorgsboliger. Renhold og vaskeri ble miljøfyrtårnsertifisert som første enhet i kommunen. De høye energiprisene har preget driften og økonomien. Blant annet er temperaturen senket i kommunes formålsbygg. I tillegg er det gjort en rekke investeringer i bedre og mer miljøvennlige energiløsninger.

Innen miljøteknikk ble første halvår fortsatt noe preget av koronapandemien, men driften ble raskt normalisert. Økte priser resulterer i mindre vedlikehold og investeringer for budsjettmidlene enn planlagt. Likevel ble en rekke investeringsprosjekter gjennomført. Spesielt nevnes utskifting av gamle vannledninger av grått støpejern, inkludert total utskifting av ledningsnett i Storgata i Lillestrøm by. Ny avløppspumpestasjon på Skedsmokorset har bidratt til å redusere kommunens utslipp fra avløp i vesentlig grad, samtidig er prosjektet miljøsertifisert etter Breeam Infrastructure. En av dammene overtatt fra NRV AS er rehabilitert. Flomsikring i kommunen, og håndtering av overvann i Lillestrøm by, har høyt fokus. Tilsyn og oppfølging av private avløpsanlegg er også styrket gjennom året. Det er et godt bidrag for redusert forurensning av Oslofjorden. Ny hovedplan for vann og vannmiljø legger overordnede føringer for innsatsen fremover. Hovedplanen er samordnet med de øvrige eierkommunene og NRVA IKS og bidrar til å styrke samhandlingen. Temaplan for vei er vedtatt.

Status økonomi

Beløp i 1000

Kommunalområde	Regnskap 2022	Oppr. bud. 2022	Rev. bud. 2022	Avvik i kr	Avvik i %
40-Administrasjon og ledelse Kultur, miljø og samfunn	42 980	43 259	45 387	2 407	5,3 %
41-Kultur	161 967	151 604	171 885	9 918	5,8 %
43-Eiendom	340 690	317 179	341 726	1 036	0,3 %
45-Miljøteknikk	72 051	68 246	60 501	-11 550	-19,1 %
47-By- og stedsutvikling	56 421	49 309	53 581	-2 840	-5,3 %
Sum	674 108	629 596	673 080	-1 028	-0,2 %

Kommentar til status økonomi

Tjenesteområdet Kultur, miljø og samfunn (KMS) har i 2022 et nettoresultat på totalt 18,5 mill. kroner i mindreforbruk, som utgjør 2,7 % av budsjetttrammen. De økonomiske tallene i tabellen viser imidlertid et negativt resultat tilsvarende - 1,02 mill. kroner. Dette skyldes at det i forbindelse med regnskapsavleggelse er blitt korrigert (foretatt strykninger) for bruk av disposisjonsfond på flere av kommunalområdene på grunn av kommunens totale resultat i 2022.

Nærmere forklaring av økonomisituasjonen på tjenesteområdet:

- Flere av kommunalområdene har mindreforbruk på lønn på grunn av vakanser knyttet til tilsetninger gjennom året og utfordringer i rekruttering generelt. I tillegg har ekstrabevilgningen som er blitt tildelt kommunalområdene i løpet av året for å dekke merkostnad på strøm og fjernvarme vært høyere enn den endelige merkostnaden.
- Det totale negative avviket på drift skyldes i all hovedsak større avsetning på selvkostområdene enn hva som har vært budsjettet. Dette forklares med høyere inntekter enn forutsatt, som i all hovedsak er knyttet til tilknytningsavgiften innenfor Miljøteknikk.

Mer detaljert beskrivelse av økonomisituasjonen gis under det enkelte kommunalområde.

Økonomistatus per konto

Beløp i 1000

	Oppr. bud.	Rev. bud.	Regnskap 2022	Avvik i kr
Lønn	479 989	502 197	471 060	31 137
Sum Lønn	479 989	502 197	471 060	31 137
Utgifter	939 615	1 022 168	1 052 503	-30 335
Sum Utgifter	939 615	1 022 168	1 052 503	-30 335
Inntekter	-790 008	-851 285	-849 455	-1 830
Sum Inntekter	-790 008	-851 285	-849 455	-1 830
Netto resultat	629 596	673 080	674 108	-1 028

Administrasjon og ledelse Kultur, miljø og samfunn

Beskrivelse av området

Fagstab

Avdelingen utfører oppgaver innenfor strategi- og tjenesteutvikling for direktørens lederteam og hele tjenesteområdet. Fagstab utfører saksbehandling i henhold til Plan- og bygningsloven tredje del; Gjennomføring. Målet for Fagstab er å gjennomføre gode prosesser og inngå avtaler som gagnar fellesskapet. Dette oppnås ved samhandling samt hensiktsmessige rutiner og retningslinjer for oppgavene som skal utføres. Oppgaver innen innovasjonsprogrammet FutureBuilt følges opp i avdelingen. En geotekniker er ansatt i KMS, og er organisatorisk plassert i fagstab, og har blant annet prioriterte oppgaver innen kompetanseheving og kartlegging av grunnforhold i Lillestrøm kommune. Utarbeidelse av et system for behandling av bekymringsmeldinger om grunnforhold har i år vært en prioritert oppgave for fagstab samt risiko og sårbarhetsanalyser blant annet for kommuneplanens arealdel. Leder for traineprogrammet Romerike trainee, for nyutdannede ingeniører innen tekniske og naturvitenskaplige fag, er ansatt i KMS sin fagstab. Oppgavene er å følge opp og utvikle programmet for flere av kommunene og interkommunale selskaper på Romerike.

Næring

Et bærekraftig næringsliv er drivkraften i samfunnet. Det danner grunnlaget for annen aktivitet og det offentlige evne til å finansiere velferd og tjenester for innbyggerne. Næringslivet er i stadig endring for å utvikle nye og bedre produkter og tjenester. Dette skaper nye arbeidsplasser og bidrag i samfunnsutviklingen. Kommunen skal være fasilitator og tilrettelegger for næringslivet. Ved å gi tilpassede rammebetingelser kan et mangfoldig og vekstkraftig næringsliv vokse og utvikles. Kommunen har også en viktig rolle som innkjøper og samarbeidspartner.

Næringsutvikling må henge sammen med planlegging av Lillestrøm by, tettstedene og infrastrukturen. For å kunne prioritere tilstrekkelig og riktig areal til næring, må by-/stedsutvikling og næringsutvikling ses i sammenheng. En gjennomtenkt sammenkobling er viktig, for å oppnå flerfunksjonelle områder, gjerne med både næring, kunnskapsinstitusjoner, boliger og servicetilbud i en fruktbar kombinasjon. En helhetlig areal-, bolig- og næringspolitikk vil også kunne redusere transportbehovet, og på den måten støtte opp under nullvekstmålet som ligger til grunn for alt utviklingsarbeid i Lillestrøm kommune. Kommunen og næringslivet har gjensidig nytte av å utvikle nye og bærekraftige løsninger for fremtiden, og kommunen har en særskilt forutsetning for langsiktig og helhetlig formålsretting i sitt strategiske arbeid med dette. Gjennom langsiktig strategisk tilnærming tilrettelegger kommunen for næringsutvikling i tråd med bærekraftsmålene, og for at næringslivet i størst mulig grad er rigget for fremtidens markeder, krav og reguleringer.

Næringsavdelingen har etablering av bedrifter og arbeidsplasser, omdømmebygging og utvikling av eksisterende næringsliv som fokusområder. Fremover vil utvikling av Universitets- og studentbyen Lillestrøm stå høyt på agendaen.

Gravferd og tros- og livssynssamfunn

Avdelingen følger opp området Gravferd og tros- og livssynssamfunn. Loven for tros- og livssynssamfunn fullfører skillet mellom stat og kirke. Formålet med loven er å understøtte alle tros- og livssynssamfunn. Loven tilrettelegger for et livssynsåpent samfunn og for innsyn og kontroll med bruken av offentlige tilskudd. Gravferd er en viktig offentlig oppgave som kirkelig fellesråd har ansvar for i Lillestrøm kommune.

Etter avtale med soknet kan kommunen yte tjenester i stedet for å gi tilskudd etter andre ledd, noe som Lillestrøm kommune har valgt å gjøre. De budsjetterte utgiftene på dette ansvaret er i all hovedsak overføring til Lillestrøm kirkelig fellesråd (LKF) i henhold til tjenesteytingsavtalen mellom Lillestrøm kommune og Lillestrøm kirkelig fellesråd. Et mindre beløp avsettes årlig til kommunale gravferder. I Gravferdslovens §9 står: *Dersom ingen sørger for gravferd, skal denne besørges av kommunen hvor avdøde hadde bopel ved dødsfallet.*

Viktige begivenheter

Av viktige begivenheter i 2022 så kan nevnes:

- I juni ble kommunens strategi for bærekraftig næringsutvikling vedtatt, og i september ble Næringskonferansen avholdt, med om lag 380 påmeldte og lansering av den nye næringsstrategien. Det ble også arrangert speed dater hvor representanter fra næringslivet fikk møte politisk og administrativ ledelse i kommunen.
- Det etablerte nettverket for helseaktører i regionen ble utvidet til å bli Romerike Helsehub, hvor Lillestrøm kommune fortsatt har en aktiv, ledende rolle.
- I 2022 er det ansatt en geotekniker i fagstab KMS, som vil være en nyttig ressurs og tilførsel av kompetanse for hele KMS.
- Arbeidet med å implementere og forankre FutureBuilt i organisasjonen har fortsatt i 2022, gjennom blant annet konkretisering av rutiner og prosesser, fokus på å identifisere egnede forbildeprosjekter, og å gjøre FutureBuilt mer kjent internt. Det har vært godt samarbeid og samhandling med FutureBuilt-sekretariatet og de andre partnerkommunene gjennom besøk, studieturer, møter og workshop.

Økonomistatus per konto

Beløp i 1000

	Oppr. bud.	Rev. bud.	Regnskap 2022	Avvik i kr
Lønn	11 325	12 155	10 595	1 560
Sum Lønn	11 325	12 155	10 595	1 560
Utgifter	39 403	62 517	60 225	2 291
Sum Utgifter	39 403	62 517	60 225	2 291
Inntekter	-7 470	-29 285	-27 841	-1 444
Sum Inntekter	-7 470	-29 285	-27 841	-1 444
Netto resultat	43 259	45 387	42 980	2 407

Kommentar til status økonomi

Administrasjon og ledelse KMS sin opprinnelige ramme i 2022 var netto 43,3 mill. kroner. Revidert ramme ved årets slutt viser 45,4 mill. kroner. Det vil si en netto økning i rammen på 2,1 mill. kroner. Økningen innbefatter justering ifm med kompensasjon av utgifter til korona første halvår og justering ifm effektiviseringskutt. Videre er det tekniske justeringer gjennom året som er en del av endring på rammen.

Administrasjon og ledelse KMS har i 2022 i utgangspunktet et mindreforbruk på 2,4 mill. kroner, som utgjør 5,3 % av budsjettrammen.

Mindreforbruket er et nettoresultat av mindreforbruk på lønn på 1,6 mill. kroner, et mindreforbruk på drift på 2,3 mill. kroner og mindreinntekter på -1,4 mill. kroner.

Mindreutgifter lønn skyldes utlån av en ansatt til KS i store deler av året, samt vakant stilling i et halvt år. Mindreforbruket på drift er knyttet til mindre bruk av konsulenter og medlemskap.

Kultur

Beskrivelse av området

For å skape en attraktiv by og livskraftige lokalsamfunn som bidrar til vekst og utvikling har kommunen ønsket en offensiv kultursatsing. Kulturområdet ivaretar bredde og mangfold i kommunens kulturliv, blant annet å tilrettelegge for et profesjonelt kulturliv og utvikle et tett og godt samspill med frivilligheten. Utvikling av kulturelle møteplasser bidrar til å skape økt tilhørighet og identitet i kommunen. Dette gjøres i samarbeid mellom kommunen, næringslivet og kulturlivet.

Kommunalområde kultur består av fire avdelinger:

Kultur og frivillighet

Avdelingens hovedansvar er knyttet opp mot å utvikle, stimulere og bistå den generelle kulturaktiviteten i kommunen. Kontakten mot både det frivillige og profesjonelle kulturlivet står sentralt i avdelingens virksomhet. Utvikling, drift og forvaltning av kulturarenaer er sentrale arbeidsoppgaver, herunder ligger samhandling med regionale kulturinstitusjoner som kommunen er vertskommune for. Avdelingen drifter Den kulturelle spaserstokken, Frogner kultursenter, Blaker skanse, museums- og kulturminneoppgaver, samt kunst i offentlige rom. Seksjon for frivillighet har som hovedoppgave å tilrettelegge for- og forvalte ressurser til frivillig sektor. Seksjonen driver to kommunale frivilligsentraler og har også et stort fokus på integreringsarbeid gjennom frivillighet.

Bibliotekene

Lillestrømbibliotekene omfatter bibliotekene på Lillestrøm, Strømmen, Sørumsand, Frogner, Fetsund og Skedsmokorset. Det har blitt arbeidet med å forme den nye organisasjonen Lillestrømbibliotekene i tråd med vedtatte strategier. Biblioteket rolle er å være en sentral samfunnsaktør og demokratisk arena i kommunen. Bibliotekene er viktige kulturelle møteplasser som tilbyr sine tjenester i hele kommunen, og når ut til en stor bredde i befolkningen.

Friluftsliv og Idrett

Virksomheten handler i hovedsak om tilrettelegging av idrettsarenaer, og anlegg for befolkningen, og for idretten i kommunen. Avdelingens virksomhet omfatter forvaltning, videreutvikling og tilrettelegging av

offentlige parker og grøntområder, friluftslivsområder, turveier og løyper. Avdelingen er kommunal byggherre for de markanlegg som ligger under formålet idrett, friluftsliv, og grøntstruktur.

Avdeling barn og unge skal sørge for gode fritids- og kulturopplevelser for alle barn og unge i hele kommunen. Kommunens møteplasser tilbyr unge å utvikle egne interesser innenfor blant annet musikk, media, friluftsliv og gårdsdrift, og er gode sosiale treffpunkt med trygge voksne til stede. I skolens ferier arrangeres det ferieaktiviteter, og Utstyrssentralen har gratis utlån av utstyr til ulike aktiviteter. Den kulturelle skolesekken lar elever i Lillestrømskolene møte kunstnere, oppleve kommunens kulturarv og selv være kreative. Seksjon Aktiv fritid sørger for at både barn og voksen med spesielle behov får en meningsfull fritid og et sosialt fellesskap. Retten til å medvirke ivaretas i Ungdomsråd og Barneråd, og unges stemme får et uttrykk i ungdomsredaksjonen «Ung i Lillestrøm». Avdelingen bidrar til å ha et overblikk over ungdomsmiljøet i et godt tverrfaglig arbeid, og gjennom Ung i jobb gir avdelingen unge nye muligheter.

Nøkkeltall aktivitet

Nøkkeltall/indikator	Resultat 2021	Resultat 2022
Kultur - Lillestrøm kultursenter - antall besøkende	83 000	90 000
Bibliotek - Lillestrøm kommune - antall besøkende	130 981	249 189
Bibliotek - Lillestrøm kommune - utlån bøker og filmer - antall	273 888	331 432
Bibliotek - Lillestrøm kommune - antall elån	27 297	41 840
Bibliotek - Lillestrøm kommune - antall arrangementer	418	346
Bibliotek - Lillestrøm kommune - antall deltakere arrangement	7 978	9 414
Idretts- og ishaller - antall	11	12
Badeanlegg - Nebbursvollen bad - antall besøkende	36 100	38 200
Badeanlegg - Kuskerudnebben bad - antall besøkende	6 200	4 750
Fritidstilbud barn og unge - antall møteplasser	15	15
Fritidstilbud barn og unge - møteplasser - antall besøkende	22 960	32 918
Fritidstilbud barn og unge - Sørums fritidsgård - antall besøkende	48 000	48 000
Fritidstilbud barn og unge - Aktivitetskortet - antall deltakere	183	274
Fritidstilbud barn og unge - Sommer- og ferieaktiviteter - antall deltakere	2 400	2 990
Fritidstilbud barn og unge - utstyrsentralen - antall utlån	5 536	4 191
Aktiv fritid - tilrettelagt tilbud - antall brukere - barn	85	99
Aktiv fritid - tilrettelagt tilbud - voksne antall brukere	252	291
Frivillighet - Kommunale tilskudd - antall mottakere	168	191
Frivillighet - Frivilligsentraler - antall aktive frivillige	418	167

Viktige begivenheter

Nytt kulturhus i Kvartal 1 er åpnet

Kvartal 1 ble åpnet 29. august 2022 og omfatter nytt bibliotek, Lillestrøm kulturskole, øvelokaler for frivillig kulturliv, og egen næringshub for kulturell og kreativ næring. I tillegg til dette leier Kvartal 1 ut lokaler til ulike næringsaktører. Dette er en stor milepæl for kulturlivet i kommunen, og en viktig del av en strategisk byutvikling.

Offisiell åpning av Kulturkvartalene i Lillestrøm by

Som en markering av at flere store prosjekter i Kulturkvartalene i Lillestrøm er ferdigstilt ble Kulturkvartalene offisielt åpnet høsten 2022 gjennom en åpningsuke i månedsskifte august/september. Åpningsuka var et samarbeid med alle aktørene i Kulturkvartalene. Kulturkvartalene ble offisielt åpnet av kultur- og likestillingsminister Anette Trettebergstuen, og det var besøk av H.K.H. Kronprinsesse Mette-Marit under et forfatterarrangement. Et utdrag av programmet under åpningsuka var: En nasjonal kulturkonferanse med tema kultur i byutviklingen, en ungdomskonferanse, Lillestrøm

kommunes byggeskikkpris og Lillestrøm kommunes kulturpris ble utdelt under åpningsuka, flere bokarrangementer, åpen utstilling teater for barn, og konserter.

Spade i jorda for Husebylåven

Etter positivt politisk vedtak om ekstrabevilgning i juni, og snorklipping og kanonsalutt på Husebymarkedet tidlig i september, ble byggeprosjektet «Husebylåven» endelig igangsatt høsten 2022, etter mange år med stort engasjement og mye «fram-og-tilbake». Utvendig bevares "skallet», mens det innvendig bygges en splitter ny møteplass og kulturarena for frivilligheten på Skedsmokorset. Planlagt ferdigstillelse er i august 2023.

Sophie Radich skole og kultursenter ferdigstilt, en god modell for flerbruk av lokaler

Ved åpning av Sophie Radich skole og kultursenter har kommunens frivillige fått nye flotte lokaler tilrettelagt for sin virksomhet. Sophie Radich skole åpnes for bruk i januar 2023, med nye store kulturlokaler og idrettsanlegg. Skolen er bygget etter et flerbruksprinsipp, og utformingen av skolen bygger på et godt samarbeid mellom flere kommunalområder. Det frivillige kulturlivet har vært en viktig bidragsyter i medvirkningsprosesser rundt bruk og utforming av skolen. Ved siden av idretten, så vil flere lokale grupper ta bygget i bruk. Dette er en god modell for utvikling av formålsbygg i kommunen, som bidrar til å gi kulturlivet et løft.

Kulturpris og Frivillighetspris delt ut for første gang i Lillestrøm kommune

Det er innført to viktige priser som er delt ut for første gang i Lillestrøm kommune. Prisene er med på å løfte fram kommunens kraftfulle kulturliv. Kulturprisen 2022 ble tildelt Rikke Komissar, direktør på Nitja senter for samtidskunst, for sin enestående innsats på kulturfeltet over mange år. Frivillighetsprisen 2022 ble tildelt foreningen Styrk for sitt iherdige arbeid med tilrettelegging av friluftsområder for allmenn ferdsel rundt Fetsund.

Oppfølging av strategi for frivillighet

For å skape et godt samspill mellom kommunen og frivilligheten ble den første Frivillighetskonferansen i Lillestrøm kommune gjennomført mandag 5. desember på frivillighetens dag. Ca 200 deltakere representerte ca 90 lag og foreninger i Stjernesalen på kultursenteret. Diskusjon og informasjon om oppfølging av strategi for frivillighet var hovedtema, ved siden av utdeling av Frivillighetsprisen. Frivilligstrategien er fulgt opp med flere digitale løsninger og støtteordninger. Frivillighetsfondet ble delt ut for første gang i 2022. Som oppfølging av strategi for frivillighet vedtok politikerne 4 mill. kroner årlig til ulike prosjekter. I tillegg ble Blakerfondet delt ut som en ordning i 2022. I tillegg ble det delt ut flere millioner kroner til arrangementstilskudd, istandsetting av private kulturminner og ikke minst driftstilskudd til frivilligheten.

Miljøvennlige fotballbaner

Lillestrøm kommune har gått foran når det gjelder å prøve ut og finne gode løsninger for å unngå bruk av gummigranulat som innfyll på fotballbaner. I 2022 er 5`er kunstgressbanen på Strømmen stadion, 7`er banen på Skjetten stadion og 11`er banen på Sten Tærud, rehabilitert med miljøvennlig innfyll. Ved baner der det fortsatt er gummigranulat sikres banen mot spredning av granulaten. Målet er å ha miljøvennlige baner i hele kommunen.

Kunst i offentlig rom

Den nye ungdomsskolen Sophie Radich ungdomsskole og Kvartal 1 i kulturkvartalene ble utsmykket med flere store verk, som skaper identitet og gir et løft til byggene. Elvebredden kunstpark fikk et nytt verk, «Capetoline Wolf 2» av Erik Pirolt. Flere av kunstverkene langs elvebredden har skapt internasjonal oppmerksomhet.

Ungdata undersøkelsen gjennomført for første gang i Lillestrøm kommune

Ungdata-undersøkelsen ble gjennomført for første gang i nye Lillestrøm kommune, våren 2022. Undersøkelsen gikk ut til alle elever på 5.-7. trinn, i ungdomsskolen og på videregående skole i kommunen. Resultatene av undersøkelsen har blitt en del av kommunens kunnskapsgrunnlag om hvordan barn og unge har det, og hva de driver med på fritiden.

Økonomistatus per konto

Beløp i 1000

	Oppr. bud.	Rev. bud.	Regnskap 2022	Avvik i kr
Lønn	77 455	84 672	78 865	5 806
Sum Lønn	77 455	84 672	78 865	5 806
Utgifter	90 284	125 123	121 106	4 017
Sum Utgifter	90 284	125 123	121 106	4 017
Inntekter	-16 136	-37 909	-38 005	95
Sum inntekter	-16 136	-37 909	-38 005	95
Netto resultat	151 604	171 885	161 967	9 918

Kommentar til status økonomi

Kultur sin opprinnelige ramme i 2022 var netto 151,6 mill. kroner. Av dette finansieres 30,9 % av eiendomskattmidler. Revidert ramme ved årets slutt viser 171,9 mill. kroner. Det vil si en netto økning i rammen på 20,2 mill. kroner. Hovedforklaringen på økningen er tildeling av midler til ny kunstgressbane Fedrelandet og gratisprinsippmidler jf. KS sak 150/22 og ekstrabevilgning til dekning av strøm/fjernvarme (KS sak 189/22). I tillegg har rammen vært justert for merbelastning pensjon og lønnsoppgjør. Kompensasjon for koronautgifter har i 2022 utgjort et mindre beløp.

Kultur har i 2022 i utgangspunktet et mindreforbruk på 10,3 mill. kroner, som utgjør 6 % av budsjettrammen. I forbindelse med regnskapsavslutningen er det korrigert for bruk av disposisjonsfond, slik at regnskapet viser et resultat på 9,9 mill. kroner.

Mindreforbruket er et nettoresultat av mindreforbruk på lønn på 5,8 mill. kroner og mindreforbruk på drift på 4,3 mill. kroner, samt en merinntekt på 0,3 mill. kroner. Mindreutgifter på lønn skyldes vakanser ved nyansettelser, og timer som bruker ikke har tatt ut ifht. vedtak støttekontakter. Mindreutgift drift skyldes i all hovedsak ubenyttede midler knyttet til ekstrabevilgning til dekning av merutgifter strøm/fjernvarme, samt at aktiviteten innenfor enkelte tjenester har blitt forskjøvet noe i tid.

Eiendom

Beskrivelse av området

Kommunalområdet ivaretar kommunens eierskapsinteresser, og har det samlede drifts- og forvaltningsansvaret for Lillestrøm kommunes eiendommer og bygg. I tillegg har Eiendom ansvar for å fremskaffe nødvendige lokaler for kommunens tjenester enten gjennom utvikling og nybygg, eller ved innleie.

Lillestrøm kommunes eiendomsmasse har stor økonomisk verdi. Den må tas vare på gjennom godt vedlikehold og oppgraderinger som sikrer innbyggerne og ansatte gode og trygge omgivelser som igjen gir trivsel, god helse og god læring.

Lillestrøm kommunes eiendomsmasse utgjør pr 31.12.2022 ca. 441000 m2 formålbygg eid og ca. 31000 m2 leid areal. I tillegg har Lillestrøm kommune pr 31.12.2022 til sammen 986 boliger som driftes og eies av Lillestrøm kommunale boliger.

Nøkkeltall aktivitet

Nøkkeltall/indikator	Resultat 2021	Resultat 2022
Kommunalt disponerte boenheter i Lillestrøm kommunale boliger	924	986
Totalt antall nye kommunalt eide ladepunkter for el biler	76	40
Totalt Antall kommunalt eide ladepunkter for el-biler	586	600
Totalt Antall el-biler fasett inn i 2022	21	38
Total Andel nullutslippsbiler blant kommunale tjenestebiler	66,2 %	80,2 %

Viktige begivenheter

Første halvår i 2022 var fortsatt noe preget av koronapandemien, men i løpet av året ble driften normalisert.

Den grunnleggende driften har vært god og i tråd med vedtatt budsjett, men økte priser resulterer i mindre vedlikehold for pengene. Også investeringsprosjekter blir dyrere enn forventet, og i forbindelse med anbudskonkurranse på nytt Sivilforsvarsanlegg på Skedsmokorset var tilbudene vesentlig over budsjett, noe som resulterte i at Sivilforsvaret ikke vil realisere prosjektet.

Året har ellers vært en videreføring av arbeider som har startet opp i 2020-2021, så som etableringen av ny eiendomsstrategi og videreutvikling av styringssystem for byggeprosjekter mv. Kommunalområde har stort fokus på profesjonalisering og dokumentasjon.

Av større begivenheter i 2022 så kan nevnes:

- Kvartal 1, bibliotek og kulturskole åpnet i august.
- Sophie Radich skole ble ferdigstilt og overtatt fra entreprenør i løpet av høsten.
- Sagelva og Volla barnehage ble tatt i bruk i februar.
- Leirsundveien omsorgsboliger ble åpnet og tatt i bruk i november.
- Boligdrift mottok flere ansatte og oppgaver fra boligavdelingen i Helse og mestring i forbindelse med en omorganisering av tjenestetorg/boligavdelingen.
- Kommunestyret har vedtatt en eiendomsstrategi som gir retning for eiendomsområdet.
- Slettparken mottok pris for beste uterom.

- Miljøfyrtårn-sertifisering av renhold og vaskeri, som første enhet i kommunen.
- Økt fokus på energisparing, blant annet ble temperaturen senket i formålsbyggene.
- Ombyggingen av Sørli boliger ble ferdigstilt.
- Uteområdet på Kjeller barnehage ble rehabilitert, og søppel og ammunisjon mv. ble renset fra grunnen.

Økonomistatus per konto

Beløp i 1000

	Oppr. bud.	Rev. bud.	Regnskap 2022	Avvik i kr
Lønn	196 084	201 423	188 301	13 122
Sum Lønn	196 084	201 423	188 301	13 122
Utgifter	274 162	295 119	300 450	-5 331
Sum Utgifter	274 162	295 119	300 450	-5 331
Inntekter	-153 067	-154 816	-148 061	-6 755
Sum Inntekter	-153 067	-154 816	-148 061	-6 755
Netto resultat	317 179	341 726	340 690	1 036

Kommentar til status økonomi

Kommunalområdets opprinnelige ramme for 2022 var 317 mill. kroner. Av dette finansieres 3,4 % over eiendomsskattmidler. Revidert ramme for 2022 viser 341 mill. kroner. Den økte rammen på 24 mill. kroner skyldes i all hovedsak dekning av økte korona- og vaksinasjonsutgifter med til sammen 4 mill. kroner, kompensasjon for lønnsoppgjøret i 2022 med til sammen 5 mill. kroner, og kompensasjon for økte strømudgifter med til sammen 5 mill. kroner. I tillegg er merbelastning for pensjon kompensert i 2022.

Regnskapet viser et positivt resultat på 1,0 mill. kroner. Det reelle resultatet er imidlertid et positivt avvik på 11,7 mill. kroner, siden bruk av disposisjonsfond på til sammen 10,7 mill. kroner ble strøket ved regnskapsavslutningen. 9,4 mill. kroner av dette var knyttet til husleieutgifter for leide arealer til Oppvekst og Helse og mestring. Det positive avviket skyldes i all hovedsak besparelse i lønn grunnet flere vakante stillinger gjennom året i kommunalområdet. Denne besparelsen har dekket økte driftsutgifter som bl.a. er knyttet til leie av paviljong ved Volla barnehage, og mindre inntekter enn budsjettet knyttet til ansattparkering ved formålsbyggene til Lillestrøm kommune.

Miljøteknikk

Beskrivelse av området

Miljøteknikk omfatter hele det kommunaltekniske feltet, med et særlig fokus på bærekraftig klima- og miljøutvikling. Kommunalområdet ivaretar og investerer i kommunens kommunaltekniske infrastruktur, og har det samlede drifts- og forvaltningsansvaret for Lillestrøm kommune på dette området. I området også kommunens anleggsavdeling. Kommunalområdet har et utstrakt samarbeid med de interkommunale selskapene, og deltar aktivt i eierstyring og oppfølging.

Infrastrukturen har stor økonomisk verdi. Den må tas vare på gjennom godt vedlikehold og oppgraderinger som sikrer innbyggerne og abonnentenes behov. Området er organisert i fire avdelinger:

Vann og vannmiljø omfatter vannleveranser og avløpshåndtering som gir et bærekraftig vannmiljø. Samtidig skal kapasitetsøkning håndteres i takt med veksten i kommunen. Forvaltning av vann- og avløpsdatabaser, vassdragsovervåkning, modellering og rapportering hører hjemme her. Avdelingen driver også søknadsbehandling og utarbeider hovedplaner for vann og avløp. Vei og miljø er kommunens samferdselsmyndighet og veieier, med fokus på bærekraft. Kommunen som forurensningsmyndighet og ansvaret for renovasjon ligger også her. Prosjekt miljøteknikk ivaretar prosjektering av tekniske anlegg og infrastruktur, og kommunens rolle som byggherre for disse. Utedrift har ansvar for utførelse av driften tilknyttet kommunalteknisk infrastruktur, parker og grøntområder. Utedrift er også kommunens anleggsavdeling. Avdelingen har også en ordning for beredskap tilknyttet driften.

Nøkkeltall aktivitet

Nøkkeltall/indikator	Resultat 2021	Resultat 2022
Vei - antall kilometer asfaltvei	321	324
Vei - antall kilometer grusvei	60	50
Vei - antall kilometer gang og sykkelvei	79	79
Vei - antall kilometer fortau	42	43
Vei - antall veilys	12 150	12 109
Vann - antall kilometer vannledninger	574	579
Vann - antall kilometer fornyede vannledninger	5	3
Vann - antall kilometer utvidede vannledninger	0	2
Vann - antall vannlekkasjeoperasjoner	34	34
Vann - lekkasje i prosent	31,0 %	30,0 %
Vann - totalt distribuert vannmengde i kubikk	8 386 590	8 135 523
Avløp - antall kilometer fellesledninger avløp	60	59
Avløp - antall kilometer overvannsledninger	377	377
Avløp - antall kilometer spillvannsledninger	461	462
Avløp - antall kilometer fornyet spillvannsledninger	3	1
Avløp - antall kilometer nye spillvannsledninger	2	2
Avløp - antall kloakkstopper	43	37
Avløp - antall kjelleroversvømmelser	12	8
Avløp - antall kjelleroversvømmelser med ansvar	4	5

Viktige begivenheter

Første halvår i 2022 var fortsatt noe preget av koronapandemien, men i løpet av året ble driften normalisert.

Driften har vært god og på linje med vedtatt budsjett, men økte priser resulterer i mindre vedlikehold for pengene, det samme gjelder for investeringer. Det ble noe høyere inntekter enn budsjettet på grunn av høy byggeaktivitet i kommunen.

Det er gjennom året gjennomført en lang rekke investeringsprosjekter. Spesielt nevnes utskifting av gamle vannledninger av grått støpejern. Total utskifting av ledningsnett i Storgataprosjektet. Ny avløpsspumpetasjon på Skedsmokorset har bidratt til å redusere kommunens utslipp av avløp i vesentlig grad, samtidig er prosjektet miljøsertifisert etter Breeam Infrastructure i 2022. En av dammene som er overtatt fra NRV AS er rehabilitert, og øvrige ferdigstilles i 2023. I 2022 er det også lagt en betydelig innsats i prosjektering og mange prosjekter er klare for gjennomføring. Det er fortsatt krevende å få gjennomført alle nødvendige investeringer.

Flomsikring og håndtering av overvann i Lillestrøm by har høyt fokus. Det er i 2022 gjort nødvendig rekruttering og anskaffelse av rådgivere til forprosjekt. Flomsikring av Leirsund er regulert, prosjektering gjennomført og det arbeides med grunneieravtaler og anskaffelse av entreprenør. Det er vesentlige utfordringer knyttet til kostnader med bakgrunn i endret regulering og pris/kostnadsvekst.

Kommunalområdet har lagt mye arbeid og ressurser i gode styringsdokumenter og både hovedplan for Vann og vannmiljø, samt temaplan for vei ble vedtatt i 2022. Hovedplanen er samordnet med de øvrige eierkommunene og NRVA IKS og bidrar til å styrke samhandlingen. Tiltaksplanene for vann og vannmiljø viser at det generelle investeringsnivået er tilstrekkelig, men skjerpede krav i nye utslippstillatelser peker i retning av vesentlig økt behov for investeringer fremover. Det ligger også svært store fremtidige investeringer i selskapenes vedtatte planer.

Tilsyn og oppfølging av private avløpsanlegg er også styrket gjennom året, det er et godt bidrag for redusert forurensning av Oslofjorden.

Økonomistatus per konto

Beløp i 1000

	Oppr. bud.	Rev. bud.	Regnskap 2022	Avvik i kr
Lønn	105 967	109 881	103 519	6 362
Sum Lønn	105 967	109 881	103 519	6 362
Utgifter	518 302	513 123	547 004	-33 882
Sum Utgifter	518 302	513 123	547 004	-33 882
Inntekter	-556 023	-562 503	-578 473	15 970
Sum Inntekter	-556 023	-562 503	-578 473	15 970
Netto resultat	68 246	60 501	72 051	-11 550

Kommentar til status økonomi

Kommunalområdet sin opprinnelige ramme var netto 68,2 mill. kroner. Revidert ramme ved årets slutt viser 60,5 mill. kroner. Det vil si en netto reduksjon i rammen på ca. 7,7 mill. kroner. Rammen er redusert som følge av to forhold. Kalkylerenten for selvkostområdene økte i 2022, og økt kalkylerente reduserer rammen for miljøteknikk og øker rammen for sentrale rentekostnader. Rammen ble også redusert som følge av reduserte driftskostnader på vann og avløp. Til sammen utgjorde disse 2 forholdene en budsjettmessig reduksjon på 17,2 mill. kroner, og midlene ble overført til sentralt rentekapittel i 2. tertialrapport 2022 (KS sak 189/22). Forklaringen på dette er at når markedsrenten øker, så øker også kalkylerenten som benyttes i selvkostregnskapet. Det betyr at abonnentene skal betale mer for tjenestene. Denne inntekten føres på miljøteknikk. Merinntektene skal gå til dekning av økte rentekostnader i kommunen. Disse utgiftene føres sentralt. Det gjøres derfor en rammeendring mellom miljøteknikk og sentralt rentekapittel for å balansere dette.

På den annen side så ble budsjetttrammen økt som følge av kompensasjon for lønnsoppgjør på 1,2 mill. kroner, kompensasjon for erstatning Brånåsen avfallsdeponi på 5,4 mill. kroner, koronakompensasjon på 0,3 mill. kroner, kompensasjon for økte strømutfgifter på 1,2 mill. kroner, og kompensasjon for økte pensjonsutgifter på 1,4 mill. kroner.

Miljøteknikk sin netto ramme på 60,5 mill. kroner består av 2 deler, selvkost , -99,8 mill. kroner og ikke selvkost, 160,3 mill. kroner. Resultatet på selvkostområdene dekker de indirekte kostnadene for selvkosttjenestene (avskrivninger, indirekte kostnader og kalkulatoriske renter).

Resultatet viser et merforbruk på 11,5 mill. kroner etter strykninger av bruk disposisjonsfond, som utgjør -19,0 % av budsjetttrammen. Før strykningene var merforbruket 11,1 mill. kroner.

Brann og redning, samt vei, park og miljø har et merforbruk på 2,5 mill. kroner. Hovedårsakene er høyere tilskudd til NRBR på 0,8 mill., høyere tilskudd til 110 sentralen Øst på grunn av oppgradering programvare på 1,4 mill., opprydding oljeutslipp i Nitelva på 1,1 mill., mens andre områder til sammen har et underforbruk på 0,8 mill. Områdene vei og park er omtrent i balanse.

Selvkostområdene hadde et negativt avvik på 9,0 mill. kroner som skyldes lavere beregnede indirekte kostnader og avskrivninger, og høyere kalkulatoriske renter i etterkalkylen enn ved fastsettelsen av budsjettet. Dette er et avvik som blir synlig på Miljøteknikk sin bunnlinje, men må ses opp mot avvik sentralt i Lillestrøm kommune. Kalkulatoriske renter viser et avvik på 14,9 mill. kroner i forhold til opprinnelig budsjett fra selvkostmodellen og 8,2 mill. kroner i forhold til revidert budsjett, og må ses opp mot besparelse på renter sentralt.

For innbyggernes del viser selvkostområdene besparelser på totalt 18 mill. kroner, som er avsatt til de respektive selvkostfondene. Totalt er det avsatt 11 mill. kroner til selvkostfond, dette inkluderer renter på 3,1 mill. kroner på selvkostfondene. Årsaken til mindreforbruket er:

- Vakanser lønn som skyldes besparelser grunnet ubesatte stillinger gjennom året på 2,7 mill. kroner.
- Drift og vedlikeholdskostnadene var 1,1 mill. kroner høyere enn budsjettet.
- Betalingen av tilskudd til IKS'ene ble høyere enn budsjettet med 5,2 mill. kroner. I all hovedsak gjelder dette betaling av underskudd 2021 for NRA IKS og MIRA IKS på til sammen 7,7 mill. kroner som ikke var budsjettet.
- Inntektene totalt sett på selvkostområdene ble 11,3 mill. kroner mer enn budsjettet. Dette skyldes i all hovedsak merinntekter på tilknytningsgebyr, som har sammenheng med at det i 2022 er gitt mange igangsettingstillatelser til nye bygg.

By- og stedsutvikling

Beskrivelse av området

Kommunalområdet har ansvaret for overordnet samfunnsutvikling gjennom strategisk arbeid og koordinering og planlegging av den fysiske utviklingen av Lillestrøm by og for stedsutviklingen i kommunen for øvrig.

Vi arbeider for at utviklingen skal skje med kvalitet, klare mål og enhetlige strategier; fra overordnet plan, gjennom detaljregulering og byggesaksbehandling til matrikkelføring og gjennomføring. Kommunalområdet har et særlig ansvar for å legge til rette for gode prosesser slik at kommunens mål for satsningsområdene klima og miljø, by- og tettstedsutvikling, hele livet og innovasjon nås. Ansvar for kommunens GIS-plattform med leveranser av kartprodukter og -tjenester, for å gi brukerne oppdatert fakta- og beslutningsgrunnlag, er en viktig del av dette.

Kommunalområdet skal bidra til at jord- og skogbruksarealer i kommunen brukes til produksjon av mat og trevirke på en mest mulig miljøvennlig måte. Samtidig skal næringen bidra til at kulturlandskapet og det biologiske mangfoldet ivaretas.

Nøkkeltall aktivitet

Nøkkeltall/indikator	Resultat 2021	Resultat 2022
Byggesak – Byggesaker mottatt	1 240	881
Byggesak - Vedtak byggesaker	1 631	1 730
Byggesak – Vedtak delesaker	72	89
Byggesak - Vedtak seksjoneringssaker	56	54
Byggesak - Fagenhet for tilsyn og ulovlighetsoppfølging – ulovlighetsoppfølging	93	25
Byggesak - Behandlet klagesaker	20	58
Byggesak - Fagenhet for tilsyn og ulovlighetsoppfølging – tilsyn	117	38
Planavdeling - planinitiativ mottatt	19	17
Planavdeling - Plansaker på høring	5	6
Planavdeling - Plansaker vedtatt	4	6
Planavdeling - Pågående plansaker	80	80
Geodata - Føringer i bygningsdelen av matrikkelen	2 641	1 960
Geodata - Rekvisisjoner av oppmålingsforretning	173	174
Geodata - Nye, endret eller slettet adresser i matrikkelen	606	400
Geodata - Digitale kartleveranser	142	111
Geodata - Situasjonsskart til bygge-, seksjonerings- og oppmålingssaker	1 164	1 046
Geodata - Kart- og eiendomsinformasjon til meglere	1 684	1 678
Landbruk – Antall søknader med innvilget tilskudd	603	1 189
Landbruk - Innvilget tilskudd (MNOK)	92	112
Landbruk - Andre landbrukssaker, vedtak og uttalelser	226	379

Viktige begivenheter

2022 startet med koronapandemi og pålagt hjemmekontor som året før. Dette har gjort oss vant til nye arbeidsformer, og fjernarbeid har blitt formalisert. Flere kurs og møter har vært gjennomført digitalt, men det har vært et oppdemmet behov for fysiske samlinger, kurs og møter som i større grad har vært gjennomført fra sommeren av.

Bærekraftsprofilen for kommunen er utarbeidet som del av United for Smart Sustainable Cities (U4SSC). I prosjektet ble Lillestrøm målt på en rekke opp mot FNs bærekraftsmål. Plan for klimanøytral drift av Lillestrøm kommune er utarbeidet, med mål om at kommunen skal være klimanøytral innen 2027.

Kommuneplanens arealdel har vært på høring, og vi mottok mer enn 150 høringsuttalelser. Planforslaget omfatter blant annet arealregnskapet som er et nytt verktøy i overordnet arealplanlegging.

Vi har 80 reguleringsplanprosesser under arbeid, herunder arbeid med fem områdereguleringer. Oppstartssaker for områderegulering Fetsund og Sørumsand har vært til politisk behandling, og arbeidet er formelt iverksatt.

Saksbehandlere har bygget kompetanse om geoteknikk og kvikkleire, og maler og sjekklister er laget og følges opp.

For landbruk er det økte miljøkrav til næringa og stadig flere søknader om tilskudd. Antall søknader med innvilget tilskudd er økt markant fra 603 i 2021 til 1189 i 2022.

Det er utarbeidet GIS-strategi for kommunen med mål om å ta i bruk mer 3D og GIS.

I arbeidet med kommunens kartverk er det innført sentral lagring av felles kartdatabase (SFKB). Felles kartdata forvaltes i en sentral database og gjøres tilgjengelig for brukerne forløpende.

Matrikkelloven er endret, og det kreves nå autorisasjon av landmålere. Lillestrøm kommune har i løpet av 2022 fått autorisert tre landmålere.

Det er gjort vedtak i omtrent 2000 byggesaker. Det er en tydelig økning fra årene før, og tendensen til flere saker ser ut til å fortsette inn i 2023.

Økonomistatus per konto

Beløp i 1000

	Oppr. bud.	Rev. bud.	Regnskap 2022	Avvik i kr
Lønn	89 156	94 067	89 780	4 287
Sum Lønn	89 156	94 067	89 780	4 287
Utgifter	17 464	26 287	23 717	2 569
Sum Utgifter	17 464	26 287	23 717	2 569
Inntekter	-57 311	-66 772	-57 076	-9 696
Sum Inntekter	-57 311	-66 772	-57 076	-9 696
Netto resultat	49 309	53 581	56 421	-2 840

Kommentar til status økonomi

By- og stedsutvikling sin opprinnelige ramme i 2022 var netto 49,3 mill. kroner. Revidert ramme ved årets slutt viser 53,5 mill. kroner. Det vil si en netto økning i rammen på 4,2 mill. kroner. Økningen innbefatter kompensasjon for merutgifter korona, for økte pensjonsutgifter og for årets lønnsoppgjør. By- og stedsutvikling sin netto ramme på 53,5 mill. kroner består av 2 deler, selvkost (1,2 mill. kroner) og ikke selvkost (52,3 mill. kroner). Overskuddet på selvkostområdene dekker alle de indirekte kostnadene for selvkosttjenestene (avskrivninger, indirekte kostnader og kalkulatoriske renter).

By- og stedsutvikling har i 2022 i utgangspunktet et mindreforbruk på 4,0 mill. kroner, som utgjør 7,6 % av budsjettammen. Men er i forbindelse med regnskapsavslutningen korrigert for bruk av fond, slik at tallene istedet viser et merforbruk på 2,8 mill. kroner.

For ikke-selvkostområdet utgjør mindreforbruket ca 2,7 mill. kroner. Dette kan forklares med lavere lønnskostnader grunnet vakanse i forbindelse med ubesatte stillinger gjennom året, lavere driftskostnader på grunn av korona og mindre kursaktivitet i første halvår, samt mindreinntekter knyttet til salg av kart.

Selvkostområdene samlet har et negativt avvik på 0,06 mill. kroner, som skyldes mindre inntekter på reguleringsplaner enn budsjettet, og at flere av selvkostområdene til kommunen ikke er 100 % selvkostfinansiert. Byggesak er eneste selvkostområde innenfor by- og stedsutvikling som er 100 % selvkostfinansiert og der ble det brukt av fond 2,5 mill. kroner, i stedet for budsjettet bruk av fond på 5,6 mill. kroner.

Investeringer

Redegjørelse for status på investeringsprosjekter gjøres pr hovedprosjekt ihht. økonomireglement for Lillestrøm kommune. Det vil også gis redegjørelse for underliggende prosjekter, hvis de er av særskilt interesse eller størrelse.

For større prosjekter som løper over flere år, vil avvik økonomi dvs. årets budsjett - regnskap i mange tilfeller ikke gi tilstrekkelig informasjon og kun være et periodiseringsavvik. I de tilfeller vil det også være interessant med totalbudsjett og påløpt regnskap totalt.

I talltabellen vises totalbudsjett og totalt forbruk pr hovedprosjekt i tillegg til årets budsjett og regnskap, samt avvik. I kolonnen "Totalt budsjett" vises sum vedtatt budsjett for prosjektet, inkludert midler som er vedtatt i ÅB/HP 2022-2025.

I den verbale rapporteringen gjøres det rede for status økonomi i forhold til avvik og aktivitet for året, samt fremdrift i forhold til plan.

Status investeringsprosjekter

Beløp i 1000

Investering	Totalbudsjett			Årets budsjett		
	Vedtatt totalt	Påløpt totalt	Estimert ferdig (kvartal)	Rev. bud.	Regnskap	Avvik i kr Kommentar
Anskaffelse av biladministrasjonsverktøy	2 000	1 014	4K-2024	0	1 014	-1 014 Hensikten med verktøyet er å kunne koordinere bruken av biler slik at bruk og antall optimaliseres, samt at kommunen har kontroll på kjørte kilometere med tanke på leasingavtaler med mer. Midler til å anskaffe verktøy for forvaltning av kommunens bilpark ble i 2. tertial 2022 overført til 2023 på grunn av usikkerhet knyttet til fremdrift i prosjektet. Utgifter som har påløpt på prosjektet i 2022 dekkes av bevilgning i 2023. Det anslås at prosjektet vil avsluttes med et mindreforbruk.
Barn og unge	3 205	3 404	Ferdig	348	546	-199 Oppussing av lokalene i Gamle Tærud skole til aktivitet til barn og ungdom, ble avsluttet i 2021. Resterende midler er i 2022 benyttet til ferdigstilling av uteområdet.
Bingsfoss skole - ombygging og utvidelse	5 791	9 622	3K-2025	3 175	7 007	-3 831 Bingsfoss ungdomsskole skal ombygges og utvides. I 2022 har det vært utført arbeider knyttet til regulering av tomten, samt klargjøring av konkurransegrunnlag, kravspesifikasjon med mer. Prosjektet er på plan med tanke på ferdigstilling til skolestart 2025. Grunnet forskyvning av aktiviteter, deriblant prosjektering og regulering, viser prosjektet et merforbruk i 2022 som vil bli dekket av bevilgning i 2023.
Blaker kirkegård - utvidelse og rehabilitering	71 500	14 679	4K-2024	3 497	2 066	1 431 Prosjektet består av fire delprosjekter: Rehabilitering av

Årsmelding 2022

Investering	Totalbudsjett			Årets budsjett			Kommentar
	Vedtatt totalt	Påløpt totalt	Estimert ferdig (kvartal)	Rev. bud.	Regnskap	Avvik i kr	
							servicebygg (ferdig), utvidelse av kirkegård, nytt driftsbygg og rehabilitering kapell (ikke påbegynt). Det er inngått avtale med entreprenør om utvidelse av kirkegården og søkt ett-trinns igangsettelsestillatelse. Byggesaken har pågått over lang tid, det er fremdeles ikke gitt igangsettelsestillatelse. Budsjett og fremdriftsplan vil bli revidert etter igangsettelsestillatelse er gitt. Videre er det søkt rammetillatelse for nytt driftsbygg. Byggesaken har pågått over lang tid, det er fremdeles ikke gitt rammetillatelse. Etablering av funksjonsbeskrivelse for gjennomføring i totalentreprise er igangsatt. Budsjett og fremdriftsplan vil bli revidert etter rammetillatelse er gitt.
Boliger - kjøp og salg	176 941	113 677	4K-2032	91 384	54 916	36 468	I 2022 har Boligdrift kjøpt 12 boliger iht. behovsplan for Helse og mestring. Det er brukt ca 40 mill. kroner på kjøp og det er gitt tilskudd på i underkant av 4 mill. kroner fra Husbanken. Husbanken har avvirket tilskudd til kjøp av utleieboliger fra 01.01.2023. I tillegg er det kjøpt 2 boliger som strategisk oppkjøp i 2022. 16 kommunale utleieboliger er solgt i 2022. Av disse er 9 stk. primært ene-/tomannsboliger, de er vurdert uegnet som utleieboliger på grunn av beliggenhet, størrelse på eiendom, vedlikeholdsbudsjett. 7

Årsmelding 2022

Investering	Totalbudsjett			Årets budsjett		
	Vedtatt totalt	Påløpt totalt	Estimert ferdig (kvartal)	Rev. bud.	Regnskap	Avvik i kr Kommentar
Branniltak LIBOS og Kjerulfsgate 22 B og C	20 400	1 387	4K-2024	574	261	313 salg i 2022 er boliger som leietaker har søkt om å få kjøpe. Det skal gjennomføres brannsikringstiltak på LIBOS og boliger i Kjerulfsgate 22. Det avventes nye rammeavtaler for sprinkler, som kommer på plass ila våren 2023. Det planlegges å ferdigstille begge prosjektene i løpet av 2024.
Brånåsdalen	65 496	67 784	Ferdig	1 181	781	400 Prosjekt er ferdigstilt og videre oppfølging overføres til linjeorganisasjonen. Sluttrapport behandlet av kommunestyret i sak 237/20. Avdeling Prosjekt miljøteknikk har ansvar for vedlikehold av Holtparken i 3 år (gjenstår 1 år).
By- og stedsutvikling	2 828	286	4K-2023	542	0	542 Prosjektet gjelder utvikling av Stortorget. Konkurranses grunnlag for en åpen arkitektkonkurranse er under utarbeidelse, hvor Norske arkitekters landsforbund (NAL) er hyret inn for å bistå. Før arkitektkonkurransen starter opp, skal det legges frem en sak for kommunestyret for å få tilslutning til type konkurranse og konkurranseprogram, samt opplegg for premiering. Det vil påløpe utgifter utover høsten 2023 til NAL.
Byggherre - Oppfølging i garantitiden	-	-	LØPENDE	987	1 541	-554 Kommunens store byggeprosjekter avsluttes i forbindelse med tertialrapportering, etter at ettårsbefaring og eventuelle restarbeider er gjennomført. Videre

Årsmelding 2022

Investering	Totalbudsjett			Årets budsjett		
	Vedtatt totalt	Påløpt totalt	Estimert ferdig (kvartal)	Rev. bud.	Regnskap	Avvik i kr Kommentar
Dalen skole - rehabilitering av svømmebasseng	30 250	2 933	1K-2024	1 552	2 236	-683 oppfølging i garantitiden føres på dette prosjektet. Årets merforbruk dekkes av bevilgning i 2023. På Dalen skole skal svømmehallen totalrehabiliteres, mens det tekniske anlegget skal delvis rehabiliteres. Konkurransen utlyses 1. kvartal 2023. Arbeidene er planlagt gjennomført fra juni 2023 til februar 2024, men det vil kunne skje endringer i fremdriftsplanen når omfanget av betongrehabiliteringen er avdekket. Årets merforbruk dekkes av bevilgning i 2023.
Driftsovervåkning vann og avløp	5 000	0	4K-2023	2 500	0	2 500
Eiendom - utviklingsplan	231 550	41 054	4K-2032	17 620	10 246	7 374 Lillestrøm kommune eier og forvalter store verdier gjennom sine formålsbygg. I tråd med et omfattende sett med lover og forskrifter for å sikre forsvarlig helse, miljø og innneklima på byggene må derfor bevilgninger prioriteres dette området for å tilfredsstille lovverket. For 2022 har rammene i stor grad vært benyttet til oppgraderinger og vedlikehold av tekniske anlegg som knyttes til vvs og heiser og på flere bygg.
Enøk-investeringer	-	-	LØPENDE	2 379	1 653	725 I 2022 har det vært prioritert investeringer i varmebehandlingsanlegg vann, luftbehandling og led-belysning på flere bygg. Tiltakene bidrar til reduserte energiutgifter og reduserte klimagassutslipp.

Årsmelding 2022

Investering	Totalbudsjett			Årets budsjett		
	Vedtatt totalt	Påløpt totalt	Estimert ferdig (kvartal)	Rev. bud.	Regnskap	Avvik i kr Kommentar
E-skatt - Bro Skjærvagapet	52 000	4 323	4K-2026	523	865	-342 Formannskapet ble orientert 28.09.2022 i sak 191/22 om at planleggingsarbeidet for bygging av bro over Skjærvagapet stanses midlertidig, i påvente av at rapport fra Statens Havarikommisjon om årsak til brokollaps på Tretten foreligger. Dette fordi broen som planlegges har mange likhetstrekk med Tretten bro. Årets merforbruk dekkes av bevilgning i 2023.
E-skatt - Husebylåven	74 000	22 035	3K-2023	29 722	21 257	8 465 Husebylåven er et eldre låvebygg fra tidlig 1900-tallet. Prosjektet har til hensikt å transformere Husebylåven til et kulturhus og møtested med lokaler for aktiviteter og arrangementer. I 2022 ble Seby AS engasjert som samspillsentreprenør, som ledet til en utviklingsfase frem til sommeren. Deretter gikk prosjektet over til totalentreprise med leveransebeskrivelse fra utviklingsfasen. I oktober startet grunnarbeider som pågikk ut året. Pt er innvendig betongarbeider og stålmontasje fullført, og bærekonstruksjonen i 1. etasje er ferdig bygget. Prosjektet forventes ferdigstilt i henhold til plan i slutten av august, samt innenfor totalbudsjett.
E-skatt - inv svømmehaller	4 850	4 850	Ferdig	1 248	1 248	0 I 2022 har oppgradering av renseanlegg med skyllevannstank, UV-lampe BIO og automasjon i svømmehallen ved Skjetten skole vært gjennomført på prosjektet. Alle

Årsmelding 2022

Investering	Totalbudsjett			Årets budsjett			Kommentar
	Vedtatt totalt	Påløpt totalt	Estimert ferdig (kvartal)	Rev. bud.	Regnskap	Avvik i kr	
E-skatt - inv vei og trafikksikring	-	-	LØPENDE	5 260	4 077	1 183	midlene på prosjektet er nå brukt opp. Prosjektet gjelder nytt fortau langs parkalleen ved Volla skole. Nytt fortau på Sennerudtoppen og sikring av bussholdeplass på Garderåsen.
Flomvern	91 000	2 574	4K-2026	9 279	853	8 426	Eksisterende flomvoll i Leirsund må heves for å sikre deler av tettstedet mot framtidig økt vannnivå grunnet klimaendringer. Prosjektering og regulering av prosjekt er ferdigstilt. Utførelsen vil bli delt opp i to etapper, der etappe 1 ved Sundstuveien vil begynne først. Deretter vil etappe 2 ved Sundveien startes. Etappe 1 er kunngjort i desember 2022 med tilbudsfrist januar 2023. I etappe 2 pågår grunnerverv. Når tiltaket er gjennomført vil Leirsund være sikret mot 200 års flom.
Forskuttering fylkesveier	6 513	887	Ferdig	5 398	0	5 398	Kun ført inntekt i 2022. Det er fylkeskommunens andel av bygging av ny fylkesvei 380 Bråtevei på Bråtejordet - Strømmen. Ifølge avtale skal fylkeskommunen dekke 1/3 av kostnadene av en stipulert kostnadsramme på 75,0 mill. kroner. Prosjektet ble gjennomført i perioden 2012-2016 i Skedsmo kommune og refusjonen er i 2022 innkrevd ihht. avtale.
Friluftsanlegg og parker	32 681	9 384	4K-2031	710	1 661	-952	Innenfor hovedprosjekt friluftsliv og parker er følgende prosjekt ferdigstilt i 2022; Lillestrøm offentlig toalett i skateparken/rådhusparken og

Årsmelding 2022

Investering	Totalbudsjett			Årets budsjett		
	Vedtatt totalt	Påløpt totalt	Estimert ferdig (kvartal)	Rev. bud.	Regnskap	Avvik i kr Kommentar
						rehabilitering sti rundt Stampetjern. Tærudtjern friluftslivsområde er skjøvet ut i tid grunnet manglende grunneieravklaringer og tillatelse til mudring i tjernet. Arbeidet forskyves til 2023. I Isakbekken (Furuskogen) friluftslivsområde er det påbegynt et arbeid med reetablering av gjengrodde stier. Det skal i tillegg etableres rasteplasser med benker og bord. Dette ferdigstilles i 2023. Årets midler på rammeprosjektet er tildelt til belysning i Karisdumpa, opparbeiding av sti Stasjonsparken i Fetsund sentrum, grillplass på flomvollen i Lillestrøm, som alle er ferdig stilt i 2022. I tillegg er det tildelt midler til turvei på Søndre Bjanen, som ferdigstilles i 2023. Resterende midler planlegges benyttet til medfinansiering av kunstisflater i Glostrupdumpa på Skjetten, som planlegges gjennomført i 2023. Prosjektet gjeldende slutføring av Sagstien langs Sagelva, vil først ha oppstart fra 2023.
Frogner kirkegård - utvidelse	33 650	1 928	2K-2027	1 967	1 535	432 Mulighetsstudie er igangsatt, og antas ferdigstilt april 2023. Planinitiativ sendes i løpet av mars 2023 for å igangsette reguleringsprosessen. Utvidelsen av kirkegården forutsetter mer arealer. Grunnerverv er i startfasen. Det er utfordrende å finne mottaksareal for matjord. Kommunen er i dialog med

Årsmelding 2022

Investering	Totalbudsjett			Årets budsjett			Kommentar
	Vedtatt totalt	Påløpt totalt	Estimert ferdig (kvartal)	Rev. bud.	Regnskap	Avvik i kr	
Haugtun - ny spesialskole	4 000	4 208	4K-2026	56	265	-208	relevante grunneiere, landbruksavdelingen og planavdelingen for å komme frem til en løsning som er hensiktsmessig. Dagens spesialskole Skåningsrud skal flyttes til Blaker. Valg av løsning, nybygg eller rehabilitering med påbygg, avklares politisk tidlig 2023. Fremdrift vil avhenge av konseptvalg og omfang av eventuelt regulering. Merforbruk i 2022 vil bli dekket av bevilgning i 2023.
Helse og mestring, generell ramme	10 227	3 148	4K-2032	7 551	2 473	5 078	Midlene er avsatt for å kunne håndtere mindre investeringsbehov som normalt oppstår innenfor tjenesteområdet i løpet av et driftsår. I 2022 er midlene i hovedsak benyttet til ombygning av en leilighet for brukere i Bo og miljøtjenesten, med en kostnad på 2,2 mill. kroner.
Idrett	-	-	LØPENDE	10 164	7 643	2 521	Hovedprosjekt idrett består av flere enkeltstående prosjekter, som er satt i gang på ulike tidspunkt. Snøproduksjonsanlegg Skedsmo skistadion Tæruddalen: Er ferdig montert. Ny tilkobling av strøm måtte re-prosjekteres, hvor det ventes på en ny trafo før anlegget skal testes i april 2023. Flomlys Strømmen stadion: Totalt er prosjektet etter ny prosjektering stipulert med en total ramme på 7,8 mill. kroner. Det har vært utlysning i markedet og med flere interesserte tilbydere. Det er valgt utførende som vil iverksette snarest. Leveransen er

Årsmelding 2022

Investering	Totalbudsjett			Årets budsjett		
	Vedtatt totalt	Påløpt totalt	Estimert ferdig (kvartal)	Rev. bud.	Regnskap	Avvik i kr Kommentar
						delt opp i to faser. En fase som tilfredsstiller Post Nord divisjonen Strømmen spiller i dag og med 350 lux lys og en fase 2 som tilfredsstiller OBOS liga med 800 lux. Opsjonen for 800 lux står til 01.12.2023. Idrettsanlegg Sørumsand: Kommunestyret bevilget i K-sak 123/21 1,0 mill. kroner til planlegging av idrettsanlegg i idrettsparken på Sørumsand. Planlegging er i gang og sees i sammenheng med svømmehall på Sørumsand. Kampsportlokaler - Åråsveien 16: Fase 1 av prosjektet er påbegynt og forventes slutført 2. kvartal 2023. Gjennomføring av fase 2, som bl.a innebærer full utnyttelse av lokalet, er det ikke dekning for innenfor eksisterende bevilgning. Det vurderes blant annet å flytte midler innenfor hovedprosjektet. Ny kunstgressbane Fedrelandet: Kommunestyret bevilget i K-sak 123/21 8,0 mill. kroner til etablering av ny 11'er kunstgressbane på Fedrelandet. I tillegg ble det i egen sak K-150/22, som følge av behandlingen av 1. tertialrapport bevilget ytterligere 5,0 mill. kroner til prosjektet, samt at det er forskuttert spillemidler med inntil 2,9 mill. kroner. Prosjektet planlegges gjennomført i 2023. Fethallen, asfaltering parkeringsplass: prosjektet er slutført i 2022. Det er

Årsmelding 2022

Investering	Totalbudsjett			Årets budsjett		
	Vedtatt totalt	Påløpt totalt	Estimert ferdig (kvartal)	Rev. bud.	Regnskap	Avvik i kr Kommentar
Investeringer Kirkelig fellesråd	-	-	LØPENDE	3 700	3 700	0 mottatt oppgjør på spillemidler på tilsammen 25,8 mill. kroner i 2022 for tidligere ferdigstilte anlegg, som går til dekning av utestående lån. Dette gjelder sluttoppgjør for: Lillestrøm treningspark, Slorahallen, Bråteåsen skiløype og Melvold svømmehall.
IT-investeringer	-	-	LØPENDE	2 249	1 659	589 Dette er et prosjekt hvor det blir tilført midler som vil bli tatt ut den dagen vi skal bytte ut sentralt IT-utstyr. Under etableringen av Lillestrøm kommune ble det kjøpt inn nytt utstyr som vi må bytte ut hvert 3-5 år. I 2022 brukte vi ikke noe midler på dette. Det kommer utskiftninger av slikt utstyr i 2023. IKT, Fiberoptisk plan: Det er hvert år lagt inn en ramme til utbygging av fiber mellom kommunens ulike lokasjoner og til utskifting av sentralt kommunikasjonsutstyr. At kommunen eier sitt eget fibernett gir en svært effektiv og rimelig løsning for kommunikasjon sammenliknet med leie av kapasitet fra eksterne leverandører. I 2023 bygget vi ut flere lokasjoner og fikk økt redundansen og kapasiteten i fibernettet vårt. Det er etablert

Årsmelding 2022

Investering	Totalbudsjett			Årets budsjett		
	Vedtatt totalt	Påløpt totalt	Estimert ferdig (kvartal)	Rev. bud.	Regnskap	Avvik i kr Kommentar
Kjellervolla skole - bruksendring	40 000	17 234	2K-2023	20 215	15 449	4 766 kommunal fiber til 9 lokasjoner. Vi la i 2022 ned ca 4,8 km trekkerør for fiber i samarbeid med Viken Fiber i Fetsund-området. I 2022 bygget vi ut fiber i deler av disse rørene for å erstatte leide linjer, i 2023 vil vi slutføre dette arbeidet. Dette samarbeidet har også sørget for flere fibertraseer over Glomma, og vi vil være forberedt for å legge om kommunikasjonen når ny Fetsundbru skal bygges. Prosjektet omfatter en ombygging av innvendige arealer for å fungere som en småskole, samt supplering av utomhusområdet med flere lekeapparater. Det har i 2022 vært gjennomført arbeider innvendig og utvendig på skolen for å tilpasse arealene for elevene fra Volla skole som skal ha tilhold der frem til Volla skole er rehabilitert. Deler av arbeidet måtte splittes opp og startet etter utflytting av skolen til jul 2022. Disse arbeidene vil bli ferdigstilt til vinterferien 2023. Noen mindre arbeider vil bli gjort til våren pga tele og snø.
Kjøp og salg av kommunal eiendom	30 968	24 529	4K-2032	6 700	7 613	-913 I 2022 er det utbetalt refusjon knyttet til kostnadsdeling for rundkjøring i Skedsmo Kirkevei. I tillegg har det påløpt utgifter i forbindelse med salg av eiendommer, som dekkes av salgsinntektene. Tomt på Balnes samt Gamle Blaker barnehage ble

Årsmelding 2022

Investering	Totalbudsjett			Årets budsjett		
	Vedtatt totalt	Påløpt totalt	Estimert ferdig (kvartal)	Rev. bud.	Regnskap	Avvik i kr Kommentar
Kultur og frivillighet	26 672	6 043	4K-2031	1 689	1 295	394 solgt i 2021, men inntektsført først i 2022. Videre er næringsseksjon i Dueveien 1 solgt. Hovedprosjektet inneholder løpende investeringsprosjekt med en årlig ramme på 1,75 mill. kroner, for bruk til mindre investeringer innenfor kulturområdet. Midler bevilget i 2022 er disponert til maskininnkjøp/ny traktor Sørumsand bibliotek. Rehabilitering av Gamle Lillestrøm park: Midler til prosjektet ble opprinnelig tildelt innenfor dette hovedprosjektet, men har opprinnelig hele tiden hatt en egen ramme. Det er overført 0,9 mill. kroner fra 2021, som supplerer en bevilgning på 4,0 mill. kroner i 2022. Prosjektet har etter bevilgninger i 2021 og 2022 en totalramme på 5,7 mill. kroner. Det er vedtatt et skisseprosjekt/utomhusplan som innebærer full rehabilitering av uteområdene på Gamle Lillestrøm. Noen av grunnarbeidene er påbegynt. Prosjektet forventes slutført i 2023. I tillegg fremgår det av hovedprosjektet sluttoppgjør av spillemidler i forhold til byggingen av Nitja kunstsenter på ca. 1,3 mill. kroner, som skal gå til nedbetaling av lån.

Årsmelding 2022

Investering	Totalbudsjett			Årets budsjett		
	Vedtatt totalt	Påløpt totalt	Estimert ferdig (kvartal)	Rev. bud.	Regnskap	Avvik i kr Kommentar
Kultur- og idrettsbygg/-anlegg - byggherre	7 200	4 514	4K-2032	2 531	2 845	-314 Består av prosjektene regulering av idrettspark Skedsmokorset og regulering Skjetten skytebane. For Skedsmokorset er det utført en konseptvalgutredning for anbefaling av konsept. Reguleringsprosessen starter opp igjen etter politisk behandling. Det må muligens gjennomføres en ekspropriasjon av Fribergjordet. Det antas at reguleringsprosessen og eventuell ekspropriasjon tar ca 4-5 år. Ferdigstillelse av prosjektet avhenger av valg av konsept. Budsjett for reguleringsfasen utarbeides etter politisk behandling. Prosjektet har et merforbruk i 2022 som vil bli dekket av bevilgning i 2023. På Skjetten er detaljregulering i gang med utgangspunkt i mulighetsstudie fra 2022. Det vil skisseres tre mulige løsninger for politikken før sommeren 2023, og endelig detaljreguleringsplan og detaljering av denne avhenger av utfallet i den politiske saken. Detaljreguleringen er forventet ferdig i løpet av 2024.
Kunstnerisk utsmykning	-	-	LØPENDE	2 406	3 751	-1 346 Elvebredden kunspark er i sluttfasen og vil avsluttes i 2023. I 2022 er Erik Pirolt - "Capitoline Wolf 2" blitt levert og satt opp. Befaring og sluttutbetaling vil skje i 2023. I tillegg skal nytt kunstprosjekt av Turid Gyldenhammer ferdigstilles i 2023. Det gjenstår ca. 1,0 mill. kroner i rammen til ferdigstillelse av

Årsmelding 2022

Investering	Totalbudsjett			Årets budsjett		
	Vedtatt totalt	Påløpt totalt	Estimert ferdig (kvartal)	Rev. bud.	Regnskap	Avvik i kr Kommentar
Kvartal 1 innredning, utstyr og inventar - Bibliotek og kulturskole	36 675	20 205	4K-2025	25 603	19 133	6 470 prosjektet. Kunstnerisk utsmykningsordning er et løpende rammeprojekt, hvor det fra og med 2023 bevilges 1,6 mill. kroner årlig til kunstutsmykning til fremtidige bygg og anlegg. I 2022 er det hovedsakelig kunstnerisk utsmykning knyttet til utbyggingen av Kvartal 1 som er belastet prosjektet. Lokale i Kvartal 1 er ferdigstilt for bibliotek Lillestrøm og kulturskolen. Investeringsmidlene til nye kulturskolelokaler i Lillestrøm by er blitt benyttet til grunnarbeider innen elektro, tele /data, innredning av lydstudio og formidlings-sal/øve sal, annen innredning kontor, personalrom, undervisningsrom og lager samt konsulenttjenester. I tillegg har Lillestrøm kulturskole fått 0,9 mill. kroner i tilskudd fra Sparebankstiftelsen DNB for å bestykke øve-sal i nybygget. Revisorgodkjent sluttrapport (fra Romerike revisjon) om bruk av midlene er godkjent av Sparebankstiftelsen 16.2.2023. Kulturskolens lokaler har, etter snart et års drift, vist seg å fungere som ønsket og det er lite utfordringer knyttet til drift. Det er lagt mye ressurser for å forhindre lyd-smitte mellom øve-rommene. Etterkontroll skjer medio juni 2023, men vi har ingen grunn til å tro at man da vil

Årsmelding 2022

Investering	Totalbudsjett			Årets budsjett		
	Vedtatt totalt	Påløpt totalt	Estimert ferdig (kvartal)	Rev. bud.	Regnskap	Avvik i kr Kommentar
						finne mange feil og mangler. Resterende midler på ca. 0,4 mill. kroner overføres til 2023 for å dekke resterende investeringer, bl.a. ferdigstilling av anskaffelsen fra Rubicon AS. Biblioteket Lillestrøm er ferdigstilt, og hadde offisiell åpning i august 2022. Midlene er benyttet til innredning og utstyr, samt ny bokbeholdning. Gjenstående midler vil bli overført til 2023 til dekning av fakturaer på allerede påløpte utgifter. Det er bevilget 10,0 mill. kroner til prosjektet mer-åpent bibliotek på Fet og Skedsmokorset. Det er noe usikkerhet knyttet til oppstart av prosjektet. Bevilgningen er derfor forskjøvet fra 2024 til 2025.
Ladepunkter til fossilfrie biler	9 479	4 259	4K-2032	2 117	1 596	521 Det er etablert ca 40 nye ladepunkter for el-biler i 2022, slik at kommunen nå har 600 kommunalt eide ladepunkter. Gamle stasjoner skiftes ut fortløpende og kommunen har nå 330 ZAPTEC ladebokser der de aller fleste, med få unntak der det kun er tjenestebiler, har fått betalingsløsning på plass.
Leirsundveien - robustboliger	116 600	96 762	3K-2023	65 821	53 015	12 806 Det er etablert 15 nye boliger, 1 hybel og base med administrasjon og støttebehandling for døgnbemanning, utformet med hensyn til beboere med særskilt behov for oppfølging. Byggene ble ferdigstilt og delvis overtatt i november 2022, med unntak av

Årsmelding 2022

Investering	Totalbudsjett			Årets budsjett		
	Vedtatt totalt	Påløpt totalt	Estimert ferdig (kvartal)	Rev. bud.	Regnskap	Avvik i kr Kommentar
						varme- og sanitære systemer. Hovedaktivitetene i 2022 har vært ferdigstilling av råbyggene, innvendige bygningsmessige og tekniske arbeider, utvendige grøntarbeider og ferdigstilling av internveier. I kvartal 2 og 3 har slutfasearbeider og testing av tekniske anlegg vært hovedfokus, samt befaringer og overlevering i fjerde kvartal. Gang- og sykkelvei forbi tomten langs Leirsundveien ble etablert som en del av prosjektet i siste halvdel av 2022, denne skal eies og driftes av Viken fylkeskommune. De midlertidige boligene ved Skedsmo brannstasjon ble utflyttet i desember 2022 og noen av de nye tunboligene ble tatt i bruk. De midlertidige boligene vil bli fjernet i løpet av de første månedene i 2023. Som følge av utbedringer etter en omfattende vannlekkasje i hovedbygget i desember 2022 blir dette bygget ikke tatt i bruk før høsten 2023. Utbedringene, som er reklamasjonsarbeider som entreprenøren har ansvar for, er forventet ferdigstilt ila august/september 2023. Resterende delovertagelser av varme- og sanitæranlegg samt sluttoppgjør blir tilsvarende forsinket. Det er forventet at prosjektet vil bli levert innenfor totalbudsjett.

Årsmelding 2022

Investering	Totalbudsjett			Årets budsjett		
	Vedtatt totalt	Påløpt totalt	Estimert ferdig (kvartal)	Rev. bud.	Regnskap	Avvik i kr Kommentar
Lillestrøm rådhus - ombygging	11 529	9 048	4K-2032	8 347	5 866	2 481 Består av prosjektene adgangskontroll og diverse mindre ombygginger. Adgangskontroll er etablert i løpet av 2022, og kun mindre arbeider gjenstår.
Lillestrøm sykkelby	-	-	LØPENDE	1 145	2 272	-1 128 Investeringsmidler til prosjektet er i hovedsak brukt på sykkelparkering ved kommunens institusjoner. I 2022 ble det etablert sykkelparkering ved Frogner barnehage, Tærudhallen, Lillestrøm idrettspark, Bråtejordet skole, Skjetten skole og Strømmen stadion. Øvrige sykkeltiltak på investering ble dette året finansiert av midler gjennom byvekstavtalen. Det ble totalt brukt 1,8 mill. kroner fordelt på disse tiltakene.
Lystad brannstasjon	230 432	167 678	3K-2023	137 000	132 565	4 435 Ny brannstasjon med tilhørende infrastruktur, adkomstvei og omlegging av ca 250 meter av eksisterende fylkesvei 1492. Bygget er mekanisk ferdig, og slutfasen med tilhørende testing har begynt. Ellers gjenstår komplettering av overflater og tekniske fag, utomhusarbeider og opparbeiding av fylkesvei og adkomstvei med fortau og tilhørende infrastruktur. Grunnet forsinket godkjennelse på byggeplanen fra Viken FK og behov for å søke dispensasjon fra rekkefølgebestemmelsene må asfaltering utføres etter påske 2023. Overtakelsen av prosjektet er planlagt 22.3.23, men med

Årsmelding 2022

Investering	Totalbudsjett			Årets budsjett		
	Vedtatt totalt	Påløpt totalt	Estimert ferdig (kvartal)	Rev. bud.	Regnskap	Avvik i kr Kommentar
Maskiner og biler - utedrift	-	-	LØPENDE	12 467	9 236	3 231 asfaltering som en mangel. Innflytting av bruker er planlagt 1. juni. Så langt ser det ut til at prosjektet leveres innenfor totalbudsjett, men det er fortsatt noe usikkerhet igjen i prosjektet. Dette knytter seg særlig til arbeidene med fylkesveien, der omlegging av eksisterende høyspentkabel må utføres for å kunne bygge veien. Prosjektet er ihht. opprinnelig investeringsplan.
Maskiner og utstyr - eiendom	1 117	1 576	4K-2032	313	313	0 I forbindelse med effektiviseringstiltak for renhold er det anskaffet en rengjøringsrobot til Lillestrøm rådhus.
Nytt sentralkjøkken/sentralvaskeri/driftssentral	1 900	1 196		1 191	487	704 Siden høsten 2020 er det arbeidet med en mulighetsstudie for samlokalisering av dagens hovedkjøkken og sentralvaskeri. I avslutningen av denne mulighetsstudien er det også gjennomført en lokaliseringsanalyse, som utpeker Leiraveien 7 i Lillestrøm som den best egnede

Årsmelding 2022

Investering	Totalbudsjett			Årets budsjett		
	Vedtatt totalt	Påløpt totalt	Estimert ferdig (kvartal)	Rev. bud.	Regnskap	Avvik i kr Kommentar
						tomteløsningen. På denne eiendommen er kommunens utedrift etablert i dag, og i 2022 er det derfor påstartet utredning om det er mulig å kombinere fortsatt kommunalteknisk virksomhet i Leiraveien 7 med etableringen av et felles sentralvaskeri og sentralkjøkken for Lillestrøm kommune. Virksomhetsanalyse for hele Miljøteknikk ble ferdigstilt i desember 2022, og deretter er funksjonsprogram for hele Miljøteknikk samlokalisert i Leiraveien 7 ferdigstilt februar 2023. Mulighetsstudie av Leiraveien 7 pågår, og vil ferdigstilles sett i sammenheng med mulighetsstudie av nytt sentralkjøkken og -vaskeri. Når prosjektet med nytt sivilforsvarsanlegg i Leirsundveien 8 ble avsluttet, ble også denne tomten aktuell for hovedkjøkken og sentralvaskeri. Politisk behandling er derfor noe forskjøvet i tid.
Nytt sivilforsvarsanlegg Skedsmokorset	4 000	4 813		2 773	3 586	-813 Etter henvendelse fra Sivilforsvaret/DSB ble det i 2020/21 utarbeidet et skisseprosjekt som viser mulighet for etablering av et nytt Sivilforsvarsanlegg på Skedsmovollen i Leirsundveien 10-12. Etter skisseprosjektet ble det signert en intensjonsavtale mellom Sivilforsvaret/DSB og Lillestrøm kommune om gjennomføring av et forprosjekt med prosjektering og

Årsmelding 2022

Investering	Totalbudsjett			Årets budsjett		
	Vedtatt totalt	Påløpt totalt	Estimert ferdig (kvartal)	Rev. bud.	Regnskap	Avvik i kr Kommentar
Nærmiljøanlegg	4 501	3 469	4K-2031	237	230	innhenting av pristilbud fra entreprenørmarkedet for etablering av kombinert kontor og lagerbygg. Tilbudsfrist var i oktober 2022 og de innkomne pristilbudene var vesentlig høyere enn planlagt og forutsatt. Som en konsekvens av det forhøyede prisnivået fra entreprenørmarkedet, meddelte DSB i brev datert 02.02.2023 at de ikke lenger ønsker å realisere dette byggeprosjektet. 7 Med bakgrunn i "Temaplan for idrett, friluftsliv og fysisk aktivitet" ble det i 2022 bevilget 2,0 mill. kroner, i tillegg til at bevilgningen fra 2021 på 2,0 mill. kroner ble overført . Av midlene fra 2021 ble det besluttet at 1,0 mill. kroner skulle benyttes til nærmiljøanlegg/utendørs treningspark i Sørumsand idrettspark i regi av Sørumsand I.F. Det er gjort arkeologiske avklaringer, men tiltaket vil først bli gjennomført i 2023. De resterende midlene fra 2021 på 1,0 mill. kroner skal gå til etablering av kunstfrossen isflate i Glostrupdumpa i regi av Skjetten AIL. Tiltaket forventes gjennomført i 2023. Midlene bevilget i 2022 er planlagt med 1,0 mill. kroner til ballbinger på henholdsvis Sagdalen skole og Kjellervolla skole, som skal gjennomføres 2023. Videre er 0,5 mill. kroner planlagt til snøproduksjonsanlegg i Tæruddalen/Skedsmo skistadion,

Årsmelding 2022

Investering	Totalbudsjett			Årets budsjett		
	Vedtatt totalt	Påløpt totalt	Estimert ferdig (kvartal)	Rev. bud.	Regnskap	Avvik i kr Kommentar
Oppgradering barnehager - Byggherre	11 300	14 165	Ferdig	9 986	12 852	-2 865 samt 0,5 mill. kroner til lyssetting av Garderåsen kunstgressbane. Sistnevnte er gjennomført i 2022. Består av prosjektene ombygging i Riisløkka barnehage og opprydding av uteområder ved Kjeller barnehage. Begge prosjektene er ferdigstilt. Prosjektet på Kjeller vil bli avsluttet med et merforbruk, mens prosjektet på Riisløkka er ferdigstilt med et mindreforbruk. Det er uenigheter mellom kommunen og entreprenør rundt sluttoppgjøret på Kjeller barnehage, og det er vanskelig å estimere hva prosjektets totalkostnad vil ende på.
Oppgradering barnehager - Eiendomsdrift	8 000	660	2K-2023	500	660	-160 Omfatter prosjektet utbedring av uteområde ved Fjellboveien barnehage. Det ble gitt økt bevilgning til prosjektet i økonomiplan 2023-2026. Prosjektet planlegges ferdigstilt innen utgangen av juni 2023.
Oppgradering helsebygg - eiendomsdrift	42 864	8 703	4K-2032	1 163	1 183	-21 To prosjekter på Pålsetunet bo- og behandlingssenter, solavskjerming og ventilasjon, er ferdigstilt i løpet av 2022. På Skedsmotun bo- og behandlingssenter er nytt uteområde ferdig opparbeidet, med et lite merforbruk som må dekkes inn i 1. tertialrapport 2023. Rehabilitering av kjøkken på LIBOS ble i 2022 satt på vent på grunn av behov for økt budsjettramme. Det ble gitt økt bevilgning til prosjektet i økonomiplan 2023-2026.

Årsmelding 2022

Investering	Totalbudsjett			Årets budsjett		
	Vedtatt totalt	Påløpt totalt	Estimert ferdig (kvartal)	Rev. bud.	Regnskap	Avvik i kr Kommentar
Oppgradering skoler - eiendomsdrift	10 477	10 588	Ferdig	3 377	3 489	-111 Består av to prosjekter på Østersund ungdomsskole, skolekjøkken og bygningsmessige tilpasninger. Det nye skolekjøkken i byggets underetasje er ferdigstilt i løpet av 2022. Prosjektet bygningsmessige tilpasninger består av ombygging av tidligere garderobe i 1. etasje til kontor og grupperom. Dette prosjektet er også er ferdigstilt, og er avsluttet med et merforbruk på i overkant av 0,1 mill. kroner som må dekkes inn i 1. tertialrapport 2023.
Oppgradering til robustbolig - Sørli boliger	15 000	11 678	Ferdig	12 505	9 183	3 322 Prosjektet ble ferdigstilt sommeren 2022, og bygget er tatt i bruk. Kommunen har mottatt Husbanktilskudd. Prosjektet avsluttes med et mindreforbruk.
Oppmåling	191	448		191	448	-257 I 2022 ble investeringsprosjekt I47701 opprettet for å håndtere utskiftning av landmålerutstyr. Tidligere ble disse kostnadene ført som et driftsprosjekt D47028, men det ble bestemt at utstyret hadde så høy verdi at det bør klassifiseres som en investering i stedet. Dette er for å få et bedre bilde av selvkostgraden for oppmålingstjenestene til Lillestrøm kommune. Det er viktig å jevnlig erstatte landmålingsutstyret for å opprettholde en effektiv drift, og neste anskaffelse er planlagt i 2024. Per utgangen av 2022 har investeringsprosjektet kostet 0,19 millioner kroner, og dette beløpet

Årsmelding 2022

Investering	Totalbudsjett			Årets budsjett		
	Vedtatt totalt	Påløpt totalt	Estimert ferdig (kvartal)	Rev. bud.	Regnskap	Avvik i kr Kommentar
Park på Sletta 12 - forskuttering av kostnader	18 090	20 205	4K-2024	1 797	4 291	-2 493 har blitt overført fra tidligere driftsprosjektet/budsjett Det nye parkanlegget på Sørumsand ble i hovedsak ferdigstilt høsten/vinteren 2021. I løpet av 2022 har de siste arbeider med beplantning og asfaltering blitt gjort, og offisiell åpning av parken ble avholdt høsten 2022. Det har vært mye utfordringer underveis pga mangler i forprosjekteringen, og at prosjektet ved kommunesammenslåingen endret status til et søknadspliktig prosjekt etter plan- og bygningsloven. Dette har medført store endringsbehov, behov for kontinuerlig omprosjektering underveis og forsinkelser, noe som har ført til et stort merforbruk på prosjektet. I 1. tertialrapport 2022 ble det gitt en tilleggsbevilgning på 4 mill. kroner til prosjektet, men prosjektet avsluttes likevel med et ytterligere merforbruk. Prosjektet helfinansieres av momskompensasjon og utbyggingsavtaler.
Ramstadskogen barnehage - utvidelse	50 000	3	4K-2026	0	3	-3 I henhold til barnehagebehovsplanen er det behov for å utvide barnehagen med 65 nye plasser. Arbeidene er startet opp. Utgifter påløpt i 2022 vil bli dekket av bevilgning i 2023.
Rehabilitering av kunstgressbaner	-	-	LØPENDE	15 796	16 395	-598 Hovedprosjektet rehabiliteringen av kunstgressbaner: Gjelder henholdsvis 5`er bane på Strømmen stadion, 11`er bane på Sten-Tærud, samt 7`er

Årsmelding 2022

Investering	Totalbudsjett			Årets budsjett			Kommentar
	Vedtatt totalt	Påløpt totalt	Estimert ferdig (kvartal)	Rev. bud.	Regnskap	Avvik i kr	
Rehabilitering damanlegg fra NRV AS	23 375	637	4K-2023	13 875	3 473	10 402	og 11`er bane på Skjetten stadion. Alle prosjektene er gjennomført og ferdigstilt i 2022. Utbedringer av drenerings- og setningsskadene på eksisterende 11`er kunstgressbanen på Fedrelandet er også ferdigstilt i 2022. I 2021 overtok Lillestrøm kommune dammene, Senneruddammen, Bæreggtjern, Tientjern, Lunderåsdammen, Abbotjerndammen og Lundertjerndammen fra NRV AS. Lundertjerndammen og Abbotjerndammen har ikke behov for stabiliserende tiltak eller annen rehabilitering. Senneruddammen, Bæreggtjern, Tientjern og Lunderåsdammen er av NVE plassert i konsekvensklasse 4, og har behov for rehabilitering. Rehabilitering av Senneruddammen ble ferdigstilt i 2022. I 2023 vil de øvrige tre dammene bli rehabilitert. Budsjett for 2022 overføres til 2023.
Rehabilitering pumpestasjoner avløp	750	746	4K-2041	750	746	4	Lillestrøm kommune har ca. 135 pumpestasjoner for avløp overvann og flom. Det er behov for å rehabilitere disse. I 2022 har vi utarbeidet konkurransegrunnlag for rammeavtale av rehabilitering av pumpestasjoner. Kunngjøringen av denne konkurranse vil gjennomføres første halvår 2023. Når rammeavtale er på plass er det planlagt

Årsmelding 2022

Investering	Totalbudsjett			Årets budsjett		
	Vedtatt totalt	Påløpt totalt	Estimert ferdig (kvartal)	Rev. bud.	Regnskap	Avvik i kr Kommentar
Rehabilitering spill og overvannsledning Skjettenbyen	1 942	1 028	4K-2024	1 372	0	1 372 rehabilitering av 2 stk. pumpestasjoner i 2023 og deretter 5 stk. per år. Mange av bekkene på Skjetten ble lukket og lagt i rør i forbindelse med utbygging av nye veier, boligfelt og skole på slutten av 60-tallet og begynnelsen av 70-tallet. Nå er det mer hensiktsmessig å gjenåpne bekkene som et tiltak for å håndtere flom og bedre overvannshåndteringen. Området strekker seg fra oppstrøms Bråteveien i vest til Nordbyveien i øst. Den gamle bekketraseen ligger i et grøntareal i en dalbunn med boligområder på hver side. Det er 1 km overvannsledning og spillvannsledning som er i dårlig forfatning. Overvannsledningen har i tillegg for liten kapasitet. Det vil være vanskelig å oppdimensjonere dagens ledningssystem grunnet beliggenhet i dalbunn og i erosjonsutsatt område. Det er i 2022 gjennomført forprosjekt som konkluderer med at det er mest hensiktsmessig å gjennomføre en hybridløsning der man rehabiliterer eksisterende ledninger med grøftefrie metoder i tillegg til at man gjennomfører en bekkeåpning. Prosjekt vil detaljprosjektertes i 2023 med gjennomføring av anlegget i 2023-2024.
Sagelva barnehage	157 500	151 237	Ferdig	28 197	26 183	2 013 Sagelva barnehage sees i sammenheng med Volla barnehage

Årsmelding 2022

Investering	Totalbudsjett			Årets budsjett		
	Vedtatt totalt	Påløpt totalt	Estimert ferdig (kvartal)	Rev. bud.	Regnskap	Avvik i kr Kommentar
Samferdsel - hovedplaner	-	-	LØPENDE	28 582	10 643	17 938 da det er samme entreprenør med felles kontrakt. Barnehagen ble overtatt fra totalentreprenør i februar 2022, barnehagen ble tatt i bruk i mars, og prøvedriftsperioden vil vare til mars 2023. Det som gjenstår av arbeider på prosjektet er oppfølgingspunkter fra ett års befarings, samt merknader i prøvedriftsfasen, oppfølging i garantitiden og utarbeidelse av sluttrapport. Prosjektet forventes avsluttet med et lite mindreforbruk. Ny hovedplan for vei ble lagt fram til politisk behandling i 2022. Den inneholder konkrete tiltaksplaner som gir føringer for investeringene fra 2023. I 2022 er prosjekt i Salerudveien ferdigstilt. Det er etablert nytt fortau på 350 meter. Prosjektet er avsluttet i henhold til budsjett og framdrift. Standardheving på kommunale grusveier, trafikkisikring og nye forstøtningsmurer mot vei. Monsrudveien, Ånerudveien, Fallaveien og Nybakveien er de mest omfattende innen standardheving. Fortau langs Str. Ih lens vei er opparbeidet.
Samferdsel – Overordnet prosjektering	-	-	LØPENDE	3 121	9	3 112 Det er nesten ikke brukt midler på prosjektet i 2022. Planlagt forbruk til prosjektering og grunnnerverv på Gamle Strømsvei er i stedet dekket av støtte gjennom Byvekstavtalen for Oslo og Akershus. I dette prosjektet

Årsmelding 2022

Investering	Totalbudsjett			Årets budsjett		
	Vedtatt totalt	Påløpt totalt	Estimert ferdig (kvartal)	Rev. bud.	Regnskap	Avvik i kr Kommentar
Skedsmo kirkegård - utvidelse	30 595	2 333	1K-2026	2 046	1 410	637 er grunnervvprosessen startet opp, mens prosjekteringen er noe utsatt, siden investeringsmidler kommer i først i 2024. Planforslag er innsendt til planavdelingen i april 2022. Saken er stoppet opp blant annet pga. manglende avklaringer rundt mottaksareal for matjord. Det er utfordrende å få tak i mottaksareal for matjord. Kommunen er i dialog med relevante grunneiere, planavdelingen og landbruksavdelingen for å komme frem til en løsning som er hensiktsmessig for både landbruket, bruker og kommunen. Utvidelsen av kirkegården forutsetter kjøp av eiendom. Grunnerverv er i startfasen.
Skedsmokorset E6 Pumpestasjon	48 635	48 293	2K-2023	584	144	440 Prosjektet gjelder bygging av ny pumpestasjon for avløp som håndterer store deler av Skedsmokorset. I tillegg er det etablert et fordrøyningsanlegg på 600 m3 for å minimere overløpsdrift. Anlegget ble utført i henhold til miljøsertifiseringssystem Breeam Infrastructure (Ceequal). Breeam Infrastructure er et sertifiseringssystem som brukes for å måle bærekraft og kvalitet i et prosjekt gjennom evidensbaserte vurderingskriterier og ekstern verifisering. Prosjektet ble i oktober 2022 sertifisert som det 7. anlegget i

Årsmelding 2022

Investering	Totalbudsjett			Årets budsjett		
	Vedtatt totalt	Påløpt totalt	Estimert ferdig (kvartal)	Rev. bud.	Regnskap	Avvik i kr Kommentar
Skedsmotun bo- og behandlingssenter, kjøling	15 000	11 593	4K-2023	490	83	407 Norge og det aller første vann- og avløpsprosjektet. Anlegget er i all hovedsak ferdigstilt ihht til framdrift og budsjett. Prosjektet består av utskifting av 8 ventilasjonsaggregater, fordelt på 7 avdelinger, kafe, vestibyle, kjøkken og basseng. Samtidig med utskifting blir det etablert kjøling. Prosjektet ferdigstilles innen utgangen av 2023.
Skjetten skole - utvidelse	938	969	3K-2026	938	969	-31 Arbeidene med detaljregulering av Skjetten skole for utvidelse til permanent 4-parallell startet sommeren 2022, og gjennomføres som planendring etter enklere prosess. Reguleringsarbeidene planlegges ferdigstilt 3. kvartal 2023. Utvidelsen planlegges ferdigstilt til skolestart høst 2026. Merforbruk i 2022 vil bli dekket av bevilgning i 2023.
Solberg, vei, vann og avløp	158 116	75 897	4K-2025	28 328	31 384	-3 056 Solberg etappe 1: Eksisterende privat vei oppgraderes til kommunal standard. I tillegg oppgraderes vannledninger og avløpsnett. Det er etablert 350 meter kommunal vei, 3800 meter vannledninger (2100 meter ny ledning og 1700 meter rehabilitering av eksisterende) og 2100 meter spillvannsledninger i prosjektet. Prosjektet ble avsluttet i henhold til budsjett, men forsinket i forhold til framdriftsplan. Solberg etappe 2: Eksisterende privat vei oppgraderes til kommunal standard. I tillegg oppgraderes vannledninger og

Årsmelding 2022

Investering	Totalbudsjett			Årets budsjett		
	Vedtatt totalt	Påløpt totalt	Estimert ferdig (kvartal)	Rev. bud.	Regnskap	Avvik i kr Kommentar
						avløpsnett etableres. Det er etablert 550 meter kommunal vei, 1500 meter vannledninger og 1500 meter spillvannledninger i prosjektet. Prosjektet er i all hovedsak avsluttet men det gjenstår en del gjenoppretting som må utføres vår 2023. Prosjektet vil avsluttes i henhold til budsjett med noe forsinket fremdrift. Dette vil forskyve oppstart av etappe 3 og 4 Solberg etappe 3: Prosjekt er ferdigprosjektert og vil være klart for kunngjøring i løpet av første halvår 2023. Oppstart er avhengig av vedtak for veirefusjon. På Solberg etappe 4 er prosjektering av anlegget startet og vil slutføres i løpet av 2023. Antatt oppstart av utførelse er satt til andre halvdel av 2024.
Solceller på kommunale bygg	0	143	4K-2024	0	143	-143 Prosjektet har smått startet opp på slutten av 2022 med tilstandsvurderinger av tak. Utgiftene dekkes av bevilgning for 2023. Det arbeides med å få på plass rammeavtaler og byggesøknader.
Sophie Radich skole - nybygg	539 750	467 671	Ferdig	138 188	109 129	29 059 Skolen ble overtatt 10.10.22, med mangler som må utbedres. Etter overtakelse var hovedaktiviteten levering og montering av løst inventar. Parallelt med dette har arbeidet med utbedring av mangler pågått. Arbeidet har vært preget av at enkelte leveranser har hatt lang leveringstid. Det er også forhold som det er uenighet om og dette gjøres

Årsmelding 2022

Investering	Totalbudsjett			Årets budsjett			Kommentar
	Vedtatt totalt	Påløpt totalt	Estimert ferdig (kvartal)	Rev. bud.	Regnskap	Avvik i kr	
Storgata - vann og avløp	30 558	16 142	Ferdig	9 939	8 523	1 416	det et forsøk på å rydde opp i og komme til en enighet om i forbindelse med sluttoppgjøret med entreprenøren. Prosjektet holder totalbudsjettet selv om prosjektets inventarbudsjett ligger an til en liten overskridelse. Prosjektet er et samprosjekt med Viken fylkeskommune som er byggherre. Lillestrøm kommune stiller med prosjektledelse for vann og avløpsledninger. Viken fylkeskommune skal rehabilitere Storgata, hvor Lillestrøm kommune rehabiliterer samtidig vann- og avløpsledninger. Prosjektet er en del av plan utskifting grått støpejern og separering av felles avløp. Prosjekt startet i 2021 og ble ferdigstilt i oktober 2022 i henhold til framdriftsplan og innenfor budsjett.
Sørum legevakt - nye lokaler Verkstedgården	48 400	37 662	1K-2023	44 596	33 813	10 783	Prosjektet består av nye lokaler til legevakt i Verkstedgården på Sørumsand, samt fasaderehabilitering. Et mindre areal i bygget skal også bli kontorer for hjemmetjenesten. Prosjektene har pågått i hele 2022, og er noe forsinket i forhold til opprinnelig planlagt. Prioritet har vært å få et bygg med bra kvalitet. Prosjektene har også vært berørt av konkurs hos en av entreprenørens underleverandører, uten at dette er hele årsaken til forsinkelsene.

Årsmelding 2022

Investering	Totalbudsjett			Årets budsjett			Kommentar
	Vedtatt totalt	Påløpt totalt	Estimert ferdig (kvartal)	Rev. bud.	Regnskap	Avvik i kr	
Sørum sykehjem - ombygging til omsorgsboliger	102 000	25 209	3K-2023	32 333	23 042	9 291	Prosjektene vil ferdigstilles innenfor totalbudsjett. Prosjektet var ute på anbud våren 2022, og entreprenør ble kontrahert etter vedtak om bygging i kommunestyret i juni 2022. Etter ferien ble prosjektet startet, og ombyggingen pågår for fullt. Arbeidene går i henhold til planen, og entreprenøren er løsningsorientert og samarbeidsvillig. Det er ikke oppdaget problemer med det eksisterende bygget av betydning så langt, og går alt som planlagt vil møblering startes etter sommerferien 2023, med innflytting av beboere høsten 2023.
Sørumsand idrettspark - svømmehall	120 000	1 202		2 000	1 202	798	Det er utarbeidet en helhetlig plan for plassering av svømmehall og øvrige anlegg i idrettsparken på Sørumsand. Brukerprosessen er igangsatt og romprogrammet er på plass. Prosess mot Sørumsand idrettsforening (SIF) med Idrettsrådet og kommunens ledelse pågår om regulering og finansiering. Den politiske saken løftes til kommunestyret i mars 2023. Bevilgningen er i utgangspunktet lav med 120 mill. kroner for en svømmehall med 25 m konkurransebasseng og opplæringsbasseng, og utsettelse av prosjektet gir årlig økt prisstigning. Det må påregnes økte økonomiske rammer for å få realisert prosjektet.

Årsmelding 2022

Investering	Totalbudsjett			Årets budsjett		
	Vedtatt totalt	Påløpt totalt	Estimert ferdig (kvartal)	Rev. bud.	Regnskap	Avvik i kr Kommentar
Vann og avløp - hovedplaner	-	-	LØPENDE	104 908	56 867	48 041 Under prosjekt Vann- og avløp - hovedplaner ligger de mindre prosjektene som utføres i henhold til hovedplaner for vann og avløp. Prosjektering: Prosjektene i prosjekteringsfase er i hovedsak gjennomført innenfor budsjett og i henhold til framdriftsplan. Vi har enkelte prosjekt som er forsinket grunnet utfordrende grunnforhold der vi har gjennomført utvidede geotekniske undersøkelser. Gamle Strøms vei: Støttemur ved nedgang til kulvert under Rælingsveien er i behov av rehabilitering. I tillegg er ledningsnett i området i behov av rehabilitering. Prosjektering er ferdigstilt og prosjektet er overført til gjennomføring. Anskaffelse av utførelse vil gjennomføres første halvår 2023. Overføring av avløpsvann til Dalen RA til Fetsund/avkloakking etappe 1: Prosjektet er ferdigstilt i prosjekteringsfase og anskaffelsen er kunngjort på Doffin. Kontrakt for utførelse er planlagt signert vår 2023. Jølsengata: Prosjektet er ferdigstilt i prosjekteringsfase og overføres til gjennomføring. Oppstart av gjennomføring er planlagt til vår 2023. Granstubben/Hasselveien: Prosjektet er ferdigstilt i prosjekteringsfase og anskaffelse er kunngjort på Doffin. Kontrakt for utførelse er planlagt signert vår

Årsmelding 2022

Investering	Totalbudsjett			Årets budsjett		
	Vedtatt totalt	Påløpt totalt	Estimert ferdig (kvartal)	Rev. bud.	Regnskap	Avvik i kr Kommentar
						2023. Gjennomføring: Prosjektene er en del av plan utskifting grått støpejern og separering av felles avløp og er ihht budsjett og fremdrift. Åsenhagen Skedsmokorset: Prosjektet er en del av plan utskifting grått støpejern og separering av felles avløp. I tillegg til at ledninger i asbestsement i området som vil bli rehabilitert. Anskaffelse er gjennomført og kontrakt er signert med entreprenør. Utførelse av prosjektet er startet og ferdigstilles i 2023. Korsfjellveien Skedsmokorset: Anskaffelse er gjennomført og kontrakt er signert med entreprenør. Utførelse av prosjektet er startet og ferdigstilles i 2023. Skjettenveien del 3: Anskaffelse er gjennomført og kontrakt er signert med entreprenør. Utførelse av prosjektet er startet og ferdigstilles i 2023. Sluttrapport ferdigstilte prosjekt Skogfaret/Stubben: Området som er rehabilitert er Stubben samt deler av Skogfaret og Hestefaret på Skedsmokorset. Det er rehabilitert 1520 meter vannledning, 1400 meter spillvannledning og 1420 meter overvannsledning. Prosjektet ble avsluttet i henhold til budsjett og framdriftsplan. Trondheimsveien del 2: I prosjektet er det etablert nytt fordrøyningsanlegg for overvann og rehabilitert 240 meter

Årsmelding 2022

Investering	Totalbudsjett			Årets budsjett		
	Vedtatt totalt	Påløpt totalt	Estimert ferdig (kvartal)	Rev. bud.	Regnskap	Avvik i kr Kommentar
						overvannsledning og 240 meter spillvannsledning. Prosjektet avsluttes i henhold til framdriftsplan og 2,24 mill. kroner under budsjett. Rv22 Fetveien mot Kjellerholen: Prosjektet er en del av plan for utskifting grått støpejern. Det er utskiftet 1060 meter vannledning med grøftefrie metoder. Prosjektet avsluttes i henhold til framdriftsplan og 2,9 mill. kroner under budsjett. Skogveien/Vassøyveien: Prosjektet er en del av plan for utskifting grått støpejern. Det er rehabilitert 530 meter vannledning, 270 meter spillvannsledning og 270 meter overvannsledning med grøftefrie metoder. Prosjektet avsluttes i henhold til budsjett og framdrift. Hermann Wessels vei: Prosjektet var en del av plan for utskifting grått støpejern og separering av felles avløp. Det er utskiftet 200 meter vannledning i grått støpejern og 200 meter felles avløpsledning er separert. Prosjektet er ferdigstilt innenfor budsjett og framdrift. Birkebeinergata: Prosjektet var en del av plan for utskifting grått støpejern. Det er utskiftet 350 meter vannledning i grått støpejern og 310 meter felles avløpsledning er rehabilitert. Prosjektet ble ferdigstilt innenfor budsjett og framdrift. Hellaveien: Prosjektet var en del av plan for utskifting grått støpejern og

Årsmelding 2022

Investering	Totalbudsjett			Årets budsjett		
	Vedtatt totalt	Påløpt totalt	Estimert ferdig (kvartal)	Rev. bud.	Regnskap	Avvik i kr Kommentar
						separering av felles avløp. Det er utskiftet 510 meter vannledning i grått støpejern og 110 meter felles avløpsledning er separert. Prosjektet er ferdigstilt innenfor budsjett og framdrift. Badeveien: Prosjektet var en del av plan for utskifting grått støpejern. Det er utskiftet 710 meter vannledning i grått støpejern. Deler av prosjektet ble utført i 2019 og er ferdigstilt i 2022 innenfor budsjett. Avløpsvann mot MIRA: Det er gjennomført forprosjekt/mulighetstudie der man har sett på om det er mulig å sende de deler av Skedsmokorset som er knyttet til PA240 og Leirsund til MIRA istedet for NRA. Prosjektet har hatt en overskridelse grunnet nødvendige utvidete geotekniske undersøkelser. Separering Strømmen: Prosjektet er en del av plan for utskifting av grått støpejern og separering av felles avløpsledninger. Det er gjennomført et forprosjekt på Strømmen som har sett på mulighetene for å separere felles avløpsledninger. I tillegg skal prosjektet dele opp området i mindre deler som vil videreføres til detaljprosjektering. Området har felles avløpsledninger som i hovedsak ikke ligger i kommunal vei, men i grøntområder mellom og under boliger på privat grunn. Området som har vært en del av forprosjektet begrenses av

Årsmelding 2022

Investering	Totalbudsjett			Årets budsjett		
	Vedtatt totalt	Påløpt totalt	Estimert ferdig (kvartal)	Rev. bud.	Regnskap	Avvik i kr Kommentar
Vann og elvesikring, friluftsområder	-	-	LØPENDE	2 751	1 066	1 686 Nygata, Strømsveien, Gamleveien og kommunegrense mot Lørenskog. Det avsluttes med noe forsinket framdrift grunnet utvidede geotekniske undersøkelser. Motfylting for sikring av Østersund ungdomsskole er fullført mot Lunnerevja. Ansvarlig søker er i prosess med søknad om ferdigattest for arbeidene i Lunnerevja. Reguleringsplan for sikringstiltak i Sundevja inngår i Statens vegvesen sin reguleringsplan for ny bru over Glomma.
Veilys	-	-	LØPENDE	14 591	3 600	10 991 Prosjektet veilys innbefatter midler til utskiftning av armatur, forsyning, måling og styring av veilysanlegg, utskiftning av kabler og strekk og nyanlegg veilys. Arbeidet følger hovedplanen til veilys. Målere er nå montert til de fleste strekk. Nye isolerte kabler erstatter uisolerte. Gassarmaturer er skiftet til LED lys. Utskifting til LED er nå ferdigstilt. Ny hovedplan for veilys legges fram til politisk behandling i 2023. Den vil inneholde konkrete tiltaksplaner som vil følge investeringsplanen.
Velferdsteknologi	36 000	534	4K-2032	9 000	534	8 466 Velferdsteknologi: Det ble i 2022 besluttet en hasteoppgradering av sykesignalanlegget på Blaker Bo. I samme prosjekt ble det også lagt om telefoni-løsningen ihht Strategi for telefoni i Lillestrøm. IT hadde noen kostnader som ble ført på dette prosjektet.

Årsmelding 2022

Investering	Totalbudsjett			Årets budsjett		
	Vedtatt totalt	Påløpt totalt	Estimert ferdig (kvartal)	Rev. bud.	Regnskap	Avvik i kr Kommentar
Vesterskaun skole	2 482	1 732	3K-2026	0	6	-6 Kommunestyret vedtok i desember 2022 at det skal bygges ny Vesterskaun skole. Størrelse og løsning vil bli avklart politisk tidlig i 2023. Planlagt ferdigstilling er høsten 2026. Utgifter påløpt i 2022 vil bli dekket av bevilgning i 2023.
Volla barnehage	157 500	153 280	Ferdig	24 739	24 319	419 Volla barnehage sees i sammenheng med Sagelva barnehage da det er samme entreprenør med felles kontrakt. Barnehagen ble overtatt fra totalentreprenør i februar 2022, barnehagen ble tatt i bruk i mars, og prøvedriftsperioden vil vare til mars 2023. Det som gjenstår av arbeider på prosjektet er oppfølgingspunkter fra ett års befaring, samt merknader i prøvedriftsfasen, oppfølging i garantitiden og utarbeidelse av sluttrapport. Prosjektet forventes avsluttet med et lite mindreforbruk.
Volla skole - rehabilitering	286 000	15 350	3K-2025	12 421	6 771	5 650 Det ble i 2022 gjennomført anbudskonkurranse, med vedtak om oppstart bygging i kommunestyret juni 2022. Prosjektet gjennomføres innenfor tidligere vedtatte budsjett. Fra kontrakten ble signert har det pågått en detaljprosjektering fra entreprenørens side, og planlagt fysisk oppstart vil skje etter vinterferien 2023, når elevene har flyttet til Kjellervolla. Prosjektet er pr nå planlagt overlevert fra entreprenør i januar 2025, med innflytting til skolestart høsten 2025.

Årsmelding 2022

Investering	Totalbudsjett			Årets budsjett		
	Vedtatt totalt	Påløpt totalt	Estimert ferdig (kvartal)	Rev. bud.	Regnskap	Avvik i kr Kommentar
Åkrene gamle skole - rehabilitering	6 868	4 843	3K-2023	879	3 832	-2 953 Taket er rehabilitert og ferdigstilt tidligere. I 2022 ble det søkt bruksendring av bygningen, og når denne var ferdigbehandlet startet rehabilitering og ombygging til nytt formål. Prosjektets merforbruk i 2022 dekkes av bevilgning i 2023. Det estimeres at prosjektet vil avsluttes med et merforbruk på 0,250 mill. kroner grunnet graving og etablering av ny påkobling av vann og el.
Åsenhagen skole - rehabilitering	0	120	4K-2025	0	120	-120 Åsenhagen skole bærer preg av stor slitasje og forfall og skal rehabiliteres. Prosjektet starter opp for fullt i 2023. Utgifter påløpt i 2022 vil bli dekket av bevilgning i 2023.
Sum øvrige prosjekter	1 787 232	633 670		72 152	94 570	-22 418
Sum	5 154 517	2 387 243		1 116 215	879 839	236 376

